

MaSCo 2025 BİLDİRİ KİTAPÇIĞI

MaSCo 2025

Organizasyon Komitesi

Ceyda Akdoğan
Sudenaz Öztürk
Kongre Eş Başkanları

Fatma Nur Çatarmut
Kongre Sekreteri

Doğa Eldemir
Ece Onuray
Gülizar Öncül
Uygar Mustafa Tank
Bilimsel Program Sorumluları

Betül Solak
Nazlıcan Tepe
İrem Vergili
Şevket Nuğman Akın
Mali Ekip Sorumluları

Ayca Sancı
Berfin Yalçın
Duygu Dayı
Tolga Efe Bölek
Sosyal Ekip Sorumluları

Aslıhan Sayar
Ayşegül Tan
İrem Yakşi
Tasarım Ekibi Sorumluları

Kıvanç Kardeş
Mete Akış
Teknik Ekip Sorumluları

DANIŞMANLAR

Prof. Dr. Ümit Süleyman Şehirli
Prof. Dr. Hasan Raci Yananlı
Prof. Dr. Seyhan Hıdıroğlu
Prof. Dr. Nadiye Pınar Ay
Prof. Dr. Saliha Serap Çiftçili
Prof. Dr. Memnune Çiğdem Apaydın Kaya
Prof. Dr. Gülru Pemra Cöbek Ünalın
Prof. Dr. Evrim Karadağ Saygı
Dr. Öğr. Üyesi Can Erzik

MaSCo 2025

BİLİMSEL DEĞERLENDİRME KURULU

Prof. Dr. Betül Karademir Yılmaz
Prof. Dr. Rezzan Gülhan
Prof. Dr. Feriha Ercan
Prof. Dr. Mustafa Akkiprik
Prof. Dr. Seyhan Hıdıroğlu
Prof. Dr. Nadiye Pınar Ay
Prof Dr. Esra Akdeniz
Asst. Prof. Can Erzik
Asst. Prof. Özlem Kirazlı
Assst. Prof. Özlem Tuğçe Çilingir Kaya

Bilimsel Öğrenci Değerlendirme Kurulu

Ceyda Akdoğan
Doğa Eldemir
Ece Onuray
Gülizar Öncül
Uygar Tank
Mete Akış

İÇİNDEKİLER

HOŞ GELDİNİZ			5
KONGRE PROGRAMI			6
22 MAYIS PERŞEMBE	TOPLUM VE SAĞLIĞIN BELİRLEYİCİLERİ POSTER SUNUMLARI	TP 101-111 TP 201-211 TP 301-311	7
	TEMEL BİLİM DENEYSEL ARAŞTIRMALAR SÖZLÜ SUNUMLAR-1	TS 101-109	26
23 MAYIS CUMA	HASTA VE HASTALIKLAR POSTER SUNUMLARI	HP 101-110 HP 201-211 HP 301-311	32
	GÖZLEMSEL ÖZGÜN ARAŞTIRMALAR SÖZLÜ SUNUMLAR	GS 101-120	50
	KLİNİK ARAŞTIRMALAR SÖZLÜ SUNUMLAR	KS 101-109	61
	TEMEL BİLİM DENEYSEL ARAŞTIRMALAR SÖZLÜ SUNUMLAR-2	TS 201-208	68
24 MAYIS CUMARTESİ	TOPLUM VE SAĞLIĞIN BELİRLEYİCİLERİ: EVRENİMİZİ TANIYALIM POSTER SUNUMLAR	BP101-139	75
ATÖLYELER			97
DAVETLİ KONUŞMACILAR			100

HOŞ GELDİNİZ...

MaSCo, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin özverili çalışmalarıyla 2001 yılında başlayan yolculuğunda, bilime gönül vermiş binlerce öğrenciyi bir araya getiren, Türkiye'nin en köklü tıp öğrenci kongrelerinden biri haline gelmiştir.

Bu yıl, MaSCo'nun çeyrek asrını kutlamanın gururunu yaşıyoruz. 25 yıldır süregelen bu gelenek; bilimsel merakı teşvik eden, genç araştırmacıların ilk adımlarına tanıklık eden ve tıp öğrencilerine hem akademik hem sosyal anlamda ilham veren bir platform olmuştur.

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün de söylediği gibi;

"Dünyada her şey için, maddiyat için, maneviyat için, hayat için, başarı için en hakiki yol gösterici ilimdir, fendir. İlim ve fennin dışında yol gösterici aramak gaflettir, cahilliktir, doğru yoldan sapmaktır. Yalnız ilmin ve fennin yaşadığımız her dakikadaki safhalarının gelişimini anlamak ve ilerlemeleri zamanında takip etmek şarttır." Bu ilke doğrultusunda, MaSCo'25'te dünyanın dört bir yanından gelen katılımcılarla 150'den fazla bilimsel çalışmanın sunulacağı zengin bir akademik programı, unutulmaz sosyal etkinliklerle birlikte sunuyoruz. Bu yılın anlam ve önemine yaraşır şekilde, sene boyunca yaşadığımız bütün zorluklara rağmen geçmişin birikimiyle geleceği kucaklayan bir kongre hazırladık.

Bir yıl boyunca aynı hedef doğrultusunda emek veren kongre ekibimizle, siz bilim tutkunu katılımcılarımızın bu deneyimden ilhamla ayrılmasını diliyoruz. 25. yılımızda, MaSCo ruhunu birlikte yaşamak, birlikte üretmek ve birlikte paylaşmak için buradayız.

MaSCo ailesi olarak sizleri aramızda görmekten büyük mutluluk duyuyor, MaSCo'25'in kalbinizde silinmeyecek izler bırakmasını temenni ediyoruz.

Hepiniz MaSCo'25'e hoş geldiniz...

Ceyda Akdoğan & Sudenaz Öztürk & Fatmanur Çatarmut

MaSCo'25 Yönetim Ekibi

MaSCo'25 bilimsel ekibinden herkese selamlar,

MaSCo'nun çeyrek asırlık olduğu bu özel yılda bizlere okulumuzun kıymetli geleneğini devam ettirme fırsatı sunulduğu için çok mutluyuz. Yılın başından itibaren büyük bir özenle çalışarak kongremizi siz değerli katılımcılarımız için en iyi şekilde hazırladık.

Bu sene de alanlarında uzman birbirinden özel konuşmacılarımızla bir araya gelme, büyük bir özveriyle yürütülen araştırmaları dinleme ve paylaşma fırsatı yaratarak sizlerle. Bütün süreç içerisinde bizleri yalnız bırakmayan danışman hocalarımıza ve arkadaşlarımıza çok teşekkür ederiz.

Hepiniz için keyifli ve unutulmaz bir kongre olmasını diliyoruz. Nice MaSCo'lara...

Hoş geldiniz!

Doğa Eldemir & Ece Onuray & Gülizar Öncül & Uygur Tank

Bilimsel Ekip Sorumluları

22 MAYIS PERŞEMBE					
8.00-8.45	Kayıt				
8.45-10.45	Toplum ve Sağlığın Belirleyicileri – Poster Sunumlar				
	TP101-111 (Tıp-Dış Fakülteleri arası)		TP201-211 (Tıp Fakültesi Kantinin Yanı)		TP301-311 (Tıp-Dış Fakülteleri arası)
10.45-11.00	Tıp Fakültesi Konferans Salonuna Geçiş				
11.00-11.30	Açılış (Tıp Fakültesi Konferans Salonu)				
11.30-12.30	“Her Yönüyle Robotik Cerrahi” Prof. Dr. Alper Toker (Tıp Fakültesi Konferans Salonu)				
12.30-13.30	Öğle Arası				
13.30-14.30	“Kompleman Sistemine Güncel Bakış: Genom Çağında Neler Değişti?” Prof. Dr. Ahmet Oğuzhan Özen (Tıp Fakültesi Konferans Salonu)				
14.30-14.45	Kahve Molası				
14.45-17.00	Temel Bilim Deneysel Araştırmalar– Sözlü Sunumlar-1				
	TS101-109 (Tıp Fakültesi Konferans Salonu)				
19.00	Gala Yemeği				
23 MAYIS CUMA					
8.00-8.45	Kayıt				
8.45-10.45	Hasta ve Hastalıklar – Poster Sunumlar				
	HP101-110 (Tıp-Dış Fakülteleri arası)		HP201-211 (Tıp Fakültesi Kantinin Yanı)		HP301-310 (Tıp-Dış Fakülteleri arası)
10.45-11.00	Kahve Molası				
11.00-12.00	“Astrogliaların Epileptik Nöbetlerin Yayılımı ve Engellenmesindeki Rolü ve Önemi: Zebra Balıklarından Öğrendiklerimiz” Prof. Dr. Emre Yaksi (Tıp Fakültesi Konferans Salonu)				
12.00-12.15	Kahve Molası				
12.15-13.15	Atölyeler-1				
13.15-14.00	Öğle Arası				
14.00-15.45	Gözlemsel Özgün Araştırmalar – Sözlü Sunumlar				Klinik Araştırmalar – Sözlü Sunumlar
	GS101-105 (1031 No ’lu Derslik)	GS106-110 (1032 No ’lu Derslik)	GS111-115 (1131 No ’lu Derslik)	GS116-120 (1132 No ’lu Derslik)	KS101-109 (Dönem 3 Amfisi)
15.45-16.00	Kahve Molası				
16.00-18.15	Temel Bilim Deneysel Araştırmalar– Sözlü Sunumlar-2				
	TS201-208 (Tıp Fakültesi Konferans Salonu)				
19.30	Tekne Partisi				
24 MAYIS CUMARTESİ					
8.00-8.45	Kayıt				
8.45-10.45	Toplum ve Sağlığın Belirleyicileri: Evrenimizi Tanıyalım – Poster Sunumlar				
	BP101-110 (Tıp-Dış Fakülteleri Arası)	BP111-120 (Tıp-Dış Fakülteleri Arası)	BP121-130 (Tıp Fakültesi Kantinin Yanı)		BP131-139 (Tıp Fakültesi Kantinin Yanı)
10.45-11.00	Kahve Molası				
11.00-12.00	“Çocuklarda Otoinflamatuvar Hastalıklar” Prof. Dr. Özgür Kasapçopur (Tıp Fakültesi Konferans Salonu)				
12.00-13.00	Öğle Arası				
13.00-14.45	Atölyeler-2				
14.45-15.00	Kahve Molası				
15.00-16.00	“Aklımızdaki Yanılgılar: Psikiyatrik Hastalıklar Üzerine Doğru Bilinen Yanlışlar” Prof. Dr. Arif Verimli (Tıp Fakültesi Konferans Salonu)				
16.00-17.00	Ödül Töreni ve Kapanış Konuşmaları (Tıp Fakültesi Konferans Salonu)				

22 MAYIS 2025 PERŞEMBE (8.45-10.45) TOPLUM SAĞLIĞI VE SAĞLIĞIN BELİRLEYİCİLERİ POSTER SUNUMLARI	
TP101	YAŞLI HASTAYA BAKIM VEREN BİREYLERİN SAĞLIK OKURYAZARLIĞI DÜZEYİ İLE İLAÇ UYGULAMA ZORLUKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
TP102	LİSE ÖĞRENCİLERİNDE FİZİKSEL AKTİVİTE İLE SOSYOEKONOMİK DÜZEY ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP103	HEKİMLERİN ÖLÜM KAYGISININ VE BRANŞ FARKLILIKLARININ ÖTANAZİYE BAKIŞ AÇISINA ETKİSİ
TP104	İSTANBUL'DA BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE ÇALIŞAN ASİSTAN HEKİMLERİN BRANŞLARI İLE İŞ STRESİ DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
TP105	POLİKİSTİK OVER SENDROMLU HASTALARIN FENOTİPLERİNE GÖRE TANI SÜRECİ VE YAŞAM KALİTESİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
TP106	HİPERTANSİF BİREYLERDE TEDAVİYE UYUM VE TEDAVİYE UYUMU ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN ARAŞTIRILMASI
TP107	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ VE HUKUK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN 5199 SAYILI HAYVANLARI KORUMA KANUNUNA DAİR BİLGİ DÜZEYLERİ VE TUTUMLARI
TP108	BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HASTANESİNDE TİP 2 DİYABET HASTALARININ FİZİKSEL AKTİVİTEYE KATILIM MOTİVASYONLARINI ETKİLEYEN DEĞİŞKENLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP109	İSTANBUL'DA BİR OTELDE ÇALIŞAN KADINLARIN MEME SAĞLIĞI BİLGİLERİ VE KENDİ KENDİNE MEME MUAYENESİ BECERİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: BİR MÜDAHALE ARAŞTIRMASI
TP110	HASTANEDE GÖREV YAPAN İDARE VE DESTEK BİRİMİ PERSONELİNDE SERVİKS KANSER TARAMASI İNANÇ VE TUTUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP111	MARMARA ÜNİVERSİTESİ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ VE MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TAKVİYE EDİCİ GIDA KULLANIM DURUMLARI VE BİLGİ DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI
TP201	BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HASTANESİNE BAŞVURAN KRONİK HASTALIĞA SAHİP HASTALARIN İLAÇ KULLANIMININ SAĞLIK OKURYAZARLIKLARIYLA İLİŞKİSİ
TP202	LİSE ÖĞRENCİLERİNDE AİLE İLE YEMEK YEME ALIŞKANLIĞININ BENLİK SAYGISI İLE İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP203	TİP 1 DİYABETLİ ERGENLERDE YEME BOZUKLUĞU VE SOSYAL DIŞLANMA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ARAŞTIRILMASI
TP204	İSTANBUL'DA BİR KAMU HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEKİMLERİN YENİDOĞAN TARAMA TESTİ ÖZERKLİĞİ HAKKINDA DÜŞÜNCELERİ
TP205	BESLENME OKURYAZARLIĞININ EBEVEYNLERİN ÇOCUK BESLEME TUTUMLARINA ETKİSİ
TP206	DOKTOR VE HEMŞİRELERİN OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU İLE İLGİLİ BİLGİ VE TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
TP207	BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HASTANESİNDE KADIN DOĞUM POLİKLİNİĞİNE GELEN KADIN HASTALARIN JİNEKOLOJİK KANSER FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ
TP208	BÖBREK NAKLİ YAPILAN VE DİYALİZ ALAN HASTALARDA YAŞAM KALİTESİ VE GENEL SAĞLIK DURUMUNUN KARŞILAŞTIRILMASI
TP209	BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİNDE ÇALIŞAN DOKTORLARIN HİPERAMONYEMİ FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

TP210	6-11 YAŞ ARALIĞINDAKİ ÇOCUKLARDA TEKNOLOJİ KULLANIMI VE EBEVEYNLERİN TUTUMU
TP211	CİNSEL MİTLER VE İNFERTİLİTE ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
TP301	OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ VE ECZACILIK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE BESLENME OKURYAZARLIĞI VE FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP302	STANBUL'DA BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BOŞ ZAMANLARINDAKİ CAN SIKINTILARI VE MENTAL İYİ OLUŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ
TP303	2024-2025 EĞİTİM-ÖĞRETİM DÖNEMİNDE, İSTANBUL'DAKİ 3 KAMU LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN POSTÜRAL FARKINDALIK, ALIŞKANLIKLARI VE BUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER: KESİTSEL BİR ARAŞTIRMA
TP304	RESEARCH ON THE RELATIONSHIP BETWEEN ADVERSE CHILDHOOD EXPERIENCES (ACE), INTERNET ADDICTION AND OBESITY AMONG STUDENTS IN A PUBLIC UNIVERSITY
TP305	SURİYELİ KADINLARDA KADIN SAĞLIĞI SORUNLARI, SOSYAL DESTEK VE SAĞLIK HİZMETLERİNE ERİŞİM
TP306	İSTANBUL'DAKİ BİR KAMU ÜNİVERSİTESİNİN HEMSİRELİK, EBELİK VE KADIN DOĞUM STAJINI TAMAMLAMIS TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN İSTEĞE BAĞLI KÜRTAJA YÖNELİK BİLGİ, TUTUM, İNANÇ VE DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ
TP307	TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE OBEZİTE ÖN YARGISI: TIP EĞİTİMİ OBEZİTEYE ÖN YARGIYI ETKİLİYOR MU?
TP308	CERRAHİ TIP BİRİMLERİNDE ELEKTİF ŞARTLARDA OPERE EDİLECEK HASTALARDA PREOPERATİF ANKSİYETE İLE YAKIN DÖNEM POSTOPERATİF KOMPLİKASYONLAR VE KOMPLİKASYON ŞİDDETİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
TP309	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP310	BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HASTANESİNDE ÇALIŞAN ASİSTAN DOKTORLARDA İŞ YÜKÜNÜN VERİMLİLİĞE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TP311	BİR KAMU ÜNİVERSİTESİNDEKİ MAKİNE VE BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYADAKİ GELİŞMELERİ KAÇIRMA KORKUSU (FOMO) VE UYKU UYKU KALİTESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

TP101: YAŞLI HASTAYA BAKIM VEREN BİREYLERİN SAĞLIK OKURYAZARLIĞI DÜZEYİ İLE İLAÇ UYGULAMA ZORLUKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Bölek T.E.*, Dereli A.*, Arı M.*, Şahinoğlu S.*, Arısın K.**, Çiçin A.T.***, Ay P.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Geriatri Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Yaşlı bireylere bakım verenlerin, tedavi sürecindeki ilaçları doğru ve güvenli bir şekilde uygulayabilmesi; yeterli bilgi, beceriye sahip olmalarına bağlıdır. Bu araştırmanın amacı; yaşlı hastalara bakım veren bireylerin ilaç uygulamaları sırasında karşılaştıkları zorlukların belirlenmesi ve bu zorluklarla; sağlık okuryazarlığı düzeyleriyle sosyodemografik özellikler arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipte tasarlanan araştırmanın evrenini, Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları Polikliniğine başvuran 65 yaş ve üzeri hastaların bakım verenleri oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğü, %80 güç, 0,05'lik alfa hata ve ana hipotez temel alınarak 76 kişi olarak hesaplanmıştır. Veriler, yüz yüze uygulanan anket aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma için ilgili kurumlardan etik kurul izinleri alınmıştır. Anket; sosyodemografik özellikleri içeren sorular, "Aile Bakım Veren İlaç Uygulamaları Sorunları Ölçeği" (ABVİÜSÖ) ve "Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği" (SOÖ) olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Verilerin analizi Jamovi programıyla gerçekleştirilmiştir. Karşılaştırmalı analizlerde Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U ve Spearman korelasyon testleri kullanılmış; $p < 0,05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya toplam 57 kişi katılmıştır. Katılımcıların yaş ortalaması $51,3 \pm 12,4$ olup, %64,9'u ($n=37$) kadındır. Ölçeklerin Cronbach's α katsayısı ABVİÜSÖ için 0,905, SOÖ için ise 0,853 olarak hesaplanmıştır. Katılımcıların sağlık okuryazarlığı düzeyi azaldıkça, ilaç uygulamaları sırasında yaşadıkları zorlukların arttığı belirlenmiştir ($\rho=0,549$; $p < 0,001$). Dahiliye polikliniğine başvuran katılımcıların ($n=22$), geriatri polikliniğine başvuranların ($n=35$) kıyasla reçete tekrarı konusunda daha fazla güçlük yaşadığı saptanmıştır ($p < 0,001$). Bakım alan bireylerin kullandığı ilaç sayısındaki artışın, bakım verenlerin ilaç bilgisiyle ilgili yaşadığı zorlukları anlamlı düzeyde artırdığı bulunmuştur ($p=0,005$).

Sonuç: İlaç uygulamaları esnasında çekilen zorlukların, bakım verenin sağlık okuryazarlığı düzeyiyle, bakım alanın hangi branşta muayene olduğu ve polifarmasi durumuyla ilişkili olduğu saptanmıştır. Bulgular, yaşlı bireylerin güvenli ve etkili tedavi alabilmeleri için bakım verenlerin sağlık okuryazarlığının artırılmasına yönelik eğitim ve destek programlarının geliştirilmesinin önemini göstermektedir. Hastaya ayrılan muayene süresinin artırılması ve tedavi şemalarının her vizitte tekrar anlatılması, özellikle polifarmasinin yaygın olduğu geriatik popülasyonda önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Bakım veren, sağlık okuryazarlığı, ilaç, zorlu

TP102: LİSE ÖĞRENCİLERİNDE FİZİKSEL AKTİVİTE İLE SOSYO EKONOMİK DÜZEY ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Öner C.*, Çeküç S.*, Fencî F.B*, Koç N.*, Canbaz A.T***, Tunç Nakış S.**, Batman M.**, Hıdıroğlu S.**, Ay P.**, Haliloğlu B.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Endokrinoloji ve Diyabet Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Çocukluk ve ergenlik döneminde düzenli fiziksel aktivite, sağlıklı gelişim açısından kritik öneme sahiptir. Sosyoekonomik statü (SES) ve sosyodemografik özellikler, çocukların fiziksel aktiviteye erişimi ve katılımını etkileyen önemli faktörlerdendir. Bu çalışmanın amacı, İstanbul Maltepe'deki devlet liselerinde öğrenim gören öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyleri ile SES ve sosyodemografik değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel planlanan çalışmanın örneklemini, Maltepe'de yer alan altı devlet lisesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Liseler, mahallelerin SES'lerine göre tabakalı örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Veriler anket yoluyla toplanmıştır. SES, öğrencinin yaşadığı mahallenin metrekare konut fiyatı esas alınarak belirlenmiştir. Fiziksel aktivite değerlendirmesi için Tanrı (2013) tarafından Türkçeye uyarlanmış Adölesanlar için Fiziksel Aktivite Ölçeği (AFAÖ) kullanılmıştır. Analizler Jamovi 25.0 programı ile yapılmış Kruskal Wallis ve Mann-Whitney U testi kullanılmış, anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya toplam 298 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların %50,5'i ($n=150$) kız ve %49,5'i ($n=147$) erkektir. Öğrencilerin %14,8'i yüksek, %53,8'i orta, %31,4'ü düşük SES grubundadır. Katılımcıların fiziksel aktivite puanları medyan (25.-75. Persentil) olarak 2,53 (2,01-3,21) şeklinde bulunmuştur. SES ile AFAÖ puanı arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p > 0,05$). Erkek öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyleri, kız öğrencilere kıyasla daha yüksek bulunmuştur ($p < 0,001$). Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin AFAÖ puanları diğer sınıflara göre daha yüksektir ($p=0,016$). Baba eğitimi arttıkça fizik aktivite düzeyi ilköğretimden ortaöğretime artarken, ortaöğretim sonrasında düşmektedir ($p=0,016$), anne eğitimi için bir ilişki saptanmamıştır.

Sonuç: Erkek öğrencilerin daha yüksek fiziksel aktivite düzeyine sahip olması, toplumsal cinsiyet rollerinin etkisini, dokuzuncu sınıf öğrencilerinin daha aktif olması ise yaşla birlikte artan akademik yükün fiziksel aktiviteyi azaltabileceğini düşündürmektedir. Özellikle baba eğitimi düşük olanlar yetersiz aktivite açısından risk altındadır. Fiziksel aktiviteyi artırmaya yönelik müdahaleler tasarlanırken cinsiyet ve sınıf düzeyi gibi demografik farklılıklar göz önünde bulundurulmalı; özellikle kız öğrenciler hedeflenmelidir. SES farklılıklarının etkisini daha iyi anlayabilmek için bireysel düzeyde sosyoekonomik veri kullanılan ileri çalışmalar önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel aktivite yeterliliği, sosyoekonomik statü, lise öğrencileri

TP103: HEKİMLERİN ÖLÜM KAYGISININ VE BRANŞ FARKLILIKLARININ ÖTANAZİYE BAKIŞ AÇISINA ETKİSİ

Ersoy A.S.*, Karabeyeser Y.K.*, Yürük S.*, Özdemir M.*, Çakan K.**, Lüleci N.E.**

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Ötanazi; sağlık, yaşam ve ölüm kavramlarıyla yakından ilişkilidir. Dolayısıyla sağlık hizmetlerinde önemli rolü olan hekimlerin konuya yaklaşımı da bizler için önemlidir. Bu çalışmayla İstanbul'daki kamu ve özel hastanelerde çalışmakta olan hekimlerin ölüm kaygı düzeyleri ve branşlarının ötanaziye bakış açısına etkisi araştırılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, kesitsel niteliktedir. Çalışma demografik sorular, Ölüm Kaygısı Ölçeği (ÖKÖ) ve Ötanazi Tutum Ölçeği'nden (ÖTÖ) oluşan bir anketle yüz yüze olarak İstanbul'daki kamu ve özel hastanelerde çalışmakta olan hekimlere uygulanmıştır. Veriler SPSS programıyla analiz edilmiştir. Araştırma, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İlaç ve Tıbbi Cihaz Dışı Araştırmalar Etik kurulu tarafından onaylanmıştır.

Bulgular: Çalışma 54 kadın (%39,4), 83 erkek (%60,6) ve 39'u özel hastane (%28,5), 98'i devlet hastanesinde (%71,5) çalışan hekimler olmak üzere 137 katılımcıyla yapılmıştır. Katılımcıların ÖTÖ ve ÖKÖ skorları arasında anlamlı bir korelasyon bulunmamıştır (Spearman korelasyonu, $p>0,05$). Kadınlar her iki ölçeğe de anlamlı şekilde daha yüksek skorlar elde etmiştir (t-test, $p<0,001$; Mann-Whitney U test, $p<0,001$). Katılımcıların yaş ve hekimlik sürelerinin ÖKÖ skorları üzerinde etkili olduğu görülmüştür (Spearman korelasyonu, $p=0,003$ $r=-0,253$; $p=0,008$ $r=-0,226$). Özel ve devlet hastanelerinde çalışan hekimlerin ÖKÖ skorları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur (Mann-Whitney U test, $p=0,013$). ÖTÖ skoru cerrahi branşlarda klinik branşlara göre daha düşük bulunmuştur (t-test, $p<0,05$). Katılımcıların dini inançları ile ÖTÖ skorları arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur (ANOVA, $p<0,001$). Haftalık çalışma saatlerindeki farkların ÖKÖ skoru üzerinde anlamlı bir fark oluşturduğu görülmüştür (Kruskal Wallis test, $p<0,05$).

Sonuç: Yapılan çalışma sonucunda hekimlerin ölüm kaygısı düzeyleri ile ötanaziye bakış açıları arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Cerrahi ve klinik branşlar kıyaslandığında ise cerrahi branşların daha olumlu bir tutuma sahip oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Ötanazi, Ölüm Kaygısı, Hekim

TP104: İSTANBUL'DA BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE ÇALIŞAN ASİSTAN HEKİMLERİN BRANŞLARI İLE İŞ STRESİ DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Yalçınbayır D.*, Baştürk E.*, Sardohan M.*, Yeşildağ H.İ.*, Batman M.**, Hıdıroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Stres, modern toplumda sık görülen ve bireyin yaşamını olumsuz etkileyen yaygın bir sorundur. Sağlık çalışanlarında iş yükü, vardiyalı sistem ve zorbalık gibi etkenler stresi artırarak depresyon, bağışıklık baskılanması ve duygusal dengesizlik gibi sonuçlara yol açabilir. Bu da hem hekimlerin yaşam kalitesini hem de sağlık hizmetlerinin niteliğini olumsuz etkileyebilmektedir. Çalışmamızda asistan hekimlerin branşları, çamietleri, nöbet durumu ve haftalık çalışma saatleri gibi etkenler ile iş stresi düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma tanımlayıcı tiptedir. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulundan izin alınmıştır. Çalışma evrenini Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi (MÜPEAH) ve MÜPEAH Prof. Dr. Asaf Ataseven Ek Hizmet Binası'nda görev alan asistan hekimler oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak 2 bölüm ve toplam 37 sorudan oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Anketin ilk bölümünde, sosyodemografik özelliklere yönelik 17 soru; ikinci bölümünde "A İş Stresi Ölçeği-20" yer almaktadır. Veriler Jamovi 2.3.28 kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sırasında Ki-kare, Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık değeri $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmamızda 285 kişiye ulaşmak hedeflenmiştir. 112 asistan hekimle yapılan ara analizde katılımcıların %31,2'si (n=35) erkek, %68,8'i (n=77) kadındır. Katılımcıların %69,6'sı (n=78) dahili, %30,4'ü (n=34) cerrahi branşlarda çalışmaktadır. Medeni durumlarına göre %75'i (n=84) bekar, %25'i (n=28) evlidir. Tıp branşı ile stres puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuş ($p=0,024$); cerrahi branşta çalışanların puanları (median=59,6; IQR=13,8), dahili branşlara göre (median=54,5; IQR=21,0) daha yüksektir. Nöbet durumu ($p=0,002$), haftalık çalışma süresi ($p=0,02$) ve mobbinge maruz kalma ($p<0,001$) ile stres düzeyleri arasında anlamlı ilişkiler saptanmıştır. Mobbinge uğrayanların stres puanı (median=70,0; IQR=19,3), uğramayanlara göre (median=54,5; IQR=17,0) daha yüksektir. Ayrıca, cerrahi branşlarda mobbing sıklığının daha fazla olduğu ($p=0,013$) belirlenmiştir.

Sonuç: Bu araştırma, tıp branşının stres düzeyi üzerinde etkili olabileceğini göstermekte ve özellikle cerrahi branşlarda çalışma koşullarının iyileştirilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Asistan Hekim, Tıp Branşı, İş Stresi

TP105: POLİKİSTİK OVER SENDROMLU HASTALARIN FENOTİPLERİNE GÖRE TANI SÜRECİ VE YAŞAM KALİTESİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Akbaş Z.N.*, Akbulut E.*, Uçak M.*, Şahintaş U.*, Çifçili S.S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Polikistik over sendromu (PKOS) dünya genelinde üreme çağındaki kadınlarda yaygın olarak görülen bir multisistemik bozukluktur. PKOS tanısında sıklıkla kullanılan Rotterdam kriterleri hastalarda potansiyel olarak görülebilen 3 ana özelliğe göre bu bozukluğu 4 fenotipe ayırır. Bu 4 fenotipin her birinde gözlemlenen semptomların çeşitlilik göstermesinin yanında gerektirdikleri tedavi yaklaşımları da çoğunlukla farklıdır. Bu çalışma kapsamında Rotterdam kriterleri tarafından belirlenen dört farklı fenotipin Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Polikliniğine başvuran PKOS'lu hastaların tanı sürecindeki deneyimleri ve yaşam kaliteleri üzerine etkisi incelenecektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, kesitsel bir çalışmadır. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurul onayı alınmıştır. Anket çalışması Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesinin Endokrinoloji, Kadın Hastalıkları ve Doğum Polikliniklerinde 49 kişi üzerinde yüz yüze uygulanmıştır. Katılımcıların hepsi bilgilendirilmiş ve onamları alınmıştır. Anket 3 bölümden oluşmaktadır. Sosyodemografi, tanı süreci ve yaşam kalitesi ile ilgili toplamda 59 soru sorulmuştur. Katılımcıların PKOS ile bağlantılı yaşam kalitelerini değerlendirmek amacıyla Polikistik Over Sendromu Yaşam Kalitesi-50 Ölçeği (PCOSQ-50) kullanılmıştır. Veriler Jamovi 2.3.28 kullanılarak Kruskal-Wallis ve Dwass-Steel-Critchlow-Fligner Pairwise Comparison testleri kullanılarak analiz edilmiştir. $p<0,05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Ankete toplamda 49 kişi katılmıştır. Katılımcıların ortalama yaşı 27,1'dir. Ortalama tanı aldıkları yaş ise 24,2'dir. Vücut kitle indeksleri (VKİ) hesaplandığında ortalama 25,4 bulunmuştur. Katılımcıların %45'i (n=22) A fenotipinde, %2'si (n=1) B fenotipinde, %27'si (n=13) C fenotipinde ve %27'si (n=13) D fenotipindedir. Fenotipler arasında yaşam kalitesi karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık olduğu gözlemlenmiştir. (Kruskal-Wallis Test; $\chi^2=11,02$, $p=0,012$). En büyük fark ise A ve C fenotipleri arasında görülmüştür (Dwass-Steel-Critchlow-Fligner Pairwise Comparison; $p=0,032$).

Sonuç: C fenotipine sahip PKOS hastalarının yaşam kaliteleri diğer fenotiplere kıyasla daha düşüktür. Bu da bu hastaların tedavisinin onlar için yetersiz kaldığını göstermektedir. Tedavi planlamaları daha kapsayıcı ve destekleyici bir hale getirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Polikistik over sendromu, Fenotip, Yaşam kalitesi

TP106: HİPERTANSİF BİREYLERDE TEDAVİYE UYUM VE TEDAVİYE UYUMU ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN ARAŞTIRILMASI

Yazıcı Z.B.*, Toksarı H.N.*, Özbilgin Z.*, Batar A.C.*, Tanrıöver Ö.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Hipertansiyon, dünya genelinde yaygın kronik hastalıklardan biri olup kontrol altına alınmadığında ciddi komplikasyonlara yol açabilmektedir. Tedavi süreci uzun süreli ve çok yönlü olduğu için bireylerin tedaviye uyum düzeyleri değişkenlik göstermektedir. Bu çalışmadaki amacımız, hipertansif bireylerin tedaviye uyum düzeylerini değerlendirmek; bireysel, davranışsal ve iletişimsel faktörlerin bu süreçteki etkilerini incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmamız, Marmara Üniversitesi Pendik ve Prof. Dr. Asaf Ataseven Eğitim ve Araştırma Hastaneleri polikliniklerine başvuran, hipertansiyon tanısı almış ve çalışmaya katılmayı kabul eden 178 birey üzerinde yürütülmüştür. Hedeflenen örneklem büyüklüğü 350'dir. Veriler; bireysel özellikler, hastalık süreci ve yaşam tarzı davranışlarını içeren anket formu ile 18 maddelik, 5 alt boyutlu "Bireylerin Tedaviye Uyum ve Yaşam Değişikliği Başarısını Değerlendirme Ölçeği" aracılığıyla toplanmıştır. Ölçekten alınan toplam puana göre bireyler 68 puan eşik değeriyle "uyumlu" ve "uyumsuz" olarak sınıflandırılmıştır. Veriler Jamovi programının güvenilirlik analizi, Mann-Whitney-U, Ki-kare, Spearman korelasyon ve lojistik regresyon testleriyle analiz edilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir. Etik kurul onayı alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması $62,4\pm 11,7$ yıl olup, %55,6'sı kadın ve %44,4'ü erkektir. Katılımcıların %75'i tedaviye uyumlu olarak sınıflandırılmıştır. Tedaviye uyum puanı; medikal tedavi ($r=0,707$), hekimle iletişim ($r=0,509$), fiziksel aktivite ($r=0,486$) ve tuz tüketimi ($r=0,491$) alt boyutlarıyla istatistiksel olarak anlamlı ve güçlü düzeyde ilişkilidir ($p<0,001$). Lojistik regresyon analizine göre medikal tedavi ($OR=0,50$), hekimle iletişim ($OR=0,26$) ve fiziksel aktivite ($OR=0,55$) değişkenleri tedaviye uyumun anlamlı belirleyicileri olarak bulunmuştur ($p<0,05$). Yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve çoklu ilaç kullanımı gibi bireysel değişkenlerle uyum arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p>0,05$).

Sonuç: Hipertansif bireyler ilaçlarını düzenli kullanmakta ancak yaşam tarzı değişikliklerini sürdürmekte güçlük çekmektedir, bu durum alışkanlık ve motivasyonel faktörlerle ilişkilidir. Tedaviye uyum, demografik verilerden çok sağlık davranışları ve hekimle kurulan iletişimle şekillenmektedir. Bireyselleştirilmiş danışmanlık, davranış değişikliği odaklı müdahaleler ve etkili hasta-hekim iletişimi uyumu artırmada anahtar role sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Hipertansiyon, tedaviye uyum, sağlık davranışları

TP107: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ VE HUKUK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN 5199 SAYILI HAYVANLARI KORUMA KANUNUNA DAİR BİLGİ DÜZEYLERİ VE TUTUMLARI

Berber E.*, Bayram K.*, Göcen Z.L.*, Kuzu A.*, Tüzün Z.**, Özyayın A.N.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Halen yürürlükte olan 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nda "Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", bütün hayvanların eşit doğduğu ve yaşama hakkına sahip olduğu görüşü ile kamuoyunda tartışılmaktadır. Araştırmada bu değişiklik önerisiyle alakalı; Marmara Üniversitesi Tıp ve Hukuk Fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin bilgi düzeyleri, konuyla ilgili tutumları ve ilerleyen süreçte yasanın oluşturabileceği etkilerle ilgili görüşlerinin açıklığa kavuşturulması amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma için Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulundan (04.11.2024-09.2024.1319), Fakülte Dekanlıklarından ve gönüllülerden bilgilendirilerek onam alınmış, 18.03.2025-29.04.2025 tarihlerinde, Tıp ve Hukuk Fakültesi 3. Sınıf öğrencilerinden gönüllü 187 kişiyle yüz yüze görüşülerek, 3 bölümden oluşan, ÖNEY Hayvan Sevgisi Ölçeğini de içeren 41 soruluk bir anketle veri toplanmış, SPSS'de analiz edilmiş, " $p<0,05$ " istatistiksel anlamlılık değeri kabul edilmiştir.

Bulgular: Ankette 187 kişiden veri toplanmıştır; %59,4'ü kadın, %52,9' u tıp, %47,1'i hukuk fakültesi öğrencisidir. Öğrencilerin %55,1'inin yasa hakkında bilgisi mevcuttur [tıp fakültesi öğrencilerinin %47,5'i, hukuk fakültesi öğrencilerinin %59,5'i, $p=0,103$]. Kızlar, erkeklere göre yasa değişikliği önerisini daha az desteklemekteydiler ($p=0,014$). Herhangi bir evcil hayvanı sahiplenme tecrübesi olanlar, olmayanlara göre yasa değişikliği önerisi hakkında daha olumsuz düşünmekteydiler ($p<0,01$). Hayvan haklarıyla alakalı faaliyetlere katılanlar, katılmayanlara göre yasa değişikliği önerisi hakkında daha olumsuz düşünmektedir ($p=0,030$). Kızların hayvan sevgisi (puan: $110,50 \pm 12,968$) erkeklere (puan: $95,820 \pm 15,627$) göre daha yüksek saptanmıştır ($p=0,010$). ÖNEY Hayvan Sevgisi Ölçek puanları (tıp; medyan: 108, hukuk; medyan: 103,50) olup tıp ve hukuk fakültesi öğrencileri arasında yasayı destekleme, karasız olma, desteklememe durumları bağlamında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p=0,102$).

Sonuç: Tıp ve hukuk fakültesi öğrencilerinin, temel bir yaşam hakkı ile alakalı 5199 sayılı hayvan hakları yasa tasarısındaki değişiklik önerileri hakkında fikir sahibi oldukları, ancak yaklaşımlarının benzer olduğu, araştırma sonucunda kızların erkeklere göre insan-hayvan ilişkisinde daha duyarlı olduğu ve yasayı daha az destekledikleri saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: 5199 sayılı kanun, hayvan sevgisi, duyarlılık

TP108: BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HASTANESİNDE TIP 2 DİYABET HASTALARININ FİZİKSEL AKTİVİTEYE KATILIM MOTİVASYONLARINI ETKİLEYEN DEĞİŞKENLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İnanç B.*, Zaynelova Z.*, Orhan A.A.*, Karadağ E.*, Apaydın Kaya M.Ç.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bu çalışma; bir üniversite hastanesindeki Tip 2 diyabet hastalarının fiziksel aktiviteye katılım motivasyonlarını, sosyodemografik faktörlerin bu motivasyon üzerindeki etkilerini analiz etmeyi ve diyabet eğitimine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamıza bir kamu üniversitesi hastanesine başvuran 24 Tip 2 Diyabet hastası katılmıştır. Araştırmamız Aralık 2024-Nisan 2025 tarihleri arasında hastanemize başvuran Tip 2 Diyabet hastalarını kapsamaktadır. Örneklem yöntemi olarak gelişigüzel örneklemleme metodu kullanılmıştır. Veriler Jamovi 2.6.44 kullanılarak Student's T test, Mann Whitney U, One Way ANOVA, Kruskal Wallis ve Spearman korelasyon testleri ile analiz edilmiş; istatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir. Çalışmamız etik kurul onayından geçmiştir. Katılımcılarımızın hepsi bilgilendirilip onayları alınmıştır. Anketimiz içerisinde Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyon Ölçeği (PMQOA), Beck Depresyon Ölçeği ve Algılanan Stres Düzeyi Ölçeği ve sosyodemografik sorular bulunmaktadır.

Bulgular: Bir kamu üniversitesi hastanesinde 24 Tip 2 diyabet hastasından veri toplanmıştır. HbA1c düzeyi cinsiyete göre farklılık göstermemiştir ($p=0,322$, Independent Samples T-Test). Egzersiz sıklığı ile HbA1c düzeyi arasında zayıf negatif ama anlamlı olmayan bir ilişki bulunmuştur (Spearman's rho = $-0,396$, $p=0,056$). Fiziksel aktivite motivasyonu ile HbA1c düzeyi arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır ($p=0,264$). Fiziksel aktiviteye katılım ile depresyon puanı arasında güçlü ve anlamlı negatif ilişki gözlenmiştir (rho= $-0,701$, $p<0,01$). Egzersiz imkânı olan bireylerin fiziksel aktiviteye katılım motivasyonu anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur ($p=0,048$, Mann Whitney U). Ayrıca, egzersiz sıklığı arttıkça depresyon puanı düşmüştür ($p=0,024$, One Way ANOVA).

Sonuç: 24 hastadan toplanan veriler doğrultusunda yaş, cinsiyet, diyabet süresi gibi sosyodemografik özelliklerin fiziksel aktiviteye katılım motivasyonu üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı saptanmıştır. Verilere göre egzersiz imkanının fiziksel aktiviteye katılım motivasyonunu arttırdığı gözlenmiştir. Daha sıkı egzersiz yapan bireylerin depresyon puanları anlamlı bir şekilde daha düşük çıkmıştır. Bu bulgulara göre egzersiz düzeyinin artması fiziksel aktiviteye motivasyonunu olumlu etkileyebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Tip 2 Diyabet, Fiziksel aktivite, Egzersiz, Motivasyon, Sosyodemografik faktörler

TP109: İSTANBUL'DA BİR OTELDE ÇALIŞAN KADINLARIN MEME SAĞLIĞI BİLGİLERİ VE KENDİ KENDİNE MEME MUAYENESİ BECERİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: BİR MÜDAHALE ARAŞTIRMASI

Şahiner B.N.*, Aslanergün S.*, Yaşar E.*, Maurcot Q.*, Özyayın A.N.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Meme kanseri dünyada en yaygın görülen kanser türüdür. Türkiye’de kadınlarda en sık görülen kanserdir. Erken tanı konulabilen bu kanser için Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezlerinde (KETEM) ücretsiz tarama testleri yapılmaktadır. Ancak birçok kadın bu hizmetten habersizdir ve taramalara katılmamaktadır. Bu nedenle eğitim yapılarak kadınların farkındalığını arttırmak amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma bir müdahale araştırmasıdır. İstanbul’da bir özel otelde çalışan erişkin kadınlar üzerinde yürütülmüş, örneklem seçilmemiş, araştırmaya otelde çalışan tüm kadınlar davet edilmiş, gönüllüler eğitime katılmıştır. Araştırma için etik kurulundan etik onayı (07.10.20271192. sayı), otel yönetiminden izin alınmış, her bir katılımcıdan bilgilendirilmiş onamları alınmıştır. 17.12.2024’te 2 saatlik interaktif, uygulamalı meme sağlığı eğitimi yapılmış; eğitimden önce, hemen sonra ve bir ay sonra standart veri formuyla veri toplanmıştır. Araştırma grubu daha önceden meme sağlığı eğitimi yapabilmek için standart bir meme sağlığı eğitim becerileri kursuna katılmış ve başarı sertifikaları almıştır. Veriler SPSS programında analiz edilmiş, Mann-Whitney U, ANOVA ve T-Testi ile analiz edilmiştir. $p < 0,05$ istatistiksel anlamlılık düzeyi olarak kabul edildi. SPSS programında analiz edilmiştir.

Bulgular: Yaşları normal dağılımlı 20 kadın katılımcı ile gerçekleştirilmiştir ($p=0,148$). %62,5’i lise ve altı eğitim duruma sahipken geri kalanı üniversite mezunudur. Ankette 20 sorudan oluşan bilgi testini doğru cevaplayanlara 5, yanlış cevaplayanlara 0 puan verilerek değerlendirilmiştir. Toplanan bilgi puanlarından %32’sinin 100 üzerinden 85 ve üzerinde puan aldığı görülmüştür.

Sonuç: Bir gün içerisinde 2 saat süren interaktif meme sağlığı ve meme muayenesi eğitimiyle katılımcıların meme sağlığıyla ilgili bilgileri geliştirilmiş, meme muayenesi yapma oranları da artırılmıştır. Bu tür farkındalık eğitimlerinin yapılması yararlı olduğu gösterilmiş ve önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kadınlar, meme sağlığı, meme kanseri

TP110: HASTANEDE GÖREV YAPAN İDARE VE DESTEK BİRİMİ PERSONELİNDE SERVİKS KANSER TARAMASI İNANÇ VE TUTUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ahmad G. *, Onuray E. *, Ağma S. *, İşcan C. *, Usanma Koban B. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Serviks kanseri, dünyada sıklığı artan önemli bir sağlık sorunudur. Türkiye’de Sağlık Bakanlığı tarafından aile hekimliği uygulamasında önerilen periyodik sağlık muayeneleri ve tarama testleri kapsamında, 30-65 yaş arası kadınlarda her beş yılda bir Papanicolau testi (PAP Smear testi) yapılmalıdır. Bu çalışmada, hastanede görev yapan personelin, birinci basamak hizmetlerinden faydalanma konusunda erteleme tutuma sahip olduğu gözleminde hareketle; sağlık eğitimi almamış olan kadın personelde serviks kanseri taramalarına karşı inanç düzeyleri ve birinci basamak sağlık hizmetlerinden faydalanma durumlarının tarama tutumuna etkisi araştırılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipteki araştırmanın evrenini Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim Araştırma Hastanesi ve Asaf Ataseven Ek Hizmet Binasında çalışan, destek ve idare birimlerinde görevli kadın personel oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğü %95 güven aralığında %5 hata payıyla 227 olarak hesaplanmış, toplam 270 kişiye ulaşılmıştır. Katılımcılara 18 soruluk sosyodemografik bilgi formu ardından “Rahim Ağzı Kanserleri ve PAP Smear Testi Sağlık İnanç Modeli” ölçeği yüz yüze uygulanmıştır. Verilerin analizi için Jamovi 2.3.28 programı kullanılmış, Ki kare ve Kruskal Wallis testleriyle yapılan analizlerde $p < 0,05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurul onayı alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların %78,9’u periyodik tarama önerilen 30-65 yaş grubundadır. Tarama dönemindeki katılımcıların %60’ı tarama yaptırmamıştır. Hastanede çalışan yıl ile aile hekimliğine başvuru sıklığı arasında negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p=0,005$; Gamma=-0.148). Katılımcıların %7,4’ü aile hekimi tarafından aranarak, %13,2’si muayene sırasında tarama konusunda bilgilendirilmişken %79,4’ü bilgilendirilmediğini belirtmiştir. Ölçeğin “PAP Smear Engeller” alt boyutu puan ortalaması; aile hekimliği tarafından bilgilendirilmiş kişilerde, bilgilendirilmeyenlere göre düşük bulunmuştur ($p=0,044$; effect size=0,02).

Sonuç: Hastanede çalışan yıl arttıkça aile hekimliğine başvurunun azaldığı, dolayısıyla birinci basamak hizmetlerinden yararlanma sıklığının düştüğü görülmektedir. Bu durum aile hekimleri tarafından verilen koruyucu hizmetlerin ve bilgilendirmenin aksamasına yol açmaktadır. Bu bağlamda hastane personelinin birinci basamak hizmetleri ve koruyucu uygulamalar konusunda farkındalığının artırılması, hizmetin sürekliliğini sağlamaya katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Serviks kanseri, tarama, aile hekimliği, koruyucu hekimlik, hastane çalışanları

TP111: MARMARA ÜNİVERSİTESİ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ VE MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TAKVİYE EDİCİ GIDA KULLANIM DURUMLARI VE BİLGİ DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Bilge B.*, Uygur B.*, Maraşlıoğlu A.*, Kök N.N.*, Akdeniz E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Günümüzde sağlıklı yaşam ve beslenmeye ilginin artmasıyla takviye edici gıdalar günlük yaşamımızda önemli bir yer edinmiştir. Ancak bu takviye edici gıdaları kullanırken bilinçli olmak gerekir. Bu çalışma Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi ve Mühendislik Fakültesi öğrencilerinin takviye gıda kullanım alışkanlıklarını ve bu ürünlerle ilgili farkındalık düzeylerini ölçmeyi ve iki fakülte öğrencilerini kıyaslamayı amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Anketimiz, anket formları katılımcılara yüz yüze dağıtılarak uygulanmıştır. Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi (n=1482) ve Mühendislik Fakültesi (n=3577) öğrencileri araştırmanın hedefidir ve %12'si (n=606) bu çalışmaya katılmıştır. Öğrencilerin 335'i kadın, 270'i erkektir. Verilerin analizi Jamovi 2.3 üzerinden yapılmıştır. Öğrencilerin takviye gıda kullanım durumları ve bilgi düzeylerinin okudukları bölümle ilişkili olup olmadıkları "Chi-Square", "Mann-Whitney U" ve "Shapiro-Wilk Normality" testleri kullanılarak anlaşılmıştır. Yapılan testler için anlamlılık değeri $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Takviye gıda kullanım oranının Mühendislik Fakültesinde %77 (n=313), Spor Bilimleri Fakültesinde %84 (n=167) olduğu görülmüştür. Kullanılan ürünlerin en çok öğrenildiği kaynağın Spor Bilimleri Fakültesi'nde "Bir spor veya beslenme koçu" (n=79) iken Mühendislik Fakültesi'nde "Birebir iletişim kurulan doktor, eczacı, diyetisyen" (n=172) olduğu saptanmıştır. Ürünlerin en çok kullanılma nedeninin her iki fakültede de "Bağımsızlık sistemini güçlendirmek için" (n=91, n=198) olduğu tespit edilmiştir. Fakülteler arasında takviye edici gıda kullanım oranlarında anlamlı bir fark (Chi-Square $p=0,068$) görülmemiştir. Diğer yandan iki fakülte öğrencileri arasında kullanılan ürünlerin içerikleri hakkında bilgi sahibi olma durumları için anlamlı fark (Chi-Square $p < 0,01$) bulunmuştur. Yine iki fakülte arasında potansiyel doz aşımı ve yan etki risklerine karşı bilgi sahibi olduğunu düşünme durumları için anlamlı fark (Chi-Square $p=0,009$) saptanmıştır.

Sonuç: Katılımcıların bölümlerinin; yan etkilere karşı farkındalık düzeyleriyle, ürünlerin içerikleri hakkındaki bilgi düzeyleriyle, takviye gıdaların günlük beslenmedeki gerekliliği hakkındaki düşünceleriyle ve doğal besinlerin yerini ne ölçüde karşılayabileceği konusundaki düşünceleriyle ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan öğrencilerin bölümleriyle ürün kullanım oranları ve ürün seçiminde belirli bir markaya bağlılık duyma durumu ilişkili değildir.

Anahtar Kelimeler: Takviye, gıda, besin

TP201: BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HASTANESİNE BAŞVURAN KRONİK HASTALIĞA SAHİP HASTALARIN İLAÇ KULLANIMININ SAĞLIK OKURYAZARLIKLARIYLA İLİŞKİSİ

Günel B.D.*, Öcal B.*, Şaa E.*, Türker K.A.*, Sarısaltık A.**, Hıdroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sağlık okuryazarlığı, bireylerin sağlıkla ilgili bilgilere erişmesi, anlaması ve kararlarında kullanabilmesi için gerekli zihinsel-sosyal becerilerdir. Akılcı ilaç kullanımı, kişiye uygun ilacın doğru doz ve sürede kolayca temin edilerek kullanılmasıdır. Sağlık okuryazarlığı yüksek toplumlarda, kronik hastalığa sahip bireylerin tedaviye uyumu ve başarıları artmaktadır. Bu çalışmanın amacı kronik hastalığı olan bireylerde sağlık okuryazarlığı ve akılcı ilaç kullanımını etkileyen faktörleri belirlemek ve aralarındaki ilişkiyi incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Etik onayı alınan araştırmaya üçüncü basamak bir kamu hastanesine başvuran ve kronik hastalığı olan 18 yaş ve üzeri bireyler dahil edildi. Veriler sosyodemografik bilgi formu, Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (T-SOY) ve Yetişkinler İçin İlaç Okuryazarlığı Ölçeği (MELSA) olmak üzere toplamda 55 sorudan oluşan bir anket formu ile toplandı. Veri analizinde Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis testi ve Spearman korelasyon testi kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya toplam 389 hasta dahil edildi. Katılımcıların yaş ortalaması 45,2 yıl (standart sapma=17,8) olup %59,4'ü kadındı. Çalışmaya dahil edilen hastaların %32,1'i lise mezunuydu ve %26,0'sı ev hanımıydı. T-SOY ve MELSA ölçek puanları arasında pozitif yönde anlamlı korelasyon saptandı ($r=0,213$, $p < 0,001$). Eğitim düzeyi yüksek okul/üniversite ve üzeri olan hastaların MELSA ve T-SOY puanları lise ve altı olan katılımcılardan anlamlı şekilde daha yüksekti ($p < 0,001$ ve $p=0,009$; sırasıyla). Katılımcıların yaşı ile MELSA ve T-SOY puanları arasında negatif korelasyon saptandı ($r=-0,364$, $p < 0,001$ ve $r=-0,119$, $p=0,019$; sırasıyla).

Sonuç: Bu çalışmada, kronik hastalığa sahip bireylerin sağlık okuryazarlığı düzeyleri ve akılcı ilaç kullanımına ilişkin tutumlarının ilişkili olduğu saptanmıştır. Sonuçlar, eğitim düzeyi ve yaş gibi sosyodemografik özelliklerin ve sağlık okuryazarlığının kronik hastalığa sahip bireylerin uzun süreli tedavi yönetiminde dikkate alınması gereken faktörler olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kronik Hastalık, Akılcı İlaç Kullanımı, Sağlık Okuryazarlığı.

TP202: LİSE ÖĞRENCİLERİNDE AİLE İLE YEMEK YEME ALIŞKANLIĞININ BENLİK SAYGISI İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kılıç Z.S.*, Aydın E.M.*, Soylu H.T.*, Albayrak D.*, Hıdıroğlu S.**, Tanrıöver Ö.**, Karabacak Ö.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Ergenlik, bireyin psikososyal gelişiminin hız kazandığı ve benlik saygısının temellerinin atıldığı kritik bir dönemdir. Bu süreçte aileyle geçirilen zaman, özellikle birlikte yemek yeme gibi günlük paylaşımlar, gençlerin duygusal olgunlaşması ve öz saygı gelişimi üzerinde belirleyici bir rol oynayabilir. Bu çalışmada, belirlenen okullardaki lise öğrencilerinin aileyle yemek yeme alışkanlıkları ile benlik saygısı arasındaki ilişki incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamız Şubat-Nisan 2025 tarihleri arasında yürütülen kesitsel bir araştırmadır. Anket, T.C. Milli Eğitim Bakanlıından gerekli izinler alındıktan sonra belirlenen dört şehirde 594 lise öğrencisine uygulanmıştır. Anket formumuz Kişisel Bilgi Formu, Aile Yemekleri Ölçeği (5'li Likert tip) ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ile birlikte 3 bölümden ve 47 sorudan oluşmaktadır. Alınan cevaplar SPSS 30.0 kullanılarak analiz edilmiştir. Sisteme aktarılan verilere Mann-Whitney U, Korelasyon, Kruskal Wallis testleri uygulanıp $p < 0,05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Veriler analiz edildiğinde, aile ile yemek yeme sıklığı ile benlik saygısı arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p < 0,05$). Ayrıca, aileyle yemek sırasında günlük konular hakkında konuşmak, yemeklerde kendini huzurlu hissetmek ve aileyle yemek yemeyi tercih etmek gibi etmenlerin de benlik saygısıyla anlamlı düzeyde ilişkili olduğu görülmüştür ($p < 0,001$). Bununla birlikte cinsiyet, yaşanılan şehir, ebeveynin eğitim durumu, vücut kitle indeksi ve yemek sırasında telefon ya da televizyon kullanımı gibi değişkenlerin benlik saygısı ile istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkisi saptanmamıştır ($p > 0,05$). Son olarak aile yemekleri ölçeği puanı ile benlik saygısı arasında zayıf pozitif bir korelasyon tespit edilmiştir ($r = 0,274$; $p < 0,01$).

Sonuç: Araştırmamız, lise öğrencilerinde aileyle yemek yeme alışkanlığının benlik saygısıyla ilişkili olduğunu göstermektedir. Aileyle düzenli yemek yiyen, bu esnada duygusal paylaşımda bulunan ve yemekleri huzurlu bir ortamda geçiren bireylerde benlik saygısı düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Bu bulgular, aile içi etkileşimlerin ve ortak öğünlerin ergenlik döneminde psikososyal gelişim açısından destekleyici bir rol üstlenebileceğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Benlik saygısı, ergenlik, aile, yemek, lise öğrencileri

TP203: TIP 1 DİYABETLİ ERGENLERDE YEME BOZUKLUĞU VE SOSYAL DIŞLANMA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ARAŞTIRILMASI

Poyraz Y.E.*, Yıldırım C.*, Subaşı Z.*, Usta B.*, Arısın K.**, Hıdıroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tip 1 diyabet, çocukluk çağında görülen en yaygın kronik hastalıklardan biridir ve görülme sıklığı giderek artmaktadır. Ergenlik döneminde tedaviye uyumun zorlaşması ve metabolik kontrolün bozulması, sosyal ve psikolojik sorunlara yol açabilir. Toplum içinde reddedilme veya dışlanma hissi, ergenler için önemli psikososyal stresördür. Bu çalışmanın amacı, Tip 1 diyabetli ergenlerde sosyal dışlanma ile diyabete özgü yeme bozukluğu arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamız kesitsel tipte olup Marmara Üniversitesi Asaf Ataseven Hastanesi Çocuk Endokrinoloji Bölümü'nde 2024–2025 öğretim yılında tanısı en az altı ay önce konulmuş 14–18 yaş arası ergenler dahil edilmiştir. Katılımcıların %50,0'si ($n=35$) kadın, %50,0'i ($n=35$) kişisi erkektir. Veriler yüz yüze anketle toplanmıştır. Sosyodemografik sorularla birlikte kullanılan araçlar arasında Diyabete Özgü Yeme Bozukluğu Ölçeği (kesme puanı ≥ 20) ve Ergenlerde Sosyal Dışlanma Ölçeği (ESDÖ) bulunmaktadır. ESDÖ'nün 2 alt boyutu bulunmaktadır: Önemsenneme ve Dışlanma. Veri toplarken sorulan sorular, açık uçlu yanıtlara ek olarak beş ve altı düzeyli Likert ölçekleri ile yanıtlanmıştır. Verilerin analizinde Ki-kare, Mann-Whitney U, Spearman Korelasyon Analizi uygulanmış, $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı kabul edilmiştir. Veri analizi için SPSS programı kullanılmıştır. Gpower üzerinden yapılan örneklem hesabı ile 125 kişinin katılımını hedeflediğimiz çalışmada 70 kişiye ulaşılmıştır.

Bulgular: Tip 1 diyabet tanılı ergenlerde sosyal dışlanma ile diyabete özgü yeme bozukluğu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($p=0,021$). Cinsiyet ile önemsenneme puanları arasında anlamlı ilişki saptanmış; erkek katılımcılarda puan daha yüksektir ($p=0,002$). Ailede diyabet öyküsü olan katılımcılarda %21 ($n=19$) önemsenneme puanlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p=0,032$). Okul başarısı azaldıkça önemsenneme puanları arasında da anlamlı ilişki izlenmiştir ($\rho=0,410$ $p:0,001$). Aile yapısı incelendiğinde, yalnızca üç katılımcının ebeveynlerinin ayrı olduğu görülmüştür.

Sonuç: Çalışmamızda Tip 1 diyabetli ergenlerde sosyal dışlanmanın diyabete özgü yeme bozukluğu riskini artırmıştır. Özellikle erkek ergenlerde önemsenneme hissinin daha belirgin olduğu saptanmıştır. Bulgular, bu bireylerin tedavi süreçlerinde psikososyal desteğe gereksinim duyduğunu vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tip 1 diyabet, ergen, yeme bozukluğu, sosyal dışlanma, önemsenneme

TP204: İSTANBUL'DA BİR KAMU HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEKİMLERİN YENİDOĞAN TARAMA TESTİ ÖZERKLİĞİ HAKKINDA DÜŞÜNCELERİ

Yaşar D. *, Irak E. *, Birtane A.B. *, Özöncel A. *, Sert G. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Ülkemizde çeşitli doğumsal metabolik hastalıkların erken teşhisi için Yenidoğan Tarama Programı uygulanmaktadır. Hastalıkların erken teşhisi erken tedaviyi mümkün kılarak uzun vadeli sağlık sorunlarının önüne geçilmesine katkı sağlamaktadır. Bu araştırmanın amacı; pediatri hekimlerinin yenidoğan tarama testleri ile ilişkin görüşlerini, deneyimlerini ve karşılaştıkları etik zorlukları anlamaktır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma kapsamında İstanbul ilinde kamu hastaneleri ve birinci basamak sağlık kuruluşlarında görev yapan sekiz hekimle yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin her biri 13 sorudan oluşan bir rehber doğrultusunda yürütülmüş ve ses kayıtları yazılı transkriptlere dönüştürülmüştür. Veriler, tematik analiz yöntemiyle değerlendirilmiş; kodlama işlemleri Taugette üzerinden manuel olarak yapılmıştır. Bulgular, ana tema ve alt temalar halinde sunulmuştur. Çalışmamız etik kurul onayı almıştır.

Bulgular: Elde edilen veriler dört ana tema altında toplanmıştır: (1) Bilgi ve Farkındalık, (2) Uygulama Sürecinde Karşılaşılan Güçlükler, (3) Aile ile İletişim ve Onam Süreci, (4) Sisteme Yönelik Öneriler. Katılımcılar, yenidoğan tarama testlerinin etkili olduğunu ancak ailelerin testleri reddetmesinin önemli bir sorun oluşturduğunu belirtmiştir. Reddetmenin genellikle düşük sosyoekonomik düzey, yetersiz sağlık okuryazarlığı ve sosyal medyada yayılan yanlış bilgilerle ilişkili olduğu vurgulanmıştır. Aile büyüklüğünün etkisi ve farkındalık çalışmalarının yararlılığı konularında katılımcılar arasında farklı görüşler bildirilmiştir. Tüp bebek yöntemi ile çocuk sahibi olan ailelerin testlere daha olumlu yaklaştığı gözlemlenmiştir. Sağlık profesyonelleri, reddin önlenmesinde sabırlı ve açıklayıcı iletişimin belirleyici olduğunu ifade etmiştir.

Sonuç: Yenidoğan tarama testleri konusunda hekimlerin genel olarak olumlu tutum taşıdığı, ancak uygulamada zamanlama, iletişim ve sistem koordinasyonu açısından önemli sorunlarla karşılaştıkları belirlenmiştir. Bu bulgular, tarama programlarının güçlendirilmesi ve hekimlerin sürece daha etkin katılımının sağlanması için politika geliştirme gereğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tarama Testi, Reddetme, Hekim Görüşleri

TP205: BESLENME OKURYAZARLIĞININ EBEVEYNLERİN ÇOCUK BESLEME TUTUMLARINA ETKİSİ

Aksakallı S.**, Şahin B. *, Çağlar İ.**, Karaaslan E.S.**, Hıdıroğlu S.***, Doğanç F.B.***, Us M.C.****

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Çocuklukta sağlıklı beslenme alışkanlıklarının gelişmesinde ebeveyn tutumları kritiktir. Ebeveynlerin beslenme konusundaki bilgi ve farkındalığı, çocukların yeme davranışlarını doğrudan etkileyebilir. Gıda okuryazarlığı, bireyin besinlere dair doğru bilgiye ulaşip bunu anlayarak uygulaması açısından önemlidir. Bu çalışmada, ebeveynlerin gıda okuryazarlığı düzeylerinin çocuklara yönelik beslenme tutumlarına etkisi değerlendirilmektedir.

Gereç ve Yöntem: Okul tabanlı kesitsel tasarıma sahip bu araştırma, 2025 yılında toplam 313 öğrenci-ebeveynlerden oluşan bir örneklem grubuyla yürütülmüştür. Veriler, ebeveyn beslenme tutumları (EBTA), aile beslenme farkındalığı (ABFA), gıda ve beslenme okuryazarlığı (FNLI) ölçekleriyle gıda okuryazarlığına yönelik bilgi-beceri ve uzmanlık alt boyutlarını içeren anketlerle toplanmıştır. Demografik bilgiler ve hipotez analizinde SPSS kullanılmış; veriler tanımlayıcı istatistiklerle birlikte Spearman korelasyon ve Kruskal-Wallis Testiyle değerlendirilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya toplam 313 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların %95,5'i (n=299) annedir. Öğrencilerin %49,2'si (n=154) kız, %50,8'i (n=159) erkektir. %25,9'u birinci, %23,3'ü ikinci, %22'si üçüncü ve %28,8'i dördüncü sınıftadır. ABFA ile EBTA'nın duygusal ($p < 0,001$, $\rho = -0,219$), yardımcı ($p < 0,001$, $\rho = -0,298$), cesaretlendirici ($p = 0,009$, $\rho = 0,148$), sıkı kontrol ($p < 0,001$, $\rho = 0,320$) ve toleranslı kontrol ($p = 0,042$, $\rho = 0,115$) alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Ebeveynlerin bilgi ve uzmanlık düzeyleri arttıkça EBTA sıkı kontrol puanları ($p < 0,001$, $\rho = 0,327$) ve ABFA puanları ($p < 0,001$, $\rho = 0,331$) yükselmektedir. Çocukların günlük ekran süresi arttıkça ebeveynlerin ABFA puanı düşmekte ($p < 0,001$), fiziksel aktivite süresi arttıkça yükselmektedir ($p < 0,001$).

Sonuç: Ebeveynlerin gıda okuryazarlığı düzeyi arttıkça; sıkı kontrollü beslenme tarzını benimseme eğilimleri artmakta, genel tutumları olumlu yönde değişmektedir. Bilgi düzeyi yüksek ebeveynler, çocuklarına daha yönlendirici yaklaşımlar sergilemektedir. Ayrıca, çocukların ekran süresi ebeveyn tutumlarını olumsuz; fiziksel aktivite süresi olumlu etkiler. Ebeveyn tutumları ile çocukların yaşam tarzı arasında çift yönlü etkileşim mevcuttur.

Anahtar Kelimeler: beslenme okuryazarlığı, çocuk besleme, çocuk sağlığı, vücut kitle endeksi

TP206: DOKTOR VE HEMŞİRELERİN OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU İLE İLGİLİ BİLGİ VE TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Çakır A.B.*, Demirkıran E.*, Takalak O.*, Köse U.*, Hıdıroğlu S.**, Yazkan Akgül G.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB), sosyal-iletişimsel alanda yetersizlikler, sınırlı, tekrarlayıcı davranışlar ve ilgi alanlarıyla seyreden nörogelişimsel bir bozukluktur. Epidemiyolojik çalışmalar OSB prevalansının günümüzde çok arttığını ve son yıllarda 1:36 oranında olduğunu bildirmektedir. OSB'nin klinik seyri sağlık çalışanlarının erken teşhis koyma ve müdahale etme becerisine bağlıdır. Bu nedenle, OSB semptomlarını tanıma ve gerektiğinde sevk etme bilgi ve yeterliliğine sahip olmaları gerekir. Bu çalışma, sağlık çalışanlarının çocuklarda OSB'ye ilişkin bilgi düzeylerini ve bilgi düzeylerini etkileyen faktörleri belirlemeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma tanımlayıcı niteliktedir. Çalışma, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde yapılmıştır ve örneklem bu hastanede görev yapmakta olan doktor ve hemşirelerden oluşmaktadır. Bu çalışma için Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulu'ndan onay alınmıştır (No: 09.2024.-1349, Tarih: 19.11.2024). Verilerin toplanmasında sosyodemografik veri formu ve Sağlık Çalışanları Otizm Farkındalık Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler Microsoft Excel uygulamasına girilip Jamovi (2.6.44) uygulamasında analiz edilmiştir. Ölçümsel verilerin normal dağılıma uygunluğunu test etmek için Kolmogorov-Smirnov, veri analizinde Mann-Whitney U, Spearman korelasyon testleri ve doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya 100 kişi katılmıştır (52 doktor, 48 hemşire). Hekimler ve hemşirelerin bilgi düzeyi anlamlı farklılık göstermemektedir ($p=0,286$). Eğitime katılmış olan katılımcıların bilgi düzeyi anlamlı derecede yüksektir ($p=0,022$). Çocuk sahibi olan katılımcıların olmayanlara göre bilgi düzeyi anlamlı derecede yüksektir ($p<0,001$). Meslekte çalışma süresi ile bilgi düzeyi arasında zayıf ama anlamlı pozitif ilişki vardır ($\rho=0,264$, $p=0,004$).

Sonuç: Bu çalışmada hekimlerin ve hemşirelerin bilgi düzeylerinin yeterli düzeyde olduğu bulunmuştur. Eğitime katılmanın bilgi düzeyini artırmak açısından önemli olduğu saptanmıştır. Bu nedenle sağlık çalışanlarına yönelik eğitim süreçlerinde OSB'ye daha geniş yer ayrılmalı, sağlık çalışanlarının bilgi düzeyleri artırılarak OSB açısından riskli çocuklara daha erken dönemde tanı konulması için yönlendirilmesi sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Otizm Spektrum Bozukluğu, Sağlık Çalışanları, Bilgi Düzeyleri, Tutum

TP207: BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HASTANESİNDE KADIN DOĞUM POLİKLİNİĞİNE GELEN KADIN HASTALARIN JİNEKOLOJİK KANSER FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Öztürk H.T.*, Öztürk Z.*, Deliaslan Z.*, Yılmaz M.*, Karabacak Ö.*, * Lülecı N.E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bu çalışma, bir üniversite hastanesi kadın doğum polikliniğine başvuran kadınların jinekolojik kanserlere ilişkin farkındalık düzeylerini ve yaş, eğitim gibi sosyo-demografik faktörlerin bu farkındalık üzerindeki etkilerini analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamıza bir kamu üniversitesi hastanesi kadın doğum polikliniğine başvuran 175 hasta katılmıştır. Bu polikliniğine 2024 Aralık- 2025 Nisan ayları arasında başvuran 18 yaş üstü tüm kadın hastaları kapsamaktadır. Örneklem yöntemi olarak gelişigüzel örneklem yöntemi kullanılmıştır. Çalışmamız etik kurul onayından geçmiştir. Katılımcıların hepsi bilgilendirilip onayları alınmıştır. Katılımcılardan sosyodemografik özelliklere yönelik sorular ve jinekolojik kanser farkındalığı ölçeği (JİKFO) içeren anketle yüz yüze veri toplanmıştır. Veriler SPSS kullanılarak Kruskal Wallis, Mann Whitney U testlerine göre analiz edilmiş, istatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Kadın doğum polikliniğine başvuran 175 hastadan veri toplanmıştır. Yaş grupları (Kruskal Wallis Test; $p=0,13$), öğrenim durumu (Kruskal Wallis Test; $p=0,20$) ve ailede kanser öyküsü (Mann-Whitney U Test; $p=0,08$) ile jinekolojik kanser farkındalığı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. 1 veya 2 kez gebe kalanlarla 3 ve üzeri gebe kalanların farkındalığı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır. (Mann-Whitney U Test; $p=0,003$) Üç ve üzeri sayıda gebe kalanların farkındalığı, bir veya iki kez gebe kalanlara göre daha yüksektir. Kliniğe kontrol amaçlı başvuru sayısı ile farkındalık arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunamamıştır (Kruskal Wallis Test; $p=0,42$).

Sonuç: 175 katılımcıdan toplanan veriler doğrultusunda yaş, eğitim seviyesi, ailede kanser öyküsü vb. sosyodemografik özelliklerin jinekolojik kanser farkındalığı üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığına ulaşılmıştır. Verilere göre gebelik sayısının farkındalık üzerinde olumlu etkisi olduğuna ulaşılmıştır. 3 ve üstü gebelik yaşamış kadınların 1 veya 2 kez gebelik yaşamış kadınlara göre farkındalık düzeylerinin daha yüksek olduğuna ulaşılmıştır. Bu bulgu ile artan doğurganlık deneyiminin farkındalık düzeyini olumlu etkileyebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: jinekolojik kanser, farkındalık, sosyodemografik faktörler

TP208: BÖBREK NAKLİ YAPILAN VE DİYALİZ ALAN HASTALARDA YAŞAM KALİTESİ VE GENEL SAĞLIK DURUMUNUN KARŞILAŞTIRILMASI

Özel Z.*, Küpeli H.*, Tanman A.*, Kardaş K.*, Hıdıroğlu S.**, Demirbaş B.T.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Son dönem böbrek yetmezliği, bireylerin yaşam kalitesini çok yönlü etkileyen ciddi bir sağlık sorunudur. Diyaliz ve böbrek nakli, hastaların yaşamlarını sürdürebilmeleri için temel tedavi yöntemlerindendir. Bu tedavi seçeneklerinin bireylerin yaşam kaliteleri üzerindeki etkileri farklılık göstermektedir. Literatürde, böbrek nakli yapılan hastaların yaşam kalitesinin hemodiyaliz hastalarına kıyasla daha yüksek olduğu belirtilmektedir. Bu çalışmada da Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde takip edilen nakil ve diyaliz hastalarının yaşam kalitesini belirli yönler açısından karşılaştırması ve değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Bu kesitsel tipteki çalışma, Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde böbrek nakli ve hemodiyaliz tedavisi gören hastalarla yürütülmüştür. Etik kurul izni (19.11.2024) ve hastaneden araştırma izni alınmıştır. Katılımcılardan yazılı onam alındıktan sonra yüz yüze anket yöntemiyle veri toplanmıştır. Anketin ilk bölümünde sosyo-demografik sorular, ikinci bölümünde ise Türkçeye uyarlanmış SF-36 formu kullanılmıştır. SF-36, fiziksel ve mental sağlık durumlarını değerlendiren sekiz alt boyuttan oluşan, geçerliliği ve güvenilirliği kanıtlanmış bir ölçektir. Verilerin analizi SPSS aracılığıyla "Mann-Whitney U" ve "Kolmogorov-Smirnov" testleri kullanılarak, anlamlılık değeri de " $p<0,05$ " şeklinde belirlenerek yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmamızda örneklem %88'ine ulaşılmış olup ($n=155$), katılımcıların 59'u diyaliz 96'sı böbrek nakil hastasıdır. Yaptığımız çalışmada ölçeğin 8 alt boyutunun 7'sinde (fiziksel fonksiyon, fiziksel rol güçlüğü, duygusal rol güçlüğü, vitalite, ruhsal sağlık, ağrı, genel sağlık) anlamlı fark saptanarak (sırasıyla; $p<0,001$, $p<0,001$, $p<0,001$, $p<0,001$, $p<0,001$, $p=0,003$, $p=0,024$) böbrek nakli hastalarının bu alt boyutlarda diyaliz hastalarinkine kıyasla yaşam kalitesi düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. "Sosyal işlevsellik" alt boyutundaysa iki hasta grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p=0,093$).

Sonuç: Çalışma, böbrek nakli hastalarının fiziksel ve ruhsal iyilik hali açısından yaşam kalitelerinin hemodiyaliz hastalarına kıyasla daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Ancak sosyal işlevsellik açısından nakil ve diyaliz hastaları arasındaki anlamlı farklılığı ortaya koyan bir sonuç çıkmamıştır. Bu bulgular, böbrek naklinin yaşam kalitesini artırması açısından daha olumlu bir tedavi seçeneği olduğunu vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Böbrek nakli, Hemodiyaliz, Yaşam kalitesi

TP209: BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİNDE ÇALIŞAN DOKTORLARIN HİPERAMONYEMİ FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Erdoğan S.*, Öztürk N.*, Ceylan İ.*, Sevinç B.*, Öztürk Hişmi B.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Üre döngüsü bozuklukları (ÜD), genetik kökenli nadir metabolik hastalıklar olup, vücutta amonyağın birikmesine yol açarak ciddi hasarlara ve ölüme neden olabilir. Bu bozukluklar genellikle yeni doğanlarda şiddetli şekilde kendini gösterirken, daha hafif vakalar genellikle tanı almaz ve yaşam boyunca fark edilmeden devam eder. Türkiye'de hiperamonyemiye bağlı akut nörolojik hasarların tedavisinde önemli zorluklar mevcuttur. Bu zorlukların, sağlık çalışanlarının bu durumu tanıma ve yönetme konusundaki eksikliklerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı, Marmara Üniversitesi hastanelerinde çalışan doktorların hiperamonyemiye karşı farkındalık seviyelerini değerlendirmek ve bu farkındalığın artırılmasına yönelik potansiyel iyileştirme alanlarını belirlemektir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel olarak tanımlanan çalışmanın evrenini Marmara Üniversitesi hastanelerinde acil tıp, pediatri, dahiliye ve yoğun bakım branşlarında çalışan uzman ve asistan toplam 405 doktor oluşturmaktadır. Veriler yüz yüze anketle toplandı. Analizde kategorik verilerin yüzde ve frekansları hesaplandı. İki kategorik veri arasındaki ilişki için Fisher's exact test kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık $p<0,05$ olarak kabul edildi. Çalışmamız için etik kurul onayı alınmıştır. Veriler Jamovi 2.3.28 programıyla hesaplandı.

Bulgular: %60,3 kadın ($n=91$) %39,7'si erkek ($n=60$) olmak üzere 151 katılımcıya ulaşılmıştır. Sağlıklı bireylerde hangi dönüşümden ötürü amonyak seviyelerinin normal sınırları içinde kaldığı sorulduğunda doktorların %23,2'si glutamin olduğunu belirtti. Topiramet kaynaklı hiperamonyemik ensefalopatinin temel mekanizması sorulduğunda doktorların %49,7'si beyin glutamin sentezi aktivitesi inhibasyonu olduğunu belirtti. Doktorların amonyak testi bakan kaç hastanede çalıştığı ile amonyak düzeylerinin normal kalmasını sağlayan mekanizmayla ilgili soruyu doğru cevaplama olasılığı lojistik regresyonla analiz edildi. Çalışılan ve amonyak bakılan hastane sayısındaki artışın bu soruyu doğru yanıtlama olasılığını 2,05 kat artırdığı bulundu ($p=0,002$).

Sonuç: Sonuç olarak bu çalışmaya göre hiperamonyemi konusunda seçili branşlardaki doktorların bilgileri yeterli değildir. Hiperamonyemi gibi ciddi ve hayatı tehdit eden bir hastalık ile ilgili sağlık personelinin eğitilmesi, tedavi başarı oranları açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Hiperamonyemi, amonyak, doktor farkındalık

TP210: 6-11 YAŞ ARALIĞINDAKİ ÇOCUKLARDA TEKNOLOJİ KULLANIMI VE EBEVEYNLERİN TUTUMU

Ektiren H.*, Kezer B.*, Dilber C.*, Şirazi E.*, Bilgen H.***, Hıdroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve amaç: İçinde bulunduğumuz dijital araç gereçlerin, teknolojinin hızla geliştiği çağ, bu alanlara uyum sağlamayı gerektirmektedir. Ebeveynlerin değişimlere ayak uydurabiliyor olması, teknolojik anlamda farklı beceri ve bilgilere sahip olmaları çocuklarına doğru rol model olabilmeleri için gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı, ilkokul çağındaki çocukların problemleri medya kullanımının ebeveynlerin dijital özyeterliliğinin birbiriyle olan ilişkisini incelemektir. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurul ve gerekli kurumların izni alınmış katılımcıların onamları alınarak yürütülmüştür.

Gereç ve yöntem: Araştırma evreni 6-11 yaş arasındaki öğrencilerin ebeveynlerinden oluşmaktadır (n=382). Katılımcılara 3 kısımdan oluşan bir anket uygulanmıştır. Anketin ilk kısmında sosyodemografik bilgileri alınmış, ikinci bölümünde ebeveynlerin dijital ebeveynlik öz yeterliliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amacıyla geliştirilmiş dijital ebeveynlik öz yeterlilik ölçeği (DEÖYÖ) (38 madde, 5'li likert) kullanılmıştır. Üçüncü bölümde problemleri medya kullanım ölçeği (PMKÖ) kullanılmıştır. Maddeler 1'den (asla) 5'e (her zaman) giden Likert ölçeği üzerinden puanlanmaktadır. Anket "Google Forms" ile toplanmış, verilerin analizi için "SPSS" kullanılmıştır.

Bulgular: DEÖYÖ puanları ile çocukların PMKÖ ölçeği puanları arasında negatif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur (Spearman correlation; $r = -0,133$, $p = 0,009$). Ebeveyn yeterliliği arttıkça çocukların problemleri medya kullanımı azalmaktadır. Normalite testleri sonucunda PMKÖ ve DEÖYÖ puanlarının normal dağılımdan anlamlı düzeyde sapma gösterdiği tespit edilmiştir (Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk Test; $p < 0,001$). Dolayısıyla verilerin analizinde non-parametrik testler kullanılmıştır. Çocuğun cinsiyetine göre PMKÖ puanları anlamlı farklılık göstermektedir (Mann Whitney U Test, $p < 0,05$); erkek çocukların puanları kız çocuklara göre daha yüksektir. Annenin eğitim düzeyi ile DEÖY, PMKÖ puanları arasında anlamlı farklılıklar gözlemlenmiştir (Kruskal Wallis Test; $p < 0,05$); annenin eğitim düzeyi arttıkça DEÖYÖ puanlarının yükseldiği tespit edilmiştir. Babanın eğitim düzeyinin artması DEÖYÖ puanlarını yükseltmiş, PMKÖ puanlarını düşürmüştür ($p < 0,05$).

Sonuç: Araştırma ebeveynlerin demografik özelliklerinin ve dijital ebeveynlik yeterliliklerinin, çocukların medya kullanımı davranışları üzerinde belirleyici olduğunu ortaya koymuştur. Bulgular, aile içi dijital okuryazarlığın artırılmasının, çocukların dijital risklerden korunmasına katkı sağlayabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital özyeterlilik, teknoloji, medya

TP211: CİNSEL MİTLER VE İNFERTİLİTE ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Sarıkaplan K.*, Sayar A.*, Türkmen R.*, Eroğlu M.*, Şahin B.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Cinselliğe dair toplumda yaygın olan yanlış inanışlar, yani cinsel mitler, bireylerin cinselliğe bakış açısını, cinsel işlevlerini ve üreme sağlığına ilişkin tutumlarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. İnfertilite süreci, biyolojik olduğu kadar psikososyal boyutları da içeren karmaşık bir durumdur ve bireylerin cinsellikle ilgili yanlış inanışları tedavi sürecini zorlaştırabilir. Çalışmanın amacı, infertil bireylerin cinsel mitlere yönelik tutumlarını değerlendirmek ve cinsel mitlerin cinsel işlev bozukluklarıyla ilişkisini incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmanın evreni, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Üroloji ve Kadın Hastalıkları ve Doğum Polikliniklerine başvuran 18 yaş ve üzeri cinsel aktif bireylerdir (n=38). Çalışma için Marmara Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan onay alınmıştır (No: 09.2024.1511, Tarih: 24.12.2024). Veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu; 28 maddelik beşli likert tipi, 8 alt gruptan oluşan Cinsel Mitler Ölçeği (SMS); 19 maddelik Kadın Cinsel İşlev Ölçeği (FSFI); 5 maddelik Erkek Cinsel İşlev Ölçeği (SHIM) aracılığıyla toplanmıştır. Cinsel mit puanları toplam puan üzerinden değerlendirilmiştir; yüksek puan, yüksek mit inancını göstermektedir. Veriler Jamovi programında tanımlayıcı analizler, normalite testleri, Student'ın T-Testi, Mann-Whitney U, Ki-kare ve Spearman Korelasyon Testleri ile analiz edilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan 38 kişinin yaş ortalaması $33,7 \pm 5,93$ olup kadın (n=19) ve erkek (n=19) katılımcı sayısı eşittir. İnfertil ve kontrol grubunun cinsel mit puanları arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p > 0,05$). Cinsiyet ile toplumsal cinsiyet ve cinsel davranış alt boyutlarında anlamlı ilişkiler bulunmuştur ($p = 0,010$; $p = 0,008$). Eğitim düzeyi ile mastürbasyona ilişkin cinsel mitler arasında anlamlı bir ilişki gözlemlenmiştir ($p = 0,033$). Çevresindekilerle cinsellik hakkında konuşmayanların toplam cinsel mit puanı konuşanlara göre anlamlı düzeyde yüksektir ($p = 0,018$).

Sonuç: Bulgular infertilitenin ve cinsel işlev bozukluğunun cinsel mitlere inanma düzeyini doğrudan etkilemediğini ancak cinsellik hakkında bilgi almış olmanın cinsel mitler puanını etkilediğini göstermektedir. Sonuç olarak cinsel mitler ile ilgili verilen eğitimler toplumun bilgi düzeyini artırmada önemli ölçüde etkili olacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnfertilite, cinsel mitler, cinsel işlev bozukluğu

TP301: OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ VE ECZACILIK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE BESLENME OKURYAZARLIĞI VE FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tosunlu Y.*, Albayrak A.*, Erçolak E.*, Demir M.*, Hıdıroğlu S.***, Altaş Z.M.**

* Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sağlıklı beslenme alışkanlıkları ve düzenli fiziksel aktivite, bireylerin yaşam kalitesini artırma ve sağlıklı yaşamı sürdürülebilir kılmada önemlidir. Bu çalışmada, öğrencilerin beslenme okuryazarlığı ve fiziksel aktivite alışkanlıkları incelenerek; bu iki davranış arasındaki ilişki değerlendirilmiştir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel nitelikteki araştırma, Marmara Üniversitesi Eczacılık ve Okul Öncesi Öğretmenliği bölümlerinin 1. ve 3. sınıflarındaki 446 öğrenciyle yürütülmüştür. Örneklem seçilmeyip tüm evren hedeflenmiştir. Katılımcılardan yazılı onam alınmış, veriler anket aracılığıyla toplanmıştır. Anket; sosyo-demografik bilgiler (17 soru), beslenme okuryazarlığı (11 madde) ve fiziksel aktivite (7 madde) bölümlerini içermektedir. Fiziksel aktivite düzeyi MET-dk/hafta skoruna göre değerlendirilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ 'tir.

Bulgular: Toplam 218 öğrenci çalışmaya katılmıştır. Katılımcıların %51,8'i ($n=113$) Okul Öncesi Öğretmenliği öğrencisi, %60,1'i ($n=131$) kadındır. %56,9'u ($n=124$) 3. sınıf öğrencisidir. Beslenme okuryazarlığı ile cinsiyet ($p=0,793$) ve bölüm ($p=0,616$) arasında anlamlı fark saptanmamıştır. Fiziksel aktivite düzeyi bölümle ilişkili bulunmazken ($p=0,754$), cinsiyetle anlamlı ilişki göstermiştir ($p<0,001$); erkekler daha aktiftir. Ayrıca, fiziksel aktivite ile beslenme okuryazarlığı arasında pozitif ve anlamlı ilişki saptanmıştır ($r=0,277$; $p<0,001$).

Sonuç: Beslenme okuryazarlığı cinsiyet ve bölümden bağımsızdır. Fiziksel aktivite düzeyi erkeklerde daha yüksektir. Ayrıca, iki davranış arasında pozitif ilişki olması, sağlıklı yaşam davranışlarının birbirini desteklediğini göstermektedir. Bu nedenle üniversite öğrencilerine yönelik fiziksel aktivite ve beslenme eğitimleri içeren entegre programlar önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beslenme okuryazarlığı, fiziksel aktivite, üniversite öğrencileri

TP302: İSTANBUL'DA BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BOŞ ZAMANLARINDAKİ CAN SIKINTILARI VE MENTAL İYİ OLUŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Delier S.*, Gülgeldi M.E.*, Siner A.*, Uğur S.*, Arısın H.B.***, Sarısaltık A.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Dışsal uyaranların son derece arttığı ve hayatın çok hızlı aktığı günümüz dünyasında kendini birçok şeyin bir semptomu olarak gösteren can sıkıntısı, özellikle kişilerin boş zamanlarında ortaya çıkabiliyor. İnsanların boş zamanlarında karşılaştıkları bu can sıkıntısını nasıl karşıladıkları veya böyle bir can sıkıntısıyla karşılaşp karşılaşmadıkları önemli bir araştırma alanı oluşturmaktadır. Bu çalışmada, İstanbul'daki bir kamu üniversitesindeki tıp fakültesi öğrencilerinin boş zaman can sıkıntısı algıları ile mental iyi oluş durumları ve diğer bireysel özelliklerle olan ilişkisinin anlaşılması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipte tasarlanan bu araştırmanın evrenini Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Veriler; sosyodemografik bilgiler, Boş Zaman Sıkılma Algısı Ölçeği ve Warwick-Edinburgh Kısa Ölçeği'nden oluşan 28 soruluk bir anket formu ile toplanmıştır. İstatistiksel analizde Mann-Whitney U testi, Spearman'ın Sıralama Korelasyon Katsayısı ve Kruskal-Wallis testleri uygulanmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmada toplam 182 kişiden veri toplanmıştır. Katılımcıların %63,7'si kadındır ve yaş ortalamaları 21,5 yıldır. Günlük ekran kullanım süresi ortalaması 6,1 saat (standart sapma=2,3), sosyal medya kullanımı ortalaması 3,6 saat (standart sapma=1,8) olarak bulunmuştur. Bir spor veya sanat aktivitesi ile düzenli olarak uğraştığını belirten katılımcıların oranı %58,2'dir. Katılımcıların boş zamanlardaki sıkılma algısı ile mental iyi oluş arasında anlamlı bir negatif korelasyon (Spearman's $\rho=-0,395$, $p<0,001$), sosyal medya kullanım süresi arasında anlamlı bir pozitif korelasyon saptanmıştır (Spearman's $\rho=0,170$, $p=0,022$).

Sonuç: Araştırmada mental iyi oluş ölçek skorları daha yüksek çıkan katılımcıların, boş zaman can sıkıntısı ölçek skorlarının daha düşük çıktığı görülmüştür. Ayrıca sosyal medyayı daha fazla kullanan katılımcıların boş zaman can sıkıntısı ölçek skorları daha yüksek gözlemlenmiştir. Bu bulgular, sosyal medya kullanımının boş zaman değerlendirmeyi olumsuz etkileyebileceğini ve mental iyi oluşla bağlantılı olduğunu düşündürmektedir. Gelecek çalışmalarda nedensel ilişkilerin incelenmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Boş zaman can sıkıntısı, mental iyi oluş, sosyal medya, ekran kullanımı.

TP303: 2024-2025 EĞİTİM-ÖĞRETİM DÖNEMİNDE, İSTANBUL'DAKİ 3 KAMU LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN POSTÜRAL FARKINDALIK, ALIŞKANLIKLARI VE BUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER: KESİTSEL BİR ARAŞTIRMA

Kâğıt K.*, Kocabıyık H.*, Yılmaz C.*, Gözükar B.*, Özaydın A.N.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Postür, kişinin vücudunun duruşunu ifade eder ve fiziksel aktivite gibi faktörlerden etkilenmektedir. Bu araştırmada, 2024-2025 eğitim-öğretim yılı içerisindeki ortaöğretim düzeyindeki öğrencilerin postüral farkındalık ve alışkanlıklarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu araştırma kesitsel bir çalışmadır. İstanbul'daki ortaöğretim düzeyindeki üç farklı okulda okuyan öğrencilerden (n=450), EPIInfo'da örnek büyüklüğü hesaplanmıştır (n=283). Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulundan (20.11.2024/1324) ve ilgili ortaöğretim kurumlarından (15.12.2024) resmi izinler alınmış, katılımcılar bilgilendirilmiş, onamları alınmıştır. Katılımcılardan sosyo-demografik özellikleri, fiziksel aktivite ve postüre etki edebilecek alışkanlıkları ile ilgili soruların yanı sıra, postüral farkındalık ve alışkanlıkları değerlendirebilmek amacıyla "Postüral Alışkanlık ve Farkındalık Ölçeğini (PAFÖ) bulunduran anket ile yüz yüze veri toplaması yapılmıştır. Elde edilen veriler SPSS'te analiz edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: İstanbul'un bir merkez ilçesinde lise düzeyinde eğitim veren 3 farklı okulda okuyan ortalama yaşları 17,0 (min=15, max=20, n=275) olan öğrencilerden veri toplanmıştır. Öğrencilerin %51,6'sı kızlardan oluşmaktadır. Günlük hayatta okul çantalarını taşıma biçimleri sorulduğunda katılımcıların %84,4'ü "Her iki omuzda dengeli" cevabını vermiştir. Öğrencilerin daha önce tanı konulmuş %5,5'inin skolyozu, %14,5'inin ise başka bir hastalığı mevcuttu. Katılımcıların haftalık egzersiz sıklığı ile skolyoz tanısı bulunması arasında ilişki saptanmıştır ($p=0,001$). Cinsiyet ile duruş alışkanlığı ve farkındalığı arasında kız öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur (Kruskal-Wallis Test, $p<0,001$). Duruşu bozan etkenlerin farkındalığı bakımından kız öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,002$). Katılımcıların yaş grubu ile pozisyonel farkındalıkları arasında 19-20 yaş grubundaki öğrencilerin lehine anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir ($p=0,007$). Okul çantalarını taşıma biçimleri ile duruşu bozan etkenlere dair farkındalıkları arasındaki ilişki incelendiğinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p=0,049$).

Sonuç: Öğrencilerde duruş ve ergonomik farkındalık; yaş, cinsiyet, egzersiz sıklığı ve çanta taşıma biçimleriyle anlamlı ilişkiler göstermiştir. Bu bulgular, farkındalık artırıcı müdahalelerin önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Postür, skolyoz, postüral farkındalık

TP304: RESEARCH ON THE RELATIONSHIP BETWEEN ADVERSE CHILDHOOD EXPERIENCES (ACE), INTERNET ADDICTION AND OBESITY AMONG STUDENTS IN A PUBLIC UNIVERSITY

Fahmi N.*, Karaca B.A.*, Yılmaz G.*, Meriç C.P.*, Çifçili S.S.**

*Marmara University, Faculty of Medicine Year 2

**Marmara University, Faculty of Medicine Department of Family Medicine

Introduction and Aim: Adverse Childhood Experiences (ACE) are potentially traumatic events that occur in childhood (0-17 years) while Internet Addiction involves excessive use of the internet that leads to life problems & distress. Lastly, obesity encompasses any BMI above 30. In this study, we have aimed to prove that ACEs lead to Internet Addiction and obesity in students studying at a public university in Istanbul.

Materials and Methods: Data was collected using an online survey. The questionnaire had 5 parts: sociodemographic factors, Alcohol Use Disorders Identification Test, weight & height, Internet Addiction Test (IAT) and ACE test. The IAT is on a 5-Likert scale with 1 being never & 5 being always while the ACE test involves yes or no questions. The results (n=443) were extracted into "Jamovi" to be analyzed. We removed the outliers by making a boxplot. 80.4% (n=357) of the participants were female, 19.6% (n=86) were male; 33.3% (n=148) were studying at the Faculty of Education, 26.4% (n=117) at the Faculty of Engineering, & 40.3% (n=178) at the Faculty of Health Sciences. Partial correlation tests were done on our findings.

Results: We found a weak positive correlation between ACEs & internet addiction ($r=0.257$, $p<0.01$) and a weak correlation between ACEs & BMI ($r=0.123$, $p<0.01$).

Conclusion: In the end, we found that ACEs do have a correlation with BMI & internet addiction. Screening tests should be done for ACEs so early intervention can be started to try to prevent the development of these disorders.

Keywords: Adverse Childhood Experiences, Internet Addiction, Obesity, Childhood Traumas.

TP305: SURİYELİ KADINLARDA KADIN SAĞLIĞI SORUNLARI, SOSYAL DESTEK VE SAĞLIK HİZMETLERİNE ERİŞİM

Öner A.T.*, Güneş H.İ.*, Siper M.*, Yıldırım M.A.*, Kütük İ.*, Ünalın G.P.C.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Doğum sonrası dönem, bebeğin doğumu ile başlayıp yaklaşık 6-8 hafta sürer ve annenin vücudu eski haline döndüğünde sona erer. Anne ve bebek sağlığı açısından kritik olan bu süreçte, göçmen kadınların sağlık hizmetlerine erişimi çeşitli nedenlerle zorlaşmaktadır. Göç edilen bölgelerdeki sağlık kuruluşlarının yetersizliği, maddi sıkıntılar, sağlık güvencesi eksikliği, dil engeli, kültürel farklılıklar ve sosyal destek yetersizliği bu süreci olumsuz etkiler. Bu çalışmada Eyüpsultan Aile Sağlık Merkezinde en fazla 1 hafta önce doğum yapmış Suriyeli göçmen kadınların yaşadıkları sağlık sorunları, aldıkları sosyal destek düzeyi ve sağlık hizmetlerine erişim durumları incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı Araştırma tipi kullanılmıştır. Sosyodemografik bilgi formu, İnterpersonal Support Evaluation List (İSEL), Edinburgh Postnatal Depression Scale (EPDS) olmak üzere 2 ölçek ve bir bilgi formu uygulanmıştır. EPDS; Appraisal Support Subscale (ASS), Belonging Support Subscale (BSS), Tangible Support Subscale (TSS) olmak üzere Subscale (parametrede değerlendirilmiştir. Formlar için geçerliliği tespit edilmiş Arapça çeviriler kullanılmış ve yüz yüze uygulanmıştır. Olasılıklı olmayan gelişigüzel örnekleme yoluyla 69 kadına ulaşılmıştır. Veriler Excel ve SPSS 20 uygulamaları yardımıyla Pearson korelasyon testi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların 39'unda EPDS skoruna göre postpartum depresyon için takip edilmesi gerektiği saptanmıştır. Toplam sosyal destek skoru ile EPDS arasında ve EPDS ile üç alt boyut (ASS, BSS, TSS) arasında anlamlı negatif korelasyon saptanmıştır ($p<0,001$). Sosyodemografik veri analizi sürmektedir.

Sonuç: Yeni doğum yapmış göçmen Suriyeli kadınların yarısından fazlasında postpartum depresyon riski bulunmakta olup, sosyal desteğin bu riski azaltmada koruyucu etkisi olabileceği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göçmen, sağlık, doğum

TP306: İSTANBUL'DAKİ BİR KAMU ÜNİVERSİTESİNİN HEMŞİRELİK, EBELİK VE KADIN DOĞUM STAJINI TAMAMLAMIŞ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN İSTEĞE BAĞLI KÜRTAJA YÖNELİK BİLGİ, TUTUM, İNANÇ VE DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

Yel Z.D.*, Faraşoğlu H.*, Çalışkan T.*, Atakan E.K.*, Akman M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: İsteğe bağlı kürtaj, hem etik hem tıbbi yönüyle tartışmalıdır. Yasal çerçevede sınırlı biçimde uygulanabilse de sağlıkçıların davranışları bu süreci etkilemektedir. Çalışmada, kadın doğum stajını tamamlamış sağlık öğrencilerinin davranışlarının altındaki kürtaja yönelik inanç, tutum ve damgalayıcı yaklaşımları incelenerek; sağlık hizmetinde profesyonelliğe katkısı amaçlanmaktadır. Bilgi düzeyi, tutumların değerlendirilmesi hedeflenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı çalışma, İstanbul'daki bir üniversitenin tıp, hemşirelik ve ebelik bölümlerinde öğrenim gören 229 öğrenciye yüz yüze anket yöntemiyle yürütülmüştür. Katılımcıların yaş ortalaması 21,3'tür, %76,4'ü kadındır. Anket sosyodemografik, bilgi, tutum, inanç, davranış ve damgalama konularını içermektedir. Soruların çoğu 5'li likert formatındadır. Verilerin analizinde Jamovi kullanılmıştır. Elde edilen veriler Jamovi programıyla analiz edilmiştir. Cinsiyet ve inanç grupları arasında bağımsız örneklem t-testleriyle Welch düzeltilmeli t-testleri; fakülteler arası karşılaştırmalarda Welch'in ANOVA'sı ve Games-Howell post-hoc testleri; ölçütler arası ilişkilerin incelenmesinde ise Pearson ve Spearman korelasyonları ile ki-kare testi kullanılmıştır ($p<0,05$).

Bulgular: Katılımcıların inanç ve tutum skorları arasında orta pozitif bir ilişki saptanmıştır ($r(227)=0,271$, $p<0,001$). Kadınların yasal bilgi puanları, erkeklerden anlamlı düzeyde yüksektir ($t(68,3)=2,82$, $p=0,006$). Yaratıcıya inanmayanların tutum puanları yüksek bulunmuştur ($t(227)=2,22$, $p=0,027$). Fakülteler arası karşılaştırmada Welch'in ANOVA'sı anlamlılık göstermiştir ($F(2,114)=13,10$, $p<0,001$); Games-Howell testi, tıp öğrencilerinin hemşirelik ve ebelik öğrencilerine kıyasla ilerici tutumlar sergilediğini göstermiştir ($p<0,001$). Ki-kare analizi, geleneksel tutuma sahip katılımcıların damgalayıcı görüş bildirme oranının yüksek ortaya koymuştur (%13,3 vs. %2,7; $\chi^2(1, N=229) = 8,91$, $p = 0,003$). Bu bulgular, inanç yapısı, cinsiyet ve fakülte değişkenlerinin kürtaja yönelik tutum ve damgalayıcı yaklaşımları anlamlı şekilde etkilediğini göstermektedir.

Sonuç: Tıp öğrencileri az damgalayıcı tutum sergilerken, hemşirelik öğrencileri bu konuda en olumsuz görüşlere sahiptir. Ebelik öğrencileri, hemşirelikten ilerici olsa da bazı açılardan tıpla benzerlik gösterir. İnancı etkili görmeyenlerin çoğu ilerici tutum sergilerken, inancı etkili görenlerde gerici yaklaşımlar sık görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kürtaj, damgalama, toplumsal önyargı, üreme sağlığı

TP307: TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE OBEZİTE ÖN YARGISI: TIP EĞİTİMİ OBEZİTEYE ÖN YARGIYI ETKİLİYOR MU?

Yıldırım A.Y.*, Akın Ş.N.*, Akkaya F.Z.*, Kaman İ.H.*, Koban B.U.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Genetik veya çevresel faktörlerin etkisiyle oluşabilen obezite, Dünya Sağlık Örgütü tarafından “sağlığa zarar verebilecek ölçüde anormal veya aşırı yağ birikimi” olarak tanımlanmaktadır. Obez bireylerin toplumsal ön yargı ve ayrımcılıkla karşılaşması, bu sorunun psikososyal boyutunu ağırlaştırmaktadır. Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin obezite konusunda kişisel deneyimleri ve tıp eğitimi seviyeleri ile obeziteye bakışı arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır. Böylece tıp eğitiminin öğrencilerdeki olası ön yargı üzerinde etkisi olup olmadığı incelenmektedir.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipteki araştırmaya Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. ve 6. sınıf öğrencileri katılmıştır (n=91). Çalışmanın etik kurul onayı 05.11.2024 tarihinde alınmıştır. Veriler Google Forms üzerinden, sosyodemografik bilgi formu (10 soru) ve Obezite Ön Yargı Ölçeği (27 soru) aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde Jamovi 2.6 programı kullanılmıştır. Analiz için tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra karşılaştırmalı istatistikler için Mann-Whitney U test, Kruskal Wallis test ve Ki kare kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların 66’sı kadın (%72,5), 25’i erkektir (%27,5). Öğrencilerin %63,7’si (n=58) 1. sınıf iken %36,3’ü (n=33) 6. sınıftır. Yaş ortalaması 20’dir (min:17 max:27). Ailede obez birey olması ile ön yargılarının ölçek puanı arasında ilişki bulunmamıştır ($p=0,237$, Mann-Whitney U). Hayatlarının herhangi bir döneminde fazla kilolu veya obez olan katılımcıların ön yargı düzeylerinin daha düşük olduğu görülmüştür ($p=0,01$, Kruskal-Wallis). Tıp eğitiminin başında ve sonunda olmak ile obez bireylere olan ön yargı arasında ilişki bulunamamıştır ($p=0,97$, Mann-Whitney U). Vücut kitle indeksleri (VKİ) 25’ten yüksek olan kişilerle (n=15) diğer katılımcılar arasında ölçekten aldıkları puanlar karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p=0,07$, Mann-Whitney U). Obez katılımcıların (VKİ ≥ 30) tamamının (n=4) ölçek puanları, ön yargıya eğilimli kategorisinde bulunmaktadır.

Sonuç: Tıp eğitimi kişilerin obeziteye olan bakışını değiştirmemektedir. Hayatlarının bir döneminde kilolu veya obez olmak, daha düşük obezite ön yargısı ile ilişkilidir.

Anahtar Kelimeler: Obezite Ön Yargısı, Obezite Ön Yargı Ölçeği, Tıp Eğitimi

TP308: CERRAHİ TIP BİRİMLERİNDE ELEKTİF ŞARTLARDA OPERE EDİLECEK HASTALARDA PREOPERATİF ANKSİYETE İLE YAKIN DÖNEM POSTOPERATİF KOMPLİKASYONLAR VE KOMPLİKASYON ŞİDDETİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Yılmaz D.*, Çamyar Z.*, Tank U.*, Kara B.*, Sur Ünal Ü.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Cerrahi girişim öncesi yaşanan belirsizlik, ağrı beklentisi ve iyileşme süreci gibi faktörler hastalarda yoğun anksiyeteye yol açabilir. Preoperatif anksiyete, bağımsızlığı etkileyerek iyileşmeyle komplikasyon riskini artırabilir; hasta memnuniyetini azaltabilir. Çalışmada, elektif şartlarda opere edilecek hastalarda preoperatif anksiyete düzeyinin postoperatif komplikasyonlar ve bunların şiddeti ile ilişkisi araştırılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma prospektif olarak planlanmıştır. Örneklemi, Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Prof. Dr. Asaf Ataseven Hastanesinde cerrahi birimlerinde elektif şartlarda opere edilecek hastalar oluşturmıştır. Preoperatif dönemde hastalara sosyodemografik anket ve Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği (HADS) uygulanmıştır. Operasyon sonrası ilk bir ay boyunca komplikasyon takibi yapılmış ve komplikasyonlar, Clavien-Dindo sınıflamasına göre minör (Grade 1-2) ve majör (Grade 3-4) olarak kategorize edilmiştir. Elde edilen veriler istatistiksel analizle değerlendirilip sürekli değişkenlerde normal dağılıma göre T testi ve ANOVA kullanılmıştır. Normal dağılıma uymayan değişkenlerde ise Mann-Whitney U testi veya Kruskal-Wallis testi uygulanmıştır. Anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Ara analizde araştırmaya 56 kadın, 41 erkek olmak üzere toplam 97 kişi katılmıştır. Yapılan analize göre ölçeğin skoru ile komplikasyon şiddeti arasında doğrudan anlamlı bir korelasyon bulunmuştur ($p=0,037$). Anksiyete şiddeti ile komplikasyon şiddeti arasında anlamlı bir korelasyon bulunmuştur ($p=0,036$). Depresyon şiddeti ile komplikasyon şiddeti arasında anlamlı bir korelasyon bulunamamıştır ($p=0,078$). Komplikasyonların varlığına göre analiz edildiğinde anksiyete şiddeti ile anlamlı bir ilişki bulunurken ($p=0,049$) depresyon şiddeti ile anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p=0,24$). Ayrıca anksiyete şiddeti ve depresyon şiddeti arasında anlamlı bir korelasyon bulunmuştur ($p < 0,001$). Kullanılan ölçüm aracının iç tutarlılığı yüksek bulunmuştur (Cronbach’s α katsayısı; 0,7).

Sonuç: Araştırmamız sonucunda cerrahi tıp birimlerinde elektif şartlarda opere edilecek hastalarda preoperatif anksiyete ile yakın dönem postoperatif komplikasyonlar ve komplikasyon şiddeti arasında anlamlı bir bağlantı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Preoperatif Anksiyete, Depresyon, Elektif operasyon.

TP309: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Horasan Z.N.* Akkanat B.N.* Erdilli M.E.S.* Çınar Ö.* Sarısaltık A.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Günümüzde bireylerin ağız ve diş sağlığı konusundaki farkındalıkları genel sağlık üzerinde doğrudan etkilidir, bu durum "ağız ve diş sağlığı okuryazarlığı" kavramıyla ilişkilidir. Düşük okuryazarlık düzeyi, hastalıkların önlenmesi ve tedavisinde engel teşkil eder. Bu çalışmada Marmara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi ve Eğitim Fakültesi öğrencilerinin ağız ve diş sağlığı okuryazarlık düzeylerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel nitelikteki bu çalışma için fakültemizden Etik Kurul izni alındı, çalışmanın evrenini ise ilgili fakültelerdeki öğrenciler oluşturdu. Katılımcılardan yüz yüze anket yoluyla veri toplandı. Anket; sosyodemografik özellikler, Ağız ve Diş Sağlığı Okuryazarlığı Ölçeği (ADSOY) ile ağız sağlığı alışkanlıklarına yönelik soruları içermektedir. Ölçekten alınan yüksek puanlar yüksek okuryazarlık düzeyini göstermektedir. Veri analizinde Mann-Whitney U testi ve Ki-kare testi kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya toplam 398 kişi dahil edildi. Katılımcıların %60,1'i kadındı ve yaş ortalamaları 21,2 yıldır (standart sapma=1,9 yıl). İstatistiksel analizler sonucunda ADSOY puanları; kadın katılımcılarda, ekonomik durumu yüksek olanlarda ve anne eğitim düzeyi üniversite ve üzeri olanlarda istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha yüksek bulundu (sırasıyla $p=0,009$, $p=0,012$ ve $p=0,039$). Diş fırçalama sıklığı ve diş ipi ve ek bakım ürünü (ağız gargarası vb.) kullanımı kadın katılımcılarda erkeklere göre anlamlı olarak daha yüksekti (sırasıyla; $p=0,007$ ve $p=0,008$). Ayrıca, ekonomik durumu yüksek olan bireylerin, düşük/orta ekonomik düzeye sahip bireylere göre diş hekimine başvuru sıklıklarının anlamlı şekilde daha yüksek olduğu bulundu ($p=0,037$).

Sonuç: Elde edilen bulgular, ağız ve diş sağlığı okuryazarlığının çeşitli sosyodemografik faktörlere göre anlamlı düzeyde farklılaştığını göstermektedir. Yapılan analizler, üniversite öğrencilerine yönelik ağız ve diş sağlığı eğitimlerinin bireysel ve çevresel faktörler göz önünde bulundurularak yapılandırılması gerektiğini göstermektedir. Toplum genelinde ağız ve diş sağlığı okuryazarlığını artırmaya yönelik kapsamlı ve hedefe yönelik eğitim stratejilerinin geliştirilmesi, koruyucu sağlık hizmetlerinin etkinliğini artırmada önemli bir adım olacaktır.

Anahtar kelimeler: Ağız ve diş sağlığı okuryazarlığı, üniversite öğrencileri, eğitim stratejileri

TP310: BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HASTANESİNDE ÇALIŞAN ASİSTAN DOKTORLARDA İŞ YÜKÜNÜN VERİMLİLİĞE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yılmaz F.D.*, Yaprak A.F.*, Güneş Ö.S.*, Sepetçi M.U.*, Ayvaz İ.**, Hıdıroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: İş yükü, çalışanın görev ve sorumluluklarının toplamını ifade eder. Bu yükün kapasiteyi aşması verimliliği ve sağlığı olumsuz etkileyebilir. Artan iş yükünün İstanbul'da bir kamu üniversitesi hastanesinde görevli asistan doktorların çalışma verimliliği üzerindeki etkisini değerlendirmeyi amaçlamaktayız.

Gereç ve Yöntem: Bu kesitsel çalışma, İstanbul'da kamuya ait bir üniversite hastanesinde görev yapan asistan doktorlar üzerinde yürütülmüştür. Anket, katılımcılara hem yüz yüze hem de Google Forms platformu üzerinden sunulmuş ve veri toplanmıştır. Anketin ilk bölümünde, literatür doğrultusunda hazırlanmış sosyodemografik özelliklere yönelik sorular, ikinci bölümünde ise "Bireysel İş Yükü Algı Ölçeği" ve "Endicott İşte Üretkenlik Ölçeği" yer almaktadır. Örneklem büyüklüğü, %95 güven düzeyi ve %5 hata payı ile en az 219 kişi olarak hesaplanmıştır. Çalışma kapsamında toplam 209 katılımcıya ulaşılmıştır. Verilerin analizinde grup karşılaştırmaları için bağımsız örneklem t-testi, Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis testi ve ANOVA testi; değişkenler arası ilişki için ise Spearman korelasyon analizi kullanılmıştır. $p < 0,05$ istatistiksel anlamlılık düzeyi olarak belirlenmiştir. Etik kurul onayı ve ilgili hastaneden kurum izni alınmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan 209 asistan doktorun yaş ortalaması 28,24'tür. %61,7'si ($n=129$) kadın, %38,3'ü ($n=80$) erkektir. Katılımcıların %91,9'u ($n=192$) klinik tıp bilimleri, %8,1'i ($n=17$) temel tıp bilimlerinde görev yapmaktadır. Klinik tıp bilimlerinde görev yapanların Endicott İşte Üretkenlik Ölçek puanları temel tıp bilimlerinde çalışanlara göre istatistiksel olarak daha yüksektir ($p=0,005$). Yapılan analizler sonucunda, iş yükü puanları ile verimlilik arasında negatif yönlü zayıf korelasyon saptanmıştır ($\rho=-0,386$, $p < 0,001$). Bu bulgu, artan iş yükünün asistan doktorların çalışma verimliliğini olumsuz etkilediğini göstermektedir.

Sonuç: Çalışma, artan iş yükünün asistan doktorların verimliliği üzerinde anlamlı bir şekilde olumsuz etkisi olduğunu ortaya koymuştur. Özellikle klinik tıp bilimlerinde görev yapan hekimlerde verimlilik düzeyi daha düşük bulunmuştur. Bu bulgular, asistan doktorların iş yüklerinin dengelenmesi, adil ve planlı iş dağılımı yapılması, destekleyici çalışma ortamlarının sağlanmasının hem hekim performansı hem de hasta hizmet kalitesi açısından kritik önem taşıdığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İş yükü, İş verimliliği, Asistan doktorlar

**TP311: BİR KAMU ÜNİVERSİTESİNDEKİ MAKİNE VE BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ
ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYADAKİ GELİŞMELERİ KAÇIRMA KORKUSU (FOMO) VE UYKU UYKU
KALİTESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Arıkan M.T.*, Karaca S.*, Özdemir S.Y.*, Şakar Ö.F.*, Çakan K.***, Ay N.P.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri Bölümü, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sosyal medyanın yaygınlaşmasıyla birlikte bireyler arasında sosyal medyadaki gelişmeleri kaçırma korkusu (FOMO - Fear of Missing Out) artmaktadır. Bu durum, özellikle genç yetişkinlerde psikososyal sağlık üzerinde çeşitli etkiler yaratabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, bir kamu üniversitesinde öğrenim gören mühendislik öğrencilerinde FOMO ile uyku kalitesi arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir. Ayrıca öğrencilerin sosyodemografik özellikleriyle uyku kalitesi arasındaki farkların da incelenmesi hedeflenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, kesitsel bir tasarımda yürütülmüştür. Evreni Marmara Üniversitesi Makine ve Bilgisayar Mühendisliği bölümlerinde 1-4. sınıfta öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Veriler çevrimiçi anket yoluyla toplanmıştır. Anket üç bölümden oluşmaktadır: sosyodemografik bilgi formu, Sosyal Medyadaki Gelişmeleri Kaçırma Korkusu Ölçeği (FOMO) ve Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ). Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra FOMO ve uyku kalitesi puanları arasındaki ilişki için Spearman's rank correlation coefficient (Spearman's rho) testi, gruplar arası karşılaştırmalar için ise Independent-Samples Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya toplam 167 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların yaş ortalaması $\pm$ sd 21 yıl olup, %69,9'u erkektir. FOMO puanı ile PUKİ toplam puanı arasında zayıf düzeyde anlamlı bir korelasyon saptanmıştır ($r=0,21$; $p=0,006$). Kötü uyku kalitesi oranı erkeklerde %66,4, kadınlarda ise %88 olarak bulunmuştur ve fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0,001$). Uyku kalitesi ile öğrencilerin bölümleri, sınıfı ve barınma koşulları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Sonuç: Bu çalışma, sosyal medyada gelişmeleri kaçırma korkusunun (FOMO), mühendislik fakültesi öğrencilerinde uyku kalitesi ile zayıf düzeyde ilişkili olabileceğini göstermektedir; FOMO düzeyi arttıkça uyku kalitesinin azaldığı görülmüştür. Özellikle kötü uyku kalitesi açısından kadınlar risk altındadır. Veriler, üniversite öğrencilerinde özellikle kadınlarda FOMO'nun azaltılmasına yönelik farkındalık çalışmalarını ve uyku kalitesini artırmaya yönelik müdahalelerin önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: FOMO, Uyku Kalitesi, Sosyal Medya

22 MAYIS 2025 PERŞEMBE (14.45-17.00) TEMEL BİLİM DENEYSEL ARAŞTIRMALAR SÖZLÜ SUNUMLAR-1	
TS101	UYKU YOKSUNLUĞUNA MARUZ BIRAKILMIŞ GEBE SIÇAN YAVRULARINDA OLUŞTURULAN PARKİNSON MODELİ VE ETKİLERİ
TS102	LAKTİK ASİT BAKTERİLERİNİN POSTBİYOTİK ETKİLERİNİN İNSAN KOLON KANSERİ HÜCRELERİ ÜZERİNE ETKİLERİ
TS103	SIÇANLARDA OLUŞTURULAN TİP-2 DİYABET MODELİNDE GELİŞEN GIS MOTİLİTE BOZUKLUĞUNDA NÖROTENSİNİN OLASI ETKİ MEKANİZMASININ ARAŞTIRILMASI
TS104	PAKLİTAKSEL UYARIMLI MEZENKİMAL KÖK HÜCRE TÜREVİ ŞARTLANDIRILMIŞ MEDYUMUN MDA MB 231 HÜCRELERİNDE SİP ÜZERİNE ETKİSİNİN ELISA YÖNTEMİYLE DEĞERLENDİRİLMESİ
TS105	NANOPLASTİKLERİN BESİN ALERJİSİ GELİŞİMİ ÜZERİNE ETKİSİ
TS106	ORAL GLUTATYON UYGULAMASININ SIÇANLARDA SKOPOLAMİNLE İNDÜKLENEN AMNEZİ MODELİNDE BİLİŞSEL FONKSİYON VE NÖROTRANSMİTTER SALINIMI ÜZERİNE ETKİSİ
TS107	ARALIKLI AÇLIK VE FUKOIDAN UYGULAMASININ STZ/NA İLE TİP-2 DİYABET OLUŞTURULMUŞ SIÇANLARDA ENTERİK SİNİR SİSTEMİ VE BEYİN-BAĞIRSAK AKSİ ÜZERİNE ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
TS108	KO-HÜCRE KÜLTÜRÜ MODELLERİNDEN ELDE EDİLEN GÖRÜNTÜLERDEKİ HÜCRE ETKİLEŞİMLERİNİN MAKİNE ÖĞRENMESİ İLE TAHMİNİ
TS109	AMYOTROFİK LATERAL SKLEROZ HASTALIĞINDA DENTAL KAYNAKLI MEZENKİMAL KÖK HÜCRELERİN, PERİFERİK MONONÜKLEER HÜCRELER ÜZERİNDEKİ mikroRNA DÜZEYLERİNDEKİ İMMÜNMODÜLATÖR ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

TS101: UYKU YOKSUNLUĞUNA MARUZ BIRAKILMIŞ GEBE SIÇAN YAVRULARINDA OLUŞTURULAN PARKİNSON MODELİ VE ETKİLERİ

Kuver M. A.*, Övet A.*, İslı M. K.*, Biçim G.**, Yazı S.***, Yıldız S. D.***, Kirazlı Ö.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi

**İstanbul Kent Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi Biyokimya Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Parkinson Hastalığı (PH), çevresel ve genetik faktörlere bağlı olarak gelişmektedir. Annenin uyku yoksunluğu, yavrularında metabolik bozukluklara ve artmış nöroinflamasyona yol açabilmektedir. Maternal inflamasyon, mitokondriyal DNA miktarının azalmasına, mitokondriyal parçalanma oranının artmasına ve dolayısıyla beyin gelişiminde glial ve nöral hücrelerin etkilenmesine neden olmaktadır. Çalışmamızda, uyku yoksunluğuna maruz bırakılan annelerin yavrularında Parkinson hastalığına karşı gelişen yanıtı incelemeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Tüm deneysel prosedürler Marmara Üniversitesi Hayvan Deneyleri Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır (Protokol no: 33.2024mar). Gebelik tespit edildikten sonra, dişi sıçanlar 21 gün boyunca 18 saatlik REM uykusu yoksunluğu prosedürüne tabi tutuldu. REM uykusu yoksunluğu modeli, çok platformlu bir teknik kullanılarak gerçekleştirildi. Kontrol grubu (n=5), uykusuzluğa maruz kalmamış dişi sıçanların yavrularından oluşmaktadır. Uyku yoksunluğuna maruz kalan annelerin yavruları (UYAY) (n=5) 2 aylık olduğunda, 6-OHDA ile Parkinson modeli oluşturuldu. Ardından, 21 gün sonra davranışsal testler ve rotasyon testleri gerçekleştirildi, ayrıca kandan toplam antioksidan kapasite ölçüldü. Substantia Nigra bölgesindeki dopaminerjik ve kalsiyum bağlayıcı proteinlerden biri olan kalretinin içeren nöronların tespiti için immunohistokimya prosedürleri uygulandı.

Bulgular: Uyku yoksunluğuna maruz kalan annelerin yavruları (UYAY) ile kontrol annelerin yavruları (KAY) karşılaştırıldığında, davranışsal testlerde (anksiyete, lokomotor aktivite ve bellek) iki grup arasında anlamlı bir fark bulunmadı. Rotasyon sayıları UYAY grubunda anlamlı şekilde arttı ($p=0,0106$). Toplam antioksidan kapasite ise UYAY grubunda belirgin şekilde azaldı ($p=0,0006$). Substantia Nigra bölgesinde yapılan incelemelerde UYAY grubuna ait yavrularda dopamin ($p=0,0027$) ve kalretinin ($p=0,0022$) içeren nöron sayıları KAY grubuna göre anlamlı derecede düşük bulundu.

Sonuç: Anne sıçanlarda uyku yoksunluğunun yavrularda artmış nöroinflamasyona yol açabileceği ve bu durumun Parkinson hastalığına yakınlığı artırabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Parkinson Hastalığı, Maternal Uykusuzluk, Nöroinflamasyon

TS102: LAKTİK ASİT BAKTERİLERİNİN POSTBİYOTİK ETKİLERİNİN İNSAN KOLON KANSERİ HÜCRELERİ ÜZERİNE ETKİLERİ

Arslan A.*, Telbisoglu Z.D.*, Demir B.S.*, Coşkun S.*, Tunca Z.**, Aksu M.B.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3,

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İmmünoloji Ana Bilim Dalı,

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Postbiyotikler; bağırsak mikrobiyotasını destekleyerek canlıya yarar sağlayan probiyotik mikroorganizmaların hücre bileşenleri veya metabolik ürünleri olarak tanımlanırlar. Yapılan çalışmalarla postbiyotiklerin; immünomodülatör, antiaterosklerotik ve antikanser etkileri gösterilmiştir. Anormal hücrelerin kontrolsüzce çoğalmasıyla oluşan kanser hastalığında klasik tedavi yönteminde uygulanan kemoterapötik ilaçların yanında postbiyotiklerin de kullanılabileceği düşünülmüştür. Postbiyotiklerin antikanser etkilerini kanser hücrelerinde apoptoz ve otofajiyi indükleyerek immünomodülasyon yoluyla gerçekleştirdiği düşünülmektedir. Projemizde Türk kültüründeki fermente gıdalardan kefir ve turşudan izole edilen probiyotik bakterilerden elde edilecek postbiyotik metabolitlerin kolorektal kanser hücreleri üzerindeki antikanser etkilerinin araştırılması amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Etik kurul onayı alınmıştır. Geleneksel şekilde üretilen 2 kefir ve 2 turşu örneğinden izole edilen Lactobacillus ve Enterococcus suşlarının kültür süspansiyonlarından santrifüj ve filtrasyon işlemleri sonrasında postbiyotik metabolitleri hazırlanmıştır. Postbiyotiklerin insan kolorektal kanser hücreleri (ATCC HCT-116) üzerindeki sitotoksik ve anti-migrasyon etkileri incelenmiştir. Sitotoksik etkinin saptanması için kolon kanseri hücrelerinin besiyeri içerisine farklı konsantrasyonlarda (%0, %15 ve %30, v/v) postbiyotik metabolitleri eklenmiştir. Hücre canlılığı 48. saatte MTT ve tripan mavisi testleriyle değerlendirilmiştir. Anti-migrasyon etkisi ise kolon kanser hücreleri üzerinde gerçekleştirilen çizik kapanma testiyle araştırılmıştır. Farklı konsantrasyonlarda (%0, %15 ve %30, v/v) postbiyotik metabolitlerin varlığında çizik kapanma süreci invert mikroskop kullanılarak 48 saat boyunca gözlemlenmiştir.

Bulgular: Hazırlanan postbiyotik ürünlerin tümü kolon kanseri hücreleri üzerinde doza bağlı şekilde artan bir sitotoksik etki göstermiştir. Postbiyotiklerin düşük konsantrasyonunda (%15) sitotoksiste oranları %39-56 aralığında iken, yüksek konsantrasyonda (%30) sitotoksiste %61-78 aralığında saptanmıştır. Çizik kapanma testi, postbiyotik ürünlerin kolon kanseri hücreleri üzerindeki yoğun sitotoksik etkileri nedeniyle tamamlanamamıştır. Çizik kapanma testleri daha düşük postbiyotik konsantrasyonları (%1-5) kullanılarak tekrarlanacaktır.

Sonuç: Kefir ve turşudan elde edilen probiyotiklerden hazırlanan postbiyotik ürünler insan kolon kanseri hücreleri üzerinde doza bağlı artan sitotoksik etki göstermiştir. Postbiyotiklerin kolon kanseri tedavisindeki destekleyici potansiyelinin *in vivo* modellerde ve klinik ortamda yapılacak çalışmalarla araştırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Probiyotikler, postbiyotikler, kanser, sitotoksiste

TS103: SIÇANLARDA OLUŞTURULAN TİP-2 DİYABET MODELİNDE GELİŞEN GİS MOTİLİTE BOZUKLUĞUNDA NÖROTENSİNİN OLASI ETKİ MEKANİZMASININ ARAŞTIRILMASI

Öztürk S.*, Kum H.*, Köse H.*, Sunuç Ş.*, Yüksel M.**, İleri Meşe Ö.***, Ülker G.****, Gören Z.****, Kaya Ö. T.***, Özdemir Kumral Z. N.*****

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı

****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

*****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tip 2 diyabet (T2D), gastrointestinal sistem (GİS) komplikasyonlarıyla seyreden sistemik bir hastalıktır. Bu çalışmada motilite ve metabolik dengeyi etkileyen, sistemik ve periferik ekspresyonu gösterilmiş bir nöropeptit olan nörotensinin (NT) T2D'ye bağlı motilite bozukluklarındaki etkileri araştırılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Etik onay (6522024.mar) sonrası, 10 haftalık erkek Sprague-Dawley sıçanlar dört gruba ayrıldı (her grup, n=8); kontrol (1ml/kg, serum fizyolojik, ip), diyabet (STZ 65 mg/kg+NAD 110 mg/kg, ip), diyabet+NT (15 ng/kg, ip, 3 gün) ve diyabet+NT+NT antagonisti (SR48692, 40 µg/kg, ip, 3 gün). Deneyin 4. günü 16 saatlik açlık sonrası viseromotor yanıtlar kaydedildi. Sakrifikasyonda intestinal transit ölçümleri yapıldı ve mide/ileum stripleri izole organ banyosunda çalışıldı. Mide, ileum, pankreas ve karaciğerde miyeloperoksidaz aktivitesi, malondialdehit, glutatyon düzeyleri; ileum ve mide dokularında luminol-lusigenin düzeyleri, beyinde dopamin düzeyleri ölçüldü. Histolojik değerlendirmeler ve NT immünohistokimyası yapıldı. İstatistiksel analizde, Prism uygulamasında nonparametrik testler ve iki yönlü ANOVA kullanıldı.

Bulgular: Diyabet grubunda mide, ileum, pankreas ve karaciğerde miyeloperoksidaz aktiviteleri artmış, NT tedavisiyle azalmış, antagonist uygulamasıyla inflamatuvar yanıt tersine dönmüştür ($p<0,05-0,001$). Malondialdehit düzeyleri diyabette artmış, NT'yle hafiflerken antagonistle tekrar artmıştır ($p<0,05-0,01$). Glutatyon düzeylerinin diyabette azaldığı, NT'yle anlamlı şekilde arttığı, antagonistle bu etkinin önlenildiği gösterilmiştir. Diyabette artan luminol-lusigenin düzeyleri NT'yle düşerken, antagonist uygulamasıyla tekrar yükselmiştir ($p<0,05-0,001$). Diyabette azalan viseromotor yanıtlar, NT'yle iyileşmiş ancak antagonist refleks yanıtı bozmuştur ($p<0,05$). Diyabette azalan mide ve ileum kasılma yanıtları, NT'yle toparlanmış, antagonistle bu etki baskılanmıştır ($p<0,05$). Dopamin düzeyleri diyabette azalma eğilimindeyken gruplar arası anlamlı bir fark gözlenmemiştir. Histopatolojik hasar NT'yle azalırken, antagonistle bu iyileşme engellenmiştir. Diyabette NT ekspresyonu azalırken, NT uygulamasıyla submukoza ve nöronal yapılarda artan sinyal, antagonist ile baskılanmıştır.

Sonuç: NT, diyabetle indüklenen GİS motilite ve fonksiyon bozukluklarını reseptör aracılı modülasyonla hedef alarak inflamatuvar yanıtları ve oksidatif stresin etkilerini azaltırken gastrointestinal doku iyileşmesini destekler ve tedavi edici potansiyelini ortaya koyar.

Anahtar Kelimeler: Nörotensin, Diyabet, GİS

TS104: PAKLİTAKSEL UYARIMLI MEZENKİMAL KÖK HÜCRE TÜREVİ ŞARTLANDIRILMIŞ MEDYUMUN MDA MB 231 HÜCRELERİNDE SİP ÜZERİNE ETKİSİNİN ELISA YÖNTEMİYLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Çiçek Y.*, Sezer A.A.*, Çolak F.Z.*, Şahin E.Z.*, Kılıç S.S.**, ***, Tunca Z.***, Akkoç T.**, **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İmmünoloji Anabilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatrik Allerji İmmünoloji Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Üçlü negatif meme kanseri (TNBC), agresif klinik seyri ve sınırlı tedavi seçenekleri nedeniyle önemli bir sağlık sorunudur. Sphingosine-1-Phosphate (S1P) sinyal yolunun, tümör hücrelerinin proliferasyonunda ve metastazında önemli rol oynadığı bilinmektedir. Bu çalışmada, MDA MB 231 TNBC hücrelerinde paklitaksel ve paklitaksel uyarımlı mezenkimal kök hücre (MKH) türevli şartlandırılmış medyum varlığında S1P düzeylerindeki değişimlerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: MDA MB 231 hücreleri dört gruba ayrılarak kontrol (G1), IC50 dozunda paklitaksel (G2), MKH şartlandırılmış medyum (G3) ve paklitaksel uyarımlı MKH şartlandırılmış medyum (G4) ile inkübe edilmiştir. Dental kaynaklı MKH'ler kültüre edilip karakterize edilmiş ve paklitaksel ile optimal dozda uyarılarak şartlandırılmış medyum elde edilmiştir. Hücreler ilgili gruplarda 48 saat süreyle kültüre edilmiş ve supernatantlardan S1P düzeyleri ELISA yöntemiyle ölçülmüştür. Ek olarak, hücre proliferasyonu MTT testi ve hücre döngüsü analizi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Paklitaksel uygulaması (G2), S1P düzeylerinde anlamlı azalma sağlarken ($p<0,05$), MKH şartlandırılmış medyum (G3) daha sınırlı bir etki göstermiştir. En belirgin düşüş paklitaksel uyarımlı MKH medyumunu uygulanan grupta (G4) saptanmış ve bu düşüş kontrol grubuna kıyasla anlamlı bulunmuştur ($p<0,01$). Hücre döngüsü analizlerinde G4 grubunda G0/G1 arresti, MTT analizinde ise proliferasyon baskılanması gözlenmiştir.

Sonuç: Paklitaksel uyarımlı MKH türevli şartlandırılmış medyumun, MDA MB 231 hücrelerinde S1P düzeylerini anlamlı şekilde azalttığı ve hücre proliferasyonunu baskıladığı gösterilmiştir. Bu bulgular, MKH'nin paklitaksel ile kombinasyonunun TNBC tedavisinde potansiyel bir adjuvan yaklaşım olabileceğini düşündürmekte ve S1P metabolizmasını hedef alan yeni tedavi stratejilerine ışık tutmaktadır.

Anahtar Kelimeler: TNBC, MDA MB 231, mezenkimal kök hücre, şartlandırılmış medyum, S1P, ELISA

TS105: NANOPLASTİKLERİN BESİN ALERJİSİ GELİŞİMİ ÜZERİNE ETKİSİ

Erdem H.*, Gıynas S.*, Kasım G.*, Şahin Z.*, Akbaba A.** , Sevim M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Plastikler boyutlarına göre mikro (<1 mm) ve nanoplastik (<1 µm) olarak ayrılırlar. Plastiklerin bağışıklık sistemi üzerine etkileri güncel bir konu olmakla birlikte alerjik durumları daha da kötüleştirdiği gösterilmiştir. Ancak, plastiklerin varolan alerjik duruma etkisinin ötesinde, alerjinin oluşumuna katkısı literatürde incelenmemiştir. Plastiklerin keşfinden bu yana alerjik hastalıkların insidansının arttığı bilinmektedir. Bu durumu göz önüne alan çalışmamız, nanoplastiklerin (NP), boyutları nedeniyle bağırsak epiteli bariyerini (BEB) aşım immün sistemi alerjik hastalıklara yatkın hale getirebileceği hipotezini sınamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Etik onayının (10.2024mar) ardından 24 dişi BALB/c fareyle başlatılan çalışmamız iki aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada birinci grup Ovalbumin (50 µg/200 µL) (O grubu), ikinci grup ovalbumin ve adjuvan Al(OH)₃ (2mg/100 mcL) (OA grubu) ile sensitize edilmiş; üçüncü grup kontrol olarak belirlenmiştir (K grubu). İkinci aşamada yeni gruplara aynı işlemler yapılmış, farklı olarak sensitizasyon öncesinde 23 gün oral floresan NP (40 nm, 50 µg/gün/fare) maruziyeti sağlanmış (NOG, NOAG, K grupları). İkinci aşamada da maruziyet intragastrik ovalbuminle (10 mg/300 mcL) gerçekleştirilmiş; takibinde alerji skorlaması ve vücut sıcaklığı ölçümü yapılmıştır. Intravital mikroskopide CD3⁺ lenfositlerin, mezenterik post-kapiller venüldeki davranışları incelenmiştir. Sakrifikasyon sonrası kan hücreleri sayılmış, BEB bütünlüğü histolojik ve immünohistokimya (occludin) ile değerlendirilmiştir. Bağırsak homojenatlarından IL-33, IL-4, IL-12, IL-6; periferik kan serumlarından IgE seviyeleri ELISA'yla saptanmıştır. İleum mukozasındaki cDC2 ve Th2 hücre oranları akım sitometriyle belirlenmiştir.

Bulgular: İlk aşamada lenfosit trafiği değerleri (adezyon, yuvarlanma, transmigasyon ve yuvarlanma hızı), eozinofil, CD3⁺ lenfosit, IgE miktarları ve ishal skorları OA > O > K olarak saptanmış, hareket skorunda ise anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. İkinci aşama devam etmekle birlikte öncül veriler yukarıdaki analizlerin NOA = NO > NK olduğunu düşündürmektedir. Bu durumun gerçekten ifade edilebilmesi için deneyin kalan tekrarlarının tamamlanması gerekmektedir.

Sonuç: Çalışma devam ettiğinden karşılaştırma için yeterli sonuç elde edilememiştir. Bulgular ve ikinci aşamanın ilk verileri, plastiğin alerjiye yatkınlığı etkiliyor olduğunu düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nanoplastik, besin alerjisi, yatkınlık

TS106: ORAL GLUTATYON UYGULAMASININ SIÇANLARDA SKOPOLAMİNLE İNDÜKLENEN AMNEZİ MODELİNDE BİLİŞSEL FONKSİYON VE NÖROTRANSMİTTER SALINIMI ÜZERİNE ETKİSİ

Durak C.*, Hekimoğlu A.*, Urhan M.A.*, Zorluoğlu E.*, Ülker G.**, Tekin N**, Gören M.Z.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Alzheimer hastalığı (AH) hafıza ve bilişsel fonksiyonlarla ilişkili çeşitli aktivite alanlarında hasar oluşturan nörodejeneratif bir hastalıktır. AH'de asetilkolin ve antioksidan miktarında azalma görülmektedir. Bu çalışmada oral lipozomal glutatyon uygulanmasının skopolaminle indüklenen amnezi modelinde bilişsel fonksiyon ve nörotransmitter salınımı üzerindeki etkilerini ölçmek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Etik onay (522024mar) alındıktan sonra 200-300 gram, 18 erişkin dişi Wistar Albino sıçan, rastgele, 2 grupta n=3, 3 grupta n=4 olarak 5 gruba bölünmüştür. n=4 olan gruplara sırasıyla rivastigmin (21 gün, 2 mg/kg, oral yolla, p.o.), glutatyon (7 gün, 250 mg/kg, p.o.) ve rivastigmin+glutatyon uygulanmıştır. İlaç uygulamalarının son gününde hayvanlara sırasıyla Yeni Obje Tanıma (YOT) Testi ve Pasif Kaçınma Testi uygulanmıştır. Sadece serum fizyolojik alan 1. kontrol grubu hariç her gruba testlerden 5 dakika önce skopolamin (2 mg/kg, i.p.) uygulanmıştır. Davranış deneylerinin ardından hayvanlar karbondioksit inhalasyonu ile sakrifiye edilmiş ve dekapite edilip hipokampus dokuları izole edilmiştir. Doku örnekleri homojenat haline getirilip yüksek performans sıvı kromatografisi (HPLC) yöntemiyle serotonin, noradrenalin ve dopamin konsantrasyonları ölçülmüştür. Nörotransmitter konsantrasyonu analizinde tek yönlü ANOVA ve Post-hoc Tukey yöntemi kullanılmıştır, p<0,05 anlamlı kabul edilmiştir. Verilerin analizinde Prism Graphpad kullanılmıştır.

Bulgular: YOT testinde yeni objeye ilgi oranının skopolamin grubunda %69,0±33,52 iken glutatyon grubunda %75,3±56,43 glutatyon+rivastigmin grubunda ise %96,5±29,20 olduğu görüldü. Pasif kaçınma testinde tüm gruplarda maksimum retansiyon süresine (300 saniye) ulaşıldığı görüldü. Nörotransmitter düzeyleri incelendiğinde noradrenalin konsantrasyonu skopolamin grubunda 0,15±0,11 ng/mg, glutatyon grubunda 0,31±0,11 ng/mg, rivastigmin grubunda ise 0,20±0,78 ng/mg olduğu görülmüş; ancak gruplar arası istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmemiştir. Gözlenen yüksek varyasyonun istatistiksel anlamlılığın elde edilmesini zorlaştırdığı düşünülmektedir

Sonuç: AH'nin fizyopatolojisinde önemli rol oynayan oksidatif hasarı hedefleyen oral lipozomal glutatyon uygulamasının, skopolaminle indüklenen amnezi modelinde bilişsel fonksiyonlar üzerindeki etkisinin rivastigmininden daha düşük etkinlikte olduğu gözlemlenmiş ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Bulguların daha yüksek örneklemle teyit edilmesine ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Alzheimer, Skopolamin, Glutatyon, HPLC, Nörotransmitter

TS107: ARALIKLI AÇLIK VE FUKOIDAN UYGULAMASININ STZ/NA İLE TİP-2 DİYABET OLUŞTURULMUŞ SIÇANLARDA ENTERİK SİNİR SİSTEMİ VE BEYİN-BAĞIRSAK AKSI ÜZERİNE ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Cırık A.M.*, Erdem B.*, Akar E.*, Akkuş E.*, İleri-Meşe Ö. **, Maraş H. **, Çilingir-Kaya Ö.T.** Özdemir-Kumral Z.N.***, Yüksel M.****

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı

*** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı

**** Marmara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Bölümü

Giriş ve Amaç: Tip-2 diyabet, yalnızca glukoz metabolizmasını değil, enterik sinir sistemi (ENS) ve beyin-bağırsak aksını da olumsuz etkileyen kronik inflamatuvar bir hastalıktır. Diyabete bağlı oksidatif stres (OS) ve nöroinflamasyon, gastrointestinal disfonksiyon ve merkezi sinir sistemi bozuklukları ile ilişkilidir. Çalışmamızda, aralıklı açlık (AA) ve doğal sülfatlanmış polisakkarit olan fukoidanın, STZ/NA ile oluşturulmuş sıçan tip-2 diyabet modelinde ENS hasarı, OS ve nöroinflamasyon üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada 40 adet yetişkin erkek Sprague-Dawley sıçan (200–250 g) kullanıldı ve MÜ Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulundan onay alındı (64.2024.mar). Deneklere NA (110 mg/kg) ve ardından STZ (65 mg/kg) intraperitoneal olarak uygulanarak açlık glukozu ≥ 250 mg/dL olan hayvanlar diyabetik kabul edildi. Hayvanlar altı gruba (n=8) ayrıldı: Kontrol, diyabet, diyabet+AA (30 gün boyunca, günde 16 saat açlık), diyabet+fukoidan (100 mg/kg/gün, oral), diyabet+AA+fukoidan. Deney öncesi/sonrası vücut ağırlıkları ve kan glukoz değerleri ölçüldü. Rutin histolojik takip sonrası beyin kesitlerinde krezil viyole ile nöronal yoğunluk incelendi. Bağırsak örneklerinde H&E ve PAS ile genel morfoloji ve goblet hücre sayıları; immünohistokimyasal yöntemle iNOS ve occludin ekspresyonları değerlendirildi. ELISA ile MDA, MPO, GSH; kemilüminesans yöntemle luminol/lucigenin düzeyleri ölçüldü. Veriler, ANOVA ve Games-Howell post-hoc testi ile analiz edildi ($p < 0,05$).

Bulgular: Diyabette anlamlı şekilde yükselen glukoz düzeyi ($p=0,046$) tedavi uygulamalarıyla azaldı ($p=0,039$; $p=0,022$). Diyabette göreceli ağırlık azalırken ($p < 0,05$), tedavilerin ağırlık değişimine etkisi olmadı. Diyabet grubunda, nöronal yoğunlukta, goblet hücre sayısında ve villus yüksekliğinde azalma eğilimindeydi. iNOS ve occludin ekspresyonları diyabette azalırken, tedavilerle normale yaklaştı. Diyabette luminol, lucigenin, MDA ve MPO düzeyleri artarken ($p < 0,05$), GSH azaldı ($p < 0,05$); tedavi gruplarında bu parametreler düzeldi.

Sonuç: Verilerimiz, AA ve fukoidan uygulamalarının tip-2 diyabet modeli oluşturulan sıçanlarda OS'yi baskılayarak, bağırsak mukozasının yapısal bütünlüğünü koruduğunu ve nöroinflamasyonu azalttığını göstermektedir. Sonuçta, AA ve fukoidan uygulamalarının diyabette potansiyel yaşam tarzı müdahalesi olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tip-2 Diyabet, AA, Fucoidan, ENS, Beyin-Bağırsak Aksı

TS108: KO-HÜCRE KÜLTÜRÜ MODELLERİNDEN ELDE EDİLEN GÖRÜNTÜLERDEKİ HÜCRE ETKİLEŞİMLERİNİN MAKİNE ÖĞRENMESİ İLE TAHMİNİ

Çakuş A.*, Dinç Ö.F.*, Tuğın Ö.*, Selçuk A.C.*, Yılmaz A.*, Akbaba A.**, Sevim M. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Statik adezyon ko-hücre kültürü, lökositlerin endotel hücrelerle etkileşimini adezyon ve transmigasyon aktiviteleri açısından incelemeyi sağlayan bir in-vitro modeldir. Bu aktivitelerin değerlendirilebilmesi için elde edilen görsellerde bulunan hücrelerin manuel olarak sayımı ve sınıflandırılması gerekmektedir. İlgili işlemler, oldukça zaman alan ve hataya açık bir süreçtir. İş akışının otomatize edilerek standart hale getirilmesi ve subjektif gözlemlerden kaynaklanabilecek hataların önüne geçilmesi bu açıdan önemlidir. Çalışmamızın amacı, elde edilen hücre kültürü görsellerinin makine öğrenmesi yöntemiyle otomatik olarak sayımını ve sınıflandırmasını sağlayan bir algoritma geliştirmek ve sonrasında algoritmamızı herkesin kullanabileceği ücretsiz bir program olarak internet aracılığıyla yayınlamaktır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada 638 adet çeşitli boyut ve aydınlatmalarla elde edilmiş faz kontrast mikroskobu görüntüleri kullanılmıştır. Görüntüler, uzman kişilerce LabelImg programında işaretlenmiştir. Böylelikle, geliştirdiğimiz modeller "Supervised-Learning" metoduyla eğitilmiştir. Eğitim için Faster R-CNN algoritması model mimarisine entegre edilmiş olup, modelin gerçek hayat senaryolarına adapte olabilmesi için çeşitli dönüşümler eğitim esnasında dinamik olarak uygulanarak veri setindeki çeşitlilik artırılmıştır. Modellerin performansını değerlendirmek için Recall ve F1-Skorları kullanılmıştır. Aynı konfigürasyonlar, YOLOv8M algoritması için de sağlanıp, geliştirdiğimiz modelle kıyaslanması amaçlanmıştır.

Bulgular: Elde edilen bulgular insan değerlendirmesi ile kıyaslandığında şu şekildedir: Çalışmamızda üç sınıf (Nucleus, Adhesion, Transmigration) kullanılarak eğitilen Faster R-CNN modeli, 0,97 Recall ve 0,92 F1-Skoru elde etmiştir. Buna karşılık, dört sınıflı (Nucleus, Adhesion, TAT (Adezyon-Transmigasyon-Geçişi), Transmigration) Faster R-CNN modeli daha düşük bir performans sergilemiş; 0,92 Recall ve 0,88 F1-Skoru elde edilmiştir. Benzer şekilde, YOLO algoritması üç sınıflı yapılandırmada (Recall: 0,74, F1: 0,76), dört sınıflı versiyona (Recall: 0,72, F1: 0,74) göre sınırlı bir iyileşme göstermiştir.

Sonuç: Recall ve F1-Skoruna dayanan değerlendirmede, üç sınıflı Faster R-CNN modeli test edilen yapılandırmalar arasında en yüksek tespit ve sınıflandırma başarısına sahip olup; uzman gözlerce işaretlenenlerle neredeyse aynı sonucu vermektedir. Bu sonuçlar ışığında algoritmamızın performansını iyileştirme ve kullanılabilir bir program haline getirme çalışmalarımız devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Makine Öğrenmesi, Görüntü İşleme, Lökosit Trafiki

TS109: AMYOTROFİK LATERAL SKLEROZ HASTALIĞINDA DENTAL KAYNAKLI MEZENKİMAL KÖK HÜCRELERİN, PERİFERİK MONONÜKLEER HÜCRELER ÜZERİNDEKİ mikroRNA DÜZEYLERİNDEKİ İMMÜNMODÜLATÖR ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

Tuncer M. T.*, Yalçın S.*, Gökçe S.A.*, Hadimoğulları Z.*, Kılıç S.S.**, *** Tunca Z.***, Akkoç T.**, ***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İmmünoloji Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatrik Alerji İmmünoloji Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Amyotrofik Lateral Skleroz (ALS), merkezi sinir sisteminde motor nöronların progresif kaybı ile karakterize, yaşam kalitesini ciddi şekilde bozan ve yaşam süresini sınırlayan bir nörodejeneratif hastalıktır. Hastalığın etiyolojisi tam olarak açıklanamamış olup etkili bir tedavisi bulunmamaktadır. Mezenkimal kök hücrelerin (MKH) immünmodülatör etkileri ve mikroRNA (miRNA) düzeyleri üzerindeki düzenleyici rolleri, ALS gibi inflamasyonla ilişkili hastalıklarda potansiyel tedavi seçenekleri arasında değerlendirilmektedir. Bu çalışmanın amacı, dental kaynaklı mezenkimal kök hücrelerin ALS hastalarından elde edilen periferik mononükleer hücreler (PMKH) üzerindeki immünmodülatör etkisini ve miRNA düzeylerinde meydana gelen değişimleri incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Anabilim Dalında takip edilen kesin ALS tanılı 7 hasta dahil edilmiştir. Hastalardan alınan venöz kan örneklerinden PMKH izole edilmiştir. Ticari olarak temin edilen dental kaynaklı MKH'ler kültüre alınarak üçüncü pasaj sonrası karakterize edilmiştir. İzole edilen PMKH'lar, dental MKH'ler ile ko-kültür sistemine alınmış, MKH uygulanmayan kontrol grubu ile karşılaştırılmıştır. Üç günlük inkübasyonun ardından PMKH'ların miR-124 ve miR-21 düzeyleri kantitatif RT-PCR yöntemi ile analiz edilmiştir. Veriler eşleştirilmiş örneklem t testi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: MKH uygulanan grupta miR-124 düzeylerinde anlamlı artış, miR-21 düzeylerinde ise belirgin azalma saptanmıştır ($p<0,05$). Ayrıca pro-inflamatuar gen ekspresyonu düşerken, anti-inflamatuar gen düzeylerinde artış gözlenmiştir. MKH uygulanmayan PMKH'lara kıyasla bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Sonuç: Bu çalışma, dental kaynaklı MKH'nin ALS hastalarında periferik immün hücreler üzerindeki immünmodülatör etkilerini ve miRNA düzeylerindeki düzenleyici rolünü göstermiştir. Elde edilen veriler, MKH'nin ALS'de immün yanıtın modülasyonu ve nöroinflamasyonun azaltılması açısından umut verici bir hücresel tedavi adayı olabileceğini desteklemektedir. Bu bulgular, daha geniş örneklem grupları ve ileri düzey preklinik çalışmalar için ön bilgi sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: ALS, dental mezenkimal kök hücre, miRNA, immünmodülasyon, periferik mononükleer hücre

23 MAYIS 2025 CUMA (8.45-10.45) HASTA VE HASTALIKLAR POSTER SUNUMLARI	
HP101	BİPOLAR BOZUKLUK HASTALARININ REMİSYON SÜRESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ
HP102	BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HASTANESİNE 2019-2024 YILLAR İÇİNDE BAŞVURAN HİDRADENİTİS SUPPURATİVA TANILI HASTALARIN SIKLIĞININ SAPTANMASI VE HASTALIĞIN EVRESİNE GÖRE HASTA DAĞILIMLARININ BELİRLENMESİ
HP103	BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE ENDOSKOPİK ÜRİNER SİSTEM TAŞI OPERASYONUNA İDRAR KÜLTÜRÜ STERİL OLARAK GİREN HASTALAR İLE İDRAR KÜLTÜRÜ STERİL OLMAYIP GİREN HASTALARIN POSTOPERATİF ENFEKTİF KOMPLİKASYONLARININ KARŞILAŞTIRILMASI
HP104	BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİ GRUBUNDA ANEMİ VE ANEMİ İLİŞKİLİ SEMPTOMLARIN SIKLIĞININ BELİRLENMESİ
HP105	2017-2024 YILLARI ARASINDA BRONŞİYOLİT TANISI İLE HASTANEYE YATAN 0-2 YAŞ ARASI ÇOCUKLARIN BRONŞİYOLİT ETİYOLOJİSİ VE KLİNİK SEYRİNİN COVID-19 PANDEMİSİ ÖNCESİ VE SONRASI DÖNEMLERDE DEĞERLENDİRİLMESİ
HP106	ÇÖLYAK HASTALIĞINDA MEZENKİMAL KÖK HÜCRE TABANLI TEDAVİ STRATEJİLERİ
HP107	PARENTERAL DEMİR TEDAVİSİ UYGULANAN HASTALARDA HİPOFOSFATEMİ GELİŞİMİ İLE HASTALARIN GIDA ALIMI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
HP108	EKSOZOM MODİFİYE GELMA HİDROJELLİ YARA ÖRTÜSÜNÜN IN VITRO VE IN VIVO BİYOUYUMLULUK VE REJENERATİF ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI
HP109	MEZOTELYOMADA HİSTOPATOLOJİK PARAMETRELER İLE CD8 VE BAP1 BELİRTEÇLERİNİN TÜMÖR MİKROÇEVRESİ İLE İLİŞKİSİ VE PROGNOSTİK BELİRLEYİCİLİĞİ
HP110	INTRAPERITONEAL DİKLOFENAK UYGULAMASININ SIÇANDA KEDİ KUMU İLE İNDÜKLENEN TRAVMA SONRASI STRES BOZUKLUĞU MODELİNDEKİ ETKİLERİ
HP201	İSTANBUL'DA BULUNAN BİR TIP FAKÜLTESİ HASTANESİNDEKİ HASTALARIN KENDİ ETNİK KÖKENİNDEN OLAN VE OLMAYAN DOKTORLARA MUAYENE OLMA KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ
HP202	CANLI VERİCİLİ RENAL TRANSPLANT HASTALARINDA ANTI-THYMOCYTE GLOBULIN (ATG) KULLANIMININ POSTOPERATİF CERRAHİ KOMPLİKASYON VE GRAFT FONKSİYONU ÜZERİNE ETKİSİ
HP203	MİTRAL VALVE PROLAPSUSU OLAN ÇOCUK HASTALARIN UZUN DÖNEM SONUÇLARI VE MALİGN MİTRAL VALVE PROLAPSUSU ÖZELLİKLERİNİN GELİŞİM RİSKİNİN İNCELENMESİ
HP204	TAKAYASU HASTALARINDA BÜYÜK DAMAR STENOZLARININ STENT VEYA BY-PASS GREFTLEME SONRASI İZLEMLER
HP205	PARKİNSON HASTALARINDA LARİNGEAL DUYUSAL FONKSİYONUN DEĞERLENDİRİLMESİ
HP206	GASTROSKOPİ YAPILAN HASTALARDA HELİCOBACTER PYLORİ SIKLIĞI VE İLİŞKİLİ HASTALIKLAR: TEK MERKEZ ÇALIŞMASI
HP207	ÜVEİTİ OLAN VE OLMAYAN SİSTEMİK İNFLAMATUAR HASTALIK TANILI HASTALARDA AKÖZ HÜMÖR ISI ŞOK PROTEİNİ 70 DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: ISI ŞOK PROTEİNLERİNİN İNTRAOKÜLER İNFLAMASYON ÜZERİNDEKİ ROLÜ
HP208	PANKREAS KANSERİ HASTALARINDA DİYABET VE PANKREAS KANSERİNİN İLİŞKİSİ
HP209	PHOENİXİN-14'ÜN MEME VE SERVİKS ADENOKARŞİNOM HÜCRE SOYU PROLİFERASYONUNDAKİ ROLÜ
HP210	GENÇ İNME HASTALARINDA BÜYÜK DAMAR ATEROSKLEROZUNUN İNME NEDENLERİ ARASINDA SIKLIĞI

HP211	KLİNİK İZOLATLARIN TANIMLANMASINDA MALDI-TOF MS PERFORMANSININ VİTEK MS PICKME PEN VE GELENEKSEL YÖNTEMLERLE DEĞERLENDİRİLMESİ
HP301	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ANESTEZİYOLOJİ VE REANİMASYON ANA BİLİM DALI YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE YATAN HASTALARDA DELİRYUM SIKLIĞI VE RİSK FAKTÖRLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
HP302	POSTÜRAL SALINIM İLE BİLİŞSEL UYUMSUZLUK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
HP303	GLİAL HÜCRE HATTINDA EPİDERMAL BÜYÜME FAKTÖRÜ RESEPTÖRÜ VE SRC KİNAZ İNHİBİTÖRLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI SİTOTOXİK ETKİNLİĞİ: OSİMERTİNİB VE DASATİNİB ÜZERİNE ZAMAN BAĞIMLI BİR ÇALIŞMA
HP304	İSTANBUL'DAKİ BİR KAMU HASTANESİNDE KIŞ SEZONU BOYUNCA SOLUNUM PANELİ İSTENEN HASTALARIN RESPIRATUAR VE KONSTITÜSYONEL SEMPTOM SORGULAMASI VE SONUÇ DEĞERLENDİRİLMESİ
HP305	TİROİDEKTOMİ SONRASI UYGULANAN BAŞ-BOYUN EGZERSİZLERİNİN POSTOPERATİF BOYUN AĞRISI VE DİZABİLİTEYE ETKİSİ
HP306	İSTANBUL'DA EĞİTİM GÖRMEKTE OLAN LİSE ÖĞRENCİLERİNDE DEPREM KAYGISI, ANKSİYETE VE DEPRESYON İLİŞKİSİNİN ÜSTBİLİŞ ÖLÇEĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ
HP307	BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE GENEL ANESTEZİ ALTINDA KAZARA UYANIKLIK SIKLIĞI
HP308	YÜKSEK YOĞUNLUKLU ARALIKLI ANTRENMAN CE KAFEİNİN SOSYAL JETLAGDE GÖZLENEN KOGNİTİF FONKSİYON BOZUKLUĞU ÜZERİNE KORUYUCU ETKİSİ: CİNSİYETİN ROLÜ
HP309	İSTANBUL'DA BİR KAMU HASTANESİ ACİL SERVİSİNE İZOLE DİSTAL RADİUS KIRIĞI İLE BAŞVURAN HASTALARIN KONSERVATİF TEDAVİSİ SONRASI GELİŞEN ERKEN DÖNEM KOMPLİKASYONLARIN İNCELENMESİ
HP310	SEPSİSLİ SIÇANLARIN AKCİĞER DOKUSUNDA ASETİLKOLİNESTERAZ İNHİBİSYONUNUN OKSİDATİF STRES ÜZERİNE ETKİLERİ
HP311	EPİLEPSİ HASTALARINDA 9 DELİK ÇUBUK TESTİ VE BENTON YÜZ TANIMA TESTİNİN UZAYSAL MEKAN FONKSİYONLARINI ARAŞTIRMADAKİ YERİ

HP101: BİPOLAR BOZUKLUK HASTALARININ REMİSYON SÜRESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Karaca M.*, Aydoğdu M. B.*, Ören E.*, Er H.*, Büyükdikmen M. A.*, Yorguner N.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bipolar bozukluk, depresyon, mani veya hipomani ataklarıyla seyreden kronik bir duygudurum bozukluğudur. Tip-1’de mani, tip-2’de hipomani ve daha sık depresyon görülür. Bu çalışma, tip-1 ve tip-2 hastalarında remisyon süresini etkileyen faktörleri karşılaştırmayı ve bu faktörlerin işlevsellik ile yaşam kalitesine etkilerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, Şubat-Mayıs 2025 tarihleri arasında Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde yürütülen kesitsel çalışmadır. Çalışmaya, remisyon döneminde olan ve onam veren bipolar hastalar dahil edilecektir. DSM-5 bozuklukları için yapılandırılmış klinik görüşme ile tanımlar doğrulanacaktır. Remisyon kriteri olarak Hamilton Depresyon Derecelendirme Ölçeği (HAM-D)≤7 ve Young Mani Derecelendirme Ölçeği (YMDÖ)≤6 esas alınacaktır. HAM-D, Hamilton tarafından depresyon tanısı almış hastalarda depresyonun şiddetini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş görüşmecisi tarafından doldurulan bir ölçektir. YMDÖ, Young ve arkadaşları tarafından manik durumun şiddetini ölçmeye yönelik olarak hazırlanmış görüşmecisi tarafından doldurulan bir ölçektir. Katılımcılar tip-1 ve tip-2 gruplarına ayrılacaktır. Sosyodemografik ve klinik veriler araştırmacılar tarafından hazırlanmış formlarla toplanacak, işlevsellik “Bipolar Bozuklukta İşlevsellik Ölçeği” ile değerlendirilecektir. Veriler SPSS ile analiz edilecektir. Demografik verileri ve hasta bilgilerini içeren hasta takip formuyla hastaların verilerinin düzenli şekilde toplanması amaçlanmaktadır.

Bulgular: Çalışmaya, remisyon döneminde olan 18 bipolar bozukluk tanılı birey dahil edilmiştir. Katılımcıların ortalama remisyon süresi 187,3 gündür (SS=105,4). İlaç uyumu ile remisyon süresi arasındaki ilişki Kruskal-Wallis testi ile değerlendirilmiş olup, gruplar arasında anlamlı fark saptanmamıştır (p=0,447). En uzun ortalama remisyon süresi "orta" uyum grubunda (215,1 gün) gözlenmiştir. İşlevsellik düzeyi ile remisyon süresi arasında zayıf düzeyde negatif korelasyon bulunmuştur (p=-0,30). Bu ilişki istatistiksel olarak anlamlı değildir (p=0,471). Sigara kullanımı remisyon süresi ile anlamlı ilişki göstermemiştir (p=0,228); benzer şekilde alkol kullanımı açısından da fark saptanmamıştır (p=0,401).

Sonuç: Bipolar bozuklukta remisyon süresi ile ilaç uyumu, işlevsellik, sigara ve alkol kullanımı arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Bipolar bozukluk, Remisyon süresi, İşlevsellik

HP102: BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ HASTANESİNE 2019-2024 YILLAR İÇİNDE BAŞVURAN HİDRADENİTİS SUPPURATİVA TANILI HASTALARIN SIKLIĞININ SAPTANMASI VE HASTALIĞIN EVRESİNE GÖRE HASTA DAĞILIMLARININ BELİRLENMESİ

Cehiz N. A.*, Çetin N.*, Şentürk R.*, Ülgen Ç.*, Vural E.*, Borazan N.**, Dağdelen D.**, Ergun T.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Ana Bilim Dalı

*** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve Zührevi Hastalıklar Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Hidradenitis suppurativa (HS), özellikle aksilla, inguinal ve anogenital bölgelerde görülen, folikül pilosebase ünitenin inflamatuvar hastalığıdır. Bu kronik ve sosyal açıdan yıpratıcı deri hastalığının patofizyolojisi mevcut ilerlemelere rağmen hala net olarak tanımlanamamıştır. Hastalık prevalansın %1 olduğu tahmin edilmektedir. Hastalığın kıyafetlerle gizlenen yerlerde bulunması bu hesaplamaları zorlaştırmaktadır. Türkiye’de HS’in epidemiyolojisi ile ilgili çalışmalar sınırlı kalmaktadır. HS’in güncel tedavisi cerrahi ve dahili branşların ortak çalışması ile olmaktadır. Hastalığın şiddetinin belirlenmesinde ve tedavisinin yönetiminde Hurley sınıflama sistemi sıklıkla kullanılmaktadır. Bu çalışma, bir kamu üniversitesi hastanesine başvuran HS tanılı hastaların sıklığını ve Hurley evrelerine göre dağılımını değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Cerrahi tedavi önerilen ve bu tedaviyi kabul eden hastaların oranını değerlendirmesi ile ikincil hedefler arasındadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma, 2019-2024 yılları arasında Plastik Cerrahi, Dermatoloji polikliniklerine başvuran HS tanılı hasta dosyaları geriye dönük olarak taranmıştır. Demografik veriler, Hurley evreleri, yıllara göre başvuru dağılımı, uygulanan tedavi yaklaşımı, cerrahi tedaviye önerisine uyum açısından hasta dosyaları incelenmiştir. Bu çalışmada SPSS 19.0 programı ile Ki-kare ve parametrik olmayan testler kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi p<0,05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya 177 hasta (55,2% erkek, 44,8% kadın) dahil edilmiştir. En fazla başvuru 1. evrede (%54,8) gerçekleşmiştir. Başvuran hastaların %89,8’i dermatoloji kliniğine %7,9’u plastik cerrahi kliniğine başvurmuştur. Cerrahiye yönlendirilen hastaların (n=18), %16,6’sı 2. evre %83,4’ü 3. evrededir. Cerrahiye yönlendirilen hastaların %66,6’sı cerrahi kliniğe gitmemiştir. Dahil edilen hastaların 160 (%90,4)’ünün yıl içinde bir kliniğe başvuru sıklığı 1 ile 5 arasındadır. Yönlendirme yapılan hastalarda ileri evre sıklığı anlamlı olarak daha yüksektir ($\chi^2=119,739$, p<0,001). Cinsiyet ve evre arasında anlamlı ilişki bulunmazken, yaş ile evre arasında anlamlı fark vardır (p=0,030).

Sonuç: Çalışmamız kişi sayısı hedefine tam olarak ulaşamadığından devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hidradenitis suppurativa , Hurley evreleri, tedavi yöntemi, cerrahi yönlendirme, klinik özellikler

HP103: BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE ENDOSKOPIK ÜRİNER SİSTEM TAŞI OPERASYONUNA İDRAR KÜLTÜRÜ STERİL OLARAK GİREN HASTALAR İLE İDRAR KÜLTÜRÜ STERİL OLMAYIP GİREN HASTALARIN POSTOPERATİF ENFEKTİF KOMPLİKASYONLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Tunç E. İ.*, Arslan I.*, Sağiroğlu D.*, Tuluğ N.*, Şahin B.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Üriner sistem taş cerrahisi yapılan hastalarda, yüksek basınç altında endoskopik cerrahi uygulandığı için enfektif komplikasyonların görülme ihtimali yüksektir. Bu nedenle, bu tür cerrahiler öncesinde idrar kültürünün steril olması istenmektedir. Ancak bazı hastalarda steril idrar kültürüne ulaşılamadığından, antibiyotik baskısı altında işlem yapılması gerekebilmektedir. Bu çalışmada, enfektif komplikasyonlar ve hastanede yatış süresi gibi parametreler kullanılarak, idrar kültürü steril olan ve olmayan hastalar arasındaki farkı araştırmayı amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Marmara Üniversitesi Üroloji Kliniğinde son bir yıl içinde endoskopik taş cerrahisi yapılan 299 hastanın verileri retrospektif olarak incelendi. Hastalara ait akut faz reaktanları, postoperatif ateş gibi bulgular kaydedildi. Hastalar, idrar kültürü steril olanlar ve olmayanlar şeklinde iki gruba ayrıldı. Numerik değişkenler için normal dağılım kontrol edildi; normal dağılmadıkları görüldüğünden Mann-Whitney U testi kullanıldı. Kategorik değişkenler ise Ki-kare testi ile değerlendirildi. Etik kurul onayı ilgili üniversiteden alındı.

Bulgular: Çalışmaya 250'si (%83,6) steril, 49'u (%16,4) steril olmayan toplam 299 hasta dahil edildi. İdrar kültürü steril olmayan hastaların hastanede yatış süresi, steril olanlara kıyasla istatistiksel olarak anlamlı derecede daha uzun bulundu ($p<0,001$). Bu grupta postoperatif ateş görülme sıklığı da anlamlı şekilde daha yüksek saptandı ($p=0,027$). Ayrıca, antibiyotik kullanımı steril olmayan grupta istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha fazlaydı ($p<0,001$). Postoperatif prokalsitonin ($p=0,214$), CRP ($p=0,246$) düzeyleri ile işlem süresi ($p=0,804$) açısından ise gruplar arasında anlamlı bir fark saptanmadı.

Sonuç: Steril olmayan idrar kültürüyle ameliyata giren hastalarda yatış süresi, antibiyotik kullanım oranı ve postoperatif ateş sıklığı daha yüksektir. Bu durum, preoperatif antibiyotik baskısına rağmen enfektif komplikasyon riskinin arttığını göstermektedir. Bu nedenle, mümkünse enfeksiyon tedavi edildikten sonra cerrahi planlanmalı; tedavi edilemiyorsa bu hastalar postoperatif dönemde daha yakın izlenmeli ve gerekirse erken antibiyotik tedavisine başlanmalıdır. Çalışmamızda istatistiksel olarak anlamlı bulunmayan CRP değeri erken döneme ait olup, düşük olsa da sonradan yükselebileceği için hastaların yakından takibi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Postoperatif komplikasyon, Endoskopik taş cerrahisi, İdrar yolu enfeksiyonu

HP104: BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİ GRUBUNDA ANEMİ VE ANEMİ İLİŞKİLİ SEMPTOMLARIN SIKLIĞININ BELİRLENMESİ

Rodoplu Ş.*, Karakaya E.*, Parmaksızoğlu S. E.*, Kökdere B.*, Hıdıroğlu S.**, Tazegül G.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Anemi laboratuvar tetkikleri ile tanı konulan bir hastalıktır. Ancak hastaneye başvuran hastaların anemisi olduğunu gösteren semptom ve semptom grupları anemiye spesifik semptomlar değildir. Anemi, genellikle non-spesifik semptomlarla karakterize edilen bir durumdur. Araştırmamız, anemiye bağlı semptomların farklılıklarını inceleyerek anemi tanısında kullanılabilecek ayırt edici semptom gruplarını belirlemeyi hedeflemektedir.

Gereç ve Yöntem: Protokol kodu 09.2024.1317 olan etik kurul onayı alındı. Katılımcılardan alınmış aydınlatılmış onam sonrası, demografik ve klinik bilgiler içeren anket formu ve araştırmacılar tarafından oluşturulmuş görünüş geçerliliği daha önce pilot grupta uygulanmış anemi semptom anketi uygulanmıştır. Katılımcıların mevcutsa son 1 yıl içerisindeki E-Nabız parametre sonuçları kayıt altına alınmıştır. Çalışma alanında parmak ucu hemoglobin ölçümü yapılmıştır. Verilerin istatistiksel analizi için SPSS 26.0 kullanılmıştır. Kullanılan testler Pearson Ki-Kare testi, Fischer Exact testi, Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testi, Student T testi, Mann-Whitney U testi, Paired T Wilcoxon testi, Pearson Spearman testidir.

Bulgular: Belirlenen örneklem doğrultusunda 150 kadın, 101 erkek, 251 katılımcı alınmıştır. Ortalama yaş $21,7\pm2,08$ (standart sapma) olarak bulunmuştur. Katılımcıların %28,3'ü anemik, kadınların %35,3'ü, erkeklerin %17,8'i anemik saptanmıştır. Semptom skorlarında, kategorik veya skorlama değerlendirmeleri ile anemik olan ve olmayan katılımcılar arasında klinik ve istatistiksel anlamlı farklılık oluşturan bir semptom saptanamamış, logistik regresyon analizleri ve makine öğrenmesi modellerinde ise anemi varlığını tespit edecek bir modelleme geliştirilememiştir.

Sonuç: Anemi nonspesifik semptomlara sahiptir, tahmin için daha yüksek hacimli farklı hasta grupları içeren ileri çalışmalar ile benzer çalışmaların gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anemi, Semptom, Hemoglobin, Ayırıcı tanı

HP105: 2017-2024 YILLARI ARASINDA BRONŞİYOLİT TANISI İLE HASTANEYE YATAN 0-2 YAŞ ARASI ÇOCUKLARIN BRONŞİYOLİT ETİYOLOJİSİ VE KLİNİK SEYRİNİN COVID-19 PANDEMİSİ ÖNCESİ VE SONRASI DÖNEMLERDE DEĞERLENDİRİLMESİ

Uzungünay B.*, Torun Z.*, Büyük A.*, Tekin M. E.*, Yücel A. U.*, Gökdemir Y.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bronşiyolit, 0–2 yaş arası çocuklarda sık görülen, viral etkenli alt solunum yolu enfeksiyonudur. COVID-19 pandemisi, bronşiyolit sıklığı, etken virüs dağılımı ve klinik seyir üzerinde önemli etkiler yaratmıştır. Çalışmamız, pandemi öncesi, sırası ve sonrası dönemlerin, bronşiyolit tanısı ile takip edilen 0–2 yaş arası çocuk hastaların etyolojik nedenlerine, klinik seyirlerine ve tedavi yaklaşımlarına olan etkisini karşılaştırmayı amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamızda, 2017-2024 yılları arasında Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Asaf Ataseven Ek Hizmet Binasında çocuk hastalıkları kliniğine bronşiyolit tanısıyla başvuran, 0-2 yaş arası 162 çocuğun tıbbi kayıtları retrospektif incelenmiştir. Çalışmamızın etik kurul onayı 15.11.2024 tarihinde 09.2024.1302 protokolüyle alınmıştır. Hastaların pandemi öncesi, sırası ve sonrası dönemlerinin demografik verileri, klinik ve laboratuvar bulguları ve tedavi yöntemleri birbirleriyle karşılaştırılmıştır. İstatistiksel analizlerde gruplar arası karşılaştırmada Mann-Whitney U testi, nitel verilerin karşılaştırmasında Ki-kare testi kullanılmıştır. Sonuçlarda $p < 0,05$ düzeyi anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmamızda çocukların yaşı ve semptomlar arası ilişki gruplar arasında incelendiğinde solunum güçlüğü ve hırıltı ile yaş arasında anlamlı fark saptanmış olup, solunum güçlüğü ve hırıltı ile başvuran hastaların yaşlarının daha büyük olduğu görülmüştür ($p < 0,001$, $p = 0,026$). Burun akıntısı/tıkanıklığı ve yaş arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p = 0,005$). Hastaların başvuru anındaki parsiyel oksijen saturasyon düzeyi ile hastaneye yatış gerekliliği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p = 0,540$). Çalışmamızın analiz kısmı devam etmektedir.

Sonuç: Çalışmamız, 0-2 yaş arası çocuk hastalarda yaşı; hırıltı, burun akıntısı, solunum güçlüğü gibi bronşiyolit semptomları ile anlamlı ilişkili olduğunu, tek başına hastaneye yatış veya yoğun bakım ihtiyacını öngörmeye yeterli olmadığı göstermiştir. Parsiyel oksijen saturasyon düzeyi, RSV pozitifliği ve aşı durumu gibi faktörler ise mevcut örnekleme yatış kararını anlamlı bir şekilde etkilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Bronşiyolit, Covid-19 pandemisi, Alt solunum enfeksiyonu

HP106: ÇÖLYAK HASTALIĞINDA MEZENKİMAL KÖK HÜCRE TABANLI TEDAVİ STRATEJİLERİ

Güzelsoy E. N.*, İz Z.*, Kostanoğlu S.*, Türkmen C.*, Yıldırım A. M.*

Kılıç S. S.*, Tunca Z.*, Akkoç T.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi İmmünoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Çölyak hastalığında bağırsak epitel bariyerinin bozulması, hastalığın patogenezinde temel rol oynamaktadır. Bu çalışmada, çölyak hastalığına özgü inflamatuvar mikroçevreyi taklit eden bir in vitro epitel bariyer modeli oluşturularak, umbilikal kord kaynaklı mezenkimal kök hücrelerden (UK-MKH) elde edilen eksozomların (EV) bu bariyer üzerindeki terapötik etkilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çölyak tanısı yeni konulmuş, 6–18 yaş arası çocuklardan alınan periferik kan örneklerinden PBMC izole edilerek Caco-2 hücre hattı kullanılarak epitel bariyer modeli oluşturulmuştur. UK-MKH'lerden diferansiyel ultrasontrifügasyon yöntemi ile eksozomlar izole edilmiş ve SEM, NTA ile akış sitometrisi yöntemleri kullanılarak karakterize edilmiştir. Uyarım sonrası oluşturulan bariyere eksozomlar uygulanmış, TEER ölçümleri ile bariyer bütünlüğündeki değişimler izlenmiştir.

Bulgular: Çölyak hastasına ait PBMC ile uyarılmış epitel bariyer modelinde TEER değerlerinde anlamlı düşüş gözlenmesi ($p < 0,05$) beklenmektedir. UK-MKH kaynaklı eksozom tedavisi sonrası ise bu değerlerde toparlanma kaydedilmelidir. Bu sonuçlar, eksozomların epitel bariyer bütünlüğünü koruma ve yeniden sağlama potansiyelini gösterecektir.

Sonuç: Çalışmamız daha devam etmekte olup UK-MKH kaynaklı eksozomlar, çölyak hastalığına bağlı epitel bariyer bozulmasının onarımında umut verici bir hücresel tedavi yaklaşımı sunmaktadır. Elde edilen veriler, rejeneratif tıp kapsamında çölyak hastalığı için yenilikçi tedavi stratejileri geliştirilmesine bilimsel zemin oluşturmaya beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çölyak hastalığı, Epitel bariyer, Mezenkimal kök hücre, Eksozom, TEER, Rejeneratif tıp

HP107: PARENTERAL DEMİR TEDAVİSİ UYGULANAN HASTALARDA HİPOFOSFATEMİ GELİŞİMİ İLE HASTALARIN GIDA ALIMI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özcan H. S.*, Yağcı Y.*, Girginel S.*, Mercan D.*, Altun E.**, Tazegül G.***

* Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

** Marmara Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi Beslenme ve Diyet Birimi

*** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Dünyada en sık karşılaşılan nutrisyonel eksiklik ve anemi sebebi demir eksikliğidir. Demir eksikliği anemisi tedavisinde tercih edilen yöntemlerden birisi de intravenöz demir takviyesidir. Bu uygulamanın kullanımında bazı spesifik yan etkiler gözlenmektedir. Yani etkilerden en bilineni ise hipofosfatemi gelişimidir. Bu çalışmada amaç, demir eksikliği ve/veya demir eksikliği anemisi olan, intravenöz demir preparatları ile tedavi edilen ve infüzyon sonrası hipofosfatemi gelişimi açısından kontrol için başvuran hastaların, hipofosfatemi gelişimi ile gıda alımları arasında ilişki olup olmadığını saptamaktır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmamızın etik kurulu başvurusunu onaylandıktan sonra çalışmaya başlanmıştır. Çalışmamıza, Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Prof. Dr. Asaf Ataseven Ek Hizmet Binası İç Hastalıkları Kliniğine belirli tarihler arasında başvuran, demir infüzyonu almış, daha önceden alınmış kan değerleri mevcut bulunan, tedavi aldıktan sonra kontrol başvurusuna katılım sağlamış ve aydınlatılmış onam vermiş hastalar dahil edilmiştir. Çalışmaya dahil edilme ve çıkarma kriterlerine uygun hastalar, çalışmaya dahil edildikten sonra demir infüzyonu öncesi “gıda hatırlama” metodu ile son üç günün gıda alımı sorgulanarak not edilmiştir. Kontrol başvurusunda gıda değerlendirme günlüğü bulunmayan hastalar araştırmadan çıkarılmıştır. Hastalardan alınan gıda verileri Beslenme Bilgi Sistemi (BeBiS) versiyon 9.0 programında işlendikten sonra hastane kayıtlarından alınan laboratuvar sonuçlarıyla birleştirilerek SPSS 25.0 (Statistical Package for the Social Sciences, SPSS Inc; Chicago, USA) programı kullanılarak istatistiki değer hesaplamaları yapılmaktadır.

Bulgular: Araştırmaya 81 hasta dahil edilmiş olup bunların 6 tanesi gıda değerlendirme verisi olmadığı için araştırmadan çıkarılmıştır. Değerlendirmeye alınan 75 hastanın 8 tanesi erkek, 67 tanesi kadındır. Hastalardan alınan kan değerleri ve gıda günlüklerinin incelenmesi devam etmekte olduğu için araştırmamız henüz sonuçlanmamıştır.

Sonuç: Araştırmamızın sonucunda gıda alımı ile fosfat eksikliği arasında anlamlı bir ilişki ilk bakışta gözlemlense bile henüz net olarak istatistiki sonuçlara ulaşamadığımız için gıda alımı ilişkisi arasında yorum yapmak henüz mümkün değildir.

Anahtar Kelimeler: Hipofosfatemi, Parenteral, Demir, Gıda

HP108: EKSOZOM MODİFİYE GELMA HİDROJELLİ YARA ÖRTÜSÜNÜN IN VITRO VE IN VIVO BİYUYUMLULUK VE REJENERATİF ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Şerefioğlu L. S.*, Tunca Z.*, Kılıç S. S.*** ***, Akkoç T.*** ***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatrik Allerji İmmünoloji Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İmmünoloji Ana Bilim Dalı

****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatrik Allerji İmmünoloji Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Cilt bütünlüğünün bozulduğu durumlarda yara iyileşmesini hızlandırmak amacıyla geliştirilen biyomalzemeler önem kazanmıştır. Eksozomlar, immünomodülatör ve rejeneratif özellikleri sayesinde yara iyileşmesini destekleyen biyolojik ajanlardır. Bu çalışmanın amacı, UC-MKH kaynaklı eksozomlarla modifiye edilen GelMA hidrojel yara örtüsünün *in vitro* hücre canlılığı üzerindeki etkisi ile sıçan eksizyon modelinde biyoyoumluluk ve rejeneratif kapasitesinin değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem: Çalışma iki aşamalı yürütülmüştür. İlk aşamada, eksozom yüklü GelMA hidrojeller insan dermal fibroblast (HDF) ve keratinosit (HaCaT) hücrelerinde test edilmiş ve hücre canlılığı MTT ile değerlendirilmiştir. İkinci aşamada sıçanlarda eksizyonel yara modeli oluşturularak kontrol, yalnızca GelMA ve eksozom modifiye GelMA grupları oluşturulmuştur. Yara kapanması makroskopik ve histopatolojik olarak analiz edilmiştir.

Bulgular: *in vitro* analizlerde, eksozom yüklü GelMA hidrojeller fibroblast canlılığını %35 artırmıştır ($p<0,01$). HaCaT hücrelerinde %10 artış gözlenmiş ancak anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). İndirekt MTT testinde, 24. saatte HDF canlılığı %49 artarak $131\pm8,02$ 'ye ulaşmıştır ($p<0,001$). Bu etki 48. saatte $105\pm15,9$ ve 72. saatte $98,7\pm8,63$ seviyelerinde devam etmiştir ($p<0,01$). Etik kurul onayından sonra yürütülen *in vivo* çalışmada, eksozom modifiye GelMA grubunda yara kapanma oranı 14. günde 85 ± 3 olarak ölçülmüş ve kontrol grubundaki 65 ± 5 'e kıyasla anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p<0,01$). Histopatolojik analizde, inflamasyon skorunun $1\pm0,5$ 'e gerilediği ve granülasyonun daha iyi organize olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Eksozom modifiye GelMA hidrojeller hem *in vitro* hem de *in vivo* modellerde biyoyoumluluk ve rejeneratif etki göstermiştir. Bu bulgular, ileri yara bakım uygulamalarında umut vadeden biyomalzemeler olduklarını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: GelMA hidrojel, eksozom, yara örtüsü, *in vitro*, *in vivo*, biyoyoumluluk, yara iyileşmesi

HP109: MEZOTELYOMADA HİSTOPATOLOJİK PARAMETRELER İLE CD8 VE BAP1 BELİRTEÇLERİNİN TÜMÖR MİKROÇEVRESİ İLE İLİŞKİSİ VE PROGNOSTİK BELİRLEYİCİLİĞİ

Aksu E.*, Altundaş B.F.*, Birant C.*, Mamay S.*, Horoz S.E.**, Tekin M. F.***, Bozkurtlar E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Patoloji Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş ve Amaç: Türkiye'de mezotelyoma esas olarak çevresel nedenlerden kaynaklanır. BAP1 ekspresyon kaybı mezotelyal proliferasyonların benign-malign ayrımında kullanılır, tanısal belirteçler arasında en sık saptanandır. Tümör mikroçevresi (TME), tümörün bulunduğu başta CD8+TİL olmak üzere heterojen hücreli ortamı ifade eder. Araştırmamız; mezotelyomada histomorfolojik parametrelerin prognozla ilişkisini, CD8 ve BAP1'in mezotelyomada ekspresyonunun prognostik belirleyiciliğini ve mezotelyoma mikroçevresiyle ilişkisini tespit etmeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Etik onaydan sonra, toplam 138 olguya ait lamalar histomorfolojik parametreler için değerlendirildi, tümörü en iyi temsil eden lamalar seçildi. Lam üzerinde seçilen tümör bölgelerine karşılık gelen alan bloktan çıkarılarak "tissue microarray" yöntemiyle hazırlanan yeni bloklar BAP1 (pozitif-negatif) ve CD8 (yoğunluğu 0-3 arası skorlanarak) ile boyandı ve değerlendirildi. İstatistik analizinde Ki-kare, Pearson, Fischer exact ve Log Rank-Kaplan-Meier kullanıldı. p değeri <0,05 alındı.

Bulgular: Toplam 138 olguda kadın 51(%37), erkek 87(%63)'ydi. Ortalama yaş 60'tı. Olguların 51'i(%60,71) epitelioid(EM), 23'ü(%27,38) bifizik(BM), 10'u(%11,9) sarkomatoid(SM). BAP1 kaybı olan ve olmayan olguların sağkalım süreleri benzerdi(p=0,554). CD8+TİL yoğunluğu ve sağkalım süreleri arasında anlamlı ilişki saptanmadı(p>0,05). Yüksek mitoz sayısı ve nekroz varlığının kötü prognoz göstergesi olduğu bulundu(sırasıyla p=0,044 ve p= 0,014). Histolojik grade hem tüm popülasyonda hem de alt tiplerde kötü prognostik faktör olarak bulundu (p<0,0001, EM:p=0,-014 ve BM-SM:p= 0,004). SM ve BM olgularında transizyonel bileşenin %50'nin üzerinde olduğunda sağkalım süresinin kısaldığı görüldü(p=0,004).

Sonuç: BAP1 ekspresyon kaybının ile sağkalımla ilişkisi gözlemlendi. Oysa literatürde BAP1 kaybının yaşam süresiyle bağlantısını gösteren çalışmalar bulunmaktadır. CD8+TİL ile sağkalım arasında anlamlı bir ilişki saptamadık.. Mitoz ve nekrozun literatürle de uyumlu olarak kötü prognoz belirteci olduklarını tespit ettik. Nükleer grade ve nekroz parametreleriyle değerlendirdiğimiz histolojik grade'i hem toplam hasta popülasyonunda hem de her tanı alt tipi için önemli bir prognostik belirteç olarak saptadık. Ülkemizde daha çok çevresel maruziyetle gelişen mezotelyomalarda daha fazla sayıda çalışmaların yapılmasını kendi hasta popülasyonumuzun özelliklerini ortaya koyacağını düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Mezotelyoma, BAP1, CD8, Tümör Mikroçevresi

HP110: INTRAPERITONEAL DİKLOFENAK UYGULAMASININ SIÇANDA KEDİ KUMU İLE İNDÜKLENEN TRAVMA SONRASI STRES BOZUKLUĞU MODELİNDEKİ ETKİLERİ

Boz Z. S.*, Çamalan Z.*, Yetkin Z.*, Ayık N.*, Ülker G.**, Gören M.Z.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Travma sonrası stres bozukluğu (TSSB), travmatik olaylara yanıt olarak ortaya çıkan ve bireyin ruh sağlığını ciddi şekilde etkileyen psikiyatrik bir durumdur. ASIC (Asit Duyarlı İyon Kanalları) sinaptik plastisite, anksiyete bozuklukları, korku koşullandırma, depresyona bağlı davranışlar gibi çeşitli fizyolojik ve patolojik süreçlerde rol oynamaktadır. Non-steroid anti-inflamatuar ilaçlar (NSAİİ'ler), ASIC3 ve ASIC1a alt tiplerini inhibe ettiği gösterilmiştir. Bu çalışmada NSAİİ'lerden diklofenakın TSSB'ye bağlı davranışsal değişimler ve nörotransmitter düzeyleri üzerindeki olası etkilerini değerlendirmeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada, her biri dört hayvandan oluşan üç gruba ayrılmış 12 adet dişi yetişkin Wistar Albino sıçan (200–250 g) kullanılmıştır: non-stres (temiz kum + serum fizyolojik; SF), stres (kirli kum + SF) ve stres+diklofenak (kirli kum + diklofenak). Etik onayın (02.2025mar3) alınmasının ardından, davranış deneylerinden 8 gün önce non-stres ve stres grubuna 50mg/kg intraperitoneal (i.p.) SF, stres + diklofenak grubuna 50mg/kg i.p. diklofenak uygulandı. Enjeksiyondan 10 dakika sonra non-stres grubu temiz kedi kumuna, diğer 2 grup aynı miktarda kirli kedi kumuna maruz bırakıldı. Sekizinci gün tüm gruplar temiz kedi kumu ile yeniden karşılaştırıldıktan sonra Açık Alan Testi (OFT) ve Yükseltilmiş Artı Labirent (YAL) testleri uygulandı. Davranış deneyleri sonrasında sıçanlar CO₂ inhalasyonu ile sakrifiye edildi. Dekapitasyon sonrası diseke edilen rostral pons bölgesine ait beyin dokusunda noradrenalin düzeyleri HPLC ile ölçülecektir. Tüm veriler Prism GraphPad Version 10.1.1 ile analiz edilecektir.

Bulgular: YAL testi sonuçları değerlendirildiğinde diklofenak uygulanan grupta vertikal aktivite (%22,98 ± 6,52) ve merkez bölgede geçirilen süre (31,75 ± 21,8 sn) stres grubuna kıyasla (%18,83 ± 5,85; 21,25 ± 23,3 sn) daha yüksek bulunmuştur. Gruplar arasında istatistiksel anlamlılık saptanmamış olmakla birlikte diklofenak grubunda anksiyete ile ilişkili davranış parametrelerinde artış eğilimi gözlenmiştir.

Sonuç: Elde edilen veriler diklofenak tedavisinin TSSB modelinde potansiyel iyileştirici bir etki gösterebileceğine işaret etmektedir. Bu etkinin ortaya koyulması için ileri düzey biyokimyasal analizlerle desteklenmiş, daha geniş örneklemli çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: TSSB, NSAİİ, stres, kaygı, ASIC

HP201: İSTANBUL'DA BULUNAN BİR TIP FAKÜLTESİ HASTANESİNDEKİ HASTALARIN KENDİ ETNİK KÖKENİNDEN OLAN VE OLMAYAN DOKTORLARA MUAYENE OLMA KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

İlhan Y.*, Nalbat A.E.*, Kırıl E.*, Salgut R.T.*, Ünal Ü.S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Toplumların çok kültürlü yapısı ve göç hareketlerinin artmasıyla birlikte, bireylerin sağlık hizmetlerinde karşılaştıkları doktorların etnik kimliği, hasta-doktor ilişkisini ve sağlık hizmeti algısını etkilemeye başlamıştır. Kültürel yakınlık ya da farklılık, bireylerin sağlık profesyonellerine duyduğu güveni şekillendirebilmekte; bu da özellikle doktor tercihlerini belirleyen önemli bir unsur haline gelmektedir. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı İstanbul'da bir üniversite hastanesine başvuran bireylerin, doktorların etnik kökenine yönelik tutumlarını ve sağlık sorununun ciddiyetine göre değişen tercih eğilimlerini değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipteki bu araştırmaya 163 gönüllü katılımcı dahil edilmiştir. Veri toplama aracı olarak yapılandırılmış bir anket formu kullanılmıştır. Anket üç bölümden oluşmaktadır: sosyodemografik bilgiler, doktor tercihiyle ilgili iki senaryo (C-1: Basit Sağlık Sorunu, C-2: Ciddi Sağlık Sorunu) ve A-B skoru olarak puanlanan tutum ifadeleri. A ve B grubu maddeleri için Cronbach's Alpha katsayıları sırasıyla 0,89 ve 0,85 olarak bulunmuştur. Veriler Jamovi(2.3.21) programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Eğitim düzeyi ile hem A hem de B skorları arasında anlamlı ilişki saptanmıştır ($p<0,05$). Etnik köken ile hem A hem de B skorları arasında anlamlı ilişki saptanmıştır ($p<0,05$). Bireyler her iki senaryoda da Türkiye'de eğitim almış bir Türk doktoru öncelikli olarak tercih etmiştir.

Sonuç: Elde edilen bulgular, hasta-doktor ilişkisindeki algıda bireylerin etnik kökeni ve eğitim düzeyinin belirleyici olduğunu göstermektedir. Sağlık hizmetlerinde kültürel duyarlılığın artırılması, hasta memnuniyeti ve hizmet kalitesinin geliştirilmesi açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Etnisite, Doktor Tercihi, Önyargı, Doktor Hasta İlişkisi

HP202: CANLI VERİCİLİ RENAL TRANSPLANT HASTALARINDA ANTI-THYMOCYTE GLOBULIN (ATG) KULLANIMININ POSTOPERATİF CERRAHİ KOMPLİKASYON VE GRAFT FONKSİYONU ÜZERİNE ETKİSİ

Polat M. C.*, Çıtak S.*, Gülşahin E.*, Ayhan M. A.*, Demirbaş B. T.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Renal transplantasyon, son dönem böbrek yetmezliği hastaları için diyalize kıyasla en etkili tedavi seçeneği olarak kabul edilmektedir. Nakil sonrası indüksiyon immünosupresif olarak sık kullanılan ajanlardan biri Anti-thymocyte globulin (ATG)'dir. Bu çalışmada, ATG kullanımının postoperatif cerrahi komplikasyonlar, graft fonksiyonu ve rejeksiyon oranları üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Gereç ve Yöntem: 2015-2020 yılları arasında Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesinde canlı vericili böbrek nakli yapılan ve araştırma kriterlerine uyan 76 hastanın verileri retrospektif olarak incelenmiştir. Cerrahi komplikasyonlar, graft fonksiyonu (serum kreatinin, eGFR) incelenmiştir. İstatistiksel analizlerde ki-kare testi, Fisher's exact testi, T-testi, ANOVA testi ve Mann-Whitney U testi kullanılmış, anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Hastalardan 33'ü (%43,42) ATG, 43'ü (%56,58) Basiliximab almıştır. Toplamda 22 hastada (%28) cerrahi komplikasyon gelişmiştir. Bu komplikasyonlar ATG grubundaki 7 hastada (%21,2), basiliximab grubundaki 15 hastada (%34,9) gözlenmiştir. Bahsedilen komplikasyonlar arasında hemoraji ($n=5$), vasküler komplikasyonlar (renal arter veya ven trombozu ya da stenozu) ($n=3$), üriner komplikasyonlar (üreteral darlık, hematüri, mesane disfonksiyonu, vezikoüreteral reflü) ($n=8$), lenfösel ($n=2$) ve yara komplikasyonları ($n=5$) yer almaktadır. ATG kullanımı ile cerrahi komplikasyon gelişimi arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır ($p=0,193$). Zamanla serum kreatinin düzeylerinde anlamlı değişim saptanmış ($p=0,024$), ancak ATG kullanımı kreatinin ($p=0,780$) ve eGFR ($p=0,660$) üzerinde anlamlı etki göstermemiştir. ATG grubunda bakteriyel enfeksiyon oranı düşük, CMV pozitifliği yüksek bulunmuş; fakat bu farklar istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Sonuç: ATG kullanımının cerrahi komplikasyon, graft fonksiyonu ve gecikmiş graft fonksiyonu üzerinde anlamlı etkisi bulunmamıştır. ATG, yüksek immünolojik risk taşıyan alıcılarda (PRA pozitif, HLA mismatch sayısı yüksek, pretransplant DSA pozitif) daha sık tercih edilmiştir. Bu nedenle, elde edilen sonuçlar yorumlanırken, ATG verilen hastaların başlangıçta daha yüksek immünolojik risk profiline sahip olduğu dikkate alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Anti-thymocyte globulin, cerrahi komplikasyon, renal transplantasyon

HP203: MİTRAL VALVE PROLAPSUSU OLAN ÇOCUK HASTALARIN UZUN DÖNEM SONUÇLARI VE MALİGN MİTRAL VALVE PROLAPSUSU ÖZELLİKLERİNİN GELİŞİM RİSKİNİN İNCELENMESİ

Keskin E.*, Yay R.*, Tüten B.*, Özasan D.*, Erolu E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Pediatrik Kardiyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Mitral kapak prolapsusu (MVP), mitral yaprakçıkların sistol sırasında sol atriya aşırı hareketiyle karakterize, genellikle iyi huylu bir kapak hastalığıdır. Ancak bazı çocuklarda malign aritmi ve ani kardiyak ölüm riski taşıyabilir. Özellikle mitral anüler disjüksiyon (MAD) ve belirgin yapısal kapak değişiklikleri son yıllarda öne çıkmıştır. Bu çalışmada, sistemik ya da bağ doku hastalığı olmayan MVP'li çocuklarda ekokardiyografik malign MVP özellikleri, sol ventrikül çapları, fonksiyonları, kapak yapısı ve MAD varlığı incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Etik onay (09.2024.1512) alınmasının ardından MVP tanısı ile izlenen hastaların transtorasik ekokardiyografi kayıtları retrospektif olarak değerlendirilmiştir. MMOD ile ölçülen sol ventrikül sistol-diastol çapları (LVsd, LVDd), septum ve arka duvar kalınlıkları, ejeksiyon ve kısalma fraksiyonları ile aort kökü ve sol atrium (LAD) çapları kaydedilmiştir. Mitral prolapsus miktarı ve leaflet kalınlığı ölçülüp, 5 mm üzeri klasik MVP olarak tanımlanmıştır. Sol ventrikül, aort kökü ve sol atrium z-skorumları hesaplanmış, uzun dönemde z-skor değişimi, MAD varlığı ve ventriküler aritmi riskiyle ilişkisi analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya Marmara Üniversitesi Pediatrik Kardiyoloji Kliniği'nde ortalama $10,2 \pm 3,1$ yıldır izlenen 14 kız, 9 erkek toplam 23 hasta dahil edilmiştir. Yaş ortalaması $20,5 \pm 3,4$ yıl, takip süresi ortalama $10,6 \pm 2,34$ yıldır. On yıllık izlem sonunda, kapak disfonksiyonu olan 10 hastadan yalnızca 3'ünde mitral yetersizlik hafiften orta dereceye ilerlemiş, diğer 7 hastada hafif düzeyde kalmıştır. Yaklaşık 10 yıl sonunda prolapsus derecesi ve kapak kalınlığında anlamlı artış saptanmıştır ($p = 0,023$, $p = 0,044$). Klasik MVP'li hasta sayısı başlangıçta 10 iken, takip sonunda 15'e yükselmiştir. LVEDD, LVESD, aort kökü ve LAD z-skorumlarında anlamlı değişiklik saptanmamıştır. Bir hastada MAD saptanmış, ancak aritmi izlenmemiştir.

Sonuç: MVP'si olan çocuk hastalarda uzun dönem izlemde kapak yapısında anlamlı değişiklikler gözlenmişken, sol ventrikül boyutları ve aortik çap değişimleri istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Bu çalışma, kapak morfolojisindeki değişimlerin çocukluk çağında ilerleyici olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: MVP, MAD, Ekokardiyografi

HP204: TAKAYASU HASTALARINDA BÜYÜK DAMAR STENOZLARININ STENT VEYA BY-PASS GREFTLEME SONRASI İZLEMLER

Boruza G.*, Eken A.H.*, Turan Y.Ö.*, Simer D.*, Türk M.K.A.* Ayık E.*** Alibaz Öner F.**, Midi İ.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Romatoloji Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Takayasu arteriti (TA), genellikle genç kadınlarda görülen ve büyük damarları tutarak iskemik komplikasyonlara neden olan nadir bir vaskülitir. Hastalık ilerledikçe zamanla stenoz veya total oklüzyon gelişebilir; bu da inme veya geçici iskemik atak (TİA) gibi nörolojik olaylara yol açabilir. Stent veya by-pass greft uygulamaları yapılmasına rağmen reoklüzyon sık görülür. Bu çalışmada TA hastalarında en sık tutulan kranial damarlar, klinik bulgular ve stent/greft sonrası reoklüzyon oranı incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Hastanemiz Romatoloji polikliniğinde izlenen 260 TA hastasından, nörolojik semptom gösteren 50'si ile çalışmaya dahil edildi. Cinsiyet, yaş, nörolojik bulgular, kranial MR, BT anjiyo/DSA sonuçları, müdahale edilen damarlar ve reoklüzyon gelişimi değerlendirildi. (Etik kurul onayı (09.2024.1544))

Bulgular: Hastaların %84'ü kadın olup, ortalama yaş 40'tı (20–56). Baş ağrısı, baş dönmesi ve senkop en sık semptomlardı. En fazla etkilenen damarlar sol subklavyen (%68), common karotid (%41,6) ve internal karotid arterlerdi (%31,2). 24 hastada inme veya TİA görüldü; bunların %45,8'inde karotid darlığı ve %45,8'inde MCA tutulumu saptandı. Stent uygulanan 19 hastanın 7'sinde (%36,8) restenoz/reoklüzyon gelişti. Bu hastaların %57'sinde multivasküler tutulum vardı. Altı hasta yaşamını kaybetti.

Sonuç: Takayasu arteriti genç yaşta inmelere yol açabilir. Poliklinikte tansiyon ve nabız gibi basit muayenelerle erken tanı mümkündür. MCA tutulumu inme gelişimiyle, multivasküler tutulum ise reoklüzyon riskiyle ilişkilidir. Stent sonrası reoklüzyon riski sadece teknik başarıya değil, inflamasyon ve vasküler risk kontrolüne de bağlı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Takayasu arteriti; reoklüzyon; karotid darlık; MCA; stent; inme; vaskülit

HP205: PARKINSON HASTALARINDA LARİNGEAL DUYUSAL FONKSİYONUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Coşkun E.*, Çöllü E.*, Alıç S.*, Çağmel Z.*, Asafov J.***, Enver N.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Çalışma, Parkinson hastası bireylerde hastalık şiddetine göre laringeal duyu eşiklerini değerlendirmeyi ve duysal bozuklukla yutma fonksiyonu ilişkisini incelemeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Toplamda 15 Parkinson hastası ve yaş, cinsiyet açısından eşleştirilmiş 15 sağlıklı kontrol bireyin çalışmaya dahil edilmesi planlanmıştır. Laringeal Adduktor Refleksi (LAR) fleksibl fiberoptik endoskopiyle değerlendirilmiştir. 6/0 ile 2/0 arasında naylon suture, 5 French kateter aracılığıyla endoskopun çalışma kanalından geçirilmiştir. Lateral piriform sinüs, aryepiglotik plika ve ventriküler bantlara sırasıyla temas uygulanmıştır. Pozitif LAR yanıtı oluşturan en ince suture, duysal eşik olarak kaydedilmiştir. Katılımcılar, laringeal uyarının algılanan yoğunluğunu 1 (hiç his yok) ile 10 (en güçlü his) arasında derecelendirmiştir. Parkinson hastaları ayrıca Birleşik Parkinson Hastalığı Değerlendirme Ölçeği (UPDRS), Yeme Değerlendirme Aracı (EAT-10), Münih Disfaji Testi (MDT-PD) ile değerlendirilmiştir. Tüm hastalara Fleksibl Endoskopik Yutma Değerlendirmesi (FEES) uygulanmış, Penetrasyon-Aspirasyon Skalası (PAS) ile puanlama yapılmıştır.

Bulgular: Şu ana kadar sekiz sağlıklı gönüllü ve altı Parkinson hastası değerlendirilmiştir. Sağlıklı bireylerde, genellikle lateral piriform sinüste, 6/0 suturele pozitif LAR yanıtı gözlenmiştir. Parkinson hastalarında LAR yanıtları daha değişken şekilde piriform sinüs, aryepiglotik plika ve ventriküler bantlar arasında dağılmıştır. Parkinson grubunda duysal eşikler yükselmiş, subjektif his skoru düşmüştür. Hem objektif hem subjektif laringeal duyu parametrelerinde UPDRS skorları arttıkça bozulma gözlenmiş, bu durum hastalık ilerlemesiyle duysal bozukluk ilişkisini düşündürmüştür. Her iki grupta da lateral piriform sinüs en düşük duyarlılığı göstermiştir. MDT-PD anketinde hastalar disfaji semptomlarını bildirmiş, bunlar genellikle LAR eşikleri ile ilişkili bulunmuştur. FEES değerlendirmesinde hastaların çoğunda aspirasyon görülmemiştir (PAS = 0); ancak iki hastada sıvı ve yarı sıvılarda hafif penetrasyon (PAS = 2) saptanmıştır.

Sonuç: Ön bulgular, Parkinson hastalığında laringeal duyu fonksiyonunun bozulduğunu ve bu bozulmanın hastalık şiddetiyle yutma fonksiyonu arasında bir ilişki olabileceğini göstermektedir. LAR testi, subjektif değerlendirmeler ve FEES, disfajinin erken tespiti ve bu hasta grubunda tedaviye yönelik rehberlik için kapsamlı bir yaklaşım olabilir.

Anahtar Kelimeler: Laringeal duyu hassasiyeti, Yutma fonksiyonu, Parkinson hastalığı

HP206: GASTROSKOPİ YAPILAN HASTALARDA HELICOBACTER PYLORİ SIKLIĞI VE İLİŞKİLİ

HASTALIKLAR: TEK MERKEZ ÇALIŞMASI

Göymen İ.*, Öztürk Z. Y.*, Yetim B.*, Demiröz E. İ.*, Batun K. D.***, Coşkun M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Helicobacter pylori (H. pylori), dünya genelinde nüfusun büyük bir kısmını enfekte eden bir bakteridir. H. pylori, gastrit, ülser ve mide kanseri gibi çok çeşitli mide hastalıklarıyla yakından ilişkilidir. Etik kurul onaylı, 09.2025- 25-0067 protokol nolu bu çalışmada, H. pylori ve ilişkili patolojilerin insidansını analiz etmeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Ocak 2024 ile Aralık 2024 tarihleri arasında Marmara Üniversitesi'nde biyopsi ile birlikte gastroskopi uygulanan hastaların patoloji ve endoskopi raporları retrospektif olarak değerlendirildi. Helikobakter pilori varlığı ve gastritin şiddetinin değerlendirilmesinde Sydney Sistemi kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya toplam 4.535 hasta (%58,6 kadın, %41,4 erkek; ortalama yaş 52,5 yıl) dahil edildi. Hastaların %43,7'sinde H. pylori pozitif saptandı ve bunların %21,2'sinde H. Pylori dansitesi Sydney sistemine göre en şiddetli düzeyde (+3) bulundu. H. pylori pozitifliğinin yaş arttıkça azaldığı gözlemlendi ($p < 0,001$) ve erkeklerin kadınlara göre H. pylori pozitifliği açısından %18 daha yüksek risk taşıdığı belirlendi ($p = 0,008$). H. pylori varlığı, 50 yaş altındaki bireylerde daha sık bulundu (%52,6'ya karşı %37,6, $p < 0,001$) ve bu bireylerde gastrik nötrofil aktivitesinin anlamlı derecede daha yüksek olduğu saptandı (%45,6'ya karşı %36,8, $p < 0,001$). Ancak, metaplazi ve atrofi sıklığının 50 yaş üstü hastalarda daha yüksek olduğu bulundu (metaplazi: %19,3'e karşı %9,0; atrofi: %15,9'a karşı %7,7, her ikisi için $p < 0,001$).

Sonuç: Elde edilen bulgular, toplumda mide kanseri insidansını azaltma stratejisi olarak H. pylori prevalansını düşürmeye yönelik halk sağlığı politikalarının geliştirilmesinin kritik öneme sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Endoskopi, Gastrik malignite, Helicobacter pylori

HP207: ÜVEİTİ OLAN VE OLMAYAN SİSTEMİK İNFLAMATUAR HASTALIK TANILI HASTALARDA AKÖZ HÜMÖR ISI ŞOK PROTEİNİ 70 DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: ISI ŞOK PROTEİNLERİNİN İNTRAOKÜLER İNFLAMASYON ÜZERİNDEKİ ROLÜ

Korkmaz F.E.*, Komşul E.*, Koç T.*, Sayman A.*, Caymaz İ.B.*, Çam F**, Üner E.***, Haklar G.***, Çeliker Ataberk H.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Ana Bilim Dalı

*** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyokimya Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Üveit, enfeksiyöz ya da enfeksiyöz olmayan etiyojilerden kaynaklanabilen ve sistemik inflamatuvar hastalıklarla birlikte görülebilen bir göz içi inflamasyon hastalığıdır. Isı şok proteinleri (HSP'ler), hücreyi stresten koruyan ve hem pro-inflamatuvar hem de immünomodülatör işlevlere sahip proteinlerdir. Yapılan araştırmalarda romatoid artrit, sistemik lupus eritematozus, inflamatuvar bağırsak hastalığı, multipl skleroz ve Behçet hastalığı olan hastaların serumlarında HSP'lere karşı reaktif otoantikörler ve T hücreleri tespit edilmiştir. Bu çalışmanın amacı üveitin eşlik ettiği ve etmediği sistemik inflamatuvar hastalığa sahip olan hastalar arasında aköz hüümör HSP-70 düzeylerinin karşılaştırılarak değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Ana Bilim Dalı Üvea-Behçet bölümünde takipli sistemik inflamatuvar hastalık tanısı olan ve katarakt nedeniyle elektif fakoemülsifikasyon cerrahisi önerilen hastalar dahil edilmiştir. Hastalar üveiti olan (Grup 1) ve olmayan (Grup 2) şeklinde iki grup halinde değerlendirilmiştir. Her hastadan fakoemülsifikasyon cerrahisi başlangıcında insülin enjektörüne bağlı 30 gauge iğne kullanılarak irise paralel şekilde limbal parasentez yoluyla aköz hüümör (100-200 µl) aspire edilmiş ve alınan örnekler Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyokimya Ana Bilim Dalı'na yönlendirilerek HSP-70 seviyeleri ELISA ile değerlendirilmiştir. Elde edilen verilerin istatistiksel analizinde SPSS v26.0 (IBM Corp., Armonk, NY, ABD) istatistik programı kullanılmıştır. Kategorik değişkenlerin karşılaştırmalarında Pearson Ki-Kare testi, sayısal verilerin analizinde ise Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. P değerinin <0,05 olduğu durumlar istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Alınan aköz hüümör örneklerinde HSP-70 seviyelerinin analizine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Sonuç: Bu çalışmada, literatürde ilk defa, üveitin eşlik ettiği ya da etmediği sistemik inflamatuvar hastalık tanısı almış hastaların ön kamara aköz hüümör sıvılarındaki HSP-70 seviyeleri incelenmiştir. Aköz hüümör örneklerinin analizinin tamamlanması ile sonuçlar netleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Üveit, İntraoküler İnflamasyon, Isı Şok Proteinleri, HSP-70, Aköz Hüümör

HP208: PANKREAS KANSERİ HASTALARINDA DİYABET VE PANKREAS KANSERİNİN İLİŞKİSİ

Turnalı A.S.*, Uygur A.T.*, Topcu B.*, Solmaz E.*, Atıcı A.E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Pankreas kanseri (PK), kötü prognozlu bir malignite olup, dünya genelinde kansere bağlı ölümlerin başlıca nedenlerindendir. Tip 2 diyabet (DM), sigara ve obezitenin ardından gelen önemli bir değiştirilebilir risk faktörüdür. Özellikle 50 yaş üzerindeki bireylerde yeni başlayan diyabet, alta yatan PK'yi gösterebilir ve erken tanıda yardımcı olabilir. Ayrıca bazı antidiyabetik ilaçlar PK riskini ve glisemik durum tedavi sonuçlarını etkileyebilir. Bu çalışma, DM ile PK arasındaki çift yönlü ilişkiyi, alta yatan mekanizmaları ve klinik yansımalarını inceleyecektir.

Gereç ve Yöntem: Bu araştırma retrospektif tipte bir çalışmadır. Araştırma evrenini Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesinde tedavi görmüş/gören PK hastası, 246 kişi oluşturmaktadır. PK olan 246 hasta içinden 87 kişi aynı zamanda DM hastasıdır. Kontrol grubunu PK tanısı almış ancak DM olmayan hastalar oluşturmuştur. İstatistiksel analizler için Jamovi programı kullanılmıştır.

Bulgular: Biyokimyasal parametrelerin karşılaştırılmasında preoperatif CA19-9, total bilirubin, direkt bilirubin, amilaz ve lipaz düzeyleri yönünden DM grupları arasında anlamlı fark saptanmamıştır (tüm $p>0,05$) ancak preoperatif CEA düzeyi DM hastalarında istatistiksel olarak daha yüksek bulunmuştur ($p=0,036$). Tümörle ilişkili parametreler incelendiğinde tümör lokalizasyonu, histopatolojik alt tipi, histolojik evre ve tümör boyutu DM varlığı ile anlamlı ilişki göstermemiştir (tüm $p>0,05$). Uygulanan cerrahi tedavi yöntemleri açısından da DM grupları arasında istatistiksel anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$). DM tedavisinde kullanılan ilaçlar özelinde yapılan alt analizlerde biyokimyasal ve tümörle ilişkili parametreler açısından anlamlı farklılık izlenmemiştir. DM olan hastalarda ECOG ve ASA skoru anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur (tüm $p<0,001$).

Sonuç: Çalışmamızda PK'li hastalarda DM varlığı, PK'nin patolojik özellikleriyle anlamlı ilişki göstermemiştir. Bununla birlikte, diyabetik hastalarda preoperatif CEA düzeylerinin daha yüksek bulunması dikkat çekicidir. Elde edilen veriler, yeni başlangıçlı diyabetin PK tanısında tek başına belirleyici olmadığını ancak tümör belirteçleriyle birlikte değerlendirildiğinde klinik farkındalığı artırabileceğini göstermektedir. Bu çalışma halen devam etmektedir ve nihai sonuçlar verilerin tamamlanmasının ardından elde edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Pankreas kanseri, Diyabetes Mellitus, Antidiyabetik ilaçlar

HP209: PHOENİXİN-14'ÜN MEME VE SERVİKS ADENOKARSİNOM HÜCRE SOYU PROLİFERASYONUNDAKİ ROLÜ

Birinci B.İ.*, Bingöl H.*, Akgündüz A.H.*, Tamsan Z.*, Aydın Omay B.**, Kanlı Z.**, Şen L.S.***, Erzik C.****

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyofizik Ana Bilim Dalı

*** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Ana Bilim Dalı

****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Phoenixin (PNX), Küçük İntegral Membran Proteini 20'den (SMIM20) türeyen yeni tanımlanmış bir nöropeptittir. Hipotalamustan saflaştırılan PNX izoformları (PNX-14 ve PNX-20), üreme dışında anti-enflamatuvar ve antioksidan etkiler gibi çeşitli işlevlere sahiptir. PNX-14'ün FSH ve LH reseptörlerini etkileyerek estradiol üretimini artırdığı gösterilmiştir. Bu durum, hormon bağımlı tümör proliferasyonunda olası rolünü düşündürmektedir. Bu çalışmada, PNX-14'ün hormon reseptörü pozitif meme adenokarsinomu (MCF-7), endometriyal adenokarsinom (Ishikawa) ve fibroblast (CCD-18Co) hücrelerinde hücre çoğalmasına etkisi araştırılmıştır.

Gereç ve Yöntem: MCF-7, Ishikawa ve CCD-18Co hücre soyları %10 fetal bovin serumu (FBS) içeren DMEM ortamında, 37 °C'de, %5 CO₂ bulunan nemli inkübatörde kültüre edilmiştir. Her bir hücre soyu, 96 kuyucuklu plakalara 5×10³ hücre olacak şekilde ekilmiştir. Hücrelerin adezyonundan 24 saat sonra deney gruplarına 0,2 nM PNX-14 uygulanmış, kontrol gruplarına yalnızca serum içeren ortam eklenmiştir. Hücreler 48 saat inkübe edilip, ardından MTT testi ile canlılık değerlendirilmiştir. MTT (5 mg/mL) her kuyuya eklenerek 4 saat inkübe edilmiş, absorbanlar 570 nm dalga boyunda ölçülmüştür. Reseptör aracılı sinyalleme için, hücrelere PNX-14 ile birlikte protein kinaz inhibitörü Staurosporin uygulanmıştır. Bu uygulama sonrası hücre proliferasyonu aynı yöntemle ölçülmüştür. Deneyler en az üç kez tekrarlanmış, veriler ortalama ± standart sapma (SD) olarak sunulmuştur. İstatistiksel analiz için tek yönlü ANOVA ve Tukey post-hoc testleri kullanılmış; p<0,05 anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: PNX-14 uygulaması sonrası Ishikawa hücrelerinde proliferasyonda azalma, MCF-7 ve CCD-18Co hücrelerinde artış gözlenmiştir. Staurosporin ile eş zamanlı uygulamada, çoğalmanın anlamlı şekilde değişmediği saptanmıştır.

Sonuç: PNX-14'ün hücre tipine özgü proliferatif etkileri olduğu ve etkilerini reseptör aracılı yollarla gösterebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Phoenixin, Kanser, Hücre soyu

HP210: GENÇ İNME HASTALARINDA BÜYÜK DAMAR ATEROSKLEROZUNUN İNME NEDENLERİ ARASINDA SIKLIĞI

Dıncırcı B.*, Malçık E.E.*, Cengiz F.M.*, Ilgın S.M.*, Carus Musaoğlu K.İ.**, Midi İ.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Genç inme denildiğinde 55 yaş ve altı inme geçiren hasta grubu anlaşılmaktadır. Genç yaş grubunda inme nedenleri kalp hastalığı, diseksiyon, vaskülit, büyük damar ateroskleroza gibi etiyolojilerden oluşmaktadır. Bu çalışmanın amacı genç inme hastalarında inme etiyolojileri arasında büyük damar ateroskleroza (BDAS) sıklığını ve derecesini belirlemek, eşlik eden komorbid durumları değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Ocak-Aralık 2024 ayları arasında hastanemizin nöroloji kliniğinde takip edilen 132 hastadan 103'ü çalışmaya dahil edildi. Hastalarda komorbid durum olarak hipertansiyon (HT), diyabet (DM), hiperlipidemi (HL) varlığı kaydedildi; görüntüleme yöntemleri değerlendirmeye alındı. Büyük damar hastalığı açısından oklüzyonun varlığı ve derecesi (hafif, orta, ileri, total darlık) kategorize edildi, %50 üzeri darlıklar büyük damar ateroskleroza olarak kabul edildi. Veriler istatistiksel olarak analiz edildi, p<0,05 değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

Bulgular: 103 hastanın yaş ortalaması 46,9 olup %76,7'si erkekti. Hastaların 60'ında büyük damar ateroskleroza saptanmış olup bunların %68,3'ünde inme ile ilişki mevcuttu. Hastaların %48,5'inde HT, %70,9'unda HL, %31,1'inde DM ve %4,9'unda ileri kalp yetmezliği mevcuttu. Hastaların %16,4'üne IV doku plazminojen aktivatörü tedavisi verilmişti. Darlıkların lokalizasyonu incelendiğinde ise %65'inde intrakraniyal darlık olup darlık derecesi olarak sırası ile %43,6 total, %28,2 ileri, %20,5 orta, %7,7 hafif dereceli darlıktı. Bu darlıkların en fazla izlendiği damar orta serebral arter (MCA), ikinci sıklıkta bazilar arterdi. Ekstrakraniyal (%35) darlık açısından değerlendirildiğinde, ekstrakraniyal karotis arterlerde total, ileri, orta ve hafif dereceli darlık oranları sırası ile %18,2, %22,7, %27,3 ve %31,8 oranlarındaydı. Ekstrakraniyal değerlendirmede arka sistemde oklüzyon saptanmadı. BDAS olan grup ile olmayan grup karşılaştırıldığında yaş, cinsiyet ve komorbid faktörler açısından fark saptanmadı.

Sonuç: Mevcut çalışmamızda büyük damar ateroskleroza hastaların %58,2'sini oluşturmaktadır. Genç inme popülasyonunda hem primer hem de sekonder koruma açısından hastaların yakın gözlemlenmesi tutulması gerekli olup risk faktörü olan gruplara damar görüntülenmesi yapılması büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Genç inme, Etiyoloji, Büyük damar ateroskleroza

HP211: KLİNİK İZOLATLARIN TANIMLANMASINDA MALDI-TOF MS PERFORMANSININ VİTEK MS PICKME PEN VE GELENEKSEL YÖNTEMLERLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Katırsız Ö.A.*, Kavlak İ.*, Şahin M.*, Yolcu A.*, Akgül Ö.**, Ülger N.***, İlki Z.A.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**İstinye Üniversitesi Tıbbi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıbbi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Hastanelerde yeni personel istihdamına bağlı artan hata oranları, laboratuvar verimliliği ve tanısal testlerin güvenilirliği açısından önemli bir sorun teşkil etmektedir. Mikrobiyoloji laboratuvarlarında kullanımı yaygınlaşan MALDI-TOF MS ile identifikasyonda, koloni aktarım aşaması kritik olup operatör deneyimi sonuçların doğruluğunu etkileyebilmektedir. Bu çalışmada, deneyimli personel tarafından uygulanan geleneksel tek kullanımlık öze ile koloni aktarım yöntemi ve deneyimsiz kullanıcılar tarafından uygulanan PICKME pen (BioMérieux) yönteminin MALDI-TOF MS performansı karşılaştırılacaktır. Farklı deneyim seviyeleri ve yöntemlerin sonuç tutarlılığı üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamızda, Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Klinik Mikrobiyoloji Laboratuvarına 2017-2023 yılları arasında gönderilen 253 klinik bakteri izolatu üzerinde MALDI-TOF MS uygulama tekniklerinin etkinliği değerlendirilmiştir. Anonimleştirilen isolatlar, personelden oluşan tecrübeli (n=2, geleneksel plastik öze) ve öğrencilerden oluşan tecrübesiz (n=4, BioMérieux PICKME Pen) iki farklı uygulayıcı grubu tarafından işlenmiştir. Yöntemler; doğruluk, güvenilirlik ve kullanıcı dostluğu açısından JAMOVİ/SPSS kullanılarak istatistiksel olarak (p<0,05) karşılaştırılmıştır.

Bulgular: Yapılan testlerde kalemli grup 208 (%82), Özeli grup ise 215 (%85) slaytı başarılı şekilde tanımlamıştır. İki grup arasında 195 (%77) uyumlu, 68 (%23) uyumsuz sonuç elde edilmiştir. Kalemli grupta 27 (%11), Özeli grupta 29 (%11) slaytta cihaz okuma yapmış fakat tanımlama gerçekleştirememiştir; bu sonuçların 11'i ortakdır. Kalemli grupta 10 (%4), Özeli grupta 9 (%4) slaytta çift sonuç alınmıştır, bu sonuçlar benzersizdir. Ayrıca cihazın hiç okuyamadığı 8 slayt (%3) sadece Kalemli grupta gözlenmiş ve bu durumun deneyimsiz kullanıcı hatasından kaynaklanmıştır. Uygulanan yöntemler arasındaki frekans farklılığının değerlendirilmesi için yapılan Fisher's Exact test sonucu anlamlı değildir (p>0,05).

Sonuç: PickMe Pen kullanan tecrübesiz kullanıcılar ile plastik öze kullanan deneyimli personel arasında MALDI-TOF MS analiz sonuçları açısından benzer doğruluk oranları elde edilmiştir. Her iki yöntemle yapılan analizlerin büyük çoğunluğu uyumlu sonuçlar vermiştir. Bu durum, PickMe Pen'in tecrübesiz kullanıcılar tarafından da etkili şekilde kullanılabilirliğini ve geleneksel yöntemlere alternatif olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: MALDI-TOF MS, PICKME Pen, klinik izolat

HP301: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ANESTEZİYOLOJİ VE REANİMASYON ANA BİLİM DALI YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE YATAN HASTALARDA DELİRYUM SIKLIĞI VE RİSK FAKTÖRLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Balkaya E.E.*, Çiftçi A.A.*, Erten M.E.*, Kaya F.*, Yılmaz E.C.*, Tekin E.**, Gül F.**

* Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Delirium, akut başlangıçlı dikkat, bilinç, bilişsel işlevler ve davranışta dalgalanmalarla karakterize bir sendromdur. Özellikle yaşlı hastalar, bilişsel bozukluğu olanlar ve yoğun bakım ünitesi (YBÜ) hastalarında sık görülür. Delirium; bilişsel gerileme, fonksiyonel kayıp, uzamış hastane yatışı, artmış mortalite/morbidite ile ilişkilidir. Bu çalışmada, YBÜ'de yatan hastalarda delirium risk faktörlerini ve sıklığını saptamayı amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Marmara Üniversitesi İlaç Dışı Etik Kuruldan alınan izin sonrası yoğun bakım ünitesinde yatan 18 yaş üstü hastalarda delirium prevalansını değerlendirmek amacıyla kesitsel bir araştırma planlandı. Öncelikle Richmond Ajitasyon-Sedasyon Ölçeği (RASS) uygulanmış ve -3 ile +4 arası puan alan hastalara Confusion Assessment Method for ICU (CAM-ICU) ve Delirium Rating Scale-Revised-98 (DRS-R98) testleri uygulanmıştır. RASS, hastaların sedasyon ve ajitasyon düzeylerini değerlendiren 10 puanlık bir ölçektir. CAM-ICU ile hastaların akut mental durum değişiklikleri, dikkat bozuklukları ve bilinç dalgalanmaları değerlendirilmiştir. DRS-R98 ise 13 maddelidir ve her maddenin 0-3 puan arasında değerlendirildiği bir ölçektir. Toplam skorun ≥15 olması delirium varlığını göstermektedir. Veriler yüz yüze anket yöntemiyle toplanmış ve istatistiksel analizlerde parametrik ve non-parametrik testler kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi p<0,05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Hasta alımının devam ettiği çalışmamızda, Anesteziyoloji Yoğun Bakım Ünitesinde şu ana kadar toplam 58 hasta çalışmaya alındı. Hastaların %57'si erkek (32), %43'ü (26) kadın olup yaş ortalaması 68,5 idi. Erkeklerin %52'sinde, kadınların %47'sinde delirium saptandı. Yaşlı hastalarda delirium riski anlamlı derecede yüksek saptandı (p=0,003). Mekanik ventilasyon ihtiyacı olan hastalarda delirium riski anlamlı şekilde yüksek bulundu (p=0,006). DRS-R98 testi 15'ten yüksek olan, delirium pozitif olan, hastalarla CAM-ICU testi pozitif olan hastalar arasında anlamlı bir ilişki saptandı (p<0,001).

Sonuç: İleri yaş delirium için bir risk faktörüdür. Yaşlı hastalarda bilişsel gerileme, nörodejeneratif değişiklikler, polifarmasi, delirium riskini artırabilir. Ventilatörle ilişkili sedasyon, immobilizasyon, hipoksi ve sistemik inflamasyon bu riski tetikleyebilir. Çalışmamızda ileri yaşı olan, mekanik ventilasyon desteği altındaki hastalarda delirium sıklığı daha yüksek saptandı.

Anahtar Kelimeler: Delirium, Yoğun bakım ünitesi, CAM-ICU

HP302: POSTÜRAL SALINIM İLE BİLİŞSEL UYUMSUZLUK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Susam N.Y.*, Karimnejad K.*, Özen S.B.*, Yalçın N.*, Apaydın Kaya Ç.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bilişsel uyumsuzluk, kişinin düşünceleriyle davranışları arasında çelişki yaşaması sonucu oluşan zihinsel çelişki durumudur. Postüral salınım ise ayaktaiken oluşan küçük salınım hareketleridir. Bilişsel uyumsuzluğun sırt ve boyun kaslarına yük bindirdiğine dair araştırmalar mevcut, fakat postüral salınımın, dengeyle arasındaki ilişkiye dair bir araştırma yoktur. Bu çalışmanın amacı postüral salınımla bilişsel uyumsuzluk arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır.

Gereç ve Yöntem: Bu araştırma Analitik Gözlemsel bir araştırmadır. Nisan 2025'te, İstanbul'da 18-25 yaş arasındaki 16 erkek, 35 kadın 51 adet gönüllü bireyle yürütülmüştür. Katılımcılar üniversite öğrencileri arasında gelişigüzel yöntemle seçilmiştir. Postüral salınım Enstrümanlı Zamanlanmış Kalk ve Git testi (iTUG) ve Enstrümanlı Denge Salınım Testi (iSWAY) testleri ile AppleWatchla değerlendirilmiştir. Ardından Brehm'in serbest seçim paradigmasının değiştirilmiş bir versiyonuyla bilişsel uyumsuzluk değerlendirilmiştir. Bunun için katılımcılara 223 adet yiyecek fotoğrafını 1'den 8'e puanlandırmaları, sonrasında iki yiyecektekisini tercih etmeleri istenmiştir. Daha sonra aynı yiyeceklerin tekrar puanlandırılması istenmiş ve ikili seçimlerdeki tercihleri hatırlatılarak bilişsel uyumsuzluk oluşturulmuştur. Verilen ilk puanla son puan arasındaki ortalama puan değişimi bilişsel uyumsuzluğun göstergesi niteliğindedir. Serbest seçim paradigması testinin sonrasında iTUG ve iSWAY testleri tekrarlanmıştır. iTUG ile toplam süre, maksimum ivme, gidiş geliş dengesi ve dönüşte salınım miktarı hesaplanmaktadır. iSWAY ile vücut ağırlık merkezi salınımı, ortalama hız ve anterior-posterior salınım değerlendirilmektedir. Verilerin analizinde karma etkiler modeli uygulanmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak alınmıştır.

Bulgular: iTUG ve iSWAY ile serbest seçim paradigmasındaki ortalama puan değişimi arasında anlamlı ilişki gözlemlenmiştir (sırasıyla: katsayı=+0,13, $p=0,014$; katsayı: -0,15, $p=0,048$).

Sonuç: Araştırmanın bulguları bilişsel çelişki ile postüral salınım arasında bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bilişsel çelişki yaşandığında zihnin çelişkiyi çözmeye odaklanmasıyla postural kontrol etkilenebilir. Bu durum özellikle denge bozukluğu ile ilişkili hastalığı olan bireyler için önemli olabilir. Bilişsel çelişkiyi azaltmaya yönelik stratejiler postüral dengeyi iyileştirebilir. Ancak bu etkinin daha detaylı incelenmesi için daha fazla çalışma yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Postüral salınım, bilişsel uyumsuzluk, iTUG, iSWAY

HP303: GLİAL HÜCRE HATTINDA EPİDERMAL BÜYÜME FAKTÖRÜ RESEPTÖRÜ VE SRC KİNAZ İNHİBİTÖRLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI SİTOTOKSİK ETKİNLİĞİ: OSİMERTİNİB VE DASATİNİB ÜZERİNE ZAMAN BAĞIMLI BİR ÇALIŞMA

Appak E.Y.*, Gürbüz A.*, Çatal İ.L.*, Göksu M.*, Göler A.M.Y.**, ****, Karaca B.T.***, ****

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyokimya Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İmmünoloji Ana Bilim Dalı

****Marmara Üniversitesi Genetik ve Metabolik Hastalıklar Araştırma ve Uygulama Merkezi (GEMHAM), İstanbul, Türkiye

Giriş ve Amaç: Epidermal büyüme faktörü reseptörü (EGFR), hücre proliferasyonu ve hayatta kalma süreçlerini düzenleyen kritik bir tirozin kinaz reseptörüdür. Mutasyonel aktivasyonu, kontrolsüz hücre çoğalmasına ve tümörogeneze yol açabilmektedir. Tirozin kinaz inhibitörleri (TKI'ler), sinyal yollarının inhibisyonu yoluyla antineoplastik etki gösterir. Bu çalışmada, 3. nesil EGFR inhibitörü Osimertinib ile çoklu kinaz inhibitörü Dasatinib'in glial kökenli C6 CCL-107 hücre hattı üzerindeki zamana dayalı sitotoksik etkilerinin karşılaştırılması ve glioma tedavisine yönelik potansiyel stratejilerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Standart hücre kültürü koşullarında proliferasyona bırakılan C6 CCL-107 glial hücreleri Osimertinib ve Dasatinib'in farklı konsantrasyonları (0.0001-40 μM) uygulandı. Hücre canlılığına olan etkileri zamana bağlı olarak ilaç uygulamasından 24, 48, 72 saatin sonunda MTT ([3-(4,5-dimetiltiazol-2-il)-2,5-difeniltetrazolium bromür]) testi ile değerlendirildi. 4 saatlik inkübasyon sonrasında oluşan formazan kristallerinin çözünürlüğü sonrası absorban değerleri 570 nm'de spektrofotometrik olarak ölçüldü. IC_{50} değerleri hesaplanarak inhibitörlerin kinetik etkinliği karşılaştırıldı.

Bulgular: C6 CCL-107 glial hücre hattında gerçekleştirilen canlılık analizleri ve %95 güven aralığı IC_{50} analizleri sonucunda; 24 saatlik inkübasyon sonunda Osimertinib (IC_{50} : 0,4963-2,02 μM), Dasatinibe (IC_{50} : 1,288-7,983) kıyasla daha düşük IC_{50} sergileyerek akut fazda üstün etkinlik gösterdi. Ancak, 48 saatlik inkübasyon sonunda dasatinibin (IC_{50} : 0,7966-14,80) etkinliği artmış Osimertinib'in etkisi azalmıştır (IC_{50} : 1,400-9,86 μM). 72 saatlik değerlendirme sonunda ise asatinib belirgin şekilde yüksek sitotoksiste (IC_{50} : 0,02662-1.805 μM) gösterirken Osimertinib'in etkisi daha sınırlı kalmıştır (IC_{50} : 5,109-16,80 μM).

Sonuç: C6 CCL-107 glial hücre hattında, Osimertinib'in 24, 48 ve 72. saatlerindeki IC_{50} değerlerinde kademeli artış gözlemlenmiştir. Dasatinib'in ise 24, 48 ve 72. saatlerindeki IC_{50} değerlerinde kademeli düşüş gözlemlenmiştir. Çalışmamız, C6 hücrelerinde zamanla artan bir sitotoksik potansiyele sahip olduğunu, Osimertinib'in ise progresif direnç gelişimine yol açabileceğini ortaya koymuştur. Bulgular, glial tümörlerde SRC kinaz inhibisyonunun uzun vadeli etkinliğine işaret etmekte olup, kombine tedavi yaklaşımlarının araştırılması için preklinal veri sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: EGFR inhibitörleri, osimertinib, glioma, dasatinib, IC_{50} analizi

HP304: İSTANBUL'DAKİ BİR KAMU HASTANESİNDE KIŞ SEZONU BOYUNCA SOLUNUM PANELİ İSTENEN HASTALARIN RESPIRATUAR VE KONSTITÜSYONEL SEMPTOM SORGULAMASI VE SONUÇ DEĞERLENDİRİLMESİ

Sarı A.*, Aslan N.*, Kanat A.*, Yalçın Y.K.*, Doğanç F.B.*, Hıdıroğlu S**

* Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Kış sezonunda solunum yolu enfeksiyonları sıklıkla artış göstermekte ve bu enfeksiyonlar hem birey sağlığı hem de sağlık sistemi üzerinde önemli bir yük oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı kış sezonunda solunum paneli istenen hastalarda respiratuar ve konstitüsyonel semptomların detaylı bir şekilde sorgulanmasını sağlayarak bu semptomlarla demografik özellikler arasındaki ilişkiyi incelemek ve semptomların hangi koşulda daha belirgin olduğunu gözlemlemektir.

Gereç ve Yöntem: 1 Aralık 2024-28 Şubat 2025 tarihleri arasında Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Asaf Ataseven Ek Hizmet Binası enfeksiyon hastalıkları kliniği tarafından herhangi bir solunum yolu semptomu ya da konstitüsyonel semptomu olup solunum yolu paneli istenen 50 hastaya iki kısımdan oluşan bir anket formu verilmiştir. Anket formunun ilk kısmında kişilerin sosyodemografik özelliklerini sorgulayan sorular, ikinci kısmında ise solunum yolu semptomlarını ve konstitüsyonel semptomlarını sorgulayan sorular yer almaktadır. Kategorik değişkenlerin değerlendirilmesi için Ki-kare testi, sürekli değişkenler için ise ortalama ölçütleri hesaplanmış ve normalite testleri (Kolmogorov-Smirnov) uygulanmıştır. İstatistiksel önemlilik düzeyi olarak $p < 0,05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların 27'si kadın (%54,0), 23'ü erkek (%46,0) hastadan oluşmaktadır. Hastaların yaş medyanı 38,0 yaş (IQR=26, min-maks=19-89)'dır. Hastaların semptomlarının başlama günü medyanı 4 gün (IQR=5, min-maks=2-23 gün)'dür. PCR sonuçlarına göre 13'ü kadın (%65), 7'si erkek (%35) olmak üzere 50 hastanın 20'si (%40) PCR pozitif çıkmıştır. Cinsiyet faktörü ile PCR sonucu arasında pozitif yönde bir ilişki saptanmıştır ($p=0,203$). PCR pozitif hastaların 12'si (%60) ilkökul ve altı iken PCR negatif hastaların 22'si (%73,3) ortaokul ve üstü eğitim durumuna sahiptir. Eğitim durumu ile PCR sonucu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p=0,018$). Sigara kullanımı ile PCR sonucu arasında beklenenin aksine anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır ($p=0,868$).

Sonuç: Elde edilen verilere göre eğitim durumu ve cinsiyetin PCR sonucunun değerlendirilmesinde pozitif yönde bir etkisinin olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Solunum paneli, Enfeksiyon, Respiratuar ve konstitüsyonel semptom

HP305: TİROİDEKTOMİ SONRASI UYGULANAN BAŞ-BOYUN EGZERSİZLERİNİN POSTOPERATİF BOYUN AĞRISI VE DİZABİLİTEYE ETKİSİ

Solmaz M.*, Şen H.E.*, Odeh A.*, Başarı B.*, Ergenç M.***, Uprak T.K.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tiroidektomi, tiroid bezine ait benign ve malign hastalıkların tedavisinde sıkça uygulanan bir cerrahidir. Operasyon sonrası en yaygın şikayetlerden biri boyun ağrısı ve hareket kısıtlılığıdır. Bu şikayetler, cerrahi sırasında doku hasarı ve sinirlerin etkilenmesiyle ilişkilidir. Ağrıyı azaltmak amacıyla genellikle medikal tedavi önerilmektedir. Bunun yanında, baş-boyun egzersizlerinin de ağrı ve hareket kısıtlılığını azaltmada etkili olabileceği gösterilmiştir. Bu çalışma, tiroidektomi sonrası uygulanan baş-boyun egzersizlerinin ağrı ve fonksiyonel kısıtlılık üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışma prospektif bir tasarıma sahiptir. Araştırmanın evrenini, Marmara Üniversitesi Hastanesi'nde 2024-2025 yıllarında tiroidektomi operasyonu geçiren ve çalışmaya katılmayı kabul eden ardışık hastalar oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak kullanılan anketin ilk bölümü katılımcıların sosyodemografik özelliklerine ilişkin açık uçlu ve çoktan seçmeli sorulardan oluşmaktadır. İkinci bölümde ise postoperatif boyun ağrısı ve fonksiyonel kısıtlılığı değerlendirmek amacıyla Boyun Ağrısı ve Disabilite Ölçeği ve Görsel Analog Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekler, katılımcılara operasyondan önce, operasyondan 10 gün ve 1 ay sonra yüz yüze ve telefonla uygulanmıştır. Verilerin analizi için Jamovi istatistik programı kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık değeri $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya toplam 37 hasta dahil edildi. Görsel Analog Skala (VAS) ile yapılan değerlendirmede, ameliyat sonrası 1. ayda "bugünkü ağrı" ortalaması 0,35, "en kötü ağrı" ortalaması ise 0,91 olarak bulundu. Hastaların büyük çoğunluğunda ağrı şiddeti düşük düzeydeydi ve uyku veya günlük yaşam aktiviteleri üzerinde belirgin bir kısıtlama gözlenmedi. Boyun sertliği ve hareket kısıtlılığı ile ilgili soruların da çoğunda düşük puanlar kaydedildi.

Sonuç: Tiroidektomi sonrası uygulanan baş-boyun egzersizlerinin postoperatif ağrı ve fonksiyonel kısıtlılık üzerinde olumlu etkileri olduğu gözlemlenmiştir. Hastaların çoğunda düşük ağrı düzeyleri ve minimal disabilite tespit edilmiştir. Bu bulgular, egzersiz programlarının tiroidektomi operasyonu sonrası rutin postoperatif bakımın bir parçası olarak değerlendirilmesini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Tiroidektomi, Ağrı, Egzersiz

HP306: İSTANBUL'DA EĞİTİM GÖRMEKTE OLAN LİSE ÖĞRENCİLERİNDE DEPREM KAYGISI, ANKSİYETE VE DEPRESYON İLİŞKİSİNİN ÜSTBİLİŞ ÖLÇEĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Çelik Y.*, Söğüt E.N.*, Açıl B.*, Kaplan A.*, Erdoğan Yıldırım A.B.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Depremler, insanlar üzerinde fiziksel ve psikolojik hasarlar yaratır. Özellikle ergen bireyler, deprem kaynaklı kronik strese karşı daha duyarlıdır; zira ergenlik döneminin ele alındığı araştırmalarda depresyonun yaşla görülme sıklığının arttığı desteklenmiştir. Üstbilis süreçlerin; kaygı, obsesyon türü belirtilerle anlamlı korelasyonlar gösterdiği tespit edilmiştir. Araştırmanın amacı, 14-18 yaş aralığındaki ergen bireylerin anksiyete-depresyon düzeylerinin deprem kaygısına olan etkisi ve bu ilişkinin üstbilis açıdan incelenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel araştırmanın evrenini, İstanbul'da özel bir eğitim kurumunda öğrenim gören 14-18 yaş aralığındaki lise öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğü, evrende 500 öğrenci bulunduğu göz önüne alınarak 0,05 hata payı için %95 güven aralığında beklenen %20 prevalans yoğunluğuna göre en az 100 kişi olarak hesaplanmıştır. Çalışmanın bağımlı değişkeni deprem kaygısı, validasyonu yapılmış olan "Deprem Kaygısı Ölçeği" ile değerlendirildi. Bağımsız değişkenleri ise validasyonu yapılmış olan "Üstbilis Ölçeği Çocuk ve Ergen Formu" (ÜBÖ-ÇE), "Revize Edilmiş Çocuk Anksiyete ve Depresyon Ölçeği" (ÇADÖ-Y) ve sosyodemografik sorular ile oluşturuldu. Veriler yüz yüze görüşülerek iletilmiştir. Analizde Mann-Whitney U testi, Student's T-Test, One-Way ANOVA ve korelasyon analizleri kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık değeri $p < 0,05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya 58'i kadın, 46'sı erkek 104 öğrenci katılmıştır. Student's T-Test kullanılarak yapılan analiz sonucu cinsiyet ve ÜBO-olumsuz, ÜBO-batıl inanç, ÇADÖ-sosyal anksiyete; Mann-Whitney U-Testi kullanılarak yapılan analizler sonucunda ise ÜBO-bilisel izleme, ÇADÖ-panik, ÇADÖ-obsesyon, ÇADÖ-total anksiyete/depresyon arasında istatistiki anlamlılık saptanmıştır. Pearson korelasyon testinde deprem kaygısı ve ÇADÖ-Y alt ölçekleri arasında anlamlılık saptanmıştır ($p < 0,05$).

Sonuç: Verilere göre "olumlu" alt ölçeği dışındaki üstbilis düzeyleriyle ergen bireylerdeki anksiyete-depresyon ve deprem kaygısı değerleri arasında anlamlı-pozitif korelasyon saptandığından çalışmanın daha büyük bir örnekleme yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Anksiyete, Üstbilis

HP307: BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE GENEL ANESTEZİ ALTINDA KAZARA UYANIKLIK SIKLIĞI

Abbas Z.S.*, Aktepe E.E.*, Demir F.E.*, El Bitar C.*, Kurt Z.*, Cansever G.**, Arısın H.B.***, Girgin Ş.***, Çankaya E.**, Kararmaz A.**, Hidroğlu S.***, Abdullayev R.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Genel anestezi altında farkındalık (Accidental Awareness During General Anesthesia, AAGA), anestezi sırasında kısmen veya tamamen bilinç kazanılmasına rağmen sözel veya fiziksel tepki verilememesi durumudur. Bu çalışma; AAGA'nın prevalansını ve risk faktörlerini incelemeyi, konu hakkında mevcut ulusal literatüre katkı sağlamayı ve genel anestezi uygulamalarında güvenlik standartlarının geliştirilmesine destek olmayı hedeflemektedir.

Gereç ve Yöntem: Çalışma için Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan 08.12.2024 tarihinde onay alınmıştır (No: 09.2024.1325). Genel anestezi altında elektif cerrahi geçiren American Society of Anesthesiologists (ASA) skoru I-III olan 18-80 yaş arasındaki 459 hasta bilgilendirilmiş gönüllü onamları alınarak çalışmaya dahil edilmiştir. Hastalara AAGA deneyimlerini değerlendirmek amacıyla Modifiye Brice anketi uygulanmıştır. Hastaların demografik özellikleri, cerrahi ve anestezi uygulamaları ve klinik verileri kaydedilmiştir. Testi anlama ve tahlil etme durumu olmayanlar, nörodejeneratif hastalığı olanlar, postoperatif yoğun bakım ihtiyacı duyanlar çalışma dışı bırakılmıştır. Veriler, inhalasyon anestezi ve total intravenöz anestezi (TİVA) grupları arasında karşılaştırılmıştır. İstatistiksel analizlerde Ki-kare, Mann-Whitney U ve Fisher'in kesin testi kullanılmış; $p < 0,05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: İnhalasyon anestezi 434 hastada (%94,6), TİVA ise 25 hastada (%5,4) uygulanmıştır. Medyan anestezi süresi bu gruplarda sırasıyla 130 (90-180) ve 180 (150-240) dakikadır. Perioperatif uyanıklık yalnızca inhalasyon grubunda görülmüş olup (10 hasta, %2,2); TİVA grubunda uyanıklık bildirilmemiştir ($p > 0,9$, Fisher'in kesin testi). Anestezi sırasında rüya gördüğünü inhalasyon grubunda 64 (%14,7), TİVA grubunda 4 (%16) hasta bildirmiştir ($p = 0,776$, Fisher'in kesin testi). Rüyalarını rahatsız edici bulan 10 hastanın (%15,6) hepsi inhalasyon grubundadır; TİVA grubunda rahatsız edici rüya bildirilmemiştir ($p > 0,9$, Fisher'in kesin testi).

Sonuç: Çalışmada %2,2 olarak saptanan AAGA prevalansı literatürde bildirilen değerlerin üzerindedir. Uyanıklık, inhalasyon anestezi uygulanan hastalarda görülmüştür. Kardiyovasküler cerrahi, obstetrik vakalar gibi AAGA açısından yüksek riskli sayılan gruplar veri grubunda bulunmamasına rağmen uyanıklık oranının bu denli yüksek olması, AAGA'nın mevcut uygulamalarda daha yakından izlenmesi gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: AAGA, Farkındalık, İnhalasyon Anestezi, TİVA, Uyanıklık

HP308: YÜKSEK YOĞUNLUKLU ARALIKLI ANTRENMAN CE KAFEİNİN SOSYAL JETLAGDE GÖZLENEN KOGNİTİF FONKSİYON BOZUKLUĞU ÜZERİNE KORUYUCU ETKİSİ: CİNSİYETİN ROLÜ

Ani S.M.A.*, Al-Dhubaibi A.M.*, Abo Saleh. S.A.*, Gharamaleki A.Z.*, Aboras M.*.

Bahar A.N.***, Akın E.**, Şener Akçora D***, Kasımay Ö.**.

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji & Embriyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sosyal jetlag (SJL), sirkadiyen ritimlerle sosyal zorunlulukların uyumsuzluğu olarak tanımlanır. Uyku düzenini bozarak bilişsel performansı olumsuz etkiler. Modern toplumda yaygın olmasına rağmen, sınırlı araştırması bulunmaktadır. Bu çalışma, HIIT, kafein ve cinsiyetin SJL koşullarında kognitif fonksiyon, anksiyete benzeri davranış, depresif davranış üzerindeki tekil/kombine etkilerini, altta yatan mekanizmayı araştırmayı amaçlamaktadır.

Yöntemler: Etik onaydan sonra, 40 Sprague Dawley sıçan (20 erkek, 20 dişi) rastgele beş gruba ayrıldı: kontrol, sosyal jetlag (SJL), kafein uygulanan SJL (SJL-CAF), yüksek yoğunluklu aralıklı antrenman yaptırılan SJL (SJL-HIIT), kafein uygulanıp, HIIT yaptırılan SJL (SJL-CAF&HIIT). Ardından cinsiyete göre alt gruplara ayrıldı. SJL aydınlık-karanlık döngüsünde haftalık kaydırmalarla oluşturuldu. Düşük doz kafein (3 mg/kg/gün) 6 hafta subkutan uygulandı. HIIT gruplarında, koşu bandında 4 dakika %80–90 VO₂maks hedefinde, 3 dakika %50–60 VO₂maks ile 4 döngü halinde, 5 gün/hft, 6 hafta egzersiz yaptırıldı. Bilişsel performans yeni obje tanıma testiyle değerlendirildi. Anksiyete benzeri davranış, açık alan, delikli levha, yükseltilmiş artı labirenti testleriyle incelendi. Beyin dokusunda malondialdehit seviyesi, antioksidan katalaz aktivitesi ölçüldü, histolojik analizler yapıldı. İstatistiksel analizde tek yönlü ANOVA kullanıldı.

Bulgular: Her iki cinsiyette SJL grubunda kontrole göre uzamış donma süresi SJL-CAF ve SJL-CAF&HIIT gruplarında azalmış, azalmış şahlanma sayısı, katedilen mesafe artmış, artan depresif davranış, dişilerde SJL-HIIT ve SJL-CAF&HIIT gruplarında, erkeklerde SJL-HIIT grubunda baskılanmıştır (p<0,05-0,001). Fark skoru erkek sıçanlarda SJL ile baskılanmış, SJL-HIIT grubunda artmıştır (p<0,05). SJL ile artan malondialdehit düzeyleri ve azalan katalaz aktivitesi tüm gruplarda geri dönmüştür (p<0,05-0,01). SJL ile gözlenen hafif nörodejenerasyon, SJL-HIIT ve SJL-CAF&HIIT gruplarında iyileşmişti.

Sonuçlar: SJL ile bozulan kognitif fonksiyon ve artan depresif davranış HIIT ile belirgin iyileşirken, her iki uygulamayla anksiyete benzeri davranış ve oksidan hasar baskılanmıştır. Anksiyete benzeri ve depresif davranış açısından cinsiyet farklılığı görülmezken, kognitif fonksiyon erkeklerde bozulmaktadır. Çalışmamız HIIT ve/veya kafeinin bu süreçlerde koruyucu rol oynadığını gösteren ilk çalışmadır.

Anahtar Kelimeler: SJL, Sirkadiyen ritim, Bilişsel fonksiyon, HIIT, Oksidatif stres.

HP309: İSTANBUL'DA BİR KAMU HASTANESİ ACİL SERVİSİNE İZOLE DİSTAL RADIUS KIRIĞI İLE BAŞVURAN HASTALARIN KONSERVATİF TEDAVİSİ SONRASI GELİŞEN ERKEN DÖNEM KOMPLİKASYONLARIN İNCELENMESİ

Öcal H.*, Kahveci R.K.*, Eren Y. *, Ay E. *, Baysal Ö. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Distal radius kırıkları, en sık görülen ortopedik kırıklar arasında olup acil başvuruların %15'ini oluşturmaktadır. Erişkinlerde çoğunlukla düşme mekanizmasıyla gelişir ve kapalı redüksiyon ile alçı immobilizasyonuyla tedavi edilir; ancak erken dönemde malunion, eklem instabilitesi ve fonksiyon kaybı gözlenebilir. Tedavi başarısını kırık tipi, redüksiyon kalitesi, immobilizasyon süresi ve hasta yaşı etkilemektedir. Bu çalışmada, izole distal radius kırığı nedeniyle konservatif tedavi uygulanan hastalarda erken dönem komplikasyonları değerlendirmek ve bunların demografik-klinik değişkenlerle ilişkisini incelemek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu prospektif kohort çalışmada, Ocak–Şubat 2025'te Marmara Üniversitesi Acil Servisi'ne izole distal radius kırığıyla başvuran 18–65 yaş arası hastalar izlenmiştir. Araştırmaya sadece konservatif tedavi uygulanan hastalar dahil edilmiştir. Demografik ve klinik verilere (kırık tarafı, alçı tipi) dosya kayıtlarından ulaşılmıştır; kırık tipleri başvuru grafileriyle Frykman Sınıflaması'na göre gruplanmış, erken komplikasyonlar, alçı sonrası ilk 6 haftada poliklinik kontrolleri ve 6. hafta grafileriyle değerlendirilmiştir. Veriler arasındaki korelasyonlar Mann–Whitney U ve Student's t-testi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya 54 hasta dahil edilmiştir; %51,8'i (n=28) erkek, %48,2'si (n=26) kadındı. Ortalama yaş erkeklerde 36,4, kadınlarda 49,1 idi. Artan yaşın, alçı sonlandırıldığında yetersiz kaynama riskini artırdığı bulundu (p=0,034, p<0,05). Kırıkların %50'si (n=27) sol, %48,1'i sağ (n=26), %1,9'u (n=1) bilateral idi. Frykman Sınıflaması'na göre en sık kırıklar Tip V %38,9 (n=21) ve Tip VII %25,9 (n=14) idi. Kırık tarafı ve tipiyle komplikasyonlar arasında anlamlı ilişki bulunmadı (p>0,05). Altı haftalık takipte komplikasyonlar yetersiz kaynama %11,1 (n=6), radius kısalığı %11,1 (n=6), Sudeck atrofi %4,4 (n=2), redüksiyon kaybı %2,2 (n=1), hareket kısıtlılığı %1,9 (n=1) idi; tüm hastalarda nörovasküler muayeneler normaldi.

Sonuç: Konservatif tedavi sonrası en sık komplikasyonlar yetersiz kaynama ve radius kısalığıdır. Artan yaş, yetersiz kaynama riskini artırmaktadır. Yetersiz kaynama oranı literatürdeki %15'e kıyasla %11,1 olarak daha düşük saptanmıştır. Bulgular, erişkinlerde konservatif tedavinin güvenli olduğunu; ileri yaşta sık radyolojik izlemin gerekebileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Distal radius kırığı, konservatif tedavi, erken dönem komplikasyonlar.

HP310: SEPSİSLİ SIÇANLARIN AKCİĞER DOKUSUNDA ASETİLKOLİNESTERAZ İNHİBİSYONUNUN OKSİDATİF STRES ÜZERİNE ETKİLERİ

Acar A.B.*, Ates G.**, Tamer S.***, Ozkok E.****

* İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

** İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Tıp Fakültesi, Fizyoloji Ana Bilim Dalı

*** İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Fizyoloji Ana Bilim Dalı

**** İstanbul Üniversitesi, Deneyel Tıp Araştırma Enstitüsü, Sinirbilim Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Konağın enfeksiyona artmış ve düzensiz yanıtı şeklinde tanımlanan sepsis, yoğun bakım ölümlerinde en yüksek insidansa sahip olgulardan biridir. İnflamasyona yanıt olarak salınan pro-inflamatuvar sitokinler ve bozulan oksidan-anti-oksidan denge sepsiste doku ve organ hasarıyla beraber organ kaybı ve mortaliteye giden patofizyolojiyi oluşturmaktadır. Sepsiste ilk etkilenen ve hayati organlardan biri de akciğerdir. Lipid peroksidasyonu, bozulan reaktif oksijen türleri ve reaktif nitrojen türleri (ROS/RNS) dengesini gösteren hücre hasarında rol oynayan oksidatif stres göstergesidir. Kolinerjik anti-inflamatuvar yolak son yıllarda keşfedilmiş enfeksiyona karşı endojen bir refleks mekanizmasıdır. İnflamatuvar uyarının kolinerjik aktiviteyi uyarak pro-inflamatuvar süreci sonlandırdığı ileri sürülmektedir. Bu bilgiler ışığında çalışmamızda kolinerjik aktiviteyi artırmak amacıyla asetilkolinesteraz inhibisyonu (Bicuculline methiodide) uyguladığımız sıçanların akciğer dokusunda oksidatif stres düzeylerini inceledik.

Gereç ve Yöntem: Deneyel olarak lipopolisakkarid (LPS) ile sepsis oluşturulan erişkin *Wistar albino* erkek sıçanlar; kontrol, LPS (10 mg/ kg i.p.), Bicuculline (1.5 mg/kg s.c.), LPS+Bicuculline olmak üzere 4 gruba ayrıldı. LPS 10 mg/kg olarak 24 saat süreyle i.p. olarak uygulandı. Anestezi altında alınan akciğer dokularından Buege metodu ile lipid peroksidasyonu analizi için tiyobarbitürik asit reaktif ürünleri (TBARS) düzeyleri ölçüldü. Sonuçlar SPSS paket programında (vs. 25, IBM) tek yönlü varyans analizi ve Tukey testi ile analiz edildi.

Bulgular: LPS ile sepsis oluşturulmuş sıçanlarda TBARS düzeyleri diğer deney gruplarına göre anlamlı olarak yüksek bulundu ($p<0,05$). Diğer deney grupları arasında anlamlı bir fark bulunmadı ($p>0,05$).

Sonuç: Bu sonuçlar ışığında, bicuculline'in asetilkolin esteraz inhibisyonu etkisi ile kolinerjik anti-inflamatuvar yanıtı uyarak inflamasyona bağlı artan oksidatif stres düzeylerini düşürdüğünü düşünmekteyiz. Mekanizmanın tam olarak aydınlatılması için ileri düzey analizlere ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sepsis, Kolinerjik anti-inflamatuvar yolak, Lipid peroksidasyonu

HP311: EPİLEPSİ HASTALARINDA 9 DELİK ÇUBUK TESTİ VE BENTON YÜZ TANIMA TESTİNİN UZAYSAL MEKAN FONKSİYONLARINI ARAŞTIRMADAKİ YERİ

Bilici M.İ.*, Kahveci İ.S.*, Yanık H.*, Korkut S.*, Demiral B.**, Midi İ.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada, epilepsi hastalarının ince motor becerilerinin ve yüz tanıma yetilerinin sağlıklı bireylerle karşılaştırılması; cinsiyet, dominant el ve yaş gibi demografik faktörlerin bu işlevlerle ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Hastanemiz epilepsi polikliniğinde takipli 40 epilepsi hastası ve 40 sağlıklı kontrol grubuna 9 Delik çubuk testi ve Benton yüz tanıma testinin kısa formu uygulandı. Katılımcılara bir elleri ile çubukları dizmeleri, sonra aynı çubukları toplamaları daha sonra aynı işlevi diğer elleri ile yapmaları istendi. Her bir işlem için kronometre tutuldu. Benton Yüz tanıma testinde ise sayfanın üst kısmında bulunan yüze, aşağısında yer alan farklı profildeki yüzlerden hangisinin benzediği soruldu. Ayrıca ince motor becerileri ölçmek içinde 28 sorudan oluşan bir anket uygulandı.

Bulgular: Epilepsi hastalarında sağlıklı kontrollere göre 9 delik çubuk testinin sürelerinin daha uzun olduğu (Shapiro-Wilk testi, $p<0,001$), özellikle motor fonksiyon puanı açısından hasta grubunun belirgin şekilde düşük performans gösterdiği saptandı ($U = 420.0$, $p<0,001$). Yaş, cinsiyet açısından istatistiksel olarak bir anlamlılık saptanmadı ($p>0,46$). Aynı şekilde dominant el değişkeni de istatistiksel olarak anlamlı fark göstermedi ($p>0,30$), bu da testlerin el baskınlığından bağımsız çalıştığını ortaya koydu. Benton yüz tanıma testinde epilepsi hastalarının uzaysal mekan algı yetilerinin daha düşük olduğu bulundu (Ki-kare $\chi^2 = 18.7$, $p<0,001$). Ayrıca Benton puanları ile 9 delik çubuk testi süresi arasında negatif bir korelasyon saptandı (Spearman korelasyon $r:-0.55$, $p<0,001$), yani yüz tanıma becerisi zayıf olan bireyler, 9 delik çubuk testini daha yavaş tamamlamaktaydı. İnce motor beceri anketinde ise en çok zorlandıkları alanların ayakkabı iliklemek, çorap giymek ve düğme iliklemek olduğu belirlendi.

Sonuç: Daha önce epilepsi hastalarında ince motor fonksiyonları inceleyen bir çalışma mevcut olmayıp, çalışmamız sonucunda epilepsili bireylerin günlük yaşam aktivitelerinde karşılaştıkları zorluklar ortaya konulmuş olup, bu hasta grubunda motor beceri odaklı rehabilitasyon yaklaşımlarının önemi vurgulanmak istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Epilepsi, 9 delik çubuk testi, Benton yüz tanıma testi, ince motor fonksiyonları

23 MAYIS 2025 CUMA (14.00-15.45) GÖZLEMSEL ÖZGÜN ARAŞTIRMALAR SÖZLÜ SUNUMLAR	
GS101	SAĞLIK ÇALIŞANLARININ MENTAL SAĞLIKLA İLİŞKİLİ BOZUKLUKLARA YÖNELİK DAMGALAMA DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
GS102	İŞİTME ENGELLİ BİREYLERİN VE AİLELERİNİN SOSYAL HAYATTA YAŞADIĞI SORUNLAR VE KISITLILIKLAR: NİTEL BİR ARAŞTIRMA
GS103	SEREBRAL PALSİ TANILI GENÇ YETİŞKİNLERİN YAŞADIĞI AKTİVİTE SINIRLAMALARI İLE YETENEK VE İŞLEVSELLİKLERİNİN KISITLANDIĞI ALANLARIN HAYATA KATILIMA ETKİSİ
GS104	DİYAFRAGMATİK NEFES EGZERSİZİNİN ALGILANAN STRES VE DİSFONKSİYONEL NEFES ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI
GS105	ÖĞRENCİLERİNDE İHMAL VE İSTİSMAR İLE KARŞILAŞAN İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN DENEYİM VE TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
GS106	BİR HALK SAĞLIĞI VE TIP ETİĞİ PROBLEMİ OLARAK İSTEMLİ KÜRTAJ BAĞLAMINDA HEKİMLERİN VİCDANİ RET HAKKI: NİTELİKSEL TİPTE BİR ÇALIŞMA
GS107	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE HPV BİLGİ DÜZEYİ VE AŞI TUTUMUNA EĞİTİMİN ETKİSİ: TIP VE FTR ÖĞRENCİLERİYLE MÜDAHALE TEMELLİ KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA
GS108	BİR KAMU HASTANESİ İÇ HASTALIKLARI POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN VE AİLELERİNDE HİPERTANSİYON HASTASI OLAN KİŞİLERDE HİPERTANSİYON GELİŞİMİNİN ÖNLENMESİYLE İLGİLİ TUTUMLAR VE KALP YAŞAM KALİTESİ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ
GS109	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ARASINDA BİLİŞ ARTTIRICILARIN KULLANIMI HAKKINDA BİLGİ, TUTUM VE DAVRANIŞ İNCELENMESİ
GS110	İSTANBUL İLİ PENDİK İLÇESİNDEKİ İLKOKUL ÇOCUKLARINDA UYKU ALIŞKANLIKLARININ DAVRANIŞ SORUNLARINA ETKİSİ
GS111	SAĞLIK HABERCİLİĞİNİN VE GÜNDEMİNİN, HASTALARIN SAĞLIK HİZMETLERİNE DUYDUKLARI GÜVEN ÜZERİNE OLAN ETKİSİ
GS112	BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE GENEL ANESTEZİ ALTINDA KAZARA UYANIKLIK PREVALANSI
GS113	TİP 2 DİYABET HASTALARINDA YEME DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ
GS114	LİSE ÖĞRENCİLERİNDE OBEZİTE PREVALANSI İLE SOSYOEKONOMİK DÜZEY ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
GS115	KADINLARDA ÖZ GÜVEN SEVİYELERİ İLE TECAVÜZ MİTLERİNİ KABUL ETME EĞİLİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
GS116	SAĞLIK BİLİMLERİ ÖĞRENCİLERİNDE MİKROBİYOTANIN SAĞLIK VE HASTALIKLARLA İLİŞKİSİNE DAİR FARKINDALIK DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ
GS117	HAVA TRAFİK KONTROLÖRLERİNİN MESLEKİ STRESÖRLERİ, ALGILANAN STRES VE İŞ YÜKÜ İLİŞKİSİ
GS118	GLOKOM HASTALARINDA TEDAVİYE UYUMUN YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI
GS119	HATAY/İSKENDERUN İLÇESİNDEKİ KONTEYNER KENTLERDE YAŞAMAKTA OLAN DEPREMZEDELERİN TRAVMA SONRASI STRES BOZUKLUĞU SEMPTOMLARI İLE DUYUSAL HASSASIYETLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
GS120	BÖBREK NAKLİ OLAN ÇOCUKLARDA UYKU KALİTESİNİN YAŞAM KALİTESİ VE ANKSİYETE DURUMUYLA İLİŞKİLENDİRİLMESİ

GS101: SAĞLIK ÇALIŞANLARININ MENTAL SAĞLIKLA İLİŞKİLİ BOZUKLUKLARA YÖNELİK DAMGALAMA DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sağıt M.E.*, Çeşmeli Ç.B.*, Tez M.*, Ağaoğlu N.*, Nakış S.T.**, Kazez Ş.**, Sarısaltık A.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Mental sağlık bozuklukları, bireylerin yaşam kalitesini etkileyen önemli bir halk sağlığı sorunudur. Bu bireyler, sağlık çalışanları tarafından damgalanma riskiyle karşı karşıya kalabilir. Sağlık çalışanlarının bu konudaki tutumları, hasta memnuniyeti ve tedavi sürecini doğrudan etkileyebilir. Bu çalışmada, sağlık çalışanlarının mental sağlık bozukluklarına yönelik damgalama düzeyleriyle bu tutumların demografik ve mesleki etkenlerle ilişkisini incelemek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya bir kamu üniversite hastanesinde görevli asistan hekimler ve Tıp Fakültesi Dönem 4, 5 ve 6 öğrencileri dahil edildi. Veriler, sosyodemografik soru formu, mesleki özellikler ve Sağlık Çalışanları için Ruhsal Hastalıklara Yönelik Damgalama Ölçeği'nden oluşan bir anket formuyla toplandı. Ölçek 20 maddeden oluşmaktadır ve toplam puanın artması yüksek damgalama düzeyini göstermektedir. Analizlerde Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya 180 kişi dahil edildi. Katılımcıların yaş ortalaması 25,3'tü ve %65,9'u kadındı. Katılımcıların %56,7'si tıp fakültesi öğrencisiydi. En yüksek puan alan ifadeler; "Tedavimi üstlenen sağlık çalışanı işyerimle bağlantılı değilse ruhsal hastalığım için yardım aramayı daha kolay kabul ederim" ($3,76 \pm 1,15$), "Ruhsal hastalığa sahip birine kıyasla fiziksel hastalığa sahip birine yardım etmekte daha rahatım" ($3,05 \pm 1,25$), "Ruhsal hastalıktan dolayı tedavi görüyor olsaydım, bunu hiçbir meslektaşına açıklamazdım" ($2,78 \pm 1,12$) olarak bulundu. Damgalamaya yönelik eğitim alanların ölçek puanları, almayanlara göre anlamlı düzeyde daha düşük saptandı (sırasıyla; $47,4 \pm 8,5$ ve $50,4 \pm 7,8$, $p=0,005$). Erkek katılımcılar "Ruhsal hastalıktan dolayı tedavi görüyor olsaydım, bunu hiçbir meslektaşına açıklamazdım", "Ruhsal bir hastalığım varsa ve bununla başa çıkamıyorsam bunu zayıflık olarak görürüm" ve "Ruhsal bir hastalığım varsa yardım aramaya isteksiz olurum" ifadelerine, kadınlara kıyasla anlamlı düzeyde daha yüksek puan verdiler ($p<0,05$).

Sonuç: Araştırmada katılımcıların ruhsal hastalığı bulunan bireylere bakım verme ve kendilerinde olabilecek ruhsal hastalıklarını iş arkadaşlarına ve çevrelerine açıklama konusunda değişen düzeylerde endişe duyabilecekleri anlaşılmıştır. Hekimlere ve hekim adaylarına ruhsal hastalıklarda damgalamanın önlenmesi konusunda eğitimler verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Damgalama, Ruhsal Hastalık, Hekim, Tıp Fakültesi

GS102: İŞİTME ENGELLİ BİREYLERİN VE AİLELERİNİN SOSYAL HAYATTA YAŞADIĞI SORUNLAR VE KISITLILIKLAR: NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Çatkal Ş.A.*, Can A.*, Toprak H.*, Seven Y.*, Gülpınar M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: İşitme engelli bireyler yalnızca işitsel yetersizlikle değil; toplumsal katılım, eğitimde eşitlik, iletişim hakkı ve kamu hizmetlerine erişim gibi birçok alanda sistematik engellerle mücadele etmektedir. Bu çalışmanın amacı, işitme engelli öğrencilerin ve onların ailelerinin günlük yaşamda karşılaştıkları sosyal, psikolojik ve yapısal sorunları nitel bir yaklaşımla incelemek ve görünür kılmaktır.

Gereç ve Yöntem: Bu araştırma, İstanbul'da yaşayan 10 işitme engelli öğrenci ve 10 veli ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler temelinde gerçekleştirilmiştir. Veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiş; dört ana tema ve bunlara bağlı alt temalar belirlenmiştir. Katılımcı ifadeleri özgün alıntılarla desteklenmiş, yorumlar nitel analiz ilkeleri doğrultusunda yapılandırılmıştır.

Bulgular: Elde edilen veriler doğrultusunda şu ana temalar öne çıkmıştır: (1) İletişim engelleri ve sosyal izolasyon, (2) Sosyal katılım sınırlılıkları ve dışlanma, (3) Toplumsal farkındalık eksikliği, (4) Aile desteği ve eğitimde eşitsizlik. Öğrenciler; okulda arkadaş ilişkileri kuramama, sosyal etkinliklerden dışlanma ve toplumun bilinçsiz yaklaşımları gibi sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Veliler ise çocuklarının eğitim süreçlerinde sistematik ihmal yaşadıklarını, destek mekanizmalarının yetersiz olduğunu ve birçok ihtiyacı kendi çabalarıyla karşılamak zorunda kaldıklarını ifade etmiştir.

Sonuç: Bu çalışma, işitme engelliliğin bireysel bir sağlık durumu olmanın ötesinde, toplumsal eşitsizliklerin ve yapısal ihlallerin bir sonucu olduğunu ortaya koymaktadır. İşitme engelli bireylerin sosyal yaşama tam ve eşit katılımı için kapsayıcı eğitim politikaları, kamu destekleri ve toplumun bilinçlendirilmesine yönelik bütüncül müdahaleler gereklidir.

Anahtar Kelimeler: İşitme Engelliler, Sosyal Katılım, Eğitim Eşitsizliği, Aile Deneyimi, Toplumsal Dışlanma

GS103: SEREBRAL PALSİ TANILI GENÇ YETİŞKİMLERİN YAŞADIĞI AKTİVİTE SINIRLAMALARI İLE YETENEK VE İŞLEVSELLİKLERİNİN KISITLANDIĞI ALANLARIN HAYATA KATILIMA ETKİSİ

Karakuzu U.*, Gündoğ E.*, Yurtsever A.*, Gümüşakça Z.*, Şensoy S.**, Karadağ Saygı E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Çocukluk çağıının en sık görülen motor bozukluğu olan serebral palsi (SP), ilerleyici olmayan bir hastalık olup SP'li çocuklar erişkin çağa geldiğinde birtakım kendine özgü tıbbi ve sosyal problemlerle yüz yüze gelirler. Bu çalışmada çocukluk çağıından itibaren takip etmekte olduğumuz genç erişkin SP'li hastaların fonksiyonellik durumlarını ve bunun günlük hayattaki işlevselliklerini hangi alanlarda ve ne oranda etkilediğini araştırmayı amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim Araştırma Hastanesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon bölümü Pediatrik Rehabilitasyon Polikliniğinden takipli 18 yaşından büyük SP tanılı 20 hastanın ayrıntılı anamnezi alındıktan sonra fonksiyonellik seviyeleri Kaba Motor Fonksiyon Sınıflandırma Sistemi (KMFSS), Manuel Ability Classification System (MACS), Fonksiyonel Ambulasyon Sınıflaması (FAS) kullanılarak belirlendi. Daha sonra hastalara SF-36 sağlık durumu anketi ve WHODAS 2.0 yetiştirme değerlendirme çizelgesi uygulandı. Aynı değerlendirme ve anketler 20 kişiden oluşan sağlıklı kontrol grubuna da uygulandı. Veriler SPSS 27.0 programı ile analiz edildi, $p < 0,05$ değeri anlamlı olarak kabul edildi. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulu tarafından onay alındı.

Bulgular: Yaş ve cinsiyet açısından eşleştirilen gruplar boy ve kilo değerleri açısından analizlendiğinde SP'li bireylerin daha düşük değerlere sahip olduğu tespit edildi ($p=0,002$ ve $p=0,015$). SF-36'nın emosyonel rol gücü, sosyal işlevsellik ve ağrı parametreleri dışında gruplar arasında anlamlı fark gözlemlendi. WHODAS 2.0'nin mobilite ($p=0,033$), özbakım ($p=0,009$) ve katılım ($p=0,009$) parametrelerinde gruplar arasında anlamlı fark bulundu. SF-36'nın enerji/canlılık ve ruhsal sağlık parametrelerinde SP'lilerin sağlıklı kontrollerden daha iyi durumda olduğu görüldü.

Sonuç: SP'lilerin mobilite, katılım, fiziksel fonksiyonellik gibi konularda sağlıklı popülasyona göre olumsuz etkilendiği ancak biliş, insanlarla geçinme, yaşam faaliyetleri, sosyal işlevsellik konularında sağlıklı kontrol grubuna benzer olduğu görülmüştür. Böylelikle, SP'li bireylerin ruhsal durumlarının fiziksel fonksiyonlarına kıyasla daha az etkilendiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Serebral palsi, Engellilik, İşlevsellik, Fonksiyonellik

GS104: DİYAFRAGMATİK NEFES EGZERSİZİNİN ALGILANAN STRES VE DİSFONKSİYONEL NEFES ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Yormaz N.*, Doğan E.*, Yalnız K.*, Oğuz A.*, Özkan N.** Apaydın Kaya M. Ç.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Suadiye Hacı Mustafa Tarman Anadolu Lisesi Rehberlik Öğretmeni

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Giriş ve Amaç: Ergenlik dönemindeki lise öğrencileri, akademik baskı, sınav kaygısı, sosyal ilişkiler nedeniyle sıkça stres yaşamaktadır. Disfonksiyonel nefes, stres düzeyini ve stresin etkilerini artıran bir durumdur. Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinde diyafragmatik nefes egzersizlerinin disfonksiyonel nefes ve algılanan stres düzeyi üzerindeki etkisini değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Yarı deneysel tipte olan bu araştırma 2025 yılı Ocak-Nisan aylarında yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini İstanbul Kadıköy'deki bir Devlet Anadolu Lisesi 12. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Evrenin tümüne ($n=186$) ulaşılması hedeflenmiş, örnek alınmamıştır. Araştırma, katılmaya gönüllü bireylerle yürütülmüştür. Müdahale öncesinde Google Forms kullanılarak online olarak sosyodemografik sorular, disfonksiyonel nefesi değerlendiren Nijmegen Ölçeği (NÖ) ve Algılanan Stres Ölçeği'ni (ASÖ) içeren bir anket uygulanmıştır. NÖ'nün ve ASÖ'nün yüksek puanları disfonksiyonel nefes ve algılanan stresin yüksek olduğunu göstermektedir. Müdahale olarak öğrencilere diyafragmatik nefes egzersizinin nasıl yapılacağı öğretilmiş ve haftada 3 gün, toplamda 4 hafta süreyle sabahları aynı saatlerde, yüz yüze, öğrencilerin kendi sınıflarında araştırmacılar eşliğinde yapılması sağlanmıştır. Sonrasında NÖ ve ASÖ tekrar uygulanmıştır. Müdahale öncesi ve sonrasında her iki ölçek sorularının tamamını dolduran kişilerin verileri analize dahil edilmiştir. Veriler Jamovi 2.3.28 uygulamasında Wilcoxon ve Spearman korelasyon testleriyle analiz edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak alınmıştır.

Bulgular: Araştırmaya 118 kişi (evrenin %63,4'ü; %52,5 K, %47,5 E) katılmıştır. Eğitim ASÖ ortalama puanı $30,5 \pm 8,04$ iken, eğitim sonrasında $28 \pm 8,65$ 'tir (Wilcoxon, $p=0,274$). Eğitim öncesinde NÖ puanı $19 \pm 2,4$ iken, eğitim sonrasında $14 \pm 1,2$ 'dir (Wilcoxon, $p < 0,01$). Eğitim öncesinde ve sonrasında ASÖ puanı ile NÖ puanı arasında pozitif bir ilişki saptanmıştır (Spearman's rho = 0,486, $p < 0,01$; Spearman's rho = 0,531, $p < 0,01$).

Sonuç: Diyafragmatik nefes egzersizlerinin kullanılması, öğrencilerde disfonksiyonel solunum belirtilerinde anlamlı azalma sağlarken algılanan stres düzeyinde anlamlı değişime neden olmamıştır. Ayrıca, disfonksiyonel solunum ile algılanan stres arasındaki pozitif ilişki stresin fizyolojik yansımalarının solunum düzeni üzerindeki etkisini desteklemektedir. Araştırmanın bulguları ergenlik döneminde nefes egzersizlerinin kullanılmasının disfonksiyonel nefes almayı ve yol açacağı problemleri azaltabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nefes egzersizi, adolesan, ergen, stres

GS105: ÖĞRENCİLERİNDE İHMAL VE İSTİSMAR İLE KARŞILAŞAN İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN DENEYİM VE TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Çetin D.*, Yalçın B.*, Şengül D.*, Kudret M. A.*, Ünalın P. C.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Çocuk ihmal ve istismarı, çocuğun gelişimini derinden etkileyen önemli bir toplumsal sorundur. Bu durumun fark edilmesi ve izlenmesinde öğretmenler kilit rol oynamaktadır. Bu çalışma; ihmal ve istismarla karşılaşmış ilkökul öğretmenlerinin deneyimlerini, süreçteki hislerini, tutum ve davranışlarını niteliksel olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, nitel araştırma deseniyle yürütülmüştür. Etik Kurul onayı alındıktan sonra iki ilkökul öğretmeniyle iletişime geçilmiş ve kartopu örnekleme yöntemiyle araştırmaya katılmak isteyen diğer öğretmenlere ulaşılmıştır. Kolaylaştırıcı anket uygulanmış, ardından ihmal ve istismarla karşılaşan ve katılımı onaylayan öğretmenlerle odak grup görüşmeleri planlanmıştır. Farklı yaş, cinsiyet ve mesleki deneyimlere sahip toplam 10 ilkökul öğretmeniyle, iki ayrı odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler, öğretmenlerin kendilerini rahat hissettikleri mekân ve zamanlarda, her biri 55–65 dakika sürecek şekilde yapılmıştır. Aynı görüşmeci tarafından yarı yapılandırılmış soru formu uygulanmış ve katılımcıların onamı dahilinde ses kaydı alınmıştır. Kayıtlar transkribe edilmiş, ardından dört farklı araştırmacı tarafından bağımsız olarak kodlanmıştır. Araştırmacılar iki kez bir araya gelerek öncelikle kod seçimi konusunda uzlaşmış, ardından anlam açısından benzer kodlar aynı kategori altında toplanmıştır.

Bulgular: Oluşturulan kategoriler ve altındaki kodlardan bazıları: ihmal ve istismarın tanımlanması ve riskler; “doyurulmamış çocuk”, “yaşının gereğinin yapılmaması”, “anne baba çalışıyordu, çocuk evde abisiyle yalnız kalıyordu”, öğretmenlerin süreçte yaşadığı duygular; “rahatsız oldum”, “bir yerde böyle kalıyoruz”, “tacizciyi cezalandırma, ona haddini bildirme hissi oluşuyor”, öğretmenlerin olayları fark ettiklerinde izledikleri yol; “öğrenciyle konuşmak ve ondan ipucu almak”, “rehberlik öğretmenine söyledim ilk, eskiden önce aileyi çağırırdık”, öğretmenlerin zorlandıkları durumlar; “aileyle konuşunca kabul etmeyeceklerdir”, “küçük yerlerde durum daha zor, öğretmenin üstünde daha fazla baskı oluyordur”, “sürecin sonunda devlet çocuğun yanında olur mu?”

Sonuç: İlkokul öğretmenleri; ihmal ve istismarın risklerini bilmek, fark etmek, süreci takip etmek konusunda kendilerini oldukça yeterli hissetmektedirler. Bu durumun yanı sıra süreçten yoğun olarak etkilenmekte, bu konuyu daha üst makama ulaştırmak konusunda zorlanmakta ve desteğe ihtiyaç duymaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: İhmal, istismar, ilkökul öğretmeni, tutum

GS106: BİR HALK SAĞLIĞI VE TIP ETİĞİ PROBLEMİ OLARAK İSTEMLİ KÜRTAJ BAĞLAMINDA HEKİMLERİN VİCDANİ RET HAKKI: NİTELİKSEL TİPTE BİR ÇALIŞMA

Çağlar A.*, Koltuk S. D.*, Ortaklar A. N.*, Pehlivaner B.*, Arısın K.**, Arısın H. B.**, Hıdıroğlu S.**, Barış M.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Temel Tıp Bilimleri Bölümü Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Kürtaj, embriyo ya da fetüsün hayatını sonlandırma amacıyla uterus dışına çıkarılmasıdır. Vıcdani ret, bir hizmetin etik gerekçelerle reddedilmesidir. Türkiye’de hekimlerin kürtajı vıcdani nedenlerle reddetmesini açıkça düzenleyen bir yasa yoktur. Bu çalışma, mevcut yasal düzenlemelerin vıcdani ret hakkını nasıl ele aldığını ve bu konudaki hukuki boşlukların hekimler ile hastalar üzerindeki etkilerini incelemektedir. Ayrıca, kürtajda vıcdani ret hakkının etik ve mesleki yönleri değerlendirilerek net bir hukuki çerçevenin gerekliliği vurgulanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Fenomenolojik tasarımlı bu niteliksel çalışma, Türkiye’deki uzman kadın doğum hekimleriyle yapılmıştır. Katılımcılara kartopu ve amaçlı örnekleme ile ulaşarak, yarı yapılandırılmış soru rehberiyle derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veriler, doygunluğa ulaşana dek online veya yüz yüze toplanmış, MAXQDA ile analiz edilmiştir. Süreç boyunca COREQ rehberi esas alınmıştır.

Bulgular: Çalışma, 14 kadın doğum uzmanıyla gerçekleştirilmiş ve dört ana tema belirlenmiştir. “İstemli Kürtaj Hakkındaki Yasal Farkındalık ve Klinik Yaklaşım” temasında, katılımcılar kürtajın 10 haftaya kadar (eş izniyle) yasal olduğunu ve vakum aspirasyonu veya ilaçla yapıldığını belirtmiş; embriyoyu canlı bir varlık olarak tanımlamıştır. “İstemli Kürtaj hakkındaki Etik Yaklaşım” temasında, hekimlerin tutumları hasta özerkliğini savunanlar ve inançları gereği kürtaja karşı olanlar olarak ayrılmış; bazıları hastayı kararını gözden geçirmeye yönlendirirken bazıları doğrudan reddetmiştir. “Vıcdani Ret Hakkındaki Yasal Farkındalık ve Karar Süreci” temasında, yasal boşluklara dikkat çekilmiş; hekimin etik sorumluluğu ile hastanın hekim seçme hakkı arasında gerilim yaşandığı, vıcdani ret ile hizmetten çekilme arasında fark olduğu vurgulanmıştır. “Vıcdani Ret Kararı ve Klinik Sonuçlar” temasında, kararların dini/ahlaki gerekçelerle alındığı; bu durumun hasta memnuniyetsizliği ve tedaviye erişim güçlüğü gibi sonuçlara yol açtığı belirtilmiştir.

Sonuç: Hekimler, istemli kürtaj ve vıcdani ret konularında etik ve hukuki ikilemler yaşamaktadır. Ortak bir yaklaşım bulunmaması ve hem hasta erişimini hem de hekim vıcdanını gözetken açık, adil ve net yasal düzenlemelere ihtiyaç duyulması, ilerleyen araştırmalar ile incelenmesinin gerekliliğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kürtaj, vıcdani ret, etik, hasta-hekim ilişkisi

GS107: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE HPV BİLGİ DÜZEYİ VE AŞI TUTUMUNA EĞİTİMİN ETKİSİ: TIP VE FTR ÖĞRENCİLERİYLE MÜDAHALE TEMELLİ KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA

Demir A.*, Eldemir D.*, Usluer C.*, Kaya M.*, Hıdıroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Human Papillomavirus (HPV) enfeksiyonu, küresel ölçekte önemli bir halk sağlığı sorunudur. Bu çalışmanın amacı, HPV hakkında verilen kısa süreli bir eğitimin, üniversite öğrencilerinin bilgi düzeyleri ve HPV aşısına yönelik tutumları üzerindeki etkisini incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Örneklem, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 ve Fizyoterapi Bölümü Dönem 1 öğrencilerinden oluşmaktadır. Etik Kurul izni (19.11.2024) alınmıştır. Katılımcılardan demografik bilgiler toplanmış ve HPV bilgi düzeylerini ölçmeye yönelik bir anket uygulanmıştır. Tıp öğrencilerine ilk anketin ardından 10 dakikalık yüz yüze bir eğitim verilmiş ve hemen sonra aynı anket tekrar uygulanmıştır. FTR öğrencilerine ise eğitim verilmeden aynı anket, belirli bir süre sonra yeniden uygulanmıştır. Verilerin toplanmasında “Google Forms”, analizinde “Jamovi 2.6.44”, yorumlanmasında ise “ChatGPT” uygulamalarından yararlanılmıştır. Yapılan “çleştirilmiş örneklem t-testi”, “bağımsız örneklem t-testi” ve “McNemar” testleri için anlamlılık düzeyi “ $p<0,05$ ”, güven düzeyi %95 olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Araştırmaya 42 Tıp Fakültesi Dönem 1 ve 62 Fizyoterapi (FTR) bölümü Dönem 1 öğrencisi katılmıştır. Tıp öğrencilerinde eğitim sonrası bilgi düzeyinde anlamlı bir artış saptanmıştır ($t(41)=-9.84$, $p<0,001$, Cohen’s $d=-1,52$). FTR ve Tıp öğrencilerinin eğitim öncesi HPV bilgi düzeyleri karşılaştırıldığında, iki grubun bilgi düzeyleri benzerdir ($p=0,230$) ancak eğitimin ardından anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,001$, Cohen’s $d=-1,990$). Ayrıca, eğitim öncesinde HPV aşısı yaptırmayı düşünmeyen 6 öğrenci, eğitim sonrasında kararını “evet” olarak değiştirmiştir ($\chi^2=6,00$, $p=0,014$).

Sonuç: Bu müdahale çalışmasının bulguları, HPV eğitiminin, üniversite öğrencilerinin bilgi düzeyini kısa vadede anlamlı şekilde artırabildiğini ve aşıya yönelik tutumlarında olumlu yönde değişim sağlayabildiğini göstermektedir. Bulgular, bu tür eğitimlerin bilgi kazandırma açısından kısa vadede etkili olabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: HPV, sağlık eğitimi, aşı tutumu

GS108: BİR KAMU HASTANESİ İÇ HASTALIKLARI POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN VE AİLELERİNDE HİPERTANSİYON HASTASI OLAN KİŞİLERDE HİPERTANSİYON GELİŞİMİNİN ÖNLENMESİYLE İLGİLİ TUTUMLAR VE KALP YAŞAM KALİTESİ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Vergili S.İ.*, İncesu K.*, Şepçi E.*, Jahangirfard A.*, Hıdıroğlu S.**, Çekici D.**, Tazegül G.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Hipertansiyon (HT), dünyada önemli bir halk sağlığı sorunu olup kardiyovasküler hastalıklar ve ölümler için ciddi bir risk faktörüdür. Ailede hipertansiyon öyküsü olan bireyler, genetik ve çevresel etkenlerle risk altındadır. Bu çalışmanın amacı, ailesinde HT olan bireylerin önleyici tutumlarını ve bunların kalp yaşam kalitesiyle ilişkisini incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Bu kesitsel tipteki tanımlayıcı anket çalışmasının evrenini 01.01.2025–01.05.2025 tarihleri arasında Marmara Üniversitesi İç Hastalıkları Polikliniğine başvuran hipertansiyon hastalarının refakatçileri oluşturmaktadır. Çalışmanın 85 aile öyküsü olan, kontrol grubu olarak da 85 aile öyküsü olmayan toplam 170 kişiye uygulanması planlanmıştır. Etik Kurul izni (24.12.2024), İl Sağlık Müdürlüğü izni (06.02.2025) alınmıştır. Anket formunda sosyodemografik bilgiler, Hipertansiyondan Korunma Tutumları Ölçeği ve Kalp Yaşam Kalitesi Ölçeği kullanılmıştır. Katılımcıların boy, kilo, bel ve kalça çevresi ile kan basıncı değerleri ölçülerek beden kitle indeksi ve bel/kalça oranı hesaplanmıştır. Kan basınçları valide ve kalibre edilmiş dijital cihazla uygun teknikte ölçülmüştür. Verilerin analizi SPSS 26.0 programı ile yapılmış, tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra parametrik ve nonparametrik testler kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya toplam 180, hipertansiyon hastası yakını olan 102, olmayan 78 kişi katılmıştır. Katılımcıların ortalama yaşı 33 (24-45) olup, %30,6’sı ($n=55$) erkektir, %69,4’ü ($n=125$) kadındır. HT hastası yakını olan katılımcıların, HT hastası yakını olmayanlara göre ruhsal durum ve fiziksel aktivite skorları medyan 1 puan (medyan 14, ÇAA 12-15’e karşı medyan 13, ÇAA 12-14, Mann-Whitney U testi, $p=0,005$) daha yüksekti. HT hastası yakını olan katılımcıların, HT hastası yakını olmayanlara göre risk algı skorları medyan 2 puan (medyan 22, ÇAA 19-23’e karşı medyan 20, ÇAA 18-23, Mann-Whitney U testi, $p=0,03$) daha yüksekti.

Sonuç: Bu çalışma, ailesinde HT öyküsü bulunan bireylerin hipertansiyona yönelik tutumlarının ve kalp yaşam kalitesi ile ilişkili parametrelerinin anlamlı düzeyde daha yüksek olduğunu ve aile öyküsünün bireylerin sağlık tutumları üzerinde belirleyici bir etkisi olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Hipertansiyon, kalp yaşam kalitesi, aile öyküsü

GS109: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ARASINDA BİLİŞ ARTTIRICILARIN KULLANIMI HAKKINDA BİLGİ, TUTUM VE DAVRANIŞ İNCELENMESİ

Yılmaz A.D.*, Aslan I.M.*, Seven Z.Z.*, Akman M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bilişsel yönden hiçbir sağlık sorunu bulunmayan öğrencilerde biliş artırıcı ilaçların kullanımı günümüzde oldukça yaygınlaşmıştır. Bu araştırmada sağlıklı üniversite öğrencilerinde; bilişsel güçlendiricilerin (nootropikler) konsantrasyon, motivasyon, enerji vb. sağlamaya yönelik kullanımları ve öğrencilerin bu ilaçlar hakkındaki bilgi, tutum ve davranışları incelenecektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma üniversite öğrencilerinin çeşitliliği göz önüne alınarak Marmara Üniversitesi öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Örneklem büyüklüğü 381 kişi olarak hesaplanmıştır. Anket iki bölümden oluşmuştur. Anketin ilk bölümü sosyodemografik soruları kapsarken ikinci bölümü ise biliş artırıcı ilaç kullanım durumuna göre ikiye ayrılmıştır. Biliş artırıcı ilaç kullanan katılımcılara bu ilaçların kullanımları hakkında genel sorular sorulurken biliş artırıcı ilaç kullanmayan katılımcılara ise bu ilaçlar hakkındaki yaklaşımlarını anlamaya yönelik sorular sorulmuştur. Verilerin toplanmasında Google Forms uygulamasından yararlanılmıştır. Toplanan veriler Jamovi 2.3.28 programı kullanılarak Ki-kare testi ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya %65,8'i (n=306) kadın, %34,2'si (n=159) erkek olmak üzere toplamda 465 kişi katılmıştır. Elimizdeki güncel verilere göre biliş artırıcı ilaç kullanımı ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p=0,133$). Öte yandan biliş artırıcı ilaç kullanımı ile geldikleri coğrafi bölge arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir ($p=0,004$). Ayrıca çevrelerindeki insanların biliş artırıcı ilaç kullanımı ile katılımcıların biliş artırıcı ilaç kullanımı arasında anlamlı bir ilişki olduğu fark edilmiştir ($p<0,001$). Aynı zamanda biliş artırıcı ilaç kullanımı ile okumakta oldukları fakülte arasında anlamlı bir ilişki gözlemlenmiştir ($p=0,048$).

Sonuç: Araştırma biliş artırıcı ilaç kullanımı ile üniversite öğrencilerinin bu konudaki bilgi düzeyleriyle ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Üniversite öğrencilerinin okuduğu fakülte ile biliş artırıcı ilaç kullanımı arasındaki anlamlı ilişkiyi göz önünde bulundurarak araştırmamız, fakültelere özel daha detaylı araştırmalar ve bilgilendirmeler yapılabileceğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Odak, biliş artırıcı, üniversite, sınav, nootropik

GS110: İSTANBUL İLİ PENDİK İLÇESİNDEKİ İLKOKUL ÇOCUKLARINDA UYKU ALIŞKANLIKLARININ DAVRANIŞ SORUNLARINA ETKİSİ

Dayı Z.D.*, Özyurt A.F.*, Artürk T.B.*, Çakır İ.F.*, Barış H.E.**, Doğanç F.B.***, Hıdıroğlu S.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: İlkokul dönemi, çocukların fizyolojik, bilişsel ve duygusal gelişim gösterdiği bir süreçtir. Bu dönemde çocuklar çevrelerini tanıma, sosyal ilişkiler kurma ve öğrenme becerilerini geliştirir. Gelişimin sağlıklı ilerleyebilmesi için uyku temel ihtiyaçtır. Uyku; büyüme, bilişsel işlevler, ruhsal denge ve öğrenme süreçlerini etkiler. Bu çalışma, ilkökul öğrencilerinin sosyodemografik özellikleri, uyku alışkanlıkları ve davranış sorunları arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, kesitsel bir çalışmadır. Tabakalı örnekleme yöntemiyle dört okul rastgele seçilmiştir. Veriler, Google Forms üzerinden çevrim içi anketle toplanmıştır. Anket; sosyodemografik sorular, Güçler ve Güçlükler Ölçeği (GGA), Çocuk Uyku Alışkanlıkları Ölçeği (ÇUAÖ) ve Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi'nden (PUKİ) oluşmaktadır. Veriler SPSS ile analiz edilmiş, uygun testler olarak Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis ve Ki-kare kullanılmıştır. $p<0,05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi etik kurul izni alınmıştır.

Bulgular: Araştırmaya toplam 333 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin %49,2'si (n=164) kız, %50,8'i (n=169) erkek öğrencidir. Öğrencilerin %20,4'ü (n=68) birinci, %27,3'ü (n=91) ikinci, %23,7'si (n=79) üçüncü, %28,5'i (n=95) dördüncü sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin ÇUAÖ medyanı 49,0 (IQR:10,0)'dır. Öğrencilerin %88,3'ünde (n=294) ÇUAÖ'ye göre klinik açıdan uyku sorunu olduğu tespit edilirken cinsiyete göre ÇUAÖ puanlarında fark yoktu ($p=0,152$). Yatmadan önceki 1 saat içerisinde haftanın en az 3-4 günü ekran maruziyeti olanların %95,0'ında klinik uyku sorunu tespit edildi ($p=0,038$). Öğrencilerin toplam GGA güçlük puanı medyanı 14,0 (IQR:6,0)'dır. Klinik olarak uyku problemi olan çocukların anlamlı şekilde duygusal belirtiler GGA puanı ve güçlükler GGA puanı yüksektir ($p<0,001$). Ebeveynlerin PUKİ skor medyanı 4,0 (IQR:3,0)'dır. Ebeveynlerin PUKİ skorlarıyla ÇUAÖ puanlarının arasında orta düzeyde ve pozitif yönde korelasyon tespit edilirken ($p<0,001$, rho:0,313), GGA puanlarının arasında orta düzeyde ve pozitif yönde korelasyon tespit edildi ($p<0,001$, rho:0,333).

Sonuç: Araştırmanın bulguları, çocuklarda uyku sorunlarının, duygusal sorunlar ve davranış sorunlarıyla ilişkili olduğunu göstermektedir. Ebeveynlerin uyku kalitesiyle çocukların uyku ve sosyal davranış sorunları arasındaki ilişkiye aile dinamiklerinin çocuk sağlığı üzerindeki önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Davranış sorunları, uyku, ilkökul

GS111: SAĞLIK HABERCİLİĞİNİN VE GÜNDEMİNİN, HASTALARIN SAĞLIK HİZMETLERİNE DUYDUKLARI GÜVEN ÜZERİNE OLAN ETKİSİ

Öncül G.*, Sapan S.*, Akın Y. E.*, Özdemir E. L.*, Demiröz M. S.***, Hıdıroğlu S.**

* Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Günümüzde sağlık haberlerinin, bireylerin sağlık sistemine yönelik tutumlarını şekillendirmedeki rolü giderek önem kazanmaktadır. Bu çalışmanın amacı; sağlık haberciliği ve medya etkisinin, hastaların sağlık sistemine duydukları güvene olan etkisini incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Marmara Üniversitesi Etik Kurul onayı (Protokol-No: 25-0041) ve gerekli izinleri alınan bu kesitsel anket çalışmasında, minimum hedeflenen örneklem büyüklüğü 384 kişi olarak hesaplanmıştır. Anket; 6 sosyodemografik soru, 6 sağlık haberciliği/gündemine ilişkin soru ve 17 soruluk Sağlık Hizmetleri Sistemi Çok Boyutlu Güven Ölçeği'nden oluşmaktadır. Ölçek; sağlık profesyonellerine güven, sağlık hizmetlerinin finansmanını sağlayan kişi/kurumlara güven ve sağlık hizmeti sunan kurum/kuruluşlara güven olmak üzere üç alt boyut içermektedir. Anonimleştirilmiş veriler, Jamovi 2.44.6 programıyla analiz edilmiştir. Verilerin dağılımı Kolmogorov-Smirnov testiyle değerlendirilmiştir. Gruplar arası karşılaştırmalarda Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri uygulanmıştır. İstatiksel anlamlılık değeri $p < 0,05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya Marmara Üniversitesi hastanelerindeki cerrahi ve dahili bölümlerine başvuran, bilgilendirilerek onamları alınmış 399 hasta (kadın=200, erkek=199) katılım sağladı. Hastalar 18-85 yaş aralığında olup medyan yaşları 37'dir. Katılımcıların %12'si sağlık çalışanıdır (n=46). Sağlık hizmetlerine duyulan güven, sağlık haberciliğine duyulan güven arttıkça yükselmiştir ($p < 0,001$). Sağlık profesyonellerine ($p < 0,001$) ve sağlık hizmetlerinin maliyetini karşılayanlara ($p < 0,001$) duyulan güven de sağlık haberciliğine duyulan güvenle birlikte artmıştır. Haberlerin daha objektif sunulduğunu düşünen katılımcıların sağlık hizmetlerine ($p = 0,002$) ve sağlık profesyonellerine ($p = 0,007$) duyduğu güven diğer katılımcılara göre daha yüksek bulunmuştur. Sosyal medyada geçirilen zaman ile sağlık hizmetlerine duyulan güven arasında ise anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($p = 0,466$).

Sonuç: Bu araştırma, sağlık haberleri üzerindeki güvenilirlik algısı ile sağlık hizmetlerine duyulan güven arasında güçlü ilişkiler ortaya koymaktadır. Sağlık haberlerine güven duyan ve sağlık haberciliğini objektif bulan hastaların, sağlık hizmetlerine daha fazla güven duydukları görülmüştür. Bu bulgu, sağlık hizmetleri ve medya/gündem etkileşimini inceleyecek gelecekteki çalışmalara fikir verici niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık haberciliği, sağlık iletişimi, hasta güveni

GS112: BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE GENEL ANESTEZİ ALTINDA KAZARA UYANIKLIK PREVALANSI

Özdoğan E.*, Alcan F.Z.*, Koç A.E.*, Talay E.Ç.*, Cansever G.**, Arısın H.B.***, Girgin Ş.,*** Çankaya E.**, Kararmaz A.**, Hıdıroğlu S.***, Abdullayev R.**

* Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Ana Bilim Dalı

*** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Genel anestezi altında yapılan elektif cerrahi işlemlerde intraoperatif kazara uyanıklık (AAGA) nadir ancak klinik olarak önemli bir durumdur. Bu durum, hastalarda uzun dönem psikolojik etkiler yaratabileceği için farkındalığın sıklığı, risk faktörleri ve hasta deneyiminin anlaşılması önemlidir. Bu çalışmanın amacı erişkin hastalarda genel anestezi altında kazara uyanıklık insidansını ve buna eşlik eden deneyimleri değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Çalışma protokolüne Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulundan onay alınmıştır (No: 09.2024.1325, Tarih: 08.12.2024). Genel anestezi altında elektif cerrahi geçiren American Society of Anesthesiologists (ASA) skoru I-III olan 18-80 yaş arasındaki 459 hasta bilgilendirilmiş gönüllü onamları alınarak çalışmaya dahil edilmiştir. Bu hastalara postoperatif ilk 24 saat içinde Modifiye Brice Anketi uygulanmıştır. Hastaların demografik ve klinik verileri, ASA skorları ve uygulanan anestezi teknikleri kaydedilmiştir. İstatistiksel analizde Mann-Whitney U, Ki-kare ve Fisher'in kesin testi kullanılmıştır; $p < 0,05$ istatistiksel anlamlı olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışma evrenimiz yaş ortalamaları 50 (39-61,5) olan 191'i (%41,6) erkek, 268'i (%58,4) kadın hastadan oluşmaktadır. Hastaların 434'üne (%94,6) inhalasyon anestezisi, 25'ine (%5,4) ise Total İntravenöz Anestezi (TİVA) uygulanmıştır. Anestezi süresi bu gruplarda sırasıyla 130 (90-180) ve 180 (150-240) dakikadır. Hastaların 10'unda (%2,2) uyanıklık gözlemlenmiştir. Hastaların 68'i (%14,8) işlem sırasında rüya gördüğünü, bunların da 10'u (%14,7) rüyalarından rahatsız olduğunu söylemiştir. En sık bildirilen olumsuz deneyim ağrı olmuştur (%57,7). Uyandıktan sonra hastaların 187'si (%40,7) ses duyduğunu, 100'ü (%21,8) derlenme odasında olduğunu belirtmiştir.

Sonuç: Çalışmamızda kazara uyanıklık prevalansı %2,2 olarak görülmüş olup, beklenenin üzerindeydi. Literatürde prevalans %0,6 olarak bildirilmektedir. İntraoperatif uyanıklık insidansı kardiyovasküler ve sezaryen cerrahilerinde daha yüksek görülmektedir. Bu hasta grupları postoperatif dönemde direkt olarak yoğun bakıma ve doğumhaneye gönderildikleri için çalışmaya dahil edilmemiştir. Buna rağmen gözlemlediğimiz yüksek prevalans AAGA'nın hala klinik bir sorun teşkil ettiğinin göstergesidir.

Anahtar Kelimeler: AAGA, anestezi, farkındalık, uyanıklık.

GS113: TIP 2 DİYABET HASTALARINDA YEME DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

Yazıcı S.*, Yıldız Y.*, Adana N.*, Kara Z.N.*, Ünal Ü.S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Vücudun insülini gerektiği gibi kullanamaması ile karakterize olan Tip 2 diyabet hastalığı, dünya genelinde hızla artmakta ve bireylerin yaşam kalitesini önemli ölçüde etkilemektedir. Bireyin beslenme alışkanlıkları kan şekeri düzeyinin kontrol altına alınması, komplikasyonların önlenmesi ve yaşam kalitesinin artırılmasında önemli rol oynar. Bireylerin bu alışkanlıkları benimsemeleri ve sürdürmelerinde sosyodemografik faktörlerin etkileri olduğu görülmüştür. Bu çalışmada, Tip 2 diyabet hastalarının yeme davranışlarıyla onları etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu kesitsel çalışma, Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Tuzla Eğitim Aile Sağlığı Merkezinde yürütülmüştür. Katılımcıların yeme davranışlarını değerlendirmek amacıyla sosyodemografik bilgi formu ve 51 maddelik Eating Behavior Patterns Questionnaire (EBPQ) kullanılmıştır. Ölçek, dokuz altı boyuttan (az yağlı yeme, sağlıklı yeme, dışarıda yeme, atıştırma tüketme, tatlı ve bisküvi yeme, duygusal yeme, kültürel/yaşam tarzı davranışları, planlı yeme, öğün atlama) oluşmaktadır. Tüm maddeler 5'li Likert tipi olarak değerlendirilmiş; alt ölçek puanları ayrı ayrı hesaplanmıştır. Veriler, Jamovi 2.6.26 istatistik programı ile analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Shapiro-Wilk testi ile değerlendirilmiştir. Normal dağılım gösteren veriler için Independent T-Test, One Way ANOVA; normal dağılmayan veriler için Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis testleri kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir. Çalışma, Marmara Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır.

Bulgular: Çalışmaya 93 kişi katılmış; katılımcıların %39,8'i kadın ($n=37$), %60,2'si erkek ($n=56$) olarak belirlenmiştir. Cinsiyet grupları arasında öğün atlama ve dışarıda yeme alt boyutları dışında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Medeni durumu evli olan hastaların planlı yeme davranışı gösterme eğiliminde olduğu saptanmıştır ($p=0,046$) fakat diğer alt boyutlar ile medeni durum arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır. Eğitim durumu ile yeme davranışları arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$).

Sonuç: Tip 2 diyabet hastalarının yeme davranışlarında sosyodemografik faktörlerin sınırlı ancak dikkate alınması gereken bir rol oynayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tip-2 diyabet, beslenme davranışları, sosyodemografik faktörler

GS114: LİSE ÖĞRENCİLERİNDE OBEZİTE PREVALANSI İLE SOSYOEKONOMİK DÜZEY ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Eraslan Y.*, Görgülü M. E.*, Uzun E. S.*, Haymana G.*, Canbaz A.T***, Tunç Nakış S.**, Batman M.**, Hıdıroğlu S.**, Ay P.**, Haliloğlu B.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Endokrinoloji ve Diyabet Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Çocukluk çağı obezitesi, dünya genelinde giderek artan önemli bir halk sağlığı sorunudur. Sosyoekonomik düzeyin (SED), bireylerin yaşam tarzı ve sağlık durumu üzerinde etkili olduğu bilinmektedir. Bu çalışmanın amacı, İstanbul Maltepe'de lise öğrencileri arasında obezite prevalansını belirlemek ve obezitenin SED ve sosyodemografik değişkenlerle ilişkisini değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel olarak planlanan çalışmanın örneklemini, Maltepe'de yer alan altı devlet lisesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Liseler, mahallelerin SED'ine göre tabakalı örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Veriler, anket ve standart yöntemlerle yapılan antropometrik ölçümler yoluyla toplanmıştır. Beden Kitle İndeksi (BKİ), Dünya Sağlık Örgütü'nün yaş ve cinsiyete özgü persantil eğrilerine göre sınıflandırılmıştır. SED, öğrencinin yaşadığı mahallenin metrekare konut fiyatı esas alınarak belirlenmiştir. Analizler Jamovi 2.6.44 programı ile yapılmış; ki-kare testi, t-testi ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya 300 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların %49,3'ü ($n=147$) erkek, yaş ortalaması $15,6 \pm 0,95$ 'dir. Obezite ve fazla kiloluluk prevalansı sırasıyla %18,6 ve %15,3'tür. Erkeklerde obezite prevalansı (%24,8), kızlara (%12,7) göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,007$). Obezite prevalansı; düşük, orta ve yüksek SED gruplarında sırasıyla %19,8, %18,9 ve %12,2 olarak bulunmuştur ($p>0,05$).

Sonuç: Öğrencilerin yaklaşık üçte biri fazla kilolu/obezdir. Erkek öğrencilerde obezitenin daha yaygın olması, toplumsal cinsiyetin etkisini ortaya koymaktadır. Yüksek SED grubunda obezite daha düşüktür. Ancak anlamlı ilişkinin istatistiksel olarak saptanamamış olması örneklemin küçük olması ile ilgili olabilir. Obezitenin önlenmesi ve kontrolüne yönelik okul temelli müdahalelerde cinsiyete ve SED'e duyarlı stratejilere öncelik verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Obezite, çocuk, prevalans, sosyoekonomik düzey

GS115: KADINLARDA ÖZ GÜVEN SEVİYELERİ İLE TECAVÜZ MİTLERİNİ KABUL ETME EĞİLİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Albayrak R.*, Kuzu S.*, Kılınc H.S.*, Yaylı C.*, Sancaktar Demiröz M.** , Ay N.P.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tecavüz, tarih boyunca kadınları etkileyen ciddi bir toplumsal sorundur. Öz güven ise bireyin kendi değerine, yeteneklerine ve kararlarına duyduğu inançtır. Bu araştırmanın amacı, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde (MÜSBF) öğrenim gören kadın öğrencilerin öz güven düzeyleri ile tecavüz mitlerini kabul etme eğilimleri arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, MÜSBF’de öğrenim gören ve tamamı kadın olan 222 öğrenciyle yüz yüze anket yoluyla yürütülmüştür. Etik Kurul onayı (24.12.2024) alınmıştır. Anket; 5 adet sosyodemografik soruya ek olarak Kadın Özgüven Ölçeği (KÖGÖ) ve Illinois Tecavüz Mitlerini Kabul Ölçeğinden (İTMKÖ) oluşmaktadır. KÖGÖ, 38 maddeyle beş alt boyuttan (memnuniyet, içsel özgüven, sosyal ilişkiler, görünüş, performans) oluşmaktadır. Yüksek puanlar, daha yüksek öz güveni gösterir. İTMKÖ, 17 maddeden oluşur ve yüksek puanlar mitlerin daha çok benimsendiğini gösterir. Veriler Jamovi2.6 programında analiz edilmiştir. Ölçümsel değerler için Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis ve Spearman korelasyon analizleri uygulanmıştır ve ($p>0,05$) istatistiksel anlamlılık düzeyi olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların ($n=222$), yaşı 17–33 (medyan: 21,0) aralığındadır. KÖGÖ medyan (%25: 132, %75: 149) puanı 140 (62–170), İTMKÖ medyanı (%25: 17, %75: 24) 21,0 (17–85) olarak bulunmuştur. Alt boyut medyan puanları sırasıyla: memnuniyet 31 (14–40), içsel özgüven 34 (18–45), sosyal ilişkiler 32 (15–42), görünüş 35 (13–45), performans 8 (2–10) olarak saptanmıştır. KÖGÖ alt boyutları arasında en yüksek ilişki içsel özgüven ile görünüş ($r=0.653$, $p>0.001$) arasında olacak şekilde pozitif korelasyonlar saptanmıştır. KÖGÖ toplam puanı ve alt boyutları ile İTMKÖ puanları arasında anlamlı ilişki gözlenmemiştir ($r=-0,01$, $p>0,05$).

Sonuç: Kadın öğrencilerde öz güvenin farklı boyutları korelasyon göstermektedir. Ancak KÖGÖ ve İTMKÖ puanı arasında bir korelasyon bulunmamıştır. Bu durum, tecavüz mitlerinin benimsenmesinde bireysel öz güvenden çok toplumsal cinsiyet rolleri, kültürel normlar ve eğitimin de belirleyici olabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Illinois Tecavüz Mitlerini Kabul Ölçeği, Kadın Öz Güven Ölçeği, toplumsal cinsiyet rolleri

GS116: SAĞLIK BİLİMLERİ ÖĞRENCİLERİNDE MİKROBİYOTANIN SAĞLIK VE HASTALIKLARLA İLİŞKİSİNE DAİR FARKINDALIK DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ

Bulut A. *, Arslan E. *, Dilaver E. *, Şahin R. *, Erzik C. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

** Marmara Üniversitesi Tıbbi Biyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Mikrobiyota; insan vücudunda bulunan kommensal, simbiyotik, patojenik mikroorganizmalar topluluğunu ifade etmektedir. Günümüzde artan mikrobiyota çalışmaları ile mikrobiyotanın sağlıkla ilişkisi daha net şekilde açıklanabilmektedir. Bu nedenle mikrobiyota sağlığı ve mikrobiyota sağlığını etkileyen probiyotik ve prebiyotik besinler hakkında farkındalık sahibi olmanın önemi giderek artmaktadır. Çalışmada; Marmara Üniversitesinin tıp, eczacılık, sağlık bilimleri ve diş hekimliği fakültelerindeki öğrencilerin mikrobiyotanın sağlık ve hastalıklarla ilişkisine dair farkındalık düzeylerini belirlemek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada 12 kişisel bilgilerle alakalı soru ve 20 soruluk Mikrobiyota Farkındalık Ölçeği anket yoluyla uygulanmıştır. Popülasyon büyüklüğü 5000 olarak kabul edilmiş ve %95 güven düzeyi, 0,05 hata payı 0,25 etki düzeyi ile örneklem büyüklüğü tıp, diş hekimliği ve eczacılıktan 160 kişi, sağlık bilimlerinden 130 kişi olarak hesaplanmış, toplam 430 kişiye ulaşılmıştır. Verilerin analizinde Jamovi programı kullanılmış; Bağımsız Örneklem T-Testi ve Kruskal-Wallis testleriyle yapılan analizlerde $p<0,05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Örneklem %15,4’ü eczacılık, %25,9’u diş hekimliği, %31,1’i sağlık bilimleri, %27,6’sı tıp fakültesindeki öğrencilerden oluşmaktadır. Sınıf düzeyleri dağılımı %10,7’si 1.sınıf, %37,1’i 2. sınıf, %27,8’i 3. sınıf, %19,4’ü 4. sınıf, %4’ü 5. sınıf, %0,9’u 6. sınıf şeklindedir. Öğrencilerin %52,6’sı mikrobiyota hakkında eğitim aldığını ve %28,7’si probiyotik kullandığını belirtmiştir. Yapılan Kruskal-Wallis testi sonucunda katılımcıların eğitim gördükleri fakülteler ile mikrobiyota farkındalık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,001$; etki büyüklüğü=0,0388). Benzer şekilde, sınıf düzeyleri ile mikrobiyota farkındalık düzeyleri arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır ($p<0,001$; etki büyüklüğü=0,0482). Ayrıca, mikrobiyota konusunda eğitim alma durumları ile mikrobiyota farkındalıkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,001$; etki büyüklüğü=0,248).

Sonuç: Çalışmamız; mikrobiyota farkındalığının eğitim yılı, mikrobiyota eğitimi alma, farklı fakülteler ile istatistiksel olarak anlamlı şekilde ilişkili olduğunu göstermektedir. Ancak, elde edilen etki büyüklükleri düşüktür. Bu bağlamda mikrobiyota konusunda verilecek yapılandırılmış eğitimlerin farkındalığı artırma potansiyeli olmakla birlikte, bu etkinin gücünü artırmak amacıyla daha kapsamlı çalışmalar önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mikrobiyota, farkındalık, üniversite öğrencileri

GS117: HAVA TRAFİK KONTROLÖRLERİNİN MESLEKİ STRESÖRLERİ, ALGILANAN STRES VE İŞ YÜKÜ İLİŞKİSİ

Akış M.*, Kayar B.*, Taş A.E.*, Mutlu F.*, Çekici D.**, Özen B.***, Hıdıroğlu S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Hava trafik kontrolörleri (kısaca kontrolör) yüksek dikkat, karar verme ve sorumluluk gerektiren bir meslek grubudur. Yoğun çalışma saatleri, vardiyalı sistem ve risk ortamı gibi etkenler, bu mesleği yüksek stres düzeyine sahip mesleklerden biri yapar. Bu çalışmada, Türkiye’de görev yapan kontrolörlerin algıladıkları mesleki stres düzeyleri ile iş yükleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma karma yöntemle gerçekleştirilmiş kesitsel bir çalışmadır. Evren Türkiye’deki 1918 kontrolördür. Etik kurul izni (19.11.2024), Devlet Hava Meydanları İşletmesinden araştırma izni (07.02.2025) alınmıştır. Katılımcıların tamamı bilgilendirilmiş, onamları alınmıştır. Niceliksel veri toplama süreci 10.03.2025–07.04.2025 tarihleri arasında çevrim içi anketle yürütülmüş; örnekleme, 47 havalimanında görev yapan basit rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen 365 kontrolör katılmıştır. Anket; sosyodemografik bilgiler, mesleki değişkenler, stres düzeyini ölçen Algılanan Mesleki Stres Ölçeği ve Algılanan Stres Ölçeği’nden oluşmaktadır. Nitel veri toplama sürecinde ise 5 havalimanında görev yapan kartopu örnekleme yöntemi ile seçilen 40 kontrolörle yüz yüze derinlemesine görüşmeler yapılmış, görüşmelerin analizinde tematik içerik analizi yöntemi ve ATLAS.ti programı kullanılmıştır. İstatistiksel analizde T-testi, Pearson ve Spearman korelasyon, One-Way ANOVA, Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri uygulanmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmada toplam 365 kontrolörden veri toplanmıştır. Katılımcıların ortalama yaşları 37 (25-65) olup %69’u ($n=252$) erkektir, %31’i ($n=113$) kadındır. Cinsiyet ile stres skorları arasında anlamlı fark saptanmıştır (Independent Samples T-Test; $p=0,001$); kadınlarda tüm skorlar anlamlı düzeyde daha yüksektir. İş yükü arttıkça mesleki stres düzeyleri artmıştır (Spearman Korelasyonu; $p=0,001$; $r=0,375/0,462$). Yaş ve mesleki deneyim ile stres düzeyi arasında düşük anlamlı pozitif korelasyon bulunmuştur (Pearson Korelasyonu; $p=0,014$; $r=0,12$). Görev yapılan havalimanına göre iş yükü algılarında anlamlı fark saptanmıştır (Kruskal-Wallis Test; $p=0,021$).

Sonuç: Araştırma, kontrolörlerin stres ve iş yükü düzeylerinin mesleki değişkenlerle ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Elde edilen bulgular, kontrolörlerde mesleki stresi etkileyebilen değişkenlerin araştırılacağı yeni çalışmalara ihtiyaç duyulduğunu desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Hava trafik kontrolörü, iş sağlığı, iş yükü, stres

GS118: GLOKOM HASTALARINDA TEDAVİYE UYUMUN YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Yetim E. T.*, Yakşı İ.*, Tural S.*, Şengün Ş. M.*, Tüzün Z.**, Tüzün Y. E.***, Lüleci N. E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***SBÜ Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi Göz Hastalıkları Kliniği

Giriş ve Amaç: Glukom, genellikle ileri yaşlarda görülen, yüksek göz içi basıncının en büyük risk faktörü olduğu, kronik ve ilerleyici bir optik nöropatidir. Tedavi edilmediğinde görme kaybına yol açabilen glukom, genellikle asemptomatik seyretmesi nedeniyle diğer kronik hastalıklara kıyasla tedaviye uyum ve bağlılığı düşük olan bir hastalıktır. Bu çalışma, glukom hastalarında tedaviye uyumun yaşam kalitesine etkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı niteliktedir. Örnekleme, SBÜ Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi’ne başvuran 234 glukom hastası oluşturmaktadır. Veriler, gönüllü hastalarla hastanede yüz yüze gerçekleştirilen anket aracılığıyla toplanmıştır. Anket; sosyodemografik bilgiler, glukoma ilişkin sorular, Genel İlaç Uyum Ölçeği (GİÜÖ) ve Modifiye GlauQOL-17 Glukoma Bağlı Yaşam Kalitesi Ölçeği’nden oluşmaktadır. GİÜÖ puanı ($\max=33$) arttıkça tedaviye uyum, GlauQOL-17 puanı ($\max=84$) arttıkça yaşam kalitesi artmaktadır. Veriler SPSS ile analiz edilmiş, istatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir. Analizde Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U ve Spearman korelasyon testleri kullanılmıştır. İlgili üniversiteden etik kurul onayı alınmıştır.

Bulgular: Bu çalışmada 78 katılımcı bulunmaktadır; bunların %64,1’i kadın ($n=50$), %35,9’u erkektir ($n=28$). Katılımcıların yaş ortalaması 64,47’dir ($SS=8,97$; $\min=44$, $\max=93$). Katılımcıların %6,4’ü ($n=5$) yalnız yaşamakta, %10,3’ünün ($n=8$) sosyal güvencesi bulunmamaktadır. Katılımcıların %21,8’inin ($n=17$) ailesinde glukom öyküsü bulunmaktadır. Katılımcıların %38,5’i ($n=30$) ilaçların yan etki yaptığını, %11,5’i ($n=9$) ilaç kullanırken ellerinde titreme olduğunu belirtmiştir. Katılımcılar, GİÜÖ’nde ortalama 30,69 puan alırken ($SS=3,13$; $\min=17$, $\max=33$) GlauQOL-17 ölçeğinde ise ortalama 55,14 puan almışlardır ($SS=11,18$; $\min=16$, $\max=71$). Yapılan analizlerde GİÜÖ ile GlauQOL-17 puanları arasında pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon bulunmuştur ($p<0,001$; $r=0,374$). GlauQOL-17 puanı, cinsiyet ($p=0,023$) ve çalışma durumu ($p=0,010$) ile anlamlı bir ilişki göstermiştir.

Sonuç: Bu çalışma, glukom hastalarında tedaviye uyum ile yaşam kalitesi arasındaki ilişkiyi ortaya koyarak uyum düzeyi arttıkça yaşam kalitesinin de olumlu yönde etkilendiğini göstermektedir. Hastaların tedaviye uyum oranını artırmaya yönelik çalışmalar, bu kronik hastalığın ciddi görme kayıplarına yol açmasını önlemek açısından büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Glukom, tedaviye uyum, yaşam kalitesi

GS119: HATAY/İSKENDERUN İLÇESİNDEKİ KONTEYNER KENTLERDE YAŞAMAKTA OLAN DEPREMZEDELERİN TRAVMA SONRASI STRES BOZUKLUĞU SEMPTOMLARI İLE DUYUSAL HASSASİYETLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Solak B.*, Başbağ İ.*, Tarakcı F. N.*, Erol E.*, Doğanç F. B.**, Hıdıroğlu S.**, Bulut N. S.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: 6 Şubat 2023'teki Kahramanmaraş depremleri, fiziksel yıkımın yanında ciddi psikolojik travmalara da neden olmuştur. Depremi ardından konteyner kentlerde yaşamaya başlayan depremzedeler, yoğun stres ve belirsizlik koşullarına maruz kalmıştır. Bu çalışmada, Hatay/İskenderun'daki konteyner kentlerde yaşayan depremzedelerde travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) belirtilerinin şiddetiyle duyuşal hassasiyet arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel bir araştırmadır. Araştırmanın evreni, Hatay/İskenderun'daki 18 konteyner kentte yaşayan 16.803 kişiden oluşmaktadır. Basit rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen 5 konteyner kentte, %95 güven aralığıyla en az 379 katılımcıya ulaşılması hedeflenmiştir. Etik kurul ve kaymakamlık izinleri alınarak veriler 23-28 Mart 2025'te yüz yüze, gönüllülük esasına göre toplanmıştır. Anket formu dört bölümden oluşmaktadır: sosyodemografik bilgiler, TSSB semptom şiddetini ölçen Olayların Etkisi Ölçeği-Revize (OEÖ-R), duyuşal hassasiyeti ölçen Duyusal Duyarlılık Ölçeği (DDÖ) ve anksiyete ve depresyon düzeyini ölçen Hastane Anksiyete Depresyon Ölçeği (HAD). Analizde IBM SPSS 25.0 kullanılarak Mann Whitney U, Kruskal Wallis, Ki-Kare testleri uygulanmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya 396 kişi katılmıştır. Katılımcıların yaş medyanı 38,0 olup %68,2'si ($n=270$) kadındır. Depremzedelerin %28,0'ı ($n=111$) daha önceden deprem dışı travmatik bir olay yaşamış, %21'i ($n=83$) depremde birinci dereceden bir yakını kaybetmiştir. Katılımcıların %64,9'u ($n=257$)'si olası/klinik depresyona sahipken, %75'i ($n=297$) olası/klinik anksiyeteye sahiptir. Kadınların erkeklere göre OEÖ-R ($p=0,020$) ve DDÖ puanı anlamlı derecede yüksektir ($p < 0,001$). Daha önceden travmatik deneyim yaşayan depremzedelerin işitsel hassasiyetinin daha yüksek olduğu saptanmıştır ($p=0,009$). Deprem sonrası birinci dereceden kayıp yaşamış kişilerin OEÖ-R puanının anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür ($p < 0,001$). OEÖ-R ve DDÖ toplam puanları arasında orta düzeyde pozitif yönde bir korelasyon vardır ($p < 0,001$; $\rho=0,495$).

Sonuç: Çalışmada, deprem sonrası TSSB semptom şiddetiyle duyuşal hassasiyet arasında anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır. TSSB düzeyi arttıkça bireylerin çevresel uyarıcılara karşı duyuşal hassasiyetlerinin belirgin şekilde arttığı gözlemlenmiştir. Bu bulgular, afet sonrası ruhsal etkilenenin psikolojik olduğu kadar duyuşal algıyı da etkileyebileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, duyuşal hassasiyet, stres bozukluğu

GS120: BÖBREK NAKLİ OLAN ÇOCUKLARDA UYKU KALİTESİNİN YAŞAM KALİTESİ VE ANKSİYETE DURUMUYLA İLİŞKİLENDİRİLMESİ

Kıray İ. D.*, Özpal D.*, Sunar E. S., Barutçu E. S., Ayvaz İ.**, Kazez Ş.**, Yıldız N.***, Hıdıroğlu S.**, Canpolat N.****

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı Çocuk Nefrolojisi Bilim Dalı

****İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı Çocuk Nefrolojisi Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Böbrek nakli olan hastalarda uyku ve anksiyete bozukluklarının gelişimi çeşitli çalışmalara konu olmuştur. Uyku sorunları böbrek nakli olan hastalarda stres, depresyon gibi komorbiditelerle yol açabilir. Bu nedenle, uyku bozukluklarının tanımlanması ve çözülmesi, böbrek ve hasta sağlığı açısından önemlidir. Literatürde yetişkinlerle yapılan çalışmalarda uyku bozukluğu; çeşitli laboratuvar tetkikleri, yaşam kalitesi ve anksiyete durumlarıyla ilişkilendirilmesine karşın pediatrik nakil olan gruplarla yapılan çalışmalara halen ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun yanında, ülkemizde yapılan çalışmalar oldukça kısıtlıdır. Bu çalışmadaki amacımız böbrek nakli olmuş hastalardaki uyku bozukluklarını yaşam kalitesi ve anksiyete düzeyleriyle ilişkilendirip sağlıklı bireylerle kıyaslamaktır.

Gereç ve Yöntem: İstanbul'da iki kamu üniversitesi hastanesinde böbrek nakli olan 7-21 yaş arasındaki 33 çocuk ve aynı iki hastaneden alınmış 65 kontrole Pittsburgh Uyku Kalitesi Ölçeği (PSQI), Beck Anksiyete Ölçeği ve Pediatrik Yaşam Kalitesi 4.0 (PedsQL 4.0) ölçeği ve sosyodemografik sorulardan oluşan anketler uygulanmıştır. Laboratuvar tetkikleri hasta kayıtlarından toplanmıştır ve kontrol grubundan alınmamıştır. Verilerin analizi için Pearson Ki-kare testi, Fisher Exact, Mann-Whitney, Spearman korelasyon testleri gibi istatistiksel analizler yapılmıştır, anlamlılık değeri $p < 0,05$ seçilmiştir.

Bulgular: Vaka grubunun Pittsburgh ve Beck ölçek puanları kontrol grubuna kıyasla daha yüksek bulunmuştur ancak gruplar arası anlamlı istatistiksel fark gözlemlenmemiştir. Vaka grubunun PedsQL total skoru ve bu ölçeğin alt başlıkları olan sağlık ve faaliyet, sosyal, okul ve iş skorları; kontrol gruplarına kıyasla anlamlı ölçüde daha düşük bulunmuştur (sırasıyla $p < 0,002$; $p < 0,000$; $p < 0,040$; $p < 0,000$). Spearman korelasyon testine göre ise Pittsburgh ile PedsQL ve Beck ile PedsQL testleri arasında negatif korelasyon ($\rho=0,649$, $p < 0,001$; $\rho=0,634$, $p < 0,001$), Pittsburgh ile Beck arasında ise pozitif korelasyon tespit edilmiştir ($\rho=0,680$, $p < 0,001$).

Sonuç: Çalışmamızda uyku kalitesinin anksiyete düzeyleriyle pozitif; yaşam kalitesiyle negatif ilişkide bulunduğu tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak çalışmamız böbrek nakli olan çocukların erken dönemde uyku kalitelerinin tespit edilip uyku sorunlarına bağlı gelişebilecek anksiyetenin kontrolü ve yaşam kalitelerinin artırılmasına yönelik yaklaşımı desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Böbrek nakli, pediatri, uyku kalitesi, anksiyete, yaşam kalitesi

23 MAYIS CUMA 2025 (14.00-16.30) KLİNİK ARAŞTIRMALAR SÖZLÜ SUNUMLAR	
KS101	BALON PULMONER ANJİYOPLASTİ UYGULANAN KTEPH HASTALARINDA DİREKT ORAL ANTİKOAGÜLANLARIN VARFARİN İLE KANAMA VE EMBOLİ ORANLARI AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI
KS102	SERUM PHOENİXİN-14 DÜZEYLERİ, OBEZ KADINLARDA SERUM FOLİKÜL STİMÜLAN HORMON İLE NEGATİF KORELASYON GÖSTERMEKTEDİR
KS103	NEOADJUVAN KEMORADYOTERAPİ SONRASI CERRAHİ UYGULANAN REKTUM KANSERİ HASTALARINDA CANLI TÜMÖR HÜCRESİ YÜZDESİNİN UZUN DÖNEM ONKOLOJİK SONUÇLARA ETKİSİ: BİR REFERANS MERKEZDEN RETROSPEKTİF KOHORT ÇALIŞMA
KS104	ANCA-İLİŞKİLİ VASKÜLİTTE HASTALIĞA ÖZEL GELİŞTİRİLMİŞ HASTALIK YAŞAM KALİTESİ SKORUNUN HASTALIK-İLİŞKİLİ DİĞER ÖLÇÜTLER İLE KARŞILAŞTIRILMASI
KS105	ROMATOİD ARTRİTLİ HASTALARDA ANTI-ENFLAMATUVAR YAŞAM TARZI EĞİTİMİNİN KLİNİK VE FONKSİYONEL PARAMETRELERE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
KS106	MUKOPOLİSAKKARİDOZ TİP VI HASTALARINDA BESLENME ALIŞKANLIKLARININ VE BAĞIRSAK MİKROBİYOTASININ İNCELENMESİ
KS107	YAĞLI DİYET İLE BESLENEN SIÇANLARDA BÖBREK İSKEMİ REPERFÜZYON HASARINDA VAGAL SİNİR STİMÜLASYONUNUN KORUYUCU ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
KS108	LYNCH SENDROMUYLA İLİŞKİLİ KOLOREKTAL KANSERDE CLOCK GENİ MUTASYONLARIYLA SİRKADİYEN RİTİM BOZULMASININ ROLÜ
KS109	X'E BAĞLI ADRENOLÖKODİSTROFİ (X-ALD) HASTALIĞINDA PEDİGRİ ANALİZİ YOLUYLA TAŞIYICI KADINLARDA FARKINDALIK GELİŞTİRİLMESİ

KS101: BALON PULMONER ANJİYOPLASTİ UYGULANAN KTEPH HASTALARINDA DİREKT ORAL ANTİKOAGÜLANLARIN VARFARİN İLE KANAMA VE EMBOLİ ORANLARI AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Çığırık Ş. *, Çay B. *, Öztürk Ö. F. *, Kaya D. B. *, Ataş H. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bölümleri, Kardiyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Kronik Tromboembolik Pulmoner Hipertansiyon (KTEPH) pulmoner arterlerdeki kronik tromboembolik tıkanmalar sonucu oluşan bir durumdur. KTEPH tedavisinde Balon Pulmoner Anjiyoplasti (BPA) ve ömür boyu antikoagülan tedavi önerilmektedir. Geleneksel varfarin kullanımıyla birlikte son yıllarda Direkt Oral Antikoagülan (DOAK) kullanımı artmıştır. Çalışmamızda, BPA uygulanan KTEPH hastalarında varfarin ve DOAK kullanımının kanama komplikasyonları, emboli ve tromboz açısından karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Retrospektif çalışmamızda Marmara Üniversitesi Hastanesi pulmoner hipertansiyon polikliniğinde KTEPH tanısıyla takip edilen BPA uygulanan hastalar dahil edildi. Hastaların demografik ve klinik özellikleriyle ilk başvuruındaki hemodinamik ekokardiyografik parametreleriyle B-tipi natriüretik peptit (BNP) değerleri hastane kayıtlarından elde edildi. Hastaların antikoagülan tedavi altında gelişen kanama olayları, emboli ve derin ven trombozu (DVT) olayları hasta veya hasta yakınlarıyla telefon görüşmesi yapılarak değerlendirildi. Hastaların antikoagülan tedavi altında BPA tedavisi öncesi ve sonrası hemodinamik parametreleri ve BNP değerleri karşılaştırıldı.

Bulgular: Çalışmaya BPA uygulanmış 73 KTEPH hastası alındı. 26 hasta varfarin (%35,6), 47 hasta (%64,4) DOAK almaktaydı. Ortalama Pulmoner Arter Basıncı (mPAP, Mean Pulmonary Artery Pressure) $44,2 \pm 13,2$ mmHg, Pulmoner vasküler rezistans $7,5 \pm 4,4$ Wood ünite ve kardiyak indeks $2,4 \pm 0,6$ L/min/m² idi. Minör kanama oranı, varfarin grubunda %34,6; DOAK grubunda %17,0 idi ($p=0,089$). Venöz tromboembolizm rekürrensi, varfarin grubunda %19,2; DOAK grubunda %12,7 oranında izlendi ($p=0,460$). DVT oranları gruplar arasında benzerdi ($p=0,955$). Gruplarda majör kanama izlenmedi. BPA sonrasında hemodinamik parametrelerde ve fonksiyonel kapasitelerde anlamlı iyileşme sağlandı. BNP düzeyleri ve mPAP düzeyi azalırken, 6 dakikalık yürüme mesafesi ve kardiyak indeks değerlerinde belirgin artış izlendi.

Sonuç: Çalışmada, BPA uygulanan KTEPH hastalarında DOAK ve varfarin kullanımının kanama ve tromboembolik olaylar açısından benzer olduğu; minör kanama oranlarının varfarin grubunda daha yüksek olma eğilimi olduğu gözlenmiştir. Bulgular, DOAK'ların BPA uygulanan KTEPH hastalarının tedavisinde kullanılabileceğine dair veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kronik tromboembolik pulmoner hipertansiyon, balon pulmoner anjiyoplasti, oral antikoagülan, varfarin

KS102: SERUM PHOENİXİN-14 DÜZEYLERİ, OBEZ KADINLARDA SERUM FOLİKÜL STİMÜLAN HORMON İLE NEGATİF KORELASYON GÖSTERMEKTEDİR

Ateş İ. *, Can G. *, Taşan A. *, Yokuş C. *, Şen L.S. **, Akagündüz F.***, Çoban Ramazan D.****, Çakan K.*****, Erzik C. *****, Jafarov E. **, Haklar G.*****, Ay P.*****, İmeryüz N.*****, Odabaşı Z. *****,

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye

**Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği, İstanbul, Türkiye

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

****Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Tıbbi Biyokimya Bölümü, İstanbul, Türkiye

*****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

*****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

*****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyokimya Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

*****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Gastroenteroloji Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

*****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Giriş ve Amaç: Phoenixin-14, hipotalamustan salgılanan, antiinflamatuvar ve antioksidan özellikler gösteren peptittir. Gonodotropin salgılatıcı hormon (GnRH) reseptörlerine bağlanır, metabolizma, üreme, besin alımı ve anksiyeteyi düzenler. Serum seviyesi diyabetikler ve hipertansiflerde sağlıklı kimselere göre daha düşüktür, polikistik over sendromundaysa vücut kitle indeksinden (VKİ) bağımsız olarak artmıştır. Çalışmada, obezitenin serum Phoenixin-14 (PNX-14) düzeyleri, glukoz metabolizması ve gonadotropik hormonlara etkisi araştırılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Genel Dahiliye polikliniğine ardışık başvuranlardan katılmaya onam veren, diyabet tanısı olmayan 53 obez kadın (OK, BKİ 36,1 [32,5-40]) ile 21 sağlıklı kadın (SK, BKİ 24,1 [19,7-26,3]) bu vaka-kontrol çalışmasına alındı. Katılımcıların VKİ'si ve vücut yağ oranı ölçülüp, Hastane Anksiyete Depresyon (HAD) ölçeği uygulandı. Serum Folikül stimülan hormon (FSH), luteinizan hormon (LH), östrojen ve PNX-14 düzeyleri sırasıyla elektro-kemilüminesans immünoassay (ECLIA) ve ELISA yöntemiyle ölçüldü. Veriler medyan (çeyrekler) şeklinde ifade edildi; gruplar Mann Whitney U ve Kruskal-Wallis testleriyle karşılaştırıldı, korelasyon analizleri Spearman testiyle yapıldı, $p<0,05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: OK grubu, SK grubuna göre daha yaşlıydı, OK 40 [34-47] vs. SK 23 [21-34] yıl ($p<0,001$). OK grubunda PNX-14 düzeyleri SK grubundakinden daha düşüktü, OK 524 [417,4-641] vs. SK 742,5 [523-1361] ng/L ($p<0,005$). HAD skoru, menopoz, menstrüel döngü fazı iki grupta benzerdi. Tüm katılımcılar birlikte değerlendirildiğinde ($n=71$) serum PNX-14 düzeyleri; yaş ($r = -0,3$; $p<0,005$), trombosit sayısı ($r = -0,27$; $p=0,033$), FSH ($r = -0,27$; $p=0,047$), BKİ ($r = -0,23$; $p=0,057$) ve HAD-D (depresyon alt ölçeği) puanı ($r = -0,2$; $p=0,079$) ile negatif korelasyon gösterdi. Serum PNX seviyesi ile vücut yağ oranı, glukoz, insülin, insülin duyarlılığı arasında ilişki saptanmadı. Menopozla menstrual döngü fazları serum PNX düzeyini etkilemedi.

Sonuç: Üreme üzerinde merkezi düzenleyici olan serum PNX düzeylerinin hipotalamus-hipofiz-gonad ekseninde yer alan hormonlardan sadece FSH'yle ilişkili bulunması olası bir hipotalamik disfonksiyona işaret eder. Daha fazla katılımcının yer aldığı ve farklı hasta gruplarını ele alan araştırmalar konuya açıklık getirebilir.

Anahtar Kelimeler: Phoenixin-14, obezite, gonadotropik hormonlar

KS103: NEOADJUVAN KEMORADYOTERAPİ SONRASI CERRAHİ UYGULANAN REKTUM KANSERİ HASTALARINDA CANLI TÜMÖR HÜCRESİ YÜZDESİNİN UZUN DÖNEM ONKOLOJİK SONUÇLARA ETKİSİ: BİR REFERANS MERKEZDEN RETROSPEKTİF KOHORT ÇALIŞMA

Uzun C.*, Diribaş E.*, Chen M.M.*, Gezginci Z.*, Bulut A.**, Tekin M.F.***, Ataizi Çelikel Ç.***, Yeğen C.**

* Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Ana Bilim Dalı

*** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Patoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Rektum kanserinde neoadjuvan terapi sonrası kullanılan mevcut patolojik yanıt skorlama sistemleri, canlı tümör hücresi yüzdesini spesifik nicel bir bilgi olarak ölçmemektedir. Bu çalışmada, canlı tümör hücresi yüzdesinin neoadjuvan terapi sonrasında ameliyat olmuş hastaların sağkalım sonuçlarına etkisini değerlendirmek ve diğer prognostik faktörleri saptamak amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu retrospektif kohort çalışma, yüksek volümlü üçüncü basamak bir merkezde, 2018 ile 2021 yılları arasında neoadjuvan tedavi sonrası radikal cerrahiyle tedavi edilen lokal ileri rektum kanseri hastalar üzerinde gerçekleştirilmiştir. Canlı tümör hücresi yüzdesini belirlemek amacıyla patoloji preparatları yeniden değerlendirilmiştir. Birincil sonlanım noktası, canlı tümör hücresi yüzdesinin mortalite ve nüks üzerindeki etkisinin değerlendirilmesiydi. İkincil sonlanım noktası ise onkolojik sonuçları etkileyen diğer faktörleri belirlemek ve uzun dönem genel sağkalım (OS) ile hastalıksız sağkalım (DFS) oranlarını raporlamaktır. İstatistiksel analizler SPSS ve Jamovi yazılımları kullanılarak gerçekleştirildi. Grup karşılaştırmaları uygun istatistiksel testlerle yapıldı. OS ve DFS, Kaplan-Meier yöntemiyle analiz edildi.

Bulgular: Toplam 120 hasta çalışmaya dahil edilmiştir. Medyan canlı tümör hücresi yüzdesi %10'dur (IQR:65,25). Canlı tümör hücresi yüzdesiyle mortalite veya nüks arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır. Mortaliteyle anlamlı ilişkili faktörler arasında lenfovasküler invazyon ($p=0,004$), perinöral invazyon ($p=0,005$), pozitif cerrahi sınır ($p<0,01$), yüksek pozitif lenf nodu sayısı ($p=0,002$), yüksek T evresi ($p=0,004$), yüksek N evresi ($p=0,002$), lokal nüks ($p=0,04$) ve uzak metastaz ($p<0,001$) yer almıştır. Beş yıllık OS ve DFS oranları sırasıyla %73,1 ve %70,7'dir.

Sonuç: Canlı tümör hücresi yüzdesi, mortalite veya nüks üzerinde anlamlı bir etki göstermemiştir. Ancak cerrahi sınır pozitifliği, lenfovasküler invazyon, perinöral invazyon ve nodal tutulum gibi faktörler anlamlı prognostik belirteçler olarak öne çıkmıştır. Sunulan uzun dönem onkolojik sonuçlar kabul edilebilir düzeydedir.

Anahtar Kelimeler: Rektum kanseri, neoadjuvan tedavi, canlı tümör hücresi yüzdesi

KS104: ANCA-İLİŞKİLİ VASKÜLİTTE HASTALIĞA ÖZEL GELİŞTİRİLMİŞ HASTALIK YAŞAM KALİTESİ SKORUNUN HASTALIK-İLİŞKİLİ DİĞER ÖLÇÜTLER İLE KARŞILAŞTIRILMASI

Ergül F.N.*, Fazlıoğlu B.F.*, Fındıkcı F.B.*, Tekin S.*, Osmanoğlu B.*, Işık A.**, Avcu A.**, Kipri Ö.*, Barutcu Atas D.***, Aşıcıoğlu E.***, Alibaz Öner F.**, Direskeneli H.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Romatoloji Bilim Dalı

*** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Nefroloji Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: ANCA-ilişkili vaskülitler (AAV) milyonda 0,5-6,8 görülen multi-sistem hastalıklardır. AAV hafif semptomlardan ölümcül tutulumlara, değişken seyir gösterebilmektedir. Hastalığa, tedavilere bağlı fiziksel ve psikososyal komorbiditelerin görülebileceği bilinmektedir. Çalışmamızda bu hasta grubunda hasta-kökenli ölçüt olarak güvenilirliği test edilmiş AAV-hasta kökenli aktivite skorunun (AAV-PRO) diğer hastalık takip ölçütleriyle ilişkisini incelemeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Etik onay (09.2024.-1313) alınmasının ardından, AAV tanısıyla izlenen 26 hasta analiz edildi. Hastaların 29 soruluk AAV-PRO anketi (1=en iyi – 5=en kötü skor) ve EQ-5D-5L yaşam kalite indeksi skorları hesaplandı. Ayrıca izleyen klinisyenler tarafından güncel aktive (BVAS) ve vaskülit hasar skorları (VDI) belirlendi.

Bulgular: Çalışmamıza Ocak-Nisan 2025 tarihlerinde polikliniğe başvuran 7 mikroskobik polianjiit (MPO) ve 19 granülomatoz polianjiit (GPA) tanılı 26 hasta katıldı. Hastalar en fazla 45-60 (%42,3) yaş grubundaydı. Hastaların %61,1'i ilköğretim mezunuydu, %73,1'i çalışmıyordu. AAV-takip süreleri ortalama 49,3 aydı (Min=5/Max=204). 25 hasta, ACR/EULAR 2022 AAV kriterlerini karşılamaktayken 1'i anti-MPO antikoru pozitif olmasına rağmen sınıflandırma skorunu karşılamamaktaydı. Hastaların %23,1'inin pauci-immun glomerulonefriti, %42,3'ünün pulmoner nodül/kaviter lezyonu, %23,1'inin pulmoner fibrozisi, %34,6'sının üst solunum yolu tutulumu mevcuttu. AAV-PRO anketine göre en yüksek yakınma skorları belirtiler kısmında eklem-kas problemleri ve yorgunlukken (sırasıyla $2,62\pm1,38$ / $2,73\pm1,4$ / $2,77\pm1,39$); günlük yaşamdaki zorluklar kısmında "Tek başına 1 saatten fazla mağaza dolaşmak" ($2,23\pm1,39$); sosyal-duygusal etki kısmındaysa "Gelecekte ne olacağı konusunda endişe duymak" ($2,62\pm1,52$) ve "kaygılı-stresli hissetmek" ($2,54\pm1,52$) idi. Bahsedilen parametreler diğerlerine göre yüksek olmasına rağmen istatistiksel anlamlılığa ulaşmadı. Çalışmada aktif dönemde hasta bulunmamaktaydı. Hastaların ortalama BVAS-persistent skoru $1,34\pm1,38$ iken ortalama VDI skoru $1,31\pm1,19$ 'du. Skorları daha yüksek olan hastaların anket sorularını daha çok olumsuz cevapladığı saptanmakla birlikte istatistiksel anlamlılığa erişmedi.

Sonuç: AAV ön planda üst-alt solunum yolu ve renal bulgularla seyredabilen hastalık olmasına rağmen AAV-PRO anketiyle hastaların psikososyal yönden de etkilenebileceği gösterilmiştir. Bu durum istatistiksel anlamlı düzeye ulaşmasa da daha geniş popülasyonda etkilerin daha net olarak ortaya konulabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: ANCA-ilişkili vaskülit, Yaşam Kalitesi, Hastalık Aktivitesi

KS105: ROMATOİD ARTRİTLİ HASTALARDA ANTI-ENFLAMATUVAR YAŞAM TARZI EĞİTİMİNİN KLİNİK VE FONKSİYONEL PARAMETRELERE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sezer İ.Z.*, Türkan B.*, Aydın Ü.Ç.*, Şensoy F.*, Öz N.**, Ok N.F.**, Duruöz M.T.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Enflamasyonu tetikleyen çeşitli stresörler vardır. Bunlar enfeksiyon, aşırı stres, genetik ve çevresel faktörler gibi çeşitli faktörlerdir. Bunlardan; beslenme, obezite, aşırı stres ve uyku modifiye edilebilir faktörlerdir. Bu çalışmanın amacı modifiye edilebilir faktörlerin düzenlenmesiyle Romatoid Artritli (RA) hastalarda enflamasyon düzeyinde azalma olup olmayacağını araştırmaktır. Modifiye edilebilir faktörler hastalara bir eğitim programı ile öğretilerek hastaların yaşam tarzları düzenlenebilirse hastalık aktivitesinde ve progresyonunda daha olumlu sonuçlar alınabileceği düşünülmektedir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamızda Marmara Üniversitesi Hastanesine kayıtlı, ACR (American Collage of Rheumatology) kriterlerine göre RA tanılı 15 hasta seçilmiştir. Hastalarımıza anti-enflamatuvar beslenme, egzersiz, stres ve uyku yönetimi başlıklarıyla seminer eğitimi ve eğitici broşürler verilmiştir. Haftalık hatırlatıcı mesajlar gönderilerek takipleri yapılmıştır. Araştırmamızda 0-1'inci aylarda hastaların demografik, klinik ve fonksiyonel verileri kaydedilmiştir. Klinik bulgularını değerlendirmek amacıyla 9 ölçek kullanılmış ve kan testleri yapılmıştır. Başlıca ölçeklerimiz: CDAI (Clinical Disease Activity Index), HAD (Hastane Anksiyete Depresyon), FAS (Fatigue Assessment Scale)'tır. SPSS23.0 kullanılarak yapılan değerlendirmede verilerin normal dağılıma uygunluğu Shapiro-Wilk Testiyle değerlendirilmiştir. Eğitim öncesi ve sonrası bağımlı değişkenlerin karşılaştırılmasında; normal dağılım gösterenler için Paired-Samples T Testi, göstermeyenler için Wilcoxon Testi kullanılmıştır. $p<0,05$ istatistiksel olarak anlamlı değer kabul edilmiştir.

Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 60.93 ± 7.63 olup %53,3'ü kadın, %46,7'si erkektir. Hastaların %80'i ilköğretim mezunu olup %66,7'si ortalama gelir düzeyine sahiptir. Eğitim öncesi ve 1 ay sonrası verilerin karşılaştırılmasında haftalık egzersizde artış görülmüştür. CDAI skoru ortalaması 0. ay 33.93 ± 19.28 , 1.ay 16.07 ± 8.34 olarak hesaplanmıştır. ($p=0,002$) HAD skoru ortalaması 0. ay 14.73 ± 8.75 , 1.ay 8.47 ± 6.35 olarak hesaplanmıştır. ($p=0,005$) FAS skoru ortalaması 0. ay 25.4 ± 9.16 , 1. ay 19.87 ± 7.37 olarak hesaplanmıştır. ($p=0,046$)

Sonuç: Anti-enflamatuvar yaşam tarzı eğitiminin RA hastalarında hastalığın klinik aktivitesinin, yorgunluğun ve anksiyetenin azalmasında etkili olduğu görülmüştür. Hasta sayısının az olması çalışmanın limitasyonudur. Çalışma hasta sayısı artırılıp hastalar 6 ay süresince takip edilerek devam ettirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Romatoid Artrit, Anti enflamatuvar, Eğitim

KS106: MUKOPOLİSAKKARİDOZ TİP VI HASTALARINDA BESLENME ALIŞKANLIKLARININ VE BAĞIRSAK MİKROBİYOTASININ İNCELENMESİ

Alkaç E.Z.*, Aybek B.*, Demir E.*, Halis N.*, Kansu A.*, Tepe F.Z.**, Kocamaz D.**, Genç E.**, Gümüş E.**, Yaya E.**, Elçioğlu N.***, Türkmen A.****, Ertem D.****, Hıdıroğlu S.*****, Hismi B.Ö.**, Aksu M.B.*****, Kılavuz S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Metabolizma Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Genetik Bilim Dalı

****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Gastroenteroloji Bilim Dalı

*****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

*****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Mukopolisakkaridoz (MPS) Tip VI, N-asetilgalaktozamin-4-sülfataz enzim eksikliği sonucu dermatan-sülfat ve kondroitin-sülfat birikimi ile multi-sistemik tutulumlara yol açan, Türkiye'de en sık görülen MPS'dir. Enzim replasman tedavisi (ERT) ülkemizde uygulanan tedavidir. Beslenme problemleri bu hastalarda rastlanabilen sorunlardandır. Oksidatif stresin arttığı inflamatuvar hastalıklar ve MPS'de gastrointestinal sistem (GİS) tutulumu ile mikrobiyotada değişiklik gözlenebileceği düşünülerek bağırsak mikrobiyotasının araştırılması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya dahil edilen enzim düzeyi düşük ve NAGS geninde mutasyonlu MPS tip VI'lı hastaların (n=17) kayıtları incelenmiştir. Beslenme alışkanlıklarını değerlendirmek amacıyla; yeme davranışları ölçeği ve MPS hastalarında yutma fonksiyonu değerlendirilmesi anketleri uygulanmıştır. Mikrobiyota analizi için PCR kullanılmıştır. Analizinde Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

Bulgular: Toplam 17 hastanın yaş ortalaması: 11 (2-26) idi. Çene eklem kısıtlılığı, kusma, öğürme sorunları olanların beslenme becerilerinde gerilik gözlemlendi ($p<0,05$). Beslenme süresi daha uzun olanların; boğazına yemek takılma, öğürme, kusma sorunları yaşadığı saptandı ($p<0,05$). Beslenme sırasında öksüren (n=6) %54, nefes almak için yemeğe ara veren veya burun tıkanıklığı sebebiyle yemede zorlanan (n=8) %72 hasta vardı. Normalden fazla gaz problemi yaşayan (n=9) %81, yemekte geçiren (n=8) %72, yemek sonrası karın şişliği yaşayan (n=7) %63 hasta vardı. Gayta analizlerinde; ERT almayan 1,5 yaşındaki hastamızın aynı yaşta ERT alan hastaya göre Bifidobakteri oranı 10 kat düşükken, en yüksek oran kemik iliği nakli yapılan 1 hastamızda saptanmıştır. ERT alan hastaların mikrobiyotasının, Bifidobakteri düzeyleri açısından kontrol grubuna benzediği bulunmuştur.

Sonuç: MPS Tip VI hastalarında GİS tutulumuyla ilgili çalışmalar nadirdir. Çalışmamızla hastalarımızın gastrointestinal sorunlar yaşadığını saptadık. ERT alan hastalarda, bağırsak mikrobiyotasının probiyotiklerden Bifidobakteri düzeylerinin sağlıklı kontrollerle benzer bulunması, ERT'nin GİS üzerine olumlu etki sağladığını düşündürmektedir. Kemik iliği nakli yapılan hastamızda bu oranın en yüksek düzeyde olması, gastrointestinal flora üzerinde KİT'in ERT'ye üstünlüğünü gösteriyor olabilir. Hasta sayısının azlığı çalışmamızın kısıtlılıklarındandır. Gastrointestinal problemlerin iyileştirilerek, yaşam kalitelerini artırılmasının hedeflediği araştırmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: MPS Tip VI, enzim replasman tedavisi, Bifidobakteri, mikrobiyota, beslenme

KS107: YAĞLI DİYET İLE BESLENEN SIÇANLARDA BÖBREK İSKEMİ REPERFÜZYON HASARINDA VAGAL SİNİR STİMÜLASYONUNUN KORUYUCU ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Alyazıcı A.*, Keşküş B.*, Şahin A. Ş.*, Zafarova D.*, Kaya Çilingir Ö.T.*, Akbaba A. ***, Özdemir Z. N.***, Yeğen B.***, Demirelli B.***, Koç M.****

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı

****Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Nefroloji Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: İskemi sonrasında böbreğe yeniden kan akımı sağlanması (reperfüzyon), oksidatif stres, inflamasyon ve renal sempatik sinir aktivasyonu gibi mekanizmalarla akut doku hasarına neden olmaktadır. Bu süreçte prerenal iskemi, endotelial disfonksiyon ve tübüler hücre hasarı, akut tübüler nekroz gelişiminde rol oynamaktadır. Çalışmamızda, obezite ve vagal sinir uyarımının (VSU) böbrek iskemi-reperfüzyon (İR) hasarı üzerindeki etkilerini incelemek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmada 250-350 g ağırlığındaki Sprague-Dawley erkek sıçanlar kullanıldı. Hayvanların yarısı sekiz hafta boyunca normal diyetle (%2,7 yağ), diğer yarısı yüksek yağlı diyetle (%35 yağ, %20 protein) beslenerek obezite modeli oluşturuldu. İR modelinde, renal arterler 45 dakika klemplendikten sonra 24 saat reperfüzyon uygulandı. VSU grubundaki sıçanlara, İR öncesinde 7 gün boyunca diazepam sedasyonu altında, kulaklarına yerleştirilen elektrotlarla 20 Hz frekansında, 2mA yoğunluğunda 30 dakika transkutanöz elektrik stimülasyonu verildi.

Bulgular: Reperfüzyon sırasında metabolik kafeste idrar örnekleri toplandı ve 24. saatte dekapitasyon sonrası kan ve böbrek doku örnekleri alındı. Bu örneklerde histolojik ve immünohistokimyasal incelemeler yapılmaktadır. Biyokimyasal analizlerde böbrek fonksiyon testleri, inflamasyon ve oksidatif stres parametreleri, metabolik parametreler ve adipokin düzeyleri ölçülecektir. Oksidatif stres için MDA ve GSH seviyeleri, apoptoz için TUNNEL assay, inflamasyon için interlökin 1,6, TNF ve myeloperoksidaz düzeyleri değerlendirilecektir. Ayrıca histolojik olarak böbrek hücrelerinde hasar skorlaması yapılacaktır. Verilerin istatistiksel analizinde ANOVA ve Mann-Whitney U testi kullanılacaktır.

Sonuç: Bu çalışma, yüksek yağlı diyetle beslenen sıçanlarda oluşturulan böbrek İR hasarında VSU'nun koruyucu etkilerini araştırmaktadır. Sonuçların, obezite ile tetiklenen metabolik değişimlerin renal İR hasarını artırabileceğini ve VSU'nun bu olumsuz etkileri azaltabileceğini göstermesi beklenmektedir. Bulgular, yeni renoprotektif tedavi stratejilerinin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Reperfüzyon, Vagal sinir uyarımı, Obezite, Renal fonksiyon, İnflamasyon.

KS108: LYNCH SENDROMUYLA İLİŞKİLİ KOLOREKTAL KANSERDE CLOCK GENİ MUTASYONLARIYLA SİRKADİYEN RİTİM BOZULMASININ ROLÜ

İbrahim M.O.*, Kocaman Ü.*, Çamdereli L.*, Batur F.B.*, Tanaydın D.E.*, Dirimtekin E.**, Güney A.İ.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Genetik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Canlıların iç saati olan sirkadiyen ritim 24 saatlik biyolojik döngülerin, DNA tamir mekanizmaları gibi fizyolojik aktivitenin düzenlenmesini sağlar. Lynch sendromuyla ilişkili kanserlerde sirkadiyen ritim bozulmalarının rolü az bilinmektedir. Çalışma, CLOCK mutasyonlarının MMR mutasyonlarıyla nasıl etkileşime girerek Lynch sendromuyla ilişkili kanser ilerlemesini etkilediğini değerlendirecektir. Tedavileri hastanın sirkadiyen ritmine göre zamanlayan kronoterapinin sonuçları nasıl iyileştirebileceğini tartışacaktır.

Gereç ve Yöntem: Örneklem Marmara Üniversitesi Prof. Dr. Asaf Ataseven Hastanesinde kanser teşhisi konulan Lynch sendromlu 24 hastadan oluşmaktadır. Etik kurul onayı alındıktan sonra hasta tıbbi kayıtları, Clinical Exome Sequencing (CES) genetik panel testlerindeki verilerle retrospektif, anonim bir araştırma yürütülmüştür. CES panelinde CLOCK, PER1, PER2, MLH1, PMS2, MSH2, MSH6 genleri taranmıştır. MMR, CLOCK mutasyonlarının genomik analizleri için SOPHIA DDM, istatistiksel analizleri için IBM SPSS programları kullanılmıştır. Veriler ki-kare testi, bağımsız t-testi, Pearson korelasyonuyla değerlendirilmiştir (p<0,05).

Bulgular: CLOCK genlerinin 19 varyantı tespit edilmiştir (8 PER1, 8 PER2, 3 CLOCK). PER2 c.1995G>A synonymous varyantı, taşıyıcı olmayanlara (ortalama 60; p=0,003) kıyasla daha genç hastalarda (ortalama 50) önemli ölçüde artmıştır. Varyantlar arasında anlamlı cinsiyet farklılıkları gözlenmemiştir (p>0,05). Kanser türlerine göre varyant eğilimlerinde, PER2 c.1992G>A ve CLOCK c.623C>G varyantları en yaygın tespit edilenlerdir; her biri kolorektal, gastrik, endometrial kanserlerde mevcuttur. PER2 c.3600C>T ise yalnızca kolorektal kanserlerde görülmüştür. Kolorektal kanserler, varyant yükü en fazla olan kanser tipi olarak değerlendirilmiştir.

Sonuç: CLOCK, PER1, PER2 genlerinde birden fazla kanser türünde belirgin varyant desenleri tanımlanmıştır. CLOCK varyantları kolorektal, endometrial kanserlerde zengindir. PER2 c.3600C>T varyantının kolorektal kanser yatınlığına sebep olduğu düşünülmüştür. Daha genç yaşla ilişkili PER2 c.1995G>A varyantının erken başlangıçlı tümör oluşumunda (ortalama=50) potansiyel rolü olduğu düşünülmüştür. Bulgular, sirkadiyen gen varyantlarının kanser duyarlılığı, alt tiplmesi için biyobelirteç görevi görebileceğini, daha ileri mekanistik araştırmalara ihtiyaç duyulduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: LYNCH Sendromu, CLOCK Genleri, Kişiselleştirilmiş Tıp

KS109: X'E BAĞLI ADRENOLÖKODİSTROFİ (X-ALD) HASTALIĞINDA PEDİGRİ ANALİZİ YOLUYLA TAŞIYICI KADINLARDA FARKINDALIK GELİŞTİRİLMESİ

Köksal R.Ş.*, Kavut B.*, Çörek E.*, Taşkiran D.*, Yalçın K.**, Öztürk Hişmi B.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

** Bahçeşehir Üniversitesi Medical Park Göztepe Hastanesi Hematoloji Bölümü

***Marmara Üniversitesi Pendik Araştırma Hastanesi Çocuk Metabolizma Hastalıkları

Giriş ve Amaç: X'e bağlı adrenolökodistrofi (X-ALD), ABCD1 genindeki mutasyonlara bağlı olarak gelişen, peroksizomal çok uzun zincirli yağ asitlerinin (VLCFA) birikimiyle karakterize nadir ve ilerleyici bir nörometabolik hastalıktır. Türkiye'de yaklaşık 1/21.000 oranında görülen X-ALD, erkeklerde daha ağır seyreden nörolojik formlarla ortaya çıkarken, kadınlar sıklıkla asemptomatik taşıyıcı olarak kalmakta ve bu durum klinik takibin ihmal edilmesine yol açmaktadır. Bu çalışmanın amacı, X-ALD tanılı bireylerin ailelerinden elde edilen pedigrî analizleri ile genetik geçiş paternlerini değerlendirmek, özellikle kadın taşıyıcılarda farkındalık oluşturmak ve genetik danışmanlık gerekliliğine dikkat çekmektir.

Gereç ve Yöntem: Çalışma, retrospektif nitelikte olup Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Bahçeşehir Üniversitesi'nde takip edilen X-ALD tanılı hastaların ailelerine yöneliktir. Sekiz aile ile yapılan yapılandırılmış görüşmelerde detaylı öykü alınmış, semptom sorgulaması yapılmış ve genetik aktarım haritaları (pedigrî) oluşturulmuştur. Görüşmelerden elde edilen veriler sesli kayıt ve yazılı notlarla belgelenmiş, her aile bireyi için potansiyel risk ve taşıyıcılık durumu değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışmada gerçekleştirilen pedigrî analizlerinde, erkek bireylerde hastalığın çoğunlukla ağır seyirli nörolojik ve endokrin fenotiplerle ortaya çıktığı, kadınların ise büyük oranda taşıyıcı oldukları ancak çoğunun asemptomatik kaldığı tespit edilmiştir. Ailelerin her birinde dört kuşağa kadar yapılan taramalar sonucunda, ortalama 11 şüpheli taşıyıcı birey belirlenmiştir. Bu bireylerle yapılan birebir görüşmeler aracılığıyla taşıyıcılık durumlarına ilişkin farkındalık kazandırılmış, hastalık hakkında bilgi verilmiş ve genetik danışmanlık süreçleri başlatılmıştır. Bazı bireylerde erken tanı sayesinde tedaviye zamanında başlanabilmişken, geç tanı konulan olgularda hastalık ilerleyici ve yıkıcı bir tabloyla seyretmiştir. Ailelerin büyük bir kısmında hastalıkla ilgili farkındalığın düşük olduğu; genetik danışmanlık, taşıyıcılık analizi ve önleyici yaklaşımların bazı durumlarda reddedildiği gözlemlenmiştir. Ayrıca, güncel tedavi seçeneklerine yönelik güven eksikliği ve çekince dikkati çekmiştir.

Sonuçlar Kadın bireylerde semptom görülme riskinin göz ardı edilmemesi gerektiği, taşıyıcılara düzenli klinik takip, genetik danışmanlık sağlanmasının zorunlu olduğu saptandı. Türkiye'de X-ALD farkındalığını artırmaya yönelik toplumsal bilgilendirme çalışmaları ve hasta-aile destek birliklerinin kurulması gereklidir.

Anahtar Kelimeler: X-ALD, nadir hastalık, soy ağacı, farkındalık

23 MAYIS 2025 CUMA (16.00-18.15) TEMEL BİLİM DENEYSEL ARAŞTIRMALAR SÖZLÜ SUNUMLAR-2	
TS201	INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF ANNEXIN A1-STIMULATED HUMAN UMBILICAL CORD-DERIVED MESENCHYMAL STEM CELL (hUC-MSC) EXOSOMES ON EPITHELIAL BARRIER INTEGRITY AND INFLAMMATORY PARAMETERS IN A CROHN'S DISEASE ORGANOID MODEL
TS202	THE EFFECT OF MONOSODIUM GLUTAMATE EXPOSURE DURING PREGNANCY ON SEIZURES AND LOCOMOTOR ACTIVITY IN OFFSPRING IN A GENETIC ABSENCE EPILEPSY RAT MODEL
TS203	INVESTIGATION OF THE SHORT- AND LONG-TERM EFFECTS OF NEUROPEPTIDE W ON CEREBRAL ISCHEMIA-REPERFUSION INJURY IN RATS
TS204	INVESTIGATION OF THE ROLE OF ESTROGEN RECEPTORS IN AN INDOMETHACIN-INDUCED PEPTIC ULCER MODEL IN RATS
TS205	EFFECT OF VITAMIN B12 APPLICATION ON EPILEPTOGENESIS PROCESS IN RATS WITH GENETIC ABSENCE EPILEPSY
TS206	PROTECTIVE EFFECTS OF IRISIN AND MODULATORS ON COLONIC AND RENAL DAMAGE IN TNBS-INDUCED EXPERIMENTAL COLITIS
TS207	THE EFFECT OF EXTREME HEAT ON SEIZURES AND LOCOMOTOR ACTIVITY IN A GENETIC ABSENCE EPILEPSY RAT MODEL
TS208	EFFECT OF OVALBUMIN-COATED NANOPLASTICS ON DENDRITIC CELL AND NAIVE CD4 ⁺ T CELL INTERACTION IN THE PRESENCE OF EPITHELIAL BARRIER IN AN IN VITRO CO-CULTURE MODEL

TS201: INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF ANNEXIN A1-STIMULATED HUMAN UMBILICAL CORD-DERIVED MESENCHYMAL STEM CELL (hUC-MSC) EXOSOMES ON EPITHELIAL BARRIER INTEGRITY AND INFLAMMATORY PARAMETERS IN A CROHN'S DISEASE ORGANOID MODEL

Fidan Z.*, Berkürek M.A.*, Kılıç S.S.***, Tunca Z.***, Akkoç T.***

*Marmara University Faculty of Medicine, 3rd Year Medical Students

**Marmara University Faculty of Medicine, Department of Immunology

***Marmara University Faculty of Medicine, Department of Pediatric Allergy and Immunology

Introduction and Aim: Crohn's disease (CD) is a chronic inflammatory disorder characterized by impaired epithelial barrier integrity and the lack of complete recovery despite available therapies. This study aimed to investigate the effects of exosomes derived from human umbilical cord mesenchymal stem cells (hUC-MSCs) stimulated with ANNEXIN A1 (ANXA1) on epithelial barrier integrity and permeability using a CD-specific intestinal organoid model. The goal was to support the development of innovative and targeted therapeutic strategies.

Materials and Methods: Three-dimensional organoids were generated from terminal ileum biopsies of CD patients with ileal involvement. These organoids were cultured in Matrigel and assigned to groups receiving hUC-MSC-derived exosomes and/or ANXA1. Exosomes obtained after stimulation were isolated using ultracentrifugation and characterized by scanning electron microscopy (SEM) and flow cytometry. Transepithelial electrical resistance (TEER) was used to evaluate epithelial permeability, while cellular integrity was assessed by E-cadherin and CLDN-2 immunostaining.

Results: TEER analysis showed that both exosome and ANXA1 treatments significantly improved epithelial barrier function. At 72 hours, Group 5 (treated with ANXA1-stimulated hUC-MSC-derived exosomes) exhibited significantly higher TEER values compared to the negative control group ($203.2 \pm 13.0 \Omega \times \text{cm}^2$ vs. $179.2 \pm 18.5 \Omega \times \text{cm}^2$; ANOVA, $p=0.0148$). Group 4 (ANXA1 only) also demonstrated a notable increase compared to the positive control group (Group 2) ($p<0.05$). Immunostaining results supported these findings, showing increased E-cadherin and CLDN-2 expression, indicating preserved and reinforced epithelial integrity following treatment. These findings confirm that ANXA1-stimulated exosomes positively influence the epithelial barrier.

Conclusion: This study demonstrates that ANXA1-stimulated hUC-MSC-derived exosomes significantly enhance epithelial barrier integrity in CD-specific organoids. TEER and immunostaining at 72 hours showed that both ANXA1-stimulated exosomes and ANXA1 alone reduce permeability and improve integrity. These findings support the therapeutic potential of ANXA1-stimulated exosomes as a targeted treatment in Crohn's disease.

Keywords: Organoid, ANNEXIN A1, Stem cell, Exosome

TS202: THE EFFECT OF MONOSODIUM GLUTAMATE EXPOSURE DURING PREGNANCY ON SEIZURES AND LOCOMOTOR ACTIVITY IN OFFSPRING IN A GENETIC ABSENCE EPILEPSY RAT MODEL

Kunt Z.B.*, Demir A.U.*, Oluk B.*, Koşan S.U.*, Özen B.**, Çulpan Y.**

*Marmara University Faculty of Medicine, 3rd Year Medical Students

**Marmara University, School of Medicine, Department of Medical Pharmacology

Introduction and Aim: Epilepsy is a disorder characterized by seizures. Glutamate plays a critical role in seizures. Monosodium-glutamate (MSG), water-soluble salt of glutamate, is a widely used food additive. Studies suggest that MSG may trigger or exacerbate absence seizures. This study evaluates sex-specific effects of prenatal MSG exposure on seizures and locomotor activity in Genetic Absence Epilepsy Rats, Strasbourg (GAERS).

Materials and Methods: Ethical approval was obtained (protocol number: 05.2025mar). 4 female and 2 male rats were assigned to the experimental group, and 2 female, 1 male rat to control group for mating. The experimental group received 100 mg/kg/day MSG during mating and pregnancy, while the control received 100 mg/kg/day sodium chloride in drinking water. After birth, 7 female and 6 male pups from the experimental group, and 8 female and 5 male pups from the control group were obtained. At week 7, rats underwent stereotaxic surgery to implant cortical electroencephalogram (EEG) electrodes. After 7-day recovery, EEG recordings and locomotor activity tests were performed in the 8th week. Data were expressed as mean $\pm$ standard error. Groups were analyzed using Two-Way ANOVA.

Results: In locomotor activity test, only the duration of stereotypic movement was affected by sex ($p<0.0001$) and MSG exposure ($p=0.0344$). Pairwise comparisons showed that Control-Male group (25173 ± 3539 ms) exhibited more stereotypic behavior than Control-Female group (11310 ± 1876 ms), MSG-Male group (35487 ± 4427 ms) more than MSG-Female group (15082 ± 2792 ms), MSG-Male group more than Control-Male group ($p=0.0043$, $p=0.0002$, $p=0.0408$, respectively). No differences were found among groups in terms of cumulative spike-and-wave discharge (SWD) duration, number of SWDs, or mean SWD duration (all $p>0.05$).

Conclusion: Study demonstrates that prenatal MSG exposure doesn't affect seizure activity in GAERS but causes marked behavioral changes in male offspring, highlights the impact of MSG and sex on neurodevelopment. Underlines the necessity of further research.

Keywords: GAERS, Absence epilepsy, Monosodium glutamate, Sex, Stereotypic

TS203: INVESTIGATION OF THE SHORT- AND LONG-TERM EFFECTS OF NEUROPEPTIDE W ON CEREBRAL ISCHEMIA-REPERFUSION INJURY IN RATS

Eyüpreisoğlu S.*, Kabasakal E.*, Çelik A.*, Koçak C.*, Şen L.S.***, Çelebi D.A****, Bahadır F.E.*****, Yüksel M.*****, Yeğen B.*****, Akakın D.****

*Marmara University Faculty of Medicine, 3rd Year Medical Students

**Marmara University, Pendik Training and Research Hospital, General Surgery Department

***İskenderun Technical University, Science and Technology Study and Research Center

****Marmara University, School of Medicine, Department of Histology and Embryology

*****Bahçeşehir University, School of Medicine, Department of Physiology

*****Marmara University, Vocational School of Health Services, Department of Medical Services and Techniques

*****Marmara University, School of Medicine, Department of Physiology

Introduction and Aim: Cerebral ischemia, caused by the blockage of cerebral vessels, results in metabolic stress in brain tissue and leads to damage through mechanisms such as free radical formation, ion flow disruption, membrane and organelle damage, inflammation and endothelial dysfunction. This study aimed to investigate the potential short- and long-term neuroprotective effects of neuropeptide W (NPW) in a rat model of cerebral ischemia.

Materials and Methods: Following ethical approval (582024mar), male Wistar albino rats were anesthetized with ketamine-xylazine (100 mg/kg-10 mg/kg, intraperitoneal) and subjected to 30-minute occlusion of the left common carotid artery, followed by 24-hour (short-term, ST) or 72-hour (long-term, LT) reperfusion (n=32). Sham-operated rats served as controls (n=14). At reperfusion onset, rats received subcutaneous saline or NPW (3 µg/kg), with repeated doses at 20 hours (ST) or twice daily (LT). Neurological scoring, rotarod, and locomotor activity tests were conducted before sacrifice. Neuronal damage was examined on cresyl violet-stained brain sections and GFAP immunohistochemistry was applied. Oxidative stress markers, including malondialdehyde and RONS, were also measured. Data were analyzed using one-way ANOVA and Kruskal-Wallis tests.

Results: In parallel with histological observations, decreased neurological scores were observed in rats in the ST and LT ischemia groups compared to the respective control groups, and increased with NPW treatment ($p<0.0001$, $p<0.001$). Similarly, decreased rotarod performance ($p<0.01$) was increased in the NPW-treated groups ($p<0.05$). Decreased locomotor activity in the LT-ischemia group ($p<0.05$) was observed to be increased with NPW treatment compared to the control group ($p<0.05$). Cerebral RONS and malondialdehyde levels were increased in the ischemia groups ($p<0.05$ - 0.001), while NPW decreased these levels ($p<0.01$ - 0.001).

Conclusion: NPW exerted notable neuroprotective effects in both acute and subacute phases of cerebral ischemia, supported by behavioral, histological, and biochemical outcomes, indicating its potential as a therapeutic agent in ischemia-induced neurodegeneration.

Keywords: Cerebral ischemia, brain, neuropeptide W.

TS204: INVESTIGATION OF THE ROLE OF ESTROGEN RECEPTORS IN AN INDOMETHACIN-INDUCED PEPTIC ULCER MODEL IN RATS

Çetin E.*, Güney S.*, Saifi M.*, Tiryaki S.*, Taşdemir R.**, Bahadır E.***, Şen L.S.****, Yüksel M.*****, Yeğen B.Ç.*****
Ercan F.**

*Marmara University Faculty of Medicine, 3rd Year Medical Students

**Marmara University School of Medicine, Department of Histology and Embryology

***Bahçeşehir University School of Medicine, Department of Physiology

****Marmara University Pendik Training and Research Hospital, General Surgery Clinic

*****Marmara University Vocational School of Health Services, Medical Laboratory Program

*****Marmara University School of Medicine, Department of Physiology

Introduction and Aim: Peptic ulcer damages gastric and duodenal mucosa, commonly caused by nonsteroidal anti-inflammatory drugs and occurs less frequently in women. Estradiol protects mucosa by reducing ulcer formation. We aimed to investigate estradiol's protective mechanisms and estrogen receptor roles in an indomethacin-induced ulcer model.

Materials and Methods: Following ethical approval (56.2024mar), male Sprague–Dawley rats (n=56) received indomethacin (25 mg/kg) plus one of six treatments: vehicle (DMSO+olive oil), 17 β -estradiol (E2, 100 μ g/kg), E2+GPER antagonist (300 μ g/kg), E2+ER- α antagonist (1 mg/kg), E2+ER- β antagonist (1 mg/kg), or E2+ER- α /ER- β antagonists (1 mg/kg). Treatments were repeated after 2 hours. Controls received indomethacin vehicle (5% NaHCO₃) plus other vehicles. Two hours after final dose, gastric serosal blood flow was assessed under anesthesia (ketamine+xylazine); macroscopic damage scores was assessed post-euthanasia. Histopathological semi-quantitative evaluations were performed on hematoxylin-eosin, mucosal layer and mucus-secreting cells were evaluated in periodic acid-Schiff and mast cells were evaluated in toluidine blue stained sections. Gastric homogenates were analyzed for myeloperoxidase (MPO) activity, malondialdehyde (MDA), glutathione (GSH) levels. One-way ANOVA was performed using GraphPad for analysis.

Results: Blood flow decreased in all ulcer groups versus control (p<0.05–0.0001) but increased in E2-E2+ER antagonist groups versus vehicle-treated ulcer (p<0.05–0.01). Microscopic damage score increased in ulcer groups compared to control group (p<0.0001) but decreased in E2-E2+ER antagonist-treated groups compared to vehicle-treated ulcer group (p<0.05–0.0001). Vehicle-treated ulcer groups showed disrupted surface mucus layer, decreased mucus-secreting cells, increased granulated-degranulated mast cells. E2-E2+ER antagonist treatments provided mild/moderate improvements. Macroscopic damage scores trended higher in all ulcer groups. MDA, MPO, GSH levels showed no significant differences.

Conclusion: Results show estrogen enhances peptic ulcer healing by increasing serosal blood flow and preserving mucosal integrity, with estrogen receptors mediating these effects. Targeting estrogen receptors represents a potential therapeutic approach for ulcer treatment.

Keywords: Peptic ulcer, indomethacin, estradiol, estrogen receptors

TS205: EFFECT OF VITAMIN B12 APPLICATION ON EPILEPTOGENESIS PROCESS IN RATS WITH GENETIC ABSENCE EPILEPSY

Aydın S.*, Moğultay M.*, Özdöğen D.*, Zahir H.K.*, Gavaş Ş.***, Akakın D.***, İdriz Oğlu M.G.**

*Marmara University Faculty of Medicine, 3rd Year Medical Students

**Marmara University Faculty of Medicine Department of Medical Pharmacology

***Marmara University Faculty of Medicine Department of Histology and Embryology

Introduction and Aim: Vitamin B12 plays a crucial role in maintaining central nervous system functions. It is essential for the formation of the myelin sheath and for the synthesis of neurotransmitters. This study aims to investigate the potential effects of vitamin B12 administration on the epileptogenesis process by evaluating seizure activity and behavioral characteristics in Strasbourg Genetic Absence Epilepsy Rats (GAERS).

Materials and Methods: After obtaining ethical approval (12.205mar), male GAERS (n=12) were included in the study on postnatal day 30 (PN30). The control group (n=6) received physiological serum intraperitoneally (i.p.) between PN30 and PN36, while the experimental group (n=6) received vitamin B12 (45 µg/kg i.p.) on the same schedule. On PN53, EEG recording electrodes were implanted via stereotaxic surgery. Three-hour EEG recordings were obtained from each rat between PN60 and PN70, and spike-and-slow wave discharges (SWD) were analyzed to determine mean seizure duration, total seizure duration, and seizure frequency. Locomotor activity and elevated plus maze tests were conducted to assess anxiety-like behaviors. At the conclusion of the experiment, cresyl violet staining and glial fibrillary acidic protein (GFAP) immunohistochemistry were performed in the hippocampus and cortex. Statistical analysis was carried out using the Student t-test with GraphPad Prism 10.1.1 software. Data were reported as mean ± standard error, and p<0.05 was considered statistically significant.

Results: There were no statistically significant differences between groups regarding mean SWD duration (Control: 6.97±0.8second; B12: 6.28±0.5second), cumulative SWD duration (Control: 1186±2second; B12: 929.1±153second), seizure number (Control: 165±16; B12: 150.6±19), locomotor parameters, or elevated plus maze results. GFAP immunoreactivity was notably reduced in the B12 group.

Conclusion: Although 45 µg/kg vitamin B12 did not show antiepileptogenic effects in GAERS, the reduced GFAP expression suggests further studies with higher doses and/or extended treatment durations may be warranted.

Keywords: Epileptogenesis, Antiepileptogenic effects, EEG, Spike-and-slow wave discharges, GAERS

TS206: PROTECTIVE EFFECTS OF IRISIN AND MODULATORS ON COLONIC AND RENAL DAMAGE IN TNBS-INDUCED EXPERIMENTAL COLITIS

Akdogan C.*, Kocbıyık E.*, Catarmut F.N.*, Tepe N.*, Karadag N.*, Ozkececi N.**, Ulker G.***, Goren Z.***, Taktak B.****, Cilingir Kaya O.T.**, Ozdemir Kumral Z.N.*****

*Marmara University Faculty of Medicine, 3rd Year Medical Students

**Department of Histology, Marmara University School of Medicine

***Department of Pharmacology, Marmara University School of Medicine

****Department of Immunology, Marmara University School of Medicine

*****Department of Physiology, Marmara University School of Medicine

Introduction and Aim: Our aim is to elucidate the possible therapeutic mechanisms of irisin, a multifaceted neuro- and nephroprotective peptide, in an experimental model of Trinitrobenzenesulfonic Acid (TNBS)-induced inflammatory bowel disease (IBD).

Materials and Methods: Following ethical approval (572.2024.mar) Sprague Dawley rats (4 male/4 female/per group) were randomly assigned to seven groups (N=56); control, TNBS (30 mg in 50% ethanol/1ml), TNBS+irisin (2 µg/kg, intraperitoneal, twice daily for 3 days), TNBS+L-NG-Monomethyl-Arginine (L-NAME) (5 mg/kg, subcutaneous), TNBS+L-NAME+irisin, TNBS+irisin+indomethacin (5 mg/kg, subcutaneous), TNBS+irisin+Sodium nitroprusside (SNP) (4 mg/kg, intravenous). Colitis was induced via intrarectal TNBS. On day 4, animals underwent visceromotor reflex testing before sacrifice. Colon, bladder strips were assessed in isolated organ bath. Kidney, colon, brain tissues were stored for biochemical, histological pharmacological analyses. Values of $p < 0.05$ were considered significant.

Results: TNBS significantly increased Myeloperoxidase, Malondialdehyde levels while reducing Glutathione in both colon and kidney tissues ($p < 0.05$ – 0.001). Urinary blood urea nitrogen, creatinine levels were also elevated in the TNBS group compared to controls ($p < 0.05$). Irisin treatment, especially when combined with L-NAME or SNP, ameliorated these parameters. Impaired contraction was recorded in TNBS (EC_{50} : $8.011e-007$) and worsened in the L-NAME group (EC_{50} : $3.050e-006$), while L-NAME+irisin significantly restored deteriorated responses (EC_{50} : $2.464e-007$). The SNP+irisin group displayed attenuated contractility due to Nitric oxide (NO)-induced relaxation. Bladder contractility was impaired by colitis but improved with irisin, especially when combined with L-NAME, while SNP+irisin suppressed responses. Brain catecholamine levels were unchanged, whereas irisin restored renal dopamine and normalized colitis-induced noradrenaline elevation. Irisin also preserved tissue integrity, reduced inflammation in colon, kidney.

Conclusion: Irisin, particularly when combined with NO modulators, shows potential as a dual-target therapy for IBD by mitigating both local inflammation and systemic effects. It may also regulate peripheral catecholamine alterations, including renal dopamine and noradrenaline changes induced by colitis.

Keywords: Irisin, IBD, renal damage

TS207: THE EFFECT OF EXTREME HEAT ON SEIZURES AND LOCOMOTOR ACTIVITY IN A GENETIC ABSENCE EPILEPSY RAT MODEL

Gezgin H.K.*, Konuralp A.A.*, Barışkan A.*, Doğan N.*, Kısa M.O.*, Özen B.***, Çulpan Y.**

*Marmara University Faculty of Medicine, 3rd Year Medical Students

**Marmara University, School of Medicine, Department of Medical Pharmacology

Introduction and Aim: Heatwaves (HW), significant consequence of climate change, defined as periods of excessively high temperatures lasting several days and have serious health implications. HWs may trigger seizures in epilepsy patients by causing physiological changes such as dehydration and electrolyte imbalance or by affecting the metabolic processes of antiepileptic drugs. We investigated effects of HWs on locomotor activity and spike-and-wave discharges (SWDs), characteristic to absence seizures, in the Genetic Absence Epilepsy Rat from Strasbourg (GAERS) model.

Materials and Methods: Ethics committee approval coded 02.2025mar.2 obtained. Female GAERS rats (n=9), aged 4 months, underwent stereotaxic surgery for cortical electroencephalogram (EEG) electrode placement. One week later, basal EEG recordings and basal locomotor activity tested. Rats exposed to 40±0.5°C heat for 30 minutes daily in heat cage for 5 consecutive days. On days 1 and 5, EEG recorded during and after heat exposure for 30 minutes. On day 3, locomotor activity recorded after heat exposure. Data analysed using one-way ANOVA and paired t-tests.

Results: After heat exposure, compared to basal, stereotypic movement duration and total distance traveled decreased, while resting time percentage increased in the locomotor test (p=0.0193, p=0.0335, and p=0.0094). While cumulative SWD duration and number differed between groups, mean SWD duration did not (p=0.0080, p=0.0158, and p>0.05). Pairwise comparisons revealed that cumulative SWD duration decreased after heat on Day 1 compared to basal, and after heat on day 5 compared to during heat on day 1 (p=0.0332, p=0.0017). SWD count decreased after heat on day 1 compared to during heat on Day 1 (p=0.0281).

Conclusion: Our study demonstrates that extreme heat affects locomotor behavior and epileptic seizures in GAERS model, suggesting sudden temperature changes may worsen seizure control. Further research is needed on impact of extreme and sudden temperature changes on seizure management.

Keywords: GAERS, Absence epilepsy, Climate, Heat, Locomotor

TS208: EFFECT OF OVALBUMIN-COATED NANOPLASTICS ON DENDRITIC CELL AND NAIVE CD4⁺ T CELL INTERACTION IN THE PRESENCE OF EPITHELIAL BARRIER IN AN IN VITRO CO-CULTURE MODEL

Yazıcı E.*, Karabaş H.A.*, Başıyigit A.T.*, Yedigir A.*, Kılıç S.S.***, Akkoç T.***, Akbaba A.***, Sevim M.***

*Marmara University Faculty of Medicine, 3rd Year Medical Students

**Department of Immunology, Marmara University School of Medicine

***Department of Physiology, Marmara University School of Medicine

Introduction and Aim: Nanoplastics (NPs) are colloidal particles sized 1–1000 nm that can acquire biocorona in biological environments. Upon human exposure, epithelial barriers (EBs) serve as the first defense line against NPs. Beneath EB, dendritic cells (DCs) initiate immune responses by presenting antigens to naive CD4⁺ T cells (NTs), which differentiate into various T cell subtypes depending on cytokine milieu. Previous studies show microplastics can worsen allergic symptoms and be phagocytosed by DCs. However, no data exists on how DCs respond to ovalbumin-coated nanoplastics (OCNs) or interact with NTs. This study aims to investigate that interaction, hypothesizing that OCNs may drive NTs toward Th2 phenotype via DCs.

Materials and Methods: Monocytes from healthy donors were differentiated into DCs, and NTs were isolated via magnetic separation. A transwell system was used to simulate NP exposure: 40 nm NPs, either pure or ovalbumin-coated (OCNs), were applied to the apical side of Caco-2 cell-based EB, with DCs and NTs in basal chamber. EB integrity was measured by transepithelial electrical resistance (TEER); cytokines (IL-4, IL-12, IL-6, IL-33) by ELISA. Flow cytometry assessed CXCR4 in T cells and HLA-DR, CD1C in DCs to evaluate CDC2 and Th2 responses. Experimental groups included co-culture control, pure NPs, ovalbumin alone, and OCNs.

Results: According to initial TEER measurements, both NP and OCN application impaired EB integrity, with increased inflammatory parameters observed in both groups. Preliminary data from final phase of the experiment based on flow cytometry and ELISA suggest that OCNs strongly induce NT differentiation via DCs and tend to promote a Th2-biased response. However, confirming this finding requires completion of remaining experimental replicates and further analysis.

Conclusion: Preliminary findings suggest that OCNs may exert immunomodulatory effects distinct from those of uncoated NPs.

Keywords: Nanoplastic, Epithelial barrier, Dendritic cell, Naive CD4⁺ T cell

24 MAYIS 2025 CUMARTESİ (8.45-10.45) TOPLUM VE SAĞLIĞIN BELİRLEYİCİLERİ: EVRENİMİZİ TANIYALIM POSTER SUNUMLARI	
BP101	THE RELATIONSHIP BETWEEN PARENTING STYLES AND IMPOSTOR SYNDROME LEVELS AMONG FIRST-YEAR MEDICAL STUDENTS AT MARMARA UNIVERSITY
BP102	ANKSİYETE, STRES, YAŞANILAN YER VE DERSE KATILIMIN 1. SINIF TIP ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİSİ
BP103	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN HEKİM BEYİN GÖÇÜNE KARŞI BAKIŞ AÇILARI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER
BP104	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN PROBLEME DAYALI ÖĞRENME YÖNTEMİNE YÖNELİK TUTUMLARI VE BU YÖNTEMEN ELDE ETTİKLERİ KAZANIMLAR ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
BP105	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN FAKÜLTE TERCİH NEDENLERİ İLE YURT DIŞINDA KARIYER YAPMA İSTEKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
BP106	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA ŞİDDET HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
BP107	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÜREME ETİĞİ HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN ETİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
BP108	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK ALANINDA YAŞANAN TOPLUMSAL OLAYLARIN VE ŞARTLARIN TIP ÖĞRENCİLERİNİN GELECEK KAYGILARINA ETKİLERİNİN ÖLÇÜLMESİ
BP109	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKLI BESLENMEYE İLİŞKİN TUTUM VE DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
BP110	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENME STİLLERİ VE ÇALIŞMA TEKNİKLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ
BP111	İSTANBUL'DA OKUYAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN, ŞEHİRE OLAN SOSYAL, AKADEMİK, EKONOMİK BAKIŞ AÇILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
BP112	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE AKADEMİK MÜKEMMELİYETÇİLİK VE NARSİZM DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
BP113	BİR TIP FAKÜLTESİNDE BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN PANDEMİ SONRASI DİĞER İNSANLARLA KURULACAK FİZİKSEL TEMASA KARŞI HEKİM OLARAK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
BP114	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
BP115	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN HEKİMLERİN VİCDANİ RED HAKKINA BAKIŞ AÇISI
BP116	İNSAN HAREKET VE DÜŞÜNCE MEKANİZMASINA TOPLUMUN ETKİSİ
BP117	SOSYAL MEDYA'NIN BİREYLERİN SAĞLIĞINA VE SAĞLIK İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNE ETKİSİ
BP118	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNDE EMPATİ VE ETİK ALGISININ DEĞERLENDİRİLMESİ
BP119	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİ ARASINDA ERTELEME DAVRANIŞININ YAYGINLIĞI VE NEDENLERİ
BP120	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. DÖNEM ÖĞRENCİLERİNİN KULÜP ETKİNLİKLERİNE KATILIMLARI İLE SOSYAL-DUYGUSAL YETKİNLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

BP121	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM BİR ÖĞRENCİLERİNİN STRES SEVİYELERİ VE BU DURUMUN SİGARA KULLANIMIYLA OLAN İLİŞKİSİ
BP122	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ZOONOTİK HASTALIKLAR HAKKINDAKİ FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ
BP123	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK SİSTEMİNE BAKIŞINDA SKANDALLARIN ETKİSİ
BP124	ÖĞRENCİLERİN INTRODUCTION TO CLINICAL PRACTICE ARAŞTIRMA DERSİNDEKİ PERFORMANSLARININ ÖZYETERLİLİKLERİ İLE OLAN İLİŞKİSİ
BP125	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. DÖNEM ÖĞRENCİLERİNDE GÜNLÜK HAYAT, AKADEMİK HAYAT SORUMLULUKLARINI ERTELEME DAVRANIŞLARI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER
BP126	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN UYKUDAN ÖNCE EKRAK BAŞINDA GEÇİRDİKLERİ SÜRE İLE UYKU KALİTESİ VE DERSLERDEN ALDIKLARI VERİMİN İLİŞKİSİ
BP127	TIP ÖĞRENCİLERİNİN TIP EĞİTİMİNDE YAPAY ZEKA KULLANIMININ ARAŞTIRILMASI
BP128	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN ÖTANAZİ TURİZMİNE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ
BP129	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM TERCİHLERİ VE BU DURUMA ETKİ EDEN FAKTÖRLERİN ARAŞTIRILMASI
BP130	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BEYİN GÖÇÜ HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
BP131	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YURT DIŞINDA KARIYER HAYATINA DEVAM ETME HAKKINDA DÜŞÜNCELERİNİN ARAŞTIRILMASI
BP132	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLİK TİPLERİ İLE FAVORİ MÜZİK TÜRLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
BP133	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TIP ETİĞİNE BAKIŞ AÇISI
BP134	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAPAY ZEKA BİLGİ DÜZEYLERİ VE YAPAY ZEKANIN TIPTA KULLANIMININ KARIYER KAYGISI, TEŞHİS VE TEDAVİ GÜVENİNE ETKİSİ
BP135	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN TIP FAKÜLTESİNE GELİRKEN BEKLENTİLERİ, GELDİĞİNDE KARŞILAŞTIKLARI VE GERİ DÖNÜŞLERİNE DAİR ANKET ÇALIŞMASI
BP136	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ KAYGI DÜZEYLERİ İLE YURT DIŞINDA ÇALIŞMAYA YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
BP137	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DEĞİŞEN DERS ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ
BP138	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN AFET TIBBI HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
BP139	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN KADAVRA BAĞIŞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNİN ETİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

BP101: THE RELATIONSHIP BETWEEN PARENTING STYLES AND IMPOSTOR SYNDROME LEVELS AMONG FIRST-YEAR MEDICAL STUDENTS AT MARMARA UNIVERSITY

Jalal Y. A.*, Askar M.*, Ganjola A.*, Amanzholova A.*, İnanıcı S.Y.**

*Marmara University Faculty of Medicine, Year 1

**Marmara University Faculty of Medicine, Department of Medical Education

Introduction and Aim: Impostor syndrome among medical students is characterized by persistent selfdoubt about their competence and a sense that they do not deserve their achievements, even when those achievements are formally recognized by peers and faculty. This study investigates the association between parenting styles (authoritarian, authoritative, permissive) and impostor syndrome levels in first-year medical students at Marmara University.

Materials and Methods: A cross-sectional study was conducted with 71 out of 246 participants (53 female, 18 male; response rate: 28.86%) between February and April 2025. Data were collected online using the Clance Impostor Phenomenon Scale (CIPS; 20-item Likert scale, score range: 20–100, Cronbach's $\alpha=0.746$) and the Parental Authority Questionnaire (PAQ; 18-item Likert scale assessing three parenting styles, Cronbach's $\alpha=0.741$). Statistical analyses (t-tests, ANOVA, Pearson correlation, linear regression) were performed using Jamovi 2.6 with significance at $p<0.05$.

Results: Students had an average CIPS score of about 46. An independent samples t-test showed that gender didn't make a significant difference in scores ($p = 0.097$), and a one-way ANOVA indicated that different parenting styles didn't lead to big differences either ($p = 0.681$). However, a Pearson correlation test revealed a small but meaningful positive link between authoritarian parenting and impostor scores ($r = 0.257$, $p = 0.033$). A linear regression analysis showed that parenting styles explained 9.45% of the change in impostor scores ($R^2 = 0.0945$).

Conclusion: Even though most parenting styles weren't strongly linked to impostor feelings, students who saw their parents as more authoritarian tended to have higher scores. This suggests that strict parenting might play a role in these feelings and could be something to think about when supporting students in medical school.

Keywords: Impostor Syndrome, Parenting Style, Authoritarian Parenting, Medical Students

BP102: ANKSİYETE, STRES, YAŞANILAN YER VE DERSE KATILIMIN 1. SINIF TIP ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİSİ

Dada M.R.I.M*, Aghazada N.*, Al-Tall L.M.A.*, Osman N.A*, Alabdulla V.*, Mohamed F.K.I.A.*, Tanrıöver Ö.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tıp eğitimi sürecinde öğrencilerin akademik başarıları yalnızca bilgi düzeylerine değil; stres, anksiyete, yaşam koşulları ve derse devam gibi çeşitli bireysel ve çevresel etkenlere de bağlıdır. Bu çalışmanın amacı; anksiyete, stres düzeyi, derse katılım ve diğer bireysel alışkanlıkların (yaşam alanı, uyku düzeni, aile baskısı, alkol/sigara kullanımı) Marmara Üniversitesi birinci sınıf Tıp Fakültesi öğrencilerinin akademik başarıları üzerindeki etkilerini araştırmaktır.

Gereç ve Yöntem: Veriler, çevrim içi bir anket aracılığıyla 97 birinci sınıf tıp öğrencisinden toplanmıştır. Sorular; sosyodemografik bilgiler, ulaşım süresi, yaşam koşulları, uyku süresi, akademik beklenti ve memnuniyet, algılanan stres ve anksiyete düzeyi ile akademik motivasyonu içermektedir. Katılımcıların stres düzeyi, Perceived Stress Scale (PSS) ile; akademik anksiyete düzeyleri ise Academic Anxiety Scale (AAS) ile ölçülmüştür. Veriler SPSS sürüm 25 ile değerlendirilmiş, Ki-kare testi ile analiz edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan 97 öğrencinin %61,9'u kadın, %38,1'i erkektir. Öğrencilerin %90,7'si toplu taşıma kullanmakta olup, %25,8'inin okula varış süresi bir saatten fazladır. Katılımcıların %60,8'i ulaşım süresinin derse katılımını etkilediğini belirtmiştir. Anksiyete ve stres düzeyleri ile akademik başarı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Ancak, motivasyonu yüksek öğrencilerin daha düzenli derse katıldığı ($p=0,004$) ve derse katılımın faydalı olduğunu düşündüğü ($p=0,011$) görülmüştür. Sınava hazırlıklı öğrenciler de benzer şekilde derse katılımı faydalı görmüştür ($p=0,048$). Ebeveyn baskısı yalnızca ikinci komite başarıları üzerinde anlamlı bir etkiye sahiptir ($p=0,039$). Öğrencilerin %36,1'i hafif anksiyete, %67'si hafif düzeyde stres yaşamaktadır.

Sonuç: Motivasyon ve ulaşım süresi, birinci sınıf tıp öğrencilerinde hem derse devamlılık hem de akademik başarı üzerinde en belirgin etkiye sahip faktörlerdir. Ebeveyn baskısı istatistiksel olarak sınırlı bir etki göstermiş olsa da tamamen göz ardı edilemez. Motivasyonu artırmaya ve ulaşım yükünü azaltmaya yönelik hedeflenmiş müdahaleler, öğrencilerin derse devamlılığını ve akademik başarılarını artırabilir.

Anahtar Kelimeler: Akademik başarı, stres, derse katılım, motivasyon, ulaşım

BP103: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN HEKİM BEYİN GÖÇÜNE KARŞI BAKIŞ AÇILARI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Arslan M.*, Özocak M.*, Şahin İ.*, Arslan E.F.*, Akyol Ş.*, Maya H.E.*, Tanrıöver Ö**

* Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Beyin göçü; nitelikli, iyi eğitim görmüş, düşünen ve üreten iş gücünün, yetiştiği az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerden, gelişmiş ülkelere giderek geri dönmeleri olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmada Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin hekim beyin göçüne karşı bakış açıları ve ilişkili faktörlerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipte planlanan bu çalışmada katılımcılara cinsiyet, yaş, sosyoekonomik düzey ve eğitim geçmişi gibi sosyodemografik sorular yöneltildi. Ardından öğrencilerin yurt dışında yaşama ve çalışma motivasyonlarını ölçmeye yönelik ifadeler yer verildi. “Tıp fakültesinden mezun olduktan sonra mesleki hayatınızı yurt dışında sürdürmek ister misiniz?” sorusuna “Evet” veya “Hayır” yanıtı veren katılımcılar, bu yanıtlarına göre iki ayrı soru grubuna yönlendirildi. Her grupta yer alan bazı sorular “Evet-Hayır” formatında, bazıları ise 5’li Likert tipi ölçekle yanıtlandı. Veriler çevrim içi formlar aracılığıyla toplandı ve formu doldurma süresi yaklaşık 10 dakika sürdü. Verilerin analizleri SPSS versiyon 30.0 ile değerlendirildi. Kategorik değişkenlerin sunumunda yüzde ve frekans verilmiştir. Tek değişkenli analizlerde, kategorik değişkenlerin karşılaştırılması için Pearson Ki-kare ve gereğinde Fisher’s Exact Testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmamıza 89’u kadın (%57,1), 67’si erkek (%42,9) olmak üzere toplamda 156 tıp fakültesi 1. sınıf öğrencisi katılmıştır. Katılımcıların 100’ü (%64,1), “Tıp fakültesinden mezun olduktan sonra mesleki hayatınızı yurt dışında sürdürmek ister misiniz?” sorusuna “Evet” cevabını vermiştir. Katılımcıların yurt dışına gitme tercihleri ile aile ekonomik düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p=0,029$). Katılımcıların yurt dışına gitme tercihleri ile cinsiyet ($p=0,089$) ve yabancı dil seviyesi ($p=0,178$) arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Sonuç: Bu çalışmada, tıp fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin önemli bir kısmının (%64,1) mezuniyet sonrası mesleki yaşamlarını yurt dışında sürdürmek istedikleri saptanmıştır. Elde edilen bulgular, ekonomik faktörlerin öğrencilerin geleceğe yönelik mesleki planlamalarında belirleyici olabileceğini göstermektedir. Buna karşın, cinsiyet ve yabancı dil düzeyi ile bu tercih arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Beyin Göçü, Tıp Fakültesi Öğrencileri, Hekimler

BP104: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN PROBLEME DAYALI ÖĞRENME YÖNTEMİNE YÖNELİK TUTUMLARI VE BU YÖNTEMDE ELDE ETTİKLERİ KAZANIMLAR ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Karataş S. N.*, Bayraktar A.*, Çelik E. Z.*, Orhan E.*, Asya B.*, Gündüz S.*, Koban B. U.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Probleme dayalı öğrenme (PDÖ), öğrencinin derse aktif katılımını sağlayan, sorgulama ve grup çalışması temelli bir öğretim yaklaşımıdır. Bu çalışmanın amacı, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencilerinin PDÖ’ye yönelik tutumları ile bu yöntemin sağladığı kazanımlar arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya anket formunu dolduran 97 öğrenci katılmıştır. Anket üç bölümden oluşmaktadır: Sosyodemografik özellikler, PDÖ Yöntemine Yönelik Tutum Ölçeği ve PDÖ Yönteminin Sağladığı Kazanımları Değerlendirme Ölçeği. Anketi uygulamak için “Google Forms”, verilerin analizi için “Jamovi” uygulamasından yararlanılmıştır.

Bulgular: Veriler envantere göre analiz edildiğinde toplam skorun Cronbach’s- α değeri 0,915 olarak hesaplanmıştır. Bu değer iyi olarak kabul edilmektedir. Yapılan çalışmada kadın ve erkekler arasında genel tutum puanlarında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Sadece eleştirel düşünme alt boyutunda anlamlılık sınırına yakın bir fark gözlenmiştir ($p=0,053$). Ancak bu özelliğin öğrencilere sağladığı kazanımla arasında anlamlı bir ilişki gözlenmemektedir ($p=0,053$). Öğrencilerin okuduğu lise türü ve yaşıyla ilgili testlerde anlamlı bir sonuç elde edilememiştir (Lise türü: $p=0,577$; One-Way ANOVA/ Yaş: $p=0,975$; One-Way ANOVA).

Sonuç: Araştırmadan elde edilen bulgulara göre eleştirel düşünme özelliğine sahip olma ile yöntemden elde edilen kazanım arasında anlamlı alt sınırına yakın bir ilişki saptanmıştır. PDÖ yöntemine yönelik tutum ve elde edilen kazanımlar arasında gözlemlenen korelasyon, öğrencilerin yöntemden elde ettiği kazanımları artırma çalışmalarına katkı sağlayabilir, Bu korelasyon göz önünde tutularak yapılan çalışmalarla beraber probleme dayalı öğrenme yönteminden elde edilen verimin maksimum düzeye çıkarılması sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Probleme Dayalı Öğrenme, Tutum, Kazanım

BP105: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN FAKÜLTE TERCİH NEDENLERİ İLE YURT DIŞINDA KARIYER YAPMA İSTEKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Badilli H.*, Eğriş E.*, Gül M.F.*, Kırıştı N.S.*, Aydoğdu F.*, Sivri S.*, Ünal Ü.S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Öğrenciler arasında yurt dışında kariyer yapma eğilimi artış göstermektedir. Bu eğilimde daha yüksek yaşam standartları önemli rol oynamaktadır. Özellikle Türkiye’deki tıp fakültelerinde eğitim gören öğrenciler, hem akademik hem de mesleki gelişimlerini sürdürmek amacıyla yurt dışında kariyer yapmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF), sunduğu İngilizce tıp programı ve modern eğitim modeli sayesinde, uluslararası düzeyde bir eğitim ortamı sağlamaktadır. Bu çalışmada, MÜTF öğrencilerinin yurt dışı isteklerinin nedenleri ve fakülte tercihleri; bireysel hedefler, akademik motivasyonlar ve sosyoekonomik faktörler ışığında analiz edilerek bu eğilimin çok boyutlu yönleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmaya MÜTF 1. Sınıf öğrencilerinin (n=115) %46’sı katılmıştır (n=246). Anket üç bölümden oluşmaktadır: Sosyodemografik özellikler, fakülte tercihi, yurt dışı kariyer hedeflerine yönelik sorular. Verilerin analizinde “Spearman Korelasyon Katsayıları” hesaplanmıştır. Ayrıca “Mann-Whitney U” testinden yararlanılmıştır. Korelasyon için anlamlılık değeri $p<0,001$ olarak; korelasyon katsayısı ise $r<0,30$ “düşük düzey korelasyon”, $0,30\leq r<0,45$ “orta düzey korelasyon”, $r\geq 0,45$ “yüksek düzey korelasyon” olarak tanımlanmıştır.

Bulgular: MÜTF’nin Erasmus ve staj programlarıyla öğrencilerin yurt dışı istekleri arasında pozitif, belirgin, yüksek düzey bir korelasyon saptanmıştır ($r=0,473$, $p<0,001$). Ayrıca Türkiye’deki hasta bilinci ($r=0,425$, $p<0,001$), aile ve sosyal çevre desteği ($r=0,429$, $p<0,001$), sosyal olanaklar ($r=0,421$, $p<0,001$) ile yurt dışında çalışma isteği arasında pozitif, belirgin, orta düzey bir korelasyon bulunmuştur. Günümüzdeki kritik sorunlardan biri olan olumsuz çalışma koşullarının da ($r=0,396$, $p<0,001$) öğrencilerin fikirlerini anlamlı bir şekilde etkilemiştir.

Sonuç: Bu araştırma yurt dışında çalışma isteklerinin nedenini ve fakülteyi seçerken bu bağlamda hangi tercihleri göz önünde bulundurdıklarını araştırması bakımından önem taşımaktadır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre fakülte tercihiyle Erasmus ve staj programlarının arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yurt dışına çıkma nedenlerinin en başında aile ve sosyal çevre desteği ile diğer anlamlı korelasyonlar olan sosyal olanaklar ve hasta bilinci, sosyal ortamların hayat tercihlerimizde ne kadar etkili olabileceği konusuna ışık tutmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tıp Eğitimi, Fakülte Tercihi, Yurt Dışı Kariyer

BP106: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA ŞİDDET HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Taş A.*, Matbu B.*, Gerçek F. A.*, Gümüş S. M.*, Özdel S.*, Ayhan M.*, Şahin S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet dünya genelinde olduğu gibi Türkiye’de de ciddi bir sorun haline gelmiştir. Bu durum yalnızca çalışanların sağlığını değil, sağlık hizmetlerinin kalitesini de olumsuz etkilemektedir. Bu çalışmada, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencilerinin sağlıkta şiddet konusundaki düşüncelerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmacılar tarafından literatür taraması sonrası geliştirilen anket formu çevrimiçi bir platforma adapte edilmiş ve 10 Şubat- 20 Nisan 2025 tarihleri arasında katılımcılara ulaştırılmıştır. Verilerin analizinde JAMOVI 2.6.44 programı kullanılmıştır.

Bulgular: Tanımlayıcı tipte olan çalışmamıza öğrencilerinin %50’si (n=123) katılmıştır. Katılımcıların %61’i kadındır ve yine %61’i sağlık sistemiyle ilgili olumsuz bir deneyim yaşamıştır. Katılımcıların çoğu sağlıkta şiddet türlerini tanımakta ve %64,2’si en çok doktorların şiddete maruz kaldığını düşünmektedir. Acil tıp (%66,7) ve cerrahi branşlar (%12,2) şiddet açısından en riskli klinikler olarak görülmektedir. Hekime şiddetin en önemli nedeninin hasta ve hasta yakınları kaynaklı olduğu düşünülenler (%81,3) ve şiddeti önlemede en etkili yöntemin cezai yaptırımların sıkılaştırılması olduğunu düşünenler (%87) çoğunluktadır. Katılımcıların %9’unun şiddetin sadece bireyi etkilediğini, %6’sının çalışanın tıbbi hata yapma riskini artırmadığını ve %7,3’ünün bu durumun normal ve mesleğin bir gereği olduğunu belirtmesi dikkate değerdir. Öğrencilerin üçte biri (%71) basın ve yayın organlarında yer alan sağlık çalışanına yönelik şiddet haberlerinin tıp fakültesi eğitimlerine motivasyonu orta derece etkilediğini; yarısından fazlası ise (%52) gelecekteki uzmanlık dalı tercihlerinin etkileneceğini belirtmiştir. Her iki durumda da kadın öğrencilerin erkek öğrencilerden daha fazla etkilendiği saptanmıştır ($p<0,05$).

Sonuç: Öğrenciler sağlık çalışanlarına şiddetin hem tıp eğitimi motivasyonlarını hem de gelecekteki uzmanlık tercihlerini etkileyeceğini belirtmişlerdir. Bununla birlikte, katılımcıların azımsanmayacak bir kısmının sağlık çalışanına yönelik şiddetin hizmet kalitesini ya da tıbbi hata riskini etkilemeyeceğini düşünmesi ve hatta bunu mesleğin bir gereği olarak kabul etmesi, tıp öğrencileri arasında şiddetin sadece bireysel bir sorun olarak algılandığına ve normalleştirildiğine işaret eden kaygı verici bir durumu ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Sağlıkta şiddet, tıp öğrencisi, eğitim motivasyonu, uzmanlık tercihi

BP107: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÜREME ETİĞİ HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN ETİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Aras Z.S.*, Demir A.A.*, Ayaydın F.*, Siner E.*, Ercan R.B.*, Yıldız M.Y.*, Barış M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Üreme etiği, bireylerin üreme süreçlerine ilişkin tıbbi, ahlaki ve sosyal kararlarını inceleyen biyomedikal etik alanıdır. Bu çalışmanın amacı, tıp öğrencilerinin taşıyıcı annelik ve embriyo/gamet bağı (EGB) uygulamalarına yönelik algılarını ve bu uygulamaların etik boyutlarına ilişkin tutumlarını sosyo-kültürel ve ekonomik koşullar çerçevesinde değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Anket, 14 demografik ve 16 adet 5'li Likert tipi olmak üzere toplam 30 sorudan oluşmaktadır. Ankete %61,5'i (n=88) kadın, %38,5'i (n=55) erkek olmak üzere 143 tıp öğrencisi katılmıştır. Veriler Jamovi 2.6.44 programı ile analiz edilmiş; Ki-kare, Kruskal Wallis testi ve bazı istatistiksel metotlar kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin %65,8'i bu uygulamaların ticari amaçla kullanılmasını etik açıdan problemli bulmaktadır. Öğrencilerin %79,7'si "Bu uygulamalara yüksek maliyetler sebebiyle sınırlı erişim problemi, sağlık hizmetlerine erişimde adalet prensibini zedeler." ifadesine katılmaktadır ve "Bu uygulamalara erişimi desteklemek için kamu fonlarının oluşturulması, sağlık hizmetlerine erişimde adalet prensibini güçlendirir." ifadesine katılanların oranı %72,8'dir. Öğrencilerin %35,6'sı yaşam tarzının şekillenmesinde geleneklerin etkili olduğunu söylerken bu kesimin %58,8'i taşıyıcı annelik uygulamasıyla dünyaya gelen bireyin aidiyet ve kimlik duygularında birtakım sorunların ortaya çıkabileceğini ifade etmiştir ($p=0,015$). Öğrencilerin %44,1'i EGB'de bağışçıların ve alıcıların kimliklerinin gizli tutulmasını daha etik bulurken %51,1'i bağış süreciyle doğan çocukların kardeş olduklarını öğrenme hakkı olduğunu savunmaktadır.

Sonuç: İnanç ve geleneklerin yaşam tarzı üzerine etkisi arttıkça taşıyıcı annelik ve EGB uygulamalarının öğrenciler tarafından etik açıdan kabul edilebilirliği azalmıştır. Bilgi düzeyi arttıkça öğrencilerin uygulamalara karşı daha olumlu tutum sergiledikleri gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Taşıyıcı annelik, embriyo/gamet bağı, üreme etiği

BP108: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK ALANINDA YAŞANAN TOPLUMSAL OLAYLARIN VE ŞARTLARIN TIP ÖĞRENCİLERİNİN GELECEK KAYGILARINA ETKİLERİNİN ÖLÇÜLMESİ

Şeker M.Ş.*, Aydın R.*, Özdemir A.C.*, Paytar E.*, Kanlı K.*, Yalçıntaş M.B.*, Akdeniz E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sağlık alanında şiddet; hasta, hasta yakını ya da üçüncü kişilerin sağlık çalışanlarına yönelik sözlü, davranışsal tehdit ya da fiziksel saldırıları şeklinde tanımlanır. Bu tür olumsuzluklar, sadece mevcut sağlık çalışanlarını değil, bu alanda eğitim gören tıp öğrencilerini de etkileyebilir. Bu çalışmada, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencilerinin sağlık sektöründe yaşanan toplumsal olaylar karşısında geleceğe dair umut ve kaygı düzeyleri değerlendirilmiştir.

Gereç ve Yöntem: Örneklem seçilmeden tüm popülasyona (n=246) ulaşılması hedeflenmiş; 107 öğrenci (%43) katılım sağlamış, bu katılımcıların tamamının verileri analizde kullanılmıştır. Anket, "Google Form" üzerinden üç bölüm hâlinde uygulanmıştır: demografik bilgiler, mesleki görüşler ve Beck Umutsuzluk Ölçeği. Veriler "Jamovi 2.6.26.0" ve Excel programlarıyla analiz edilmiştir. T-Testi ve Korelasyon analizlerinde anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Cinsiyet, vatandaşlık durumu ve sağlık çalışanı yakını olma gibi değişkenlerle gelecek kaygısı arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır ($p > 0,05$). Ancak tıp fakültesine isteyerek gelme ($p=0,002$) ve beyaz kod bilinirliği ($p=0,013$) ile gelecek kaygısı arasında anlamlı ilişki saptanmıştır. Diğer mesleki görüşlerle kaygı düzeyi arasında anlamlı fark görülmemiştir. Beck umutsuzluk ölçeğine göre 0 en mutlu, 20 en mutsuz düzeyi temsil etmektedir. Bu araştırmada katılımcıların umutsuzluk puan ortalaması 4 olarak bulunmuştur.

Sonuç: Sağlık alanındaki toplumsal olaylar, öğrencilerin gelecek kaygısı üzerinde belirgin etki yaratmamıştır. Ancak bireysel tercihler ve sistem bilgisi, bu algı üzerinde etkili olabilir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Olay, Şiddet, Umut, Tıp Fakültesi Öğrencileri, Gelecek Kaygısı

BP109: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKLI BESLENMEYE İLİŞKİN TUTUM VE DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Tirki S.*, Aydemir T.*, Kuzu Z.D.*, Gülmüş S.*, Işık C.*, Bilen H.*, İnancı S.Y.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sağlıklı beslenme, canlıların fiziksel ve zihinsel sağlığını koruyarak kaliteli bir yaşam sürmelerinin temel şartlarından biridir. Beslenme tarzları ve yaklaşımları ise insanların yaşam kalitesini ve sağlığını büyük ölçüde etkiler. Bu araştırma kapsamında Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) dönem 1 öğrencilerinin beslenme ile ilgili tutum ve davranışları, buna bağlı olarak yaşam standartlarının beslenme üzerine etkisi incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma evreni 2024-2025 eğitim yılında MÜTF 1. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır (n=107). Öğrencilerinin (n=246) %43'ü anket katılmıştır. 3 bölümden oluşan anket formunda katılımcıların bireysel özelliklerine ilişkin veriler alınmış, günlük beslenme davranışlarına yönelik sorular yöneltilmiş ve Sağlıklı Beslenmeye İlişkin Tutum Ölçeği (SBİTÖ) kullanılmıştır. Anket için "Google Forms", verilerin analizi için "Jamovi 2.6.26" uygulamalarından yararlanılmıştır. Sisteme aktarılan verilere "Cronbach's a", "Levene's", "Shapiro-Wilk", "Student's T-test" ve "ANOVA" testleri uygulanmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi " $p<0,05$ ", güven değeri "%95" olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Katılımcıların sağlıklı beslenme eğilimi SBİTÖ puanlarıyla ölçülmüştür. Katılımcıların SBİTÖ puan medyanı 68 (46-105) olarak hesaplanıp, katılımcıların yalnızca %11,2'sinin (n=12) daha önceden sağlıklı beslenmeye ilişkin eğitim aldığı tespit edilmiştir. Ancak bu gruptaki öğrencilerle eğitim almayanlar arasında SBİTÖ puanları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p=0,291$). Benzer şekilde cinsiyet değişkeni ölçek puanlarında anlamlı bir fark yaratmamıştır ($p=0,506$). Beslenmeye ayırdıkları bütçe ile SBİTÖ puanları arasında bir ilişki bulunamamıştır ($p=0,963$). Sigara kullanımının SBİTÖ puanlarına etkisi istatistiksel olarak anlamlı bir sınırdan olmamakla birlikte belirgin bir ilişki göstermemiştir ($p=0,061$). Duygusal durumların beslenme alışkanlıklarının değişimine etkisi incelendiğinde; mutlu ($p=0,015$), üzgün ($p<0,001$) ve stresli ($p=0,008$) olma durumlarında besin tercihleri üzerinde anlamlı bir değişim gözlenmiştir. Öte yandan, bireylerin kendilerini sağlıklı beslendiğini düşünme düzeyleri ile SBİTÖ puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p<0,001$).

Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre cinsiyet, beslenme eğitimi almak, sigara kullanımı ve beslenme bütçeleri öğrencilerin beslenme alışkanlıklarını etkilememektedir. Duygu durumları beslenme alışkanlıklarını değiştirebilir. Öğrencilerin beslenme konusundaki öznel algılarının, objektif tutum ölçümleriyle büyük ölçüde örtüşüğünü göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Beslenme tutumu, sağlık, tıp öğrencileri

BP110: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENME STİLLERİ VE ÇALIŞMA TEKNİKLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Koçoğlu S.*, Ertuğrul Y.N.*, Deniz S.*, Yaman A.D.*, Yörür Y.*, Manti S.N.*, Tanrıöver Ö.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Öğrenme stilleri; bireylerin bilgiyi alma, işleme ve organize etme biçimlerini tanımlar. Öğrencinin öğrenme stiline bilinmesi, öğretim yöntemlerinin kişiselleştirilmesine ve öğrenme sürecinin verimli yönetilmesine katkı sağlar. VARK modeline göre öğrenme tercihleri görsel, işitsel, okuma-yazma ve kinestetik olarak sınıflandırılır. Bu çalışmada, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencilerinin baskın öğrenme stillerinin ve tercih ettikleri çalışma yöntemlerinin belirlenmesi, ayrıca bu etkileşimin akademik başarıya etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel nitelikteki bu çalışmada, örneklem seçilmeksizin tüm döneme (n=255) ulaşılması hedeflenmiştir. Anket, "Google Forms" aracılığıyla çevrim içi sunulmuştur. Anket; demografik bilgiler, VARK öğrenme stili ölçeği ve çalışma yöntemlerini içeren sorulardan oluşmaktadır. Ayrıca katılımcılardan birinci ve ikinci komite notları istenmiştir. Ankette 24 çoktan seçmeli, 25 evet-hayır ve 2 açık uçlu olmak üzere toplam 51 soru yer almıştır. Veriler SPSS ile analiz edilmiştir. Kategorik değişkenler yüzde ve frekanslarla sunulmuş; karşılaştırmalarda Pearson Ki-kare ve gerektiğinde Fisher's Exact Testi kullanılmıştır. $p<0,05$ istatistiği anlamlılık sınırı kabul edildi.

Bulgular: Hedef kitlenin %39,2'si (n=100) anket katıldı. Katılımcıların %63'ü kadın, %36'sı erkektir. Öğrencilerin %13'ü görsel, %33'ü işitsel, %14'ü okuma-yazma, %23'ü kinestetik ve %17'si çoklu öğrenme stiline sahiptir. Baskın öğrenme stilleri ile akademik başarı arasında anlamlı bir fark olduğu hipotezi test edildi ancak istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadı. Öte yandan, hazırlık eğitimi almış olmak ile grup çalışması kullanımı arasında anlamlı bir ilişki saptandı ($p=0,007$), bu da hazırlık eğitimi alan öğrencilerin grup çalışmasına daha yatkın olduğunu göstermektedir.

Sonuç: Araştırma sonucunda, öğrencilerin baskın öğrenme stilleri ve tercih ettikleri çalışma yöntemleri ile akademik başarı arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Öğrenme stillerinin bilinmesinin yanı sıra motivasyon ve çalışma alışkanlıkları gibi faktörlerin de dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir. Daha fazla katılımcının yer aldığı longitudinal çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: VARK anketi, öğrenme stili, çalışma yöntemi, akademik başarı

BP111: İSTANBUL'DA OKUYAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN, ŞEHİRE OLAN SOSYAL, AKADEMİK, EKONOMİK BAKIŞ AÇILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Sancı A.*, Balcı O.*, Çeteci A.*, Özelçi M.S.*, Reçber E.*, Doğan M.B.* Gürpınar M.A.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: İstanbul'da üniversite öğrencisi olmak; yalnızca kaliteli bir eğitim almak değil, aynı zamanda ekonomik, sosyal ve psikolojik açıdan çeşitli zorluklarla başa çıkmayı da gerektirmektedir. Bu çalışmanın amacı, İstanbul'da öğrenim gören üniversite öğrencilerinin şehirle ilgili deneyimlerini; barınma, sosyal uyum, akademik beklentiler, ekonomik koşullar ve kariyer planları bağlamında incelemek ve bu deneyimlerin mezuniyet sonrası İstanbul'da kalma eğilimlerine olan etkisini değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada, Marmara Üniversitesi öğrencilerine çevrim içi bir anket uygulanmıştır. Ankette demografik bilgiler, İstanbul'daki yaşam koşulları, akademik ve sosyal ortam algısı, klinik deneyimlerin yeterliliği, ekonomik zorluklar, barınma durumları ve gelecek planları gibi konular yer almıştır. Toplanan veriler hipotezler çerçevesinde Spearman korelasyonu, Mann Whitney-U testi ve ki-kare ilişki testi ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Öğrenciler genel olarak İstanbul'u akademik ve sosyal açıdan yeterli bulup mezun olduktan sonra İstanbul'da kalmaya devam etmeyi düşündüklerini belirtmişlerdir. İstanbul'da okumanın kariyer üzerindeki etkileri ile mezun olduktan sonra öğrencilerin İstanbul'da kalma eğilimleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur ($p=0,079$). Öğrencilerin yaşları ile İstanbul'a adapte olma düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur ($p=0,375$). İstanbul'da gerçekleşen klinik deneyimlerin yeterlilik düzeyi ile Marmara Üniversitesi'nin akademik beklentileri karşılaması arasında anlamlı bir ilişki vardır ($p=0,008$). İstanbul'un, öğrencilerin akademik beklentilerini karşılama düzeyi ile mezun olduktan sonra İstanbul'da kalma eğilimleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur ($p=0,557$).

Sonuç: Bu çalışmada, İstanbul'daki üniversite öğrencilerinin çeşitli demografik ve deneyimsel özellikleri ile mezuniyet sonrası İstanbul'da kalma eğilimleri ve şehirle ilgili düşünceleri arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda, İstanbul'da gerçekleşen klinik deneyimlerin yeterliliği ile Marmara Üniversitesi'nin akademik beklentileri karşılama durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Buna karşın, öğrencilerin sosyal etkinlikleri yeterli bulma düzeyi, yaşları, barınma koşulları gibi değişkenler ile mezuniyet sonrası İstanbul'da kalma eğilimleri arasında anlamlı bir ilişki gözlenmemiştir ($p>0,05$). Bu sonuçlar, bazı bireysel ve akademik faktörlerin öğrencilerin şehirle ilgili algılarını ve kararlarını etkileyebileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci deneyimi, sosyal aktiviteler, akademik memnuniyet, ekonomik zorluklar, adaptasyon

BP112: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE AKADEMİK MÜKEMMELİYETÇİLİK VE NARSİZM DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Aslan M.E.*, Yolaşan O.E.*, Perçin S.*, Durgut B.S.*, Kurt Z.*, Çiftsüren Ş.*, Koban B.U.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Akademik mükemmeliyetçilik, bireyin akademik yaşamında yüksek standartlar belirlemesi ve başarısızlıktan yoğun şekilde kaygı duyması şeklinde tanımlanır. Narsisizm ise bireyin kendine yönelik hayranlığı ve üstünlük algısıyla karakterizedir. Tıp fakültesi öğrencilerinin yoğun akademik baskılar altında olması, bu iki özelliğin birlikte görülme olasılığını artırabilir. Bu çalışmada Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinde akademik mükemmeliyetçilik ve narsisizm düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Ayrıca sosyodemografik özelliklerin bu ilişki üzerindeki etkileri araştırılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu çalışmanın evrenini, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. Sınıf öğrencileri (246 kişi) oluşturmaktadır. Çalışmaya toplam 124 öğrenci katılmıştır (%50). Katılımcılara çevrim içi olarak hazırlanan sosyodemografik anket formu ile Akademik Mükemmeliyetçilik Ölçeği (AMO) ve Narsistlik Hayranlık ve Rekabet Düzeyi Ölçeği (NHR) uygulanmıştır. Verilerin analizi SPSS 25.0 programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Verilerin dağılım özelliklerini değerlendirmek amacıyla Shapiro-Wilk testi uygulanmış. İstatistiksel analizlerde gruplar arası karşılaştırmalar için Bağımsız Örneklem T Testi, Mann-Whitney U Testi, One-Way ANOVA, Kruskal-Wallis H Testi kullanılmıştır. Değişkenler arası ilişkiyi değerlendirmek amacıyla Pearson ve Spearman korelasyon analizleri uygulanmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların 42'si erkek (%33,9), 79'u kadın (%63,7) ve 3'ü "diğer" (%2,4) cinsiyet seçeneğini işaretlemiştir. Kadın öğrenciler erkeklere göre daha yüksek idealleştirme ve kendinden şüphe düzeylerine sahiptir ($p<0,001$). Baba mesleği ile narsistik hayranlık düzeyleri arasında anlamlı ilişki gözlenmiştir ($p=0,029$). Babası yönetici, akademisyen veya serbest meslek sahibi olan öğrencilerde narsistik hayranlık düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. AMO alt boyutları ile NHR alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif korelasyonlar saptanmıştır: AMO-İdealleştirme ile NHR-Rekabet arasında ($r=0,412$, $p<0,001$), AMO-Karşılaştırma ile NHR-Hayranlık arasında ($r=0,332$, $p<0,001$), AMO-Karşılaştırma ile NHR-Rekabet arasında ($r=0,414$, $p<0,001$) ve AMO-İdealleştirme ile NHR-Hayranlık arasında ($r=0,245$, $p=0,006$).

Sonuç: Akademik mükemmeliyetçilik ile narsisizm düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu ve bu ilişkinin bazı demografik değişkenlerden etkilendiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgular, öğrencilerin psikolojik eğilimlerini anlamada ve destekleyici akademik ortamlar oluşturmada yol gösterici olabilir.

Anahtar Kelimeler: Mükemmeliyetçilik, Narsisizm, Tıp öğrencileri, Narsistlik hayranlık, Rekabet düzeyi

BP113: BİR TIP FAKÜLTESİNDE BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN PANDEMİ SONRASI DİĞER İNSANLARLA KURULACAK FİZİKSEL TEMASA KARŞI HEKİM OLARAK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Geçer A.*, Konur Ö. F.*, Yeşil Z.*, Culfalı A.*, Çoban M.*, Yalçın E.*, Ünal S. Ü.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: COVID-19 pandemisi, bireylerin sosyal ilişkilerinden hijyen alışkanlıklarına, sağlık algılarından mesleki tutumlarına kadar birçok davranış boyutunu dönüştürmüştür. Tıp fakültesi öğrencileri bu süreci hem yurttaş hem de gelecekte sağlık hizmeti sunacak hekim adayları olarak deneyimlemiştir. Bu çift yönlü deneyim, onların yalnızca mevcut krize değil, gelecekte karşılaşılabilecekleri benzer sağlık krizlerine yönelik tutumlarını da biçimlendirmiştir. Bu çalışma, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin pandemi sonrası fiziksel temas, hijyen uygulamaları ve sağlık hizmetine dair etik yaklaşımlarına yönelik tutumlarını; bu tutumların bireysel, sosyal ve epidemiyolojik belirleyicilerle ilişkisini incelemeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel ve tanımlayıcı nitelikteki bu çalışmada, 2024-2025 bahar döneminde çevrim içi anket uygulanmış ve 187 gönüllü öğrenci çalışmaya dahil edilmiştir. Anket, demografik veriler, COVID-19 deneyimleri ve gelecekteki mesleki tutumlara ilişkin ifadelerden oluşan 29 sorudan meydana gelmiştir. Veriler Jamovi yazılımı ile analiz edilmiş; Ki-kare, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis ve Spearman korelasyon testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların %54'ü gelecekte tüm hastalarda koruyucu ekipman kullanacağını belirtmiştir. Yedi hipotezden yalnızca biri anlamlı bulunmuştur: Sağlık Bakanlığı önlemlerine daha çok uyan öğrencilerin, klinikte hijyen kurallarına da daha fazla dikkat ettiği saptanmıştır ($r=0,22$, $p=0,003$). Diğer hipotezlerde, COVID-19 geçirme ($p=0,934$), yakın kaybı yaşama ($p=0,149$) ve sosyal izolasyon gibi bireysel deneyimlerle mesleki tutumlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır.

Sonuç: Bulgular, pandemi deneyiminin sağlık davranışlarını etkilediğini ancak mesleki tutumların daha çok eğitimsel ve kültürel faktörlerle şekillendiğini göstermektedir. Bu nedenle, tıp eğitiminin davranışsal ve etik boyutları da kapsayacak biçimde yapılandırılması önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, hijyen, fiziksel temas, mesleki davranış, tıp eğitimi

BP114: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Baran R.*, Ensari H.*, Demirel D.*, Anaç E. R.*, Çufadar E.*, Ebik İ. N.*, Şahin S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: İklim değişikliği, çevresel etkilerinin yanı sıra insan sağlığı üzerinde de doğrudan ve dolaylı etkiler oluşturmaktadır. Sıcaklık artışları, ekosistem değişiklikleri, su ve gıda güvencesinde bozulmalar gibi faktörler; bulaşıcı hastalıkların yayılımında artış, solunum yolu hastalıklarında kötüleşme ve zihinsel sağlık sorunlarında yükseliş gibi çeşitli sağlık problemlerine yol açabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, MÜTF 1. sınıf öğrencilerinin iklim değişikliği ve buna bağlı sağlık riskleri hakkındaki düşüncelerini değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmacılar tarafından literatür taraması sonrasında geliştirilen anket formu çevrim içi bir platforma adapte edilmiş ve 10 Şubat-20 Nisan 2025 tarihleri arasında katılımcılara ulaştırılmıştır. Verilerin analizinde JAMOVI 2.6.44 programı kullanılmıştır.

Bulgular: Tanımlayıcı tipteki çalışmamıza öğrencilerinin %57,7'si ($n=142$) katılmıştır. Katılımcıların %68,3'ü kadındır, %73,2'si şehir dışından gelmiş, bunların %35,6'sı Marmara bölgesindedir. Katılımcılar, iklim değişikliğinin pandemi riskini artıracığı (%88,7) ve hekimleri yeni hastalıklarla karşı karşıya bırakacağı (%92,3) görüşündedirler. İklim değişikliğinin en çok aşırı hava olayları ve sıcağa bağlı termal stresle ilişkili olarak sağlığı etkileyebileceği; deri kanserleri ve solunum yolu hastalıklarının iklim ilişkili başlıca sağlık riskleri olduğu belirtilmiştir. İklim değişikliği ile ilişkili olduğu bilinen vektörle bulaşan hastalıklardan en çok sıtma öğrenciler tarafından bilinmektedir. Öğrencilerin %69,7'si iklim kaygısı hissettiğini ancak bu durumun günlük yaşamlarını etkilemediğini ifade etmiştir. Katılımcıların %46,5'i iklim değişikliğine uyumun stratejisiz mümkün olmayacağı görüşündedir. İklim kaygısı daha fazla olan katılımcıların bu konuyu tıp eğitimi müfredatında görme ve eğitim alma talebi daha fazladır ($p<0,05$).

Sonuç: Öğrenciler, iklim değişikliğini sağlık için önemli bir tehdit olarak görmekte ve bu konuda farkındalık düzeyleri yüksek görünmektedir. Öğrencilerin önemli bir kısmı iklim değişikliğine bağlı sağlık riskleri konusunda kaygı hissetmekte, bu risklerin gelecekte mesleki uygulamaları etkileyeceğini düşünmektedir. Bu bulgular, tıp eğitiminde iklim değişikliği ve sağlık ilişkisini ele alan yapılandırılmış müfredat içeriklerine duyulan ihtiyacı göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İklim değişikliği ve sağlık, tıp eğitimi, vektörel hastalıklar, müfredat

BP115: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN HEKİMLERİN VİCDANİ RED HAKKINA BAKIŞ AÇISI

Küçük A.*, Arslan M.T.*, Selçuk R.*, Baykal J.*, Aşçı A.*, Türk H.*, Barış M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tıp eğitimi alan öğrencilerin hekimlerin vicdani ret hakkına olan bakış açısı çeşitli değişkenlere bağlı olarak farklılık göstermektedir. Bu çalışmada Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) 1. sınıf öğrencilerinin mesleki etiğe ve bazı tıbbi işlemlere olan tutumuna göre farklı şartlar altında vicdani ret hakkına olan bakış açısındaki değişimleri gözlemek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: MÜTF Dönem 1 öğrencilerine Google Forms üzerinden çevrim içi olarak sunduk. 23 soruluk anketimizde 3 tane demografik yapı ölçeği soruların ardından sırasıyla vicdani ret hakkındaki tutumları, hasta haklarının ihlali, vicdani ret hakkının; mesleki etikle uyumu, yasal düzenlemelerinin netliği, hekimlerin mesleki bağımsızlığına etkisi, bu hakkın sağlık hizmeti erişimine etkisi, bu hakkın sağlık hizmetlerinin sürekliliğine etkisi, sağlık sektöründeki tarafsızlık, bu hakkı kullanan hekimlerin beyanı, ötenazi, kürtaj, eğitimde eşitlik, belirli pratik uygulamaların reddi, bu hak dolayısıyla hukuken mağduriyet ile alakalı 18 Likert ölçeğine dayalı soru sorulmuştur. Anketimizin son sorusu ise öğrencilerin meslek hayatında karşılaşılabilecekleri olayları düşünerek kurguladığımız senaryodan oluşan çoktan seçmeli sorumuzu barındırmaktadır. Örneklem seçilmeksizin bütün popülasyona (n=255) erişim hedeflendi ve. 94 (%36.8) adet geçerli yanıt alındı. Alınan cevaplar Jamovi 2.6.44 programına aktarılmıştır. Sisteme aktarılan verilere Mann Whitney U, One-Way ANOVA (Kruskal-Wallis), Chi-Square, Wilcoxon korelasyon testleri uygulanıp p<0,05 değeri anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Katılımcıların %47'si hekimlerin bazı tıbbi işlemleri vicdani sebeplerle reddetme hakkını desteklemektedir. Bu grubun %95'i bu hakkın açık yasal çerçevelerle sınırlandırılması gerektiğini savunmaktadır. Karşıt görüşte olanlar ise bu hakkın hasta haklarını (%89) ve hizmet kalitesini (%79) zedeleyebileceğini düşünmektedir. Katılımcıların %41'i vicdani ret hakkının sadece bazı işlemlerle (kürtaj, ötenazi) sınırlandırılması, %57'si ise toplum ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi gerektiğini belirtmiştir.

Sonuç: Öğrenciler vicdani ret hakkını desteklerken yasal sınırlamalar istemektedir. Görüşler etik kaygılara göre değişmektedir.

Anahtar Kelimeler: Vicdani ret hakkı, Tıp eğitimi, Meslek etiği

BP116: İNSAN HAREKET VE DÜŞÜNCE MEKANİZMASINA TOPLUMUN ETKİSİ

Aşkar A.B.*, Polat A.*, Karasu B.*, Karakeçili İ.*, Çelik B.*, Zengin M.*, Akdeniz E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Toplum, bireyin düşünce yapısı ve davranış biçimlerinde önemli rol oynar. Günümüzde sosyal medya, moda ve kültürel normlar birey üzerinde baskı oluşturarak karar verme süreçlerini etkileyebilmekte, bireyin özgünlüğünde aşınmaya neden olabilmektedir. Bu çalışma, toplumsal etkilerin bireyin hareket ve düşünce mekanizmasına olan yansımalarını bireysel farkındalıkla ilişkilendirilerek değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel olarak tasarlanan bu çalışmada, sosyal etki, medya, kültürel normlar ve bireysel farkındalık temalarını içeren bir anket uygulanmıştır. Veriler anonim olarak toplanmış ve analiz Jamovi (v2.6) yazılımıyla gerçekleştirilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler ve Pearson korelasyon analizi kullanılmış, anlamlılık düzeyi p<0,05 olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %50'den fazlası, sosyal medya ve çevresel etkilerle kararlarının değiştiğini belirtmiştir. Yakın çevre tercihlerinin bireysel kararları etkileme düzeyi ile farkındalık arasında anlamlı pozitif korelasyon saptanmıştır (r=0,366; p=0,003). Ayrıca bireylerin grup planlarına uyum sağlamak için kendi tercihinden vazgeçme eğilimi de farkındalık düzeyi ile anlamlı ilişkili bulunmuştur (r=0,308; p=0,015).

Sonuç: Elde edilen bulgular, bireyin düşünce yapısının ve hareket mekanizmasının toplum tarafından şekillendirilebildiğini göstermektedir. Sosyal baskılar ve kültürel normların farkında olan bireylerin davranışlarında değişim gözlenebilmektedir. Toplumun birey üzerindeki etkisinin fark edilmesi, bireysel özerklik ve karar verme süreçleri açısından önemli bir adımdır.

Anahtar Kelimeler: Toplum etkisi, bireysel farkındalık, sosyal medya, karar verme

BP117: SOSYAL MEDYA’NIN BİREYLERİN SAĞLIĞINA VE SAĞLIK İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNE ETKİSİ

Karakoç H.*, Kordak B. E.*, Gevrek E. M.*, Yıldırım H. T.*, Demir M. A.*, Kılınç R.*, Yıldız İnancı S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sosyal medya, bireylerin sağlık ile ilgili bilgiye erişim şeklini ve bu bilgileri değerlendirme biçimlerini önemli ölçüde değiştirmiştir. Sosyal medyada sağlık alanında birçok bilgi ve veri yer alır, sosyal medyaya erişim arttıkça bireyler üzerindeki etkisi merak konusu olmuştur. Bu çalışmanın amacı, sosyal medyanın tıp fakültesi öğrencilerinin sağlık algısı ve sağlık ile ilgili görüşleri üzerindeki etkisini incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencilerinden %65,9’u (n=58) kadın, %34,1’i (n=30) erkek olmak üzere toplam 88 katılımcıya çevrim içi bir anket uygulanmıştır. Anket formu; demografik bilgiler, sosyal medya kullanım sıklığı, sağlık ile ilgili içeriklere maruz kalma düzeyi ve bu içeriklerin bireysel sağlık davranışlarına etkisini ölçen açık ve kapalı uçlu sorulardan oluşmuştur. Verilerin analizi Jamovi 2.3.28 uygulaması ile sağlanmıştır. Analiz için Mann Whitney U testi, t-test, Spearman Correlation ve beraberinde bazı istatistiksel metotlar kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi p<0,05 olarak alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların %60,2’si sosyal medyada geçirdikleri vaktin %0-%20’si arasında sağlık ile ilgili içeriklere harcadığını ifade etmiştir. %14,7’si sosyal medyayı kendi sağlığı ile ilgili bilgi edinmek için sık sık kullandığını belirtmiştir. %27,2’si sosyal medyadaki sağlık ile ilgili hesapların profesyonel olmasının önemli olduğunu düşündüklerini belirtmiştir. %32,9’u sağlık ile ilgili içeriklerin kendini olumsuz etkilediğini belirtmiştir ve katılımcıların %36,3’ü sosyal medyadaki sağlık içeriklerinin güvenilir olmadığını ifade etmiştir. Ayrıca katılımcılar sosyal medyada sağlık ile ilgili en çok “Egzersiz ve Spor” içeriğiyle karşılaştığını belirtmiştir.

Sonuç: Araştırma sonucunda öğrencilerin sosyal medyayı sağlık alanında bilgi edinmek için çok tercih etmediğini çünkü sosyal medyadaki bilgilerin güvenilirliği konusunda şüpheleri olduğu belirlenmiştir bunun yanında sosyal medyanın sağlık algılarını olumsuz etkilediğini düşündükleri saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya, Sağlık, İçerik, Etki

BP118: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNDE EMPATİ VE ETİK ALGISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Coşkun A.L.*, Akbaş S.*, Atay Ş.E.*, Özkan H.*, Demirci R.*, Kolatan Z.* Tanrıöver Ö.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tıp eğitiminin erken dönemlerinde etik değerlerin ve empatik yaklaşımın temellerinin atılması, hekimlik mesleği açısından hayati öneme sahiptir. Bu çalışma, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencilerinin empati düzeylerinin etik algıları üzerindeki etkisini incelemeyi; bu ilişkiyi etkileyebilecek demografik değişkenleri kontrol ederek anlamlılık düzeyini değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Örneklem seçilmeksizin bütün popülasyona erişim hedeflenen (n=247) bu anket katılımcılara Google Forms yoluyla çevrimiçi olarak sunulmuştur. Hedeflenen kitlenin %42’si (n=104) ankete katılım sağlamış, bu katılımcıların %88’inin (n=92) verileri ankette kullanılabilmiştir. Anket; Toronto Empati Ölçeği ve Etik Duyarlılık Ölçeği olmak üzere iki standart ölçme aracı içermektedir. Toronto Empati Ölçeği için Cronbranch Alfa değeri 0,73; Etik Duyarlılık Ölçeği için ise Cronbranch Alfa değeri 0,806 olarak hesaplanmıştır. Veriler, Microsoft Excel ve Jamovi 2.6.44 sürümü kullanılarak; çoklu doğrusal regresyon, Welch ANOVA, Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U ve Spearman korelasyon analizleri ile değerlendirilmiştir. İstatistiksel analizlerde anlamlılık düzeyi p<0,05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Empati düzeyi ile etik algısı arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki bulunmuştur ($\beta=0,474$, $p<0,001$). Bu ilişki; yaş, cinsiyet, kardeş sayısı, doğum yeri, kalınan yer gibi demografik değişkenler kontrol edildiğinde dahi anlamlılığını korumuştur. Baba eğitim düzeyinin empati üzerinde güçlü etkisi bulunmuş; düşük eğitim düzeyine sahip babası olan bireylerin empati puanlarının anlamlı düzeyde düşük olduğu görülmüştür ($p<0,001$). Anne eğitimiyle empati arasında da anlamlı ilişki saptanmıştır ($p=0,007$). Öte yandan kardeş sayısı, doğum yeri ve kalınan yer gibi değişkenlerle empati veya etik algısı arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Sonuç: Araştırma bulguları, empati düzeyinin etik algısını anlamlı ve pozitif biçimde etkilediğini ortaya koymuştur. Elde edilen sonuçlar, empatik yaklaşımın tıp fakültesi öğrencilerinde erken dönemde desteklenmesinin, etik değerlerin gelişimi üzerinde olumlu katkılar sağlayacağını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Empati, Etik, Tıp Eğitimi, Regresyon Analizi, Demografik Etkenler

BP119: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİ ARASINDA ERTELEME DAVRANIŞININ YAYGINLIĞI VE NEDENLERİ

Arat E.*, Çimen B.S.*, Dabanlı V.*, Eren M.E.*, Kayasandık N.*, Yıldız P.*, Gülpınar M.A.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş: Erteleme, olası olumsuz sonuçları öngörmesine rağmen kasıtlı olarak yapılması planlanan eylemlerin geciktirilmesidir. Akademik bağlamda bu durum, okuma, ödev veya sınav hazırlığı gibi görevlerin ertelenmesi olarak karşımıza çıkar. Çeşitli faktörlerden kaynaklanan erteleme, üniversite öğrencileri arasında özellikle yaygındır. Bu çalışma, Marmara Üniversitesi birinci sınıf tıp öğrencilerinde erteleme davranışının yaygınlığını ve hangi nedenlerle ortaya çıktığını araştırmayı amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: 255 birinci sınıf öğrencisi arasında çevrim içi bir anket uygulanmıştır. 112'si (%43,9) yanıt vermiş ve yanıt verenlerin 108'i (%96,4) analiz kapsamında değerlendirilmiştir. Anket; sosyodemografik ögeler ve iki bölümlü, beşli likert tipi "Turkish Procrastination Assessment Scale-Students (PASS)" ölçeğini içermektedir. Ölçeğin birinci bölümü erteleme yaygınlığını, ikinci bölümü ise erteleme sebeplerini dört alt faktör üzerinden değerlendirmektedir: Başarısızlık Korkusu, Risk Alma, Tembellik, Kontrole Karşı İsyen. Veriler, "Jamovi 2.3.28" programında "T-test" ve "ANOVA" türündeki testler ve Pearson Korelasyon analizi ile incelenmiş; anlamlılık değeri " $p < 0,05$ ", güven düzeyi %95 olarak tanımlanmıştır.

Bulgular: 108 katılımcının %60,2'si kadın ($n=65$), %39,8'i erkek ($n=43$) idi. Katılımcıların yarısı ($n=54$) erteleyici, diğer yarısı ise ertelemeyen olarak sınıflandırıldı. Sosyodemografik değişkenlerin erteleme üzerinde anlamlı bir etkisi saptanmadı. Kadın öğrencilerde başarısızlık korkusuna bağlı erteleme erkeklere kıyasla anlamlı derecede yüksekti ($p=0,013$), erkek öğrencilerde ise risk almaya bağlı erteleme kadınlara göre daha yüksek bulundu ($p=0,042$). Tembellik ile erteleme davranışı arasında yüksek bir korelasyon ($r=0,566$), Başarısızlık Korkusu ($r=0,313$), Risk Alma ($r=0,216$) ve Kontrole Karşı İsyen ($r=0,288$) ile zayıf korelasyonlar saptandı.

Sonuç: Sonuç olarak, bireylerin yarısı erteleme davranışı sergilemekte olup, sosyodemografik gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ancak, erteleme nedenleri cinsiyete göre farklılık göstermiştir: Kadınlar erkeklere kıyasla başarısızlık korkusu nedeniyle, erkekler ise risk alma eğilimi nedeniyle daha fazla erteleme eğilimindedir. Tembellik, ertelemenin en güçlü belirleyici faktörü olarak ortaya çıkmıştır. Bu bulgular, akademik ertelemenin yaygınlığını ve öğrencilerdeki cinsiyete özgü motivasyon farklılıklarını vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akademik Erteleme, Erteleme Yaygınlığı, Erteleme Nedenleri

BP120: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. DÖNEM ÖĞRENCİLERİNİN KULÜP ETKİNLİKLERİNE KATILIMLARI İLE SOSYAL-DUYGUSAL YETKİNLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Koçak D.*, Onur A.D.*, Karakoç M.K.*, Gürbüz Ö.F.*, Gürler G.*, Übeyitoğulları N.*, Koban B.U.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Kulüp faaliyetleri, bireylerin sosyal becerilerini geliştirmeleri ve duygusal farkındalıklarını artırmaları açısından önemli bir alan sunmaktadır. Bu çalışmada, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencilerinin sosyodemografik özellikleri ve kulüp etkinliklerine katılımı ile sosyal duygusal yetkinlik düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırmanın evrenini Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencileri oluşturmakta olup ($N=246$) 100 kişi çalışmaya katılmayı kabul etmiştir (%40,6). Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan, sosyodemografik bilgilerini ve kulüp etkinliklerine katılımlarını sorgulayan formun ardından, 25 soruluk "Sosyal Duygusal Yetkinlik Ölçeği" (SDY), Google Forms uygulaması üzerinden uygulanmıştır. Elde edilen veriler Jamovi (2.6.26 sürümü) programında Chi-Square Test, Independent T-Test, Spearman korelasyon ve Fischer's exact testleri ile analiz edilmiştir. $p < 0,05$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılmayı kabul eden 100 kişinin %60'ı kadın ($n=60$) %40'ı erkektir ($n=40$). Kadınların SDY ortalaması erkeklerden yüksek bulunmuştur ($p=0,004$). Hazırlık okuyanların SDY ortalamaları okumayanlara göre yüksektir ($p=0,045$). İstanbul dışından gelmiş olmanın SDY puanları ile ilişkisi bulunmamıştır ($p=0,795$). Bir ya da daha fazla kulüp üyesi olanların SDY ortalamaları olmayanlardan yüksektir ($p=0,002$). Kulüp etkinliklerine katılan öğrencilerin sosyal duygusal yetkinlik düzeylerinin, katılmayan öğrencilere göre zayıf pozitif korelasyona sahip olduğu tespit edilmiştir (Spearman's $\rho=0,286$; $p=0,004$). Ayrıca ölçeğin alt boyutlarından anlatımcılık ve uyumluluk ile kulüp etkinliklerine katılım arasında da zayıf pozitif korelasyon tespit edilmiştir [sırasıyla (Spearman's $\rho=0,26$; $p=0,009$), (Spearman's $\rho=0,254$; $p=0,011$)].

Sonuç: Elde edilen bulgular, tıp fakültesi öğrencilerinin sosyal ve duygusal yetkinlik düzeyleri ile kulüp etkinliklerine katılım durumları arasında anlamlı bir ilişki göstermektedir. Bununla birlikte, sosyal duygusal yetkinlik üzerinde cinsiyet ve hazırlık okuma gibi demografik faktörlerin de etkisi olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Duygusal Yetkinlik, Anlatımcılık, Uyumluluk, Tıp öğrencileri

BP121: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM BİR ÖĞRENCİLERİNİN STRES SEVİYELERİ VE BU DURUMUN SİGARA KULLANIMIYLA OLAN İLİŞKİSİ

Karabulut Y.*, Erdoğan E.*, Sarıhan Y.Y.*, Canikoğlu E.H.*, Özdemir E.*, Öz N.*, Ünal Sur Ü.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sigara kullanımı, stres gibi psikososyal faktörlerden etkilenen önemli bir halk sağlığı sorunudur. Bu çalışmada, sigara bağımlılığı düzeyi (Fagerström Test for Nicotine Dependence – FTND) ile algılanan stres düzeyi (Perceived Stress Scale – PSS) ve bazı demografik değişkenler arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya, 2024 yılında bir tıp fakültesinde gönüllü olarak katılan 84 birey dahil edilmiştir. Katılımcılara FTND ve PSS uygulanmış, demografik bilgiler toplanmıştır. Veriler Jamovi 2.6 programı ile analiz edilmiştir. İlişkiler ki-kare testi ile değerlendirilmiş, anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların toplam PSS puanı ortalaması $35,6\pm6,84$ 'tür. Stres düzeyi ile sigara içme oranı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p=0,535$). Cinsiyet ile stres düzeyi arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p=0,106$). Ancak, hobi sahibi olmanın stres düzeyi ile ilişkili olduğu belirlenmiştir; hobiye sahip bireylerde yüksek stres düzeyi daha düşüktür ($p=0,007$). Ayrıca, spor yapma sıklığı ile stres düzeyi arasında da anlamlı bir ilişki mevcuttur ($p=0,046$). Tıp fakültesinin tercih edilmesindeki faktör (kendi isteğiyle, aile zoruyla veya başka koşullardan dolayı) ile stres düzeyi arasındaki ilişki de anlamlı bulunmuştur ($p=0,022$). Sigara içme düzeyi ile stres düzeyi arasında beklenen anlamlılık sağlanamasa da, belirli demografik değişkenlerin stres düzeyi üzerinde etkili olduğu gözlemlenmiştir.

Sonuç: Bu çalışmada, stres düzeyi ile sigara içme oranı arasında anlamlı bir ilişki gösterilememiştir; ancak spor, hobi ve bireysel tercihler gibi bazı yaşam tarzı değişkenlerinin stres düzeyini etkilediği saptanmıştır. Gelecekteki çalışmalarda bu değişkenlerin daha geniş örneklemelerde detaylı olarak değerlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sigara, stres, FTND, PSS, demografik özellikler

BP122: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ZOONOTİK HASTALIKLAR HAKKINDAKİ FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Erkut C.B.*, Hastaoglu H.E.*, Akbay Z.*, Bozdağ Ö.D.*, Peker M.N.*, Öztürk R.*, Şahin S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Giriş ve Amaç: Zoonotik hastalık, omurgalı hayvanlar ve insanlar arasında direkt temas, gıda, su, çevre kontaminasyonu veya vektör yoluyla bulaşabilen enfeksiyon hastalıklarıdır. İnsanlarda ortaya çıkan enfeksiyon hastalıklarının yaklaşık %61'i zoonotik kökenlidir. Bu çalışmanın amacı Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin zoonotik hastalık ve Tek Sağlık kavramı; genel olarak insan-hayvan etkileşimi farkındalığını ve başlıca zoonotik hastalıkları tanıyıp tanımadıklarını değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Literatür taraması sonrası geliştirilen anket formu çevrim içi platforma adapte edilmiş ve 10 Şubat-20 Nisan 2025 tarihleri arasında çevrim içi yolla katılımcılara ulaştırılmıştır. Verilerin analizinde JAMOVI 2.6.44 programı kullanılmıştır.

Bulgular: Tanımlayıcı tipte olan çalışmamıza öğrencilerin %52,4'ü ($n=129$) katılmıştır. Katılımcıların %67,4'ü kadın olup, neredeyse tamamı Tek Sağlık kavramını duymamıştır. Bu kavram sorulduğunda %38'i doğru tahminde bulunmuştur. Katılımcıların beşte birinden azı zoonotik terimini bilmekte ve üçte ikisi bir evcil hayvanla aynı ya da yakın ortamda yaşamaktadır. Zoonotik hastalık bulaş yollarından en çok direkt temas yolları bilinmekte; veteriner hekimler, çiftçiler başlıca risk grupları olarak tanınmaktadır. İnsana bulaşı nadir olan kuş gripi katılımcıların %76,7'si tarafından zoonotik hastalık olarak tanınırken, ülkemizde hiperendemic olarak görülen Brusella için bu oran %19,4'tür. Katılımcıların çoğunluğu (%96,1) insanların hayvan sağlığının korunmasında rolü olduğunu ve herhangi bir uzmanlık dalındaki tıp doktorlarının zoonotik hastalıklar temel bilgisine sahip olması gerektiğini (%86,8) düşünmektedir. Zoonotik hastalıklar hakkında tıp eğitimi içerisinde daha fazla bilgi almak isteyenler %89,9 oranındadır. Tek sağlık kavramının tanımını doğru işaretleyen bireylerin zoonotik hastalıkların tanımını doğru bilme olasılığı daha yüksektir ($p<0,05$).

Sonuç: Öğrencilerin çoğu Tek Sağlık ve zoonotik hastalık kavramlarına aşina olmamakla birlikte, bulaş yolları ve risk gruplarını kısmen bilmektedir; ancak sık karşılaşılan yerel zoonozlara yönelik farkındalık düşüktür. Öğrencilerin çoğunluğu hekimlerin bu alanda bilgi sahibi olması gerektiğini düşünmekte, tıp eğitiminde konuya daha fazla yer verilmesini istemektedir. Bulgular, tıp eğitiminde Tek Sağlık ve zoonotik hastalıklar konularına daha sistematik ve kapsamlı şekilde yer verilmesi gerekliliğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Zoonotik hastalık, tek sağlık, farkındalık.

BP123: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK SİSTEMİNE BAKIŞINDA SKANDALLARIN ETKİSİ

Tandoğan F.*, Durgun M.E.*, Kürkçü Ö.*, Kopuz A.S.*, Çetin G.*, Anaç A.*, Barış M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sağlık skandalı, sağlık alanında ihmal ve usulsüzlük nedeniyle güven sarsıcı ve etik dışı durumların ortaya çıkmasıdır. Ülkemizde son zamanlarda yaşanan sağlık skandalları, Yenidoğan Çetesi Skandalı (YDÇS) örneğinde olduğu gibi, sağlık sistemi ve çalışanları hakkındaki görüşleri etkilemiştir. Bu çalışmanın amacı, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) Dönem 1 öğrencilerinin -YDÇS özelinde- sağlık sistemine ilişkin düşüncelerinin tespit edilmesidir.

Gereç ve Yöntem: Anket; 2 demografik ve 28 adet Likert tipi olmak üzere toplam 30 sorudan oluşmaktadır. Dönem 1 tıp öğrencilerine yapılan ankette %65,1'i (n=54) kız, %33,7'si (n=28) erkek ve %1,2'si (n=1) belirtmek istemeyen öğrenci olmak üzere toplamda 83 öğrenciye ulaşılmıştır. Verilerin analizi Jamovi 2.6.44.0 uygulaması ile sağlanmıştır. Analiz için Pearson's Chi-Square test, Fischer's exact test, Reliability analysis ve beraberinde birtakım istatistiksel metotlar kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %83,1'inin (n=69) YDÇS hakkında araştırma yaptığı saptanmıştır. Katılımcıların %76,2'sinin (n=64) sağlık skandallarının en önemli etkenini denetimsizlik olarak gördüğü, %73,8'inin (n=62) ise bu skandallara çözüm olarak denetimlerin sıklaştırılmasını önerdiği tespit edilmiştir. Öğrenciler, sağlık skandalları sonucunda hekimlerin imajlarının kötü etkilendiği düşüncesine %54,8 (n=46) oranında katılıyorum veya kesinlikle katılıyorum, %17,9 (n=15) oranında ise katılmıyorum veya kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevap vermiştir. Tıpta yaşanan skandallar sonucu hekimlerin imajının kötü etkilendiği düşüncesine daha az katılan öğrencilerin, tedavi tercihlerinde özel hastaneyi görece daha çok tercih ettiği saptanmıştır. Öğrencilerin YDÇS hakkındaki bilgi düzeyi arttıkça özel sağlık sektörüne ayrılan bütçenin gerekli olduğu fikrine katılımları azalmıştır. Ayrıca öğrencilerin sağlık kurumlarında maddi kaygıların ön planda olmasının sağlık hizmetini olumsuz etkilediğini düşünme eğiliminde olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Çalışmamızda öğrencilerin YDÇS hakkındaki bilgi düzeyleri ile sağlık kurumlarında maddi kaygıların sağlık hizmetini olumsuz etkilediği fikri arasında bir ilişki olduğu saptanmıştır. Bu sonuçlara dayanarak sağlık skandallarının öğrencilerin sağlık sistemine bakışında bir etkisi olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tıp etiği, sağlık skandalı, sağlık sistemi, hekim imajı

BP124: ÖĞRENCİLERİN INTRODUCTION TO CLINICAL PRACTICE ARAŞTIRMA DERSİNDEKİ PERFORMANSLARININ ÖZYETERLİLİKLERİ İLE OLAN İLİŞKİSİ

Tan A.*, Özdemir G.B.*, Aygün A.N.*, Candan A.A.*, Engün Y.*, Demir F.E.*, Barışkan A.**, Akdeniz E.***

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3

***Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Introduction to Clinical Practice (ICP) araştırma dersi Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) öğrencilerinin eğitim müfredatında bulunan ve uygulanmakta olan bir derstir. ICP Araştırma Dersi (AD) araştırma, sorgulama, yorum yapma ve analiz etme gibi hekimlik becerilerini geliştirmeye yönelik çok yönlü bir ders olmasına karşın MÜTF öğrencileri bu dersin amacına ulaşma sürecinde sorun yaşamaktadır. Bu araştırma, MÜTF öğrencilerinin yaşadıkları sorunlardan yola çıkarak MÜTF Dönem 1 öğrencilerinin öz yeterliliklerini, ICP AD'nde karşılaşılan sorunlar ve ICP AD'ne katılım isteğine dair bilgi edinmeyi hedeflemektedir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmaya MÜTF Dönem 1 öğrencilerinin (n=246) %38,2'si (n=94) katılmıştır. Araştırma "Google Forms" platformu üzerinden hazırlanan 42 soruluk anketten oluşmaktadır. Anket içeriği: demografik özellikler, ICP AD hakkındaki düşünceler, Genelleştirilmiş Algılanan Öz-Yeterlilik Ölçeği (GAÖÖ) ve ICP AD'ne katılım isteğidir. Araştırma verileri Jamovi 2.3.28 programı üzerinden Spearman korelasyonu ile incelenmiştir. İstatistiksel anlamlılık değeri $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmada kullanılan GAÖÖ için hesaplanan Cronbach α değeri 0,900 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin özyeterlilik düzeyleri ile ICP AD'ne katılım istekleri arasında zayıf negatif yönlü bir ilişki belirlenmiştir ($r=-0,275$, $p=0,007$). Ayrıca, öğrencilerin ICP grup içi iletişim düzeyleri ile derse katılım istekleri arasında zayıf pozitif yönlü bir korelasyon tespit edilmiştir ($r=0,230$, $p=0,026$). Benzer şekilde, ICP grup içi organizasyon düzeyi ile katılım isteği arasında da zayıf pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur ($r=0,242$, $p=0,019$). Son olarak, ICP AD'nin öğrencilerin komite çalışmalarına engel oluşturduğu algısı ile derse katılım isteği arasında zayıf pozitif yönlü bir ilişki saptanmıştır ($r=0,241$, $p=0,019$).

Sonuç: Araştırma sonucunda, öğrencilerin öz yeterlilik düzeyleri ile ICP AD'ne katılım istekleri arasında zayıf bir ilişki ($|r|<0,30$) bulunmuştur. Bununla birlikte, ICP AD'ne katılım isteği ile ICP grup içi iletişim, ICP grup içi organizasyon ve dersin öğrencilerin komite çalışmalarına engel olması algısı arasında zayıf bir ilişki saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Introduction to Clinical Practice Araştırma Dersi, Öz Yeterlilik, Tıp Öğrencileri

BP125: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. DÖNEM ÖĞRENCİLERİNDE GÜNLÜK HAYAT, AKADEMİK HAYAT SORUMLULUKLARINI ERTELEME DAVRANIŞLARI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Başara A.S.*, Kayacan U.*, Geçsoy Y.*, Suran E.*, Güray Z.*, Nazik N.*, Yıldız S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Erteleme; bir görevi yapmaktan kaçınmak, isteyerek geciktirmek ya da yapılması gerekeni sistematik biçimde ertelemek suretiyle bu durumun bireyin performansına, sağlığına ya da refahına zarar verecek durumda olmasıdır. Bu çalışma ile Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin günlük (genel) ve akademik hayatta erteleme davranışlarıyla ilgili faktörleri açığa çıkarmak amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Bu araştırmada veri toplama aşaması 2 bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde demografik sorular, ikinci bölümde iki alt faktörlü Genel Erteleme Ölçeği ile iki alt faktörlü Akademik Erteleme Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeklerin Cronbach alpha güvenirlik katsayıları sırasıyla 0,91 ve 0,92'dir. Veri toplama aracı çevrim içi ortamdan 255 kişiye gönderildi, 80 kişiden cevap alındı, 1 kişi standart sapmalara bakıldığında veri setinden çıkarılmıştır. Toplamda 79 kişi katılımcı grubu oluşturdu. Toplanan verilerin analizi için Jamovi 2.6 uygulaması kullanılarak Bağımsız Örneklem T-Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi testleri uygulanmış, değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla korelasyon analizi yapılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin cinsiyetiyle genel erteleme davranışı arasında ($p=0,231$), cinsiyetiyle akademik erteleme davranışı arasında ($p=0,132$), konaklama türüyle genel erteleme davranışı arasında ($p=0,746$), okula ulaşım süresi ile akademik erteleme davranışı arasında ($p=0,982$) ve sosyal aktivite sıklığı ile akademik erteleme davranışı arasında ($p=0,935$) anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Öğrencilerin genel erteleme davranışı ile akademik erteleme davranışı arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p<0,001$).

Sonuç: Yapılan analizler neticesinde 1. sınıf öğrencilerinde cinsiyetin günlük veya akademik erteleme, konaklama türünün genel erteleme, okula ulaşım süresinin veya sosyal aktivite sıklığının akademik ertelemeyle anlamlı bir ilişkisi bulunmamıştır. Ancak genel erteleme ile akademik erteleme arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin erteleme davranışının, demografik yapıdan farklı faktörlerle arasındaki ilişkisinin daha derinlemesine araştırılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Genel erteleme, akademik erteleme, öğrenci, demografik değişkenler

BP126: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN UYKUDAN ÖNCE EKRA BAŞINDA GEÇİRDİKLERİ SÜRE İLE UYKU KALİTESİ VE DERSLERDEN ALDIKLARI VERİMİN İLİŞKİSİ

Karaaslan B.*, Yılmaz İ.I.*, Garıbgün A.*, Ala A.*, Tekin B.*, Erdoğan M.K.*, Gülpınar M.A.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Teknoloji kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte uykudan önce ekran başında geçirilen sürenin arttığı gözlemlenmiştir. Bu durum bireyin uyku kalitesini ve günlük yaşamını etkilemektedir. Bunlara bağlı olarak öğrencilerin akademik performansı ve dersten aldıkları verim de değişmektedir. Bu çalışmada bunlardan yola çıkarak uykudan önce ekran başında geçirilen süre, uyku kalitesi ve derslerden alınan verimin ilişkisinin ortaya konulması hedeflenmektedir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmaya Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencilerinin ($n=246$) %34'ü ($n=84$) katılmıştır. Anket üç bölümden oluşmaktadır: Uyku kalitesinin ölçülmesi, uykudan önce ekrana bakma alışkanlıkları, dersten alınan verimin ve uyku ile ilişkisinin ölçülmesi. Uyku kalitesinin ölçülmesinde Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi kullanılmıştır. Verilerin analizinde "Jamovi 2.6.26.0" ile Mediation (aracılık) analizi yapılmıştır. Bu analizde uykudan önce ekran başında geçirilen süre bağımsız değişken, uyku kalitesi mediatör (aracılık eden) değişken ve dersten alınan verim bağımlı değişken olarak değerlendirilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Uykudan önce ekran başında geçirilen süre ile uyku kalitesi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p=0,004$). Uyku kalitesi ile dersten alınan verim arasındaki ilişki anlamlı değildir ($p=0,102$). Ekran süresi ile dersten alınan verim arasında doğrudan ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p=0,005$). Mediation analizinde dolaylı etki istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p=0,156$), ancak toplam etki anlamlıdır ($p=0,017$). Mediation oranı %14,9, doğrudan etkinin oranı ise %85,1 olarak hesaplanmıştır.

Sonuç: Bu çalışma, uykudan önce ekran başında geçirilen sürenin öğrencilerin hem uyku kalitesini hem de dersten aldığı verimi anlamlı biçimde etkileyebileceğini göstermektedir. Uyku kalitesi ile ekran süresi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuş; ancak uyku kalitesinin, ders verimi üzerindeki aracılık rolü sınırlı düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı olmayan bir etkidir. Bu bulgular, uykudan önce ekran kullanımının hem uyku kalitesi hem de ders verimi açısından dikkate alınması gereken önemli bir faktör olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uyku kalitesi, ders verimi, ekran süresi

BP127: TIP ÖĞRENCİLERİNİN TIP EĞİTİMİNDE YAPAY ZEKA KULLANIMININ ARAŞTIRILMASI

Şenol H.*, Etik E.*, Yeşilbağ U.*, Altın C.*, Işık A.*, Doğan Z.*, Gülpınar M. A.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Eğitimleri Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bu çalışmada “Yapay zeka hakkında yüksek bilgi düzeyiyle akademik kullanım oranı arasında anlamlı ilişki vardır; ChatGPT’ye yönelik olumlu tutumla akademik kullanım arasında anlamlı ilişki vardır; Kadın ve erkeklerin ChatGPT’yi akademik kullanım sıklığı üzerinde anlamlı fark vardır; ChatGPT hakkında yüksek bilgi düzeyindeki öğrencilerin yapay zeka uygulamalarına yönelik tutumları daha olumludur.” hipotezlerini test etmek amacıyla oluşturulmuştur.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada katılımcıların demografik özelliklerine, yapay zeka bilgi kaynaklarına, özelliklerine ilişkin görüşlerine ve yapay zekanın eğitimde kullanımına dair görüşlerine ulaşmak için hazırlanmış sorular içeren 143 kişinin katıldığı bir anket kullanılmıştır. Veriler, kodlama işlemleri sonrasında uygun istatistiksel analiz yöntemleri olan Chi-square (Ki kare) test ve Mann-Whitney U testiyle değerlendirilmiş, SPSS 27 yazılımı kullanılmıştır. Verilerin analizinde frekans ve yüzde dağılımları kullanılmış; gerektiğinde çapraz tablolar aracılığıyla cinsiyet, yaş gibi değişkenlere göre farklılıklar incelenmiştir.

Bulgular: %56,6’sı kadın, %42’si erkek olan katılımcıların %90,9’u interneti yapay zeka hakkında bilgi edinme kaynağı olarak kullanmaktadır. Öğrencilerin yapay zeka hakkında bilgi düzeyiyle akademik alanda kullanımı arasındaki ilişki $p=0,272$. Öğrencilerin yapay zekaya olumlu tutumuyla akademik kullanımı arasındaki ilişki $p<0,001$. Öğrencilerin cinsiyeti ile yapay zekanın akademik kullanım sıklığı arasındaki ilişki $p=0,989$. Öğrencilerin yapay zeka hakkındaki bilgi düzeyiyle yapay zeka hakkındaki olumlu tutumu arasındaki ilişki $p=0,290$.

Sonuç: Elde edilen istatistiksel analiz bulgularına göre olumlu tutumla akademik kullanım arasında güçlü ilişki gözlenmiştir ($p<0,001$). Bu bulgu yapay zekaya olumlu bakışın akademik amaçlarla kullanım eğilimini artırdığını göstermektedir. Bilgi düzeyiyle akademik kullanım ($p=0,272$) ve olumlu tutum ($p=0,290$) arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır. Cinsiyetle yapay zekanın kullanım sıklığı arasında anlamlı fark saptanmamıştır ($p=0,989$).

Anahtar Kelimeler: Yapay zeka, yüksek öğrenim, bilgi, ölçme, değerlendirme

BP128: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN ÖTANAZİ TURİZMİNE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Esenoğlu Y.*, Demir Y.*, Sucu S.*, Yılmaz D. T.*, Töre A. S.*, Demir M. E.*, Usanma Koban B.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Ötanazi, tedavisi mümkün olmayan ve ciddi acılar çeken bireylerin yaşamlarının sonlandırılmasına yönelik tıbbi bir uygulamadır. Uygulamanın sınırlı ülkede yasal olması, bireyleri yasal erişim sağlayabilecekleri ülkelere yönlendirmektedir. Böylece “ötanazi turizmi” kavramı ortaya çıkmıştır. Bu çalışmanın amacı, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencilerinin ötanazi turizmine yönelik tutumlarını incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipteki çalışmada Dönem 1 öğrencilerinin tamamına ($N=255$) ulaşılması hedeflenmiş; 86 kadın, 39 erkek olmak üzere 125 (%49,01) geçerli yanıt elde edilmiştir. Veriler, Google Forms aracılığıyla sunulan; demografik özellikleri belirleyen 3 sorunun ardından, “Ötanazi Turizmine Yönelik Tutum Ölçeği”nden oluşan anket ile toplanmıştır. Ölçek, “Ötanazi Öngörüsü”, “Ötanazi Algısı” ve “Toplumsal Değerler” alt boyutlarından ve 5’li likert tipinde 29 maddeden oluşmaktadır. Verilerin analizi Jamovi 2.6 uygulaması ile yapılmış, karşılaştırmalı analizlerde Mann-Whitney U testi ve Student’s t-testi uygulanmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak alınmıştır.

Bulgular: Güvenilirlik analizlerinde ölçeğin bütünü ile ötanazi algısı ve toplumsal değerler alt boyutlarının Cronbach’s- α değerleri sırasıyla 0,879; 0,919 ve 0,726 bulunmuştur. Ötanazi öngörüsü alt boyutunun güvenilirliği ise yetersizdir (Cronbach’s- $\alpha<0,7$). Yaş, cinsiyet ve sağlık geçmişi sosyodemografik değişkenleri ile ölçeğin toplam skoru ve alt boyutları arasında ilişki saptanmamıştır (Student’s t-test/Mann-Whitney U: $p<0,05$). Bununla birlikte sağlık geçmişi ile “Toplumsal Değerler” alt boyutunun etki büyüklüğü diğerlerinden yüksek olduğu (Mann-Whitney U: $p=0,229$, Effect Size=0,21178) görülmüştür. Benzer şekilde, cinsiyetin toplam skor puanı ile ilişkisi görece yüksek etki büyüklüğüne (Effect Size=0,2318) sahip olmasına rağmen anlamlı bulunmamıştır (Student’s t-test $p=0,232$). Katılımcıların %37,21’inin “Ötanazi turizmini destekliyorum.” ifadesine “kesinlikle katılmıyorum veya katılmıyorum” cevabını verdiği saptanmıştır.

Sonuç: Dönem 1 tıp öğrencilerindeki ötanazi turizmine yönelik tutumun, toplumun geneline benzer düzeyde olduğu görülmektedir. Bu durum, öğrencilerin tıp eğitiminde başlangıç seviyesinde olmasından kaynaklanabileceği gibi, ötanazi kavramının tıp eğitiminde gündemde olmayışından ileri geliyor olabilir. Bu noktanın aydınlatılması açısından farklı dönemlerden daha büyük örneklemeler ile yapılacak araştırmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Ötanazi turizmi, Ölüm hakkı, Toplumsal değerler, Ötanazi algısı, Ötanazi öngörüsü

BP129: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM TERCİHLERİ VE BU DURUMA ETKİ EDEN FAKTÖRLERİN ARAŞTIRILMASI

Can G.*, Öksüz Z.*, Aydın S.*, Karaman F.N.*, Özdemir E.*, Boyraz A.*, Ünal Ü.S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Bu çalışma Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin iletişim tercih ve alışkanlıklarını cinsiyet, resmi ve günlük durumlar, sanal ve yüz yüze kurulan iletişim, iletişimde yapay zekânın kullanımı göz önüne alarak incelemeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada Marmara Üniversite Tıp Fakültesi birinci sınıfta eğitim gören 60'ı kadın 23'ü erkek olmak üzere toplam 83 kişi dahil edilmiştir. Veri toplama aracı olarak katılımcı bilgileri, katılımcının farklı durumlardaki (resmi/günlük, sanal/yüz yüze) iletişim tercihlerini (kullanılan uygulama, iletişime geçilen zaman, iletişim süresi, iletişim sıklığı, yüz yüze ya da sanal ortamda) sorgulayan anket kullanılmıştır. Verilerin analizinde Jamovi ile Ki-Kare Testi, Fisher's Exact Test, Spearman Korelasyon Analizi kullanılmıştır.

Bulgular: İletişim tercihinin resmi ve gündelik durumlarda farklılık gösterdiği saptanmış ve resmi iletişimde daha çok e-posta tercih edilirken günlük iletişimde mesajlaşma ön plana çıkmıştır ($X^2 p=0,016$, Fisher's Exact Test $p=0,045$), cinsiyetin yapay zekayı sosyal anlamda kullanmayı etkilediği görülmüş ve kadın öğrencilerin erkek öğrencilere kıyasla daha sık yapay zeka tabanlı sanal asistanlarla iletişim kurduğu saptanmıştır ($X^2 p=0,049$), cinsiyet ve telefonda konuşma süresi arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Kadın öğrencilerin erkek öğrencilere kıyasla iletişim sırasında karşılarındaki kişinin onları anladığını gösteren bir tepki göstermesine daha duyarlı olup daha güçlü olumlu etki yarattığı görülmüştür ($X^2 p=0,01$, Fisher's Exact Test $p=0,011$).

Sonuç: Bu çalışmada elde edilen bulgular sonucunda iletişim tercih ve yöntemlerinin cinsiyete göre değişiklik gösterebildiği saptandı. İletişim sırasında karşıdaki kişiden tepki alınmanın cinsiyete bağlı olarak farklı şekillerde etkilediği tespit edildi. Yapay zeka teknolojilerine yönelimin cinsiyet bazında değişiklik gösterdiği ölçüldü. İletişimin dijital veya yüz yüze gerçekleşmesine bağlı olarak değişiklik gösterildiği ölçüldü. İletişimin resmiyet durumu ya da kişisel kullanımın iletişim tercihlerini değiştirdiği açıklandı. İletişim teknolojilerindeki çeşitlilik ve gelecekte ortaya çıkması muhtemel gelişmeler değerlendirildiğinde iletişim tercihlerinin ileride de değişim göstermesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: İletişim, İletişim tercihleri, Etkileşim, Tepki, İletişim teknolojileri

BP130: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BEYİN GÖÇÜ HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sancak E.*, İriş E.B.*, Türkkan O.*, Altın N.*, Yeşilova E.S.*, Dinçkan N.*, Şahin S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tıbbi beyin göçü; eğitilmiş ve yetenekli sağlık personelinin, düşük gelir grubu ülkelerden yüksek gelir grubu ülkelere doğru kitlesel göçü olarak tanımlanmaktadır. Son yıllarda, sağlık personelinin orantısız dağılımı küresel bir iş gücü krizi olarak görülmektedir. Çalışmamızın amacı Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin beyin göçü hakkında düşüncelerini değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmacılar tarafından literatür taraması sonrası geliştirilen anket formu çevrim içi bir platforma adapte edilmiş ve 10 Şubat- 20 Nisan 2025 tarihleri arasında katılımcılara ulaştırılmıştır. Verilerin analizinde JAMOVI 2.6.44 programı kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmamıza öğrencilerin %41'i (n=101) katılmıştır. Katılımcıların çoğunluğu (%87,1) ailesinin gelir düzeyinin orta seviyede olduğunu düşünmektedir. Katılımcıların %90,1'i yabancı dil bilmektedir. Katılımcıların %60,4'ü yurt dışında yaşam ve hekimlik yapma şartlarını araştırmakta ve %46,5'i beyin göçü niyetindedir. Beyin göçünü etkileyen itici ve çekici faktörler arasında ekonomik nedenler, çalışma koşulları ve sosyo-politik etkenler öne çıkmaktadır. Göçe sıcak bakmayanlar ise aile ve sosyal çevreden kopma, kültürel uyum zorlukları ve ülkelere hizmet etme isteğini gerekçe göstermektedir. Beyin göçünün etik yönü konusunda katılımcılar arasında görüş birliği bulunmamaktadır. Öğrencilerin %96'sı kaynak ülkelerde ekonomik nedenler, çalışma koşulları ve mesleki gelişim olanaklarının iyileştirilmesinin tıbbi beyin göçüne çözüm olabileceğini belirtmiştir. Cinsiyet, yurt dışı seyahat öyküsü, yurt dışında tanıdık hekim, kırsalda çalışma isteği ile tıbbi beyin göçü düşüncesi arasında bir ilişki saptanmamıştır.

Sonuç: Katılımcılarımız; başlıca ekonomik, mesleki ve sosyo-politik nedenlerle yurt dışına göç etme eğilimindedir. Tıbbi beyin göçünün etik boyutuna ilişkin görüşler farklılık gösterse de katılımcıların çoğu çözümün yerel çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesiyle mümkün olabileceğini belirtmiştir.

Anahtar kelimeler: Tıbbi beyin göçü, tıp fakültesi öğrencileri, itici ve çekici faktörler

BP131: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YURT DIŞINDA KARIYER HAYATINA DEVAM ETME HAKKINDA DÜŞÜNCELERİNİN ARAŞTIRILMASI

Kaya B.*, Tercan M.N.*, Köroğlu A.B.*, Tok D.*, Gözlemcioğlu T.M.*, Yıldız O.T*, Barış M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Eğitim kalitesi, ekonomik şartlar, mesleki gelişim imkanları ve yaşam standartları gibi etkenler, genç hekim adaylarının kariyer tercihlerini belirleyen başlıca faktörler arasında yer almaktadır. Bu çalışmada amaç, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin yurt dışında kariyer yapma düşüncelerinin hangi faktörlerden etkilendiğini ve motivasyonlarını belirlemektir. Veriler, bireysel kariyer planlarına yönelik eğilimleri ortaya koyacaktır.

Gereç ve Yöntem: Anket; 4 adet demografik, 26 adet 5'li Likert tipi olmak üzere 30 sorudan oluşmaktadır. Dönem 1 tıp öğrencilerine yapılan ankette %69'u (n=69) kız, %31'i (n=31) erkek olmak üzere toplamda 100 öğrenciye ulaşılmıştır. Verilerin analizi "Jamovi 2.3.28" uygulaması ile sağlanmıştır. Analiz için Pearson Correlation, t-test, Shapiro-Wilk test ve birtakım istatistiksel metotlar kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaşamlarında daha önce yurt dışında bulunma deneyimlerinin, kariyerlerine yurt dışında devam etme isteklerine olan etkisi korelasyon testi ile ölçülmüş ve anlamlı bir bağlantı bulunamamıştır ($p > 0,05$). Öğrencilerin çoğunluğunun Türkiye'deki sağlık sektöründe problemlerin olduğunu düşündükleri (ortalama: 3,91), Türkiye'de kendilerini güvende hissetmedikleri (ortalama: 3,51) saptanmıştır. Bu iki faktörün öğrencilerin yurt dışında çalışma istekleriyle olan bağlantısı ölçmek adına korelasyon testi uygulanmış [(Pearson correlation co-efficient= r) $r_1=0,541$, $r_2=0,605$] ve aralarında anlamlı ve pozitif ilişki saptanmıştır ($p < 0,001$, $p < 0,001$). Artan sağlıkta şiddet olaylarının da öğrencilerin yurt dışında kariyer yapma isteklerinde etkisi olduğu görülmüştür ($r=0,549$, $p < 0,001$). Öğrencilerin cinsiyet dağılımı ve yurt dışında karşılaşabilecekleri zorluklarla başa çıkabilme hakkındaki görüşlerinin kariyer hedefleri ile bağlantısı ölçülmüş, cinsiyetler arasında anlamlı bir fark görülmezken ($p=0,604$) öğrencilerin zorluklarla başa çıkabilmelerine inanma durumu ile pozitif korelasyon saptanmıştır ($r=0,573$, $p < 0,001$). Son olarak yurt dışında çalışma isteğinin, 1. sınıf öğrencilerinde hedeflerine yönelik hazırlık yapmalarında etkisi olup olmadığı araştırılmış ve anlamlı sonuç elde edilmiştir ($r=0,445$, $p < 0,001$).

Sonuç: Araştırmaya katılan öğrenciler Türkiye'deki sağlık sistemini çeşitli açılardan yetersiz bulduklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin daha iyi bir kariyer ve yaşam standardı için yurt dışında mesleklerini icra etme istekleri olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yurt dışı, Kariyer, Yaşam standartları

BP132: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLİK TİPLERİ İLE FAVORİ MÜZİK TÜRLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Abut D.T.*, Şahin A.K.*, Cezik İ.*, Akdemir M.A.*, Altürk B.*, Yavuz Yolcu E.*, Akdeniz E.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Müzik, bireylerin duygusal ve kişisel ifade biçimlerinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1.sınıf öğrencilerinin favori müzik türleri ile kişilik tipleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca cinsiyet ile favori müzik türleri ve günlük müzik dinleme süreleri arasındaki ilişkiler de araştırılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamız kesitsel bir araştırmadır. Google Forms üzerinden hazırlanan ve 54 sorudan oluşan anketimiz, 246 kişilik sınıf mevcudundan 91 öğrenci tarafından tamamlanmıştır. Anket; cinsiyet, müzik dinleme süresi, en çok dinlenen müzik türleri, favori müzik türü ve Büyük Beş Kişilik Testi-50 Türkçe Formu (B5KT-50-Tr) sorularını içermektedir. Veriler Excel ve Jamovi programları ile analiz edilmiştir. İstatistiksel analizlerde varyans analizi (ANOVA) ve Fisher's Exact Test kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin favori müzik türleri ile kişilik özellikleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (Dışadönüklük Anova test p -value=0,283, Uyumluluk Anova test p -value=0,196, Sorumluluk Anova test p -value=0,867, Duygusal Dengelilik Anova test p -value=0,437, Zeka/Hayal Gücü Anova test p -value=0,276). Ayrıca favori müzik türleri ile cinsiyet arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır (Fisher's Exact test $p=1$). Günlük müzik dinleme süresi ile cinsiyet arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (Fisher's exact test $p=0,509$).

Sonuç: Bu araştırmada Marmara Üniversitesi 1. sınıf öğrencilerinin favori müzik türleri ile kişilik tipleri ve cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı bulunmuştur. Bu sonuçlar, müzik tercihlerinin bireysel kişilik yapısının doğrudan bir yansıması olmayabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik türü, Kişilik tipleri, Öğrenci

BP133: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TIP ETİĞİNE BAKIŞ AÇISI

Bıyık B.*, Akyazı S. S.*, Elden İ. S.*, Kavlak E. N.*, Kalyoncu A.*, Esen S. T.*, İnancı S. Y.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tıp eğitimi alan öğrencilerin tıp etiğine olan bakış açısı çeşitli değişkenlere bağlı olarak farklılık göstermektedir. Bu araştırmada Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) 1. sınıf öğrencilerinin cinsiyete, yakın çevresinde hekim bulunma durumuna ve tıp fakültesine isteyerek gelme derecesine göre farklı şartlar altında tıp etiğine olan bakış açısındaki değişimleri gözlemek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: MÜTF Dönem 1 öğrencilerine Google Forms üzerinden çevrim içi olarak sunduk. 23 soruluk anketimizde 3 tane demografik yapı ölçeği soruların ardından sırasıyla cinsel kimlik ve yönelim eşitliği, politik görüş farklılıkları, inanç farklılıkları, kürtaja bakış açısı, çalışma kurumuna bağlı hekim davranışları, farklı ırk ve etnik kökenlere yaklaşım, kişisel önyargıları kaldırabilme, farklı hasta profiline yaklaşım ve tıbbi kararlarda bilimsellikle alakalı 10 Likert ölçeğine dayalı soru sorulmuştur. Anketimizin son bölümü, öğrencilerin meslek hayatında karşılaşabilecekleri olayları düşünerek kurguladığımız senaryolardan oluşan 10 soruluk çoktan seçmeli soruları barındırmaktadır. Örneklem seçilmeksizin bütün popülasyona (N=255) erişim hedeflendi ve 107 (%41,9) adet geçerli yanıt alındı. Alınan cevaplar Jamovi 2.6.44 programına aktarılmıştır. Sisteme aktarılan verilere Mann-Whitney U, One-Way ANOVA (Kruskal-Wallis), Chi-Square, Wilcoxon, Korelasyon testleri uygulanıp $p < 0,05$ değeri anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Anket %40,18'i erkek (n=43) ve %59,81'i kadın (n=64) olmak üzere toplam 107 kişiye uygulanmıştır. Kadın-erkek arasında senaryolarda verilen durum özelleştikçe anlamlı bir fark bulunmuştur ($p=0,021$). Cinsiyet faktörü dikkate alınmadığında senaryolar özelleştikçe cevaplarda anlamlı bir fark saptanmıştır ($p < 0,01$). Öğrencilerin yakın çevresinde hekim olması tıp seçme kararını etkilediği sonucuna ulaşılmıştır ($p=0,036$).

Sonuç: Toplanan cevaplara göre hipotezlerimizden bazıları beklediğimiz sonucu vererek anlamlı fark oluşturmuştur. Bazılarında ise beklenenin aksine anlamlı bir fark yoktur.

Anahtar Kelimeler: Tıp etiği, hekim, bakış açısı, senaryo

BP134: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAPAY ZEKA BİLGİ DÜZEYLERİ VE YAPAY ZEKANIN TIPTA KULLANIMININ KARIYER KAYGISI, TEŞHİS VE TEDAVİ GÜVENİNE ETKİSİ

Bilada E. *, Bekdemir B.A. *, Aydın A.B. *, Deliceo M. *, Koşararslan T. *, Karpuz S.E. *, Tanrıöver Ö. **

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Yapay zeka, makinelerin insan zekasına ihtiyaç duyulan problem çözebilme, öğrenme, karar alma gibi fonksiyonları gerçekleştirebilme kapasitesidir. Yapay zeka, hasta-doktor ilişkisi, tanı ve tedavide güvenilirlik ve etik gibi alanlarda çeşitli kaygılara neden olmaktadır. Bu araştırmadaki amacımız; tıp öğrencilerinin yapay zeka bilgi düzeyleri ve yapay zekanın tıpta kullanımının kariyer kaygısı, teşhis ve tedavi güvenine etkisini değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada veri toplamak amacıyla Likert tipi ölçek sorularından oluşan Google Forms çevrim içi anket formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde Jamovi ile değişkenlerin dağılım özellikleri dikkate alınarak uygun parametrik testler (Bağımsız örneklem t-testi, One-Way ANOVA) ve parametrik olmayan testler (Kruskal-Wallis, Spearman korelasyon analizi) uygulanmıştır. Yapılan tüm analizlerde anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak benimsenmiştir.

Bulgular: Çalışmamıza katılan 84 kişiden %56'sı kadın %44'ü erkektir. Yüksek bilgili grubun ortalaması, düşük bilgili gruptan anlamlı biçimde yüksektir (4,12 vs 3,58, $p=0,003$). Araştırmada; yapay zekaya duyulan güvenin bilgi düzeyi, cinsiyet ve ilgi düzeyiyle anlamlı şekilde ilişkili olduğu bulunmuştur. Erkekler, yapay zekaya kadınlara kıyasla daha fazla güvenmektedir. İlgi düzeyine göre güven ortalamaları arasında da anlamlı fark bulunmuştur. Yüksek ilgili grubun ortalaması düşük ilgili gruba göre yüksektir (4,22 vs 3,43, $p < 0,001$). Erkeklerin yapay zekaya güven düzeyi, kadınlardan istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksektir (4,15 vs 3,74, $p=0,025$). Buna karşılık, yaş, yapay zeka eğitimi, kariyer katkısı algısı ve beceri körelmesi algısı güven düzeyleri açısından anlamlı bir fark yaratmamıştır. Ayrıca bilgi düzeyi arttıkça yapay zekanın işsizliğe yol açacağına dair kaygı anlamlı biçimde azalmaktadır ($\chi^2(2)=6,148$, $p=0,047$).

Sonuç: Bu çalışma, yapay zeka konusunda bilgi ve ilgi düzeyi yüksek bireylerin bu teknolojiye daha fazla güvendiğini ve bu kişilerde yapay zekanın olası olumsuz etkilerine dair kaygıların azaldığını ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar, toplumsal düzeyde güveni artırmak için bilgi ve farkındalığın önemli bir araç olduğunu göstermektedir. Örneklemi büyük, daha kapsayıcı çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zeka, kariyer kaygısı, güven, tıp öğrencileri

BP135: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN TIP FAKÜLTESİNE GELİRKEN BEKLENTİLERİ, GELDİĞİNDE KARŞILAŞTIKLARI VE GERİ DÖNÜŞLERİNE DAİR ANKET ÇALIŞMASI

Çem Z. D.*, Kalaycı T.*, Kurum Y. A.*, Çakmak B.*, Akyürek A. F.*, Ari K. Y.*, Gülpınar M. A.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Yüksek puanlı bazı öğrencilere aileleri tarafından tıp tercih ettirilmesi, öğrencilerin bahsettiği bir gerçektir. Araştırmamızda Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi (MÜTF) öğrencilerinin okul yaşamlarından memnun olup olmadıklarını anlamak amacıyla hipotezler oluşturduk.

Araç ve Yöntem: Ham verimizi toplamak için Google Forms kullandık. Ham verimizi Jamovi istatistik programında işledik ve bunun için Mann-Whitney U testi, Spearman korelasyonu, Ki-kare testi olmak üzere çeşitli testler kullandık. Korelasyon için anlamlılık değerini $p < 0,05$ olarak belirledik. Araştırmamız için birbiriyle ilişkili 10 hipotez oluşturduk. MÜTF'e geldiklerinden dolayı pişmanlık duyup duymadıklarını sorduk; okulun sosyal imkânları, yemek kalitesi, öğretim üyelerinin İngilizce yeterliliği, slaytların anlaşılabilirliği ve açıklığı, öğretim üyeleriyle ders dışında iletişim kurma imkânı, ulaşım hakkındaki genel görüşleri gibi konulardaki fikirlerini sorduk.

Bulgular: Hipotezlerimizin çoğunda $p > 0,05$ olduğundan, bu hipotezlerde sıfır hipotezi reddedilemedi. Ancak bazı hipotezlerde $p < 0,05$ değeri gözlemlendi ve bu hipotezlerde sıfır hipotezi başarılı bir şekilde reddedildi. Örneğin, öğrencilerin çoğu MÜTF öğrencisi olmaktan pişmanlık duymuyor; ancak bu durum ile şehir dışından gelme durumu ya da öğretim üyelerinin İngilizce yeterliliği arasında anlamlı bir ilişki bulamadık. Buna karşılık, derslerde kullanılan slaytların açıklığı ile internetin daha verimli bir kaynak olmadığı düşüncesi arasında $p = 0,001$ değeriyle anlamlı bir ilişki bulundu.

Sonuç: D4 ICP Araştırma grubu olarak, elimizdeki bulgular ışığında MÜTF Dönem 1 öğrencilerinin okula bakışlarının nötr ve olumsuz ağırlıkta olduğunu gözlemledik. Bu bilgiler çerçevesinde Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi ve MÜTF eğiticileri yapabilecekleri iyileştirmeleri tespit edebilir ve eksik oldukları bu alanları geliştirebilirler.

Anahtar Kelimeler: Pişmanlık, sosyal ortam, İngilizce yeterlilik, pratik ders, ulaşım imkanları

BP136: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ KAYGI DÜZEYLERİ İLE YURT DIŞINDA ÇALIŞMAYA YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kurtuldu Z.*, Emir E.*, Filiz A.*, Karadeli E.*, Çiçek E.B.*, Özadam E.*, Usanma Koban B.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Sağlık çalışanlarının göç eğilimleri, bireysel ve toplumsal düzeyde önemli etkiler yaratmaktadır. Tıp öğrencileri; mesleki belirsizlikler, sağlık sistemine dair memnuniyetsizlikler ve geleceğe yönelik kaygılar nedeniyle yurt dışında çalışma fikrine sıcak bakabilmektedir. Bu durum, sağlık çalışanı açığı ve beyin göçü gibi sorunları derinleştirmektedir. Bu çalışmanın amacı, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin mesleki kaygı düzeylerini belirlemek ve bu kaygı düzeyleri ile yurt dışında çalışma eğilimleri arasındaki olası ilişkiyi incelemektir. Ayrıca öğrencilerin demografik özelliklerinin bu iki değişken üzerindeki etkileri de değerlendirilmektedir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipteki bu çalışma, 246 kişilik sınıftan 122 öğrencinin katılımıyla yürütülmüştür. Google Forms üzerinden uygulanan anket; 11 demografik soru, "Lisans Öğrencilerine Yönelik Mesleki Kaygı Ölçeği" ve "Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Yurt Dışında Çalışmasına Yönelik Tutum Ölçeği"ni içermektedir. Veriler Excel ve Jamovi programlarıyla analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistiklerin yanında grup farkları için One-Way ANOVA, Kruskal-Wallis ve Mann-Whitney U; değişken ilişkileri için Spearman korelasyonu uygulanmıştır; $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %54'ü kadın, %46'sı erkektir. Kadın öğrencilerde mesleki kaygı düzeyleri erkeklerden yüksektir ($p = 0,008$). Yoğunlaştırılmış yabancı dil eğitimi alan öğrencilerin kaygı düzeyleri daha düşük ($p = 0,032$), yurt dışı tutum puanları ise ($p = 0,032$) daha yüksek bulunmuştur. Ailesinde yurt dışında yaşayan birey bulunanların kaygı düzeyleri daha düşüktür ($p = 0,019$). Güçlü aile teşviki olanlarda yurt dışında çalışma eğilimi yüksektir ($p < 0,001$). Ayrıca, mesleki hedeflerin önceliği ile kaygı düzeyi arasında anlamlı bir fark bulunmuş; ekonomik kazanç odaklı öğrencilerin kaygı düzeyleri, mesleki tatmini önceleyen öğrencilere göre daha düşük saptanmıştır ($p = 0,039$). Yurt dışı tutum puanları ile mesleki kaygı arasında korelasyon saptanmamıştır ($p = 0,632$).

Sonuç: Bu çalışma, tıp öğrencilerinin mesleki kaygı düzeyleri ve yurt dışında çalışma eğilimlerinin yalnızca bireysel tercihlerle değil; cinsiyet, yabancı dil eğitimi ve ailevi destek gibi çok katmanlı faktörlerle şekillendiğini göstermektedir. Bulgular, sağlık çalışanlarının yurt dışına göçü konusunda sadece ekonomik değil psikososyal bileşenleri de kapsayan bütüncül çözümler üretilmesine ihtiyacı destekler niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Kaygı, Tıp öğrencileri

BP137: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DEĞİŞEN DERS ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ

Çorak N.*, Tunçer B.*, Özkanlı S.*, Kartal K.*, Soner M.E.*, Ünal Ü.S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

** Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Üniversite öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıklarının teknolojik gelişmeler, eğitim sistemindeki değişiklikler ve bireysel yaşam tarzlarıyla birlikte zaman içinde farklılık gösterdiği düşünülmüştür. Dijital araçların kullanımının artması, geleneksel not tutma ve tekrar etme alışkanlıklarını değiştirmiş; aynı zamanda motivasyon kaynakları ve verimlilik üzerinde de etkili olmuştur. Bu çalışmada Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıklarının belirlenmesi, bu alışkanlıkların bireysel ve çevresel faktörlerle ilişkisi ve önceki yıllara kıyasla gösterdiği değişimin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya Marmara Üniversitesi tıp fakültesinde öğrenim gören 93 1. sınıf öğrencisi katılmış olup 64'ü kadın 29'u erkektir. Veri toplama aracı olarak katılımcı bilgileri, genel çalışma alışkanlıkları, ders materyalleri, dijital/fiziksel ortamlar ile motivasyon faktörleri şeklinde beş bölümden oluşan anket kullanılmıştır. İstatistiklerde Ki- Kare testi, Spearman korelasyon analizi ve kontenjans tablolarından yararlanılmıştır.

Bulgular: Cinsiyet ile öğrenme materyali tercihleri arasında anlamlı bir ilişki saptanmış olup kadın öğrenciler slaytları kitaplara kıyasla daha etkili bulma eğilimindedir ($\chi^2=14,4$, $p=0,002$; Spearman $r=-0,263$, $p=0,011$). Program oluşturma becerisi ile laboratuvarın öğrenmeye katkısı algısı arasında zayıf düzeyde pozitif bir korelasyon gözlenmiştir ($\chi^2=19,22$, $p=0,014$, $r=0,209$, $p=0,045$). Laboratuvar etkililiği ile dijital araçların etkisi arasında mükemmel düzeyde bir uyum tespit edilmiştir ($\chi^2=186$, $p<0,001$; $r=1,000$, $p<0,001$). Öğrenim yöntemi memnuniyeti ile fiziksel koşulların etkisi arasında ise zayıf negatif yönlü bir ilişki belirlenmiştir ($\chi^2=21,3$, $p=0,006$, $r=-0,232$, $p=0,025$). Kontenjans tabloları, bu ilişkilerin dağılımsal olarak da desteklendiğini göstermiştir.

Sonuç: Araştırma sonuçları, tıp eğitiminde cinsiyet faktörünün öğrenme materyali tercihlerinde belirleyici olabileceğini ortaya koymaktadır. Dijital araçlar ile laboratuvar etkililiği arasındaki güçlü ilişki, dijital dönüşümün tıp eğitimindeki önemini vurgulamaktadır. Ancak bu kadar yüksek bir korelasyon, metodolojik sınırlılıkları akla getirmektedir. Öğrencilerin fiziksel koşullardan çok öğrenim yöntemlerine odaklanma eğilimi, eğitim ortamlarının tasarımında yeni yaklaşımları gerekli kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tıp eğitimi, dijital öğrenme, cinsiyet, laboratuvar etkililiği, öğrenme alışkanlıkları

BP138: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN AFET TIBBI HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Pılanlioğlu D.*, Yılmaz C.E.*, Çukur E.*, Yılmaz G.*, Aydın N.*, Demirel E.*, Şahin S.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Afet tıbbı; afetlerin neden olduğu sağlık sorunlarını önlemeyi, hızlı müdahale ve rehabilitasyonu hedefleyen, diğer afet yönetimi sağlık disiplinleriyle iş birliği içinde çalışan bir alandır. Türkiye; coğrafi ve jeolojik özellikleri nedeniyle sıkça afetlerle karşılaşmakta, ciddi kayıplar yaşamaktadır. Bu çalışmada; Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin afet, tehlike, afet tıbbi, deprem korkusu, depreme hazırlık, afet tıbbi eğitimi, olası bir afette gönüllü çalışma konusundaki görüşleri değerlendirilmektedir.

Gereç ve Yöntem: Literatür taraması sonrası geliştirilen anket çevrim içi bir platforma adapte edilmiş, 10 Şubat-20 Nisan 2025 tarihlerinde katılımcılara ulaştırılmıştır. Verilerin analizinde JAMOVI 2.6.44 programı kullanılmıştır.

Bulgular: Tanımlayıcı tipteki çalışmamıza öğrencilerin %44,7'si ($n=110$) katılmıştır. Katılımcıların %68,2'si kadındır, aynı oranda öğrenci İstanbul'a şehir dışından gelmiştir. Öğrencilerin %68,2'si önceden doğal afet yaşamış, %46,4'ü ise kendisi veya yakını depremde olmuştur; bununla birlikte %79,1'inin deprem çantası, %76,4'ünün afet acil eylem planı yoktur. Öğrencilerin %40'ı Kredi Yurtlar Kurumu yurtlarında, %30'u ise ailesiyle birlikte yaşamaktadır. Son beş yılda %79,1'i afet tatbikatına katılmıştır. Katılımcıların %42,7'si "afet tıbbi", %39,1'i "triyaaj" terimini bilmektedir. %82,7'si afet tıbbi eğitimi almak isterken, çoğunluk simülasyon yöntemini tercih etmiştir. Katılımcıların %57,3'ü olası "Tıp Öğrencileri Afet Gönüllüleri" projesine katılmak istemektedir. Afet tıbbi eğitimi alma isteğiyle korku ölçeği skoru, afet deneyimi veya afet tıbbi kavramına aşinalık arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır. Deprem korkusu ölçeği skoru ortalaması $22,03 \pm 5,7$ dir; kadınlarda bu skor (23,6) erkeklere göre (18,5) anlamlı düzeyde yüksektir ($p<0,05$). Depremde olma durumuyla korku ölçeği skoru arasında anlamlı bir fark yoktur.

Sonuç: Tıp fakültesi öğrencilerinin afetlere yönelik risk algısı yüksek olmakla birlikte hazırlık düzeyleri yetersizdir. Afet tıbbi kavramına ve eğitimine ilgi duyan öğrencilerin oranı oldukça yüksektir ve simülasyon gibi uygulamalı eğitim yöntemleri tercih edilmektedir. Öğrencilerin önemli bir bölümü afetlerle ilgili gönüllü çalışmalarda yer alma isteği göstermektedir. Bu bulgular, tıp eğitiminde afet tıbbiye yönelik müfredatın güçlendirilmesi, öğrencilere yönelik afet hazırlık programlarının artırılması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afet tıbbi, tıp öğrencileri, deprem korkusu

BP139: MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN KADAVRA BAĞIŞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNİN ETİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Arıcan E.*, Karakaya M.*, Sağlam B.*, Tarım B.*, Bektaş B.*, Aslanargun İ.Y.*, Barış M.**

*Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1

**Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Tıp eğitiminde ve cerrahi beceri gelişiminde hayati öneme sahip olan kadavra bağıışı, arzu edilen seviyenin altında seyretmektedir. Türkiye’de de kadavra bağıışına yönelik toplumsal algılar, etik kaygılar ve bilgi eksikliği gibi faktörler bağıış oranlarını etkileyebilmektedir. Bu çalışma, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1 öğrencilerinin kadavra bağıışına ilişkin bilgi, tutum ve etik görüşlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Temel hedef, öğrencilerin farkındalıklarını ve potansiyel bağıışçı motivasyonlarını anlayarak bağıışı teşvik edici stratejilere katkıda bulunmaktır.

Gereç ve Yöntem: Anket; 3 demografik ve 17 adet 5’li Likert tipi, 4 çoktan seçmeli ve 1 adet açık uçlu olmak üzere toplam 25 sorudan oluşmaktadır. Dönem 1 tıp öğrencilerine yapılan ankette %70,2’si (n=73) kız, %29,8’i (n=31) erkek olmak üzere toplamda 104 öğrenciye ulaşılmıştır. Verilerin analizi Jamovi 2.6.26.0 uygulaması ile gerçekleştirilmiş olup çoğunlukla frekans analizi, ki-kare ve beraberinde Cramer’s V testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %75’i kadavra bağıışının etik açıdan uygun bir davranış olduğunu düşünmektedir. Buna rağmen bu düşüncedeki öğrencilerin toplumsal etik farkındalık düzeyini düşük olarak değerlendirdiği saptanmıştır ($p<0,01$). Öğrencilere toplumdaki kadavra bağıışı konusundaki isteksizliğin en önemli nedeni sorulduğunda “dini inançlar” cevabı %35 oranında en çok işaretlenen şık, “toplumsal ve kültürel normlar” cevabı ise %29 oranında ikinci en çok işaretlenen şık olarak belirlenmiştir. Beraberinde öğrencilerin %50’sinden fazlası kadavra bağıışçılarına sağlık hizmetlerinde öncelik tanınması önerisine katılmış, bu önceliğin tanınmasının bağıışların artmasına olumlu etkileri olacağını düşünmüştür ($p<0,01$). Aynı zamanda kadavra bağıışının etik açıdan uygun olduğu görüşündeki öğrenciler, kadavra bağıışının tıp eğitimi için vazgeçilmez ($p<0,01$) ve cerrahi yeteneklerin geliştirilmesi için önemli olduğu ($p=0,002$) fikrindedir.

Sonuç: Araştırmalar, öğrencilerin kadavra bağıışını etik açıdan uygun ve tıbbi açıdan gerekli gördüğünü ancak toplumun farkındalık seviyesinin yetersiz olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda öğrenciler, sağlıkta öncelik ve bilgilendirme gibi toplumsal girişimlerin bağıışı artıracığını düşünmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadavra bağıışı, Farkındalık, Tıp eğitimi

ATÖLYELER

Kahve Tadım Atölyesi

Nitelikli kahvenin büyüğü dünyasına adım atmak ister misin? Üçüncü nesil kahveciliği yakından tanıyacağın bu atölyede; farklı demleme tekniklerini öğrenip uygulayacak, kahve çekirdeğinin yolculuğunu keşfedecek, profesyonel tadım deneyimi yaşayacaksın. Sıcak sohbetler, yeni tatlar ve ilham verici bir atmosfer seni bekliyor. Kahveyle olan bağını derinleştirmek için harika bir fırsat! Kahve sadece bir içecek değil, bir deneyim!

Alize Puffy Atölyesi

Tığ ya da şişe ihtiyaç duymadan, yalnızca ellerinizi kullanarak harikalar yaratmaya ne dersiniz? Bu keyifli atölyede, özel iplerle sadece ellerimizi kullanarak örgü örmeyi deneyimleyeceğiz. El yapımı bir parça oluşturma hem huzur veren sürecini yaşayacak hem de kendi emeğinizle ortaya çıkardığınız özel bir ürüne sahip olmanın mutluluğunu tadacaksınız!

Çanta Boyama Atölyesi

Kendi tarzını yansıtan, tamamen sana ait bir çanta tasarlamaya ne dersin? Bu yaratıcı atölyede, bez çantaları dilediğimiz renklerle, desenlerle ve tekniklerle boyayarak kişisel dokunuşlar katacağız. İster kendin için eşsiz bir aksesuar, ister sevdiklerine özel bir hediye... Hayal gücünü konuşuracağın bu deneyime seni de bekliyoruz.

Tatlı Yapma Atölyesi

Arkadaşlarınızla birlikte keyifli vakit geçireceğiniz bu kurabiye atölyesi tam size göre! Hem eğlenecek hem de nefis kurabiyeler yapmayı öğreneceksiniz. Tatlı tariflerle dolu bu eğlenceli yolculukta sizi de aramızda görmek isteriz. Hadi, tatlı yiyelim tatlı konuşalım!

Sütur Atölyesi

Cerrahi müdahalenin basit gözüken ama hayati öneme sahip becerisi sütur... Sütur atmanın inceliklerini öğrenmek ister misiniz? Marmara Genel Cerrahi ekibinin eşlik edeceği atölyemizde, temel dikiş tekniklerini uygulamalı olarak öğrenerek klinik becerilerine güç katabilirsin. Geleceğin hekimi olarak kendini bir adım öne taşımak istiyorsan bu fırsatı kaçıрма!

Sihirbazlık Atölyesi

Sahne hazır, kartlar elde, sırlar ise açıklanmak üzere... Bu atölyede göz yanılgısı mı, gerçek sihir mi diye sorgulayacak; illüzyonun büyüüne kapılacaksınız. Her hareketin bir amacı, her sessizliğin bir sırrı var. El çabukluğu, dikkat dağıtma sanatı ve etkileyici numaralarla sihirbazlığın sahne arkasına birlikte yolculuk ediyoruz. Hazırsanız...Perde açılıyor, oyun başlıyor!

Tango Atölyesi

Birlikte dans etmeye ne dersiniz? Tango atölyemizde müzikle hareket etmeyi, uyumla adım atmayı öğreneceğiz. Hiç bilmeyenler için bile çok eğlenceli! Hem stres atmak hem de yeni bir şey denemek isteyen herkesi bekliyoruz. Kontenjan sınırlı, kaçırmayın!

Fotoğrafçılık Atölyesi

Gözünün gördüğünü değil, ruhunun hissettiğini yakalamaya hazır mısınız? Dekan Yardımcımız Hasan Raci Yananlı eşliğinde gerçekleşecek bu atölyede kadrajın gücünü keşfedecek, temel fotoğrafçılık tekniklerini öğrenip kendi bakış açınızı yansıtmayı deneyimleyeceksin. Işığı takip et, hikâyeni fotoğrafla anlat.

Uzak Doğu Lezzetleri Atölyesi

Uzakdoğu'nun eşsiz lezzetlerini keşfetmeye hazır mısınız? Deneyimli bir şef olan Hande Sehim eşliğinde düzenlenecek bu atölyede, Asya mutfağından enfes tatlar öğrenecek ve birlikte pişireceğiz. Kültür, tat ve keyif dolu bu etkinliği kaçırmayın!

Matcha Seremonisi ve Atölyesi

Yeşil çayın en rafine haliyle tanışmaya hazır mısınız? Japon kültürünün bin yıllık geleneği matcha, sağlıklı yaşamın ve zihinsel dinginliğin simgesi olarak günümüzde yeniden yükselişte. Atölyemiz kaliteli matcha tozu ve ekipmanlarla birebir uygulamalı hazırlık, keyifli bir deneyim ve bolca yeşil çay enerjisi içerir. Kongremize hem renk hem de lezzet katacak bu eşsiz deneyim için sınırlı kontenjanla yerinizi ayırmayı unutmayın!

Goncagül Hoca ile Dünya Turu

Nereye, Ne Zaman, Nasıl, Neden, Kiminle: Seyahat tutkunu Goncagül Hoca rehberliğinde, farklı coğrafyalar ve yolculuk hikâyelerine dair ilham verici bir atölye. Rotalar kadar; seyahatin motivasyonu, planlama ipuçları ve yol arkadaşlığının önemi de konuşulacak. “Nereye, ne zaman, nasıl, neden ve kiminle seyahat edilir?” sorularına birlikte yanıt arayacağız. Yeni yerler keşfetmek isteyen herkesi bekliyoruz. Dünya haritasını açıp birlikte yola çıkalım!

Parfüm Atölyesi

Esansların büyüdü dünyasında bir yolculuğa hazır mısınız? Marmara Kimya ve Sektör Kulübü'nün eşlik edeceği bu yolculukta belki küçükken gittiğiniz bir tatile, ilkbaharda gittiğiniz pikniklere, çoktan unuttuğunuzu sandığınız anılarınıza uğrayacağız. Yolculuğumuzda talamus istasyonunu pas geçtiğimizden bu farklı kokular çok hızlı bir şekilde duygularınıza dokunacak...

Mum Atölyesi

Kendi ellerinle doğal mumlar yapmaya ne dersin? Marmara Kimya ve Sektör Kulübü'nün eşlik edeceği atölyede birbirinden farklı kokular, renkler ve formlarla tanışacak, tamamen sana özel mumlar tasarlayacaksınız. Hem rahatlatıcı hem yaratıcı bir deneyim seni bekliyor. Doğal malzemelerle içsel huzurunu keşfet, hayal gücünü mumlara dönüştür! Sadece gel, hayal et ve üret! Işığını Kendin Yarat!

Astroloji Atölyesi

Bu atölyede gezegenlerin ritmini, burçların enerjisini ve doğum haritasının şifrelerini birlikte çözüyoruz. Ecem Parlar eşliğinde gerçekleşecek atölyemiz kendi içsel dünyasına gökyüzünün aynasından bakmak, potansiyellerini fark etmek ve astroloji hakkında bilgi sahibi olmak isteyen herkese açıktır. Katıl, sorularını getir, yıldızlarla bağ kur! Kendini ve Gökyüzünü Keşfet!

Mikroskop Atölyesi

Gelin, gözle göremediğimiz dünyanın kapılarını birlikte aralayalım! Bu atölyemizde farklı mikroskop türlerini keşfedecek, hücrelerden mikroorganizmalara uzanan büyüleyici bir gözlem deneyimi yaşayacaksınız. Değerli hocamız Özlem Tuğçe Kaya eşliğinde mikroskobun sırlarını öğrenirken bilimle iç içe keyifli dakikalar geçireceksiniz. Bilimin büyüsüne yakından tanık olmak isteyen herkesi bu benzersiz keşif yolculuğuna bekliyoruz! Atölyemize katıl, görünmeyi gör!

ADHD Atölyesi

Kısalan dikkat süremiz hepimizi endişelendirirken bazılarımız kendine ADHD tanısını çoktan koydu bile. Peki ADHD gerçekten nedir? ADHD'ye sahip bir birey neler yaşar ve bunlarla nasıl başa çıkar? Tüm bu soruları ele alacağımız ve Tuğba Bahadır eşliğinde gerçekleşecek olan ADHD atölyemiz hem kendinize hem de çevrenizdekilere bakışınızı tamamen değiştirmeye geliyor.

Figür Atölyesi

Kendi ellerinle benzersiz figürler tasarlamaya ne dersin? Bu atölyede keyifli bir süreçte basit ama yaratıcı figürler çizmeyi öğrenecek, kendi tarzınızı ve yaratıcılığınızı özgürce konuşacaksınız. Hem keyifli hem de yaratıcı bir deneyim bu atölyede seni bekliyor! Hayal gücünü al, kalemni kap!

DAVETLİ KONUŞMACILAR

“Her Yönüyle Robotik Cerrahi”

Prof. Dr. Alper Toker

“Kompleman Sistemine Güncel Bakış: Genom Çağında Neler Değişti?”

Prof. Dr. Ahmet Oğuzhan Özen

“Astrogliaların Epileptik Nöbetlerin Yayılımı ve Engellenmesindeki Rolü ve Önemi: Zebra Balıklarından Öğrendiklerimiz”

Prof. Dr. Emre Yaksi

“Çocuklarda Otoinflamatuvar Hastalıklar”

Prof. Dr. Özgür Kasapçopur

“Aklımızdaki Yanılgılar: Psikiyatrik Hastalıklar Üzerine Doğru Bilinen Yanlışlar”

Prof. Dr. Arif Verimli

